

Bykle kommune

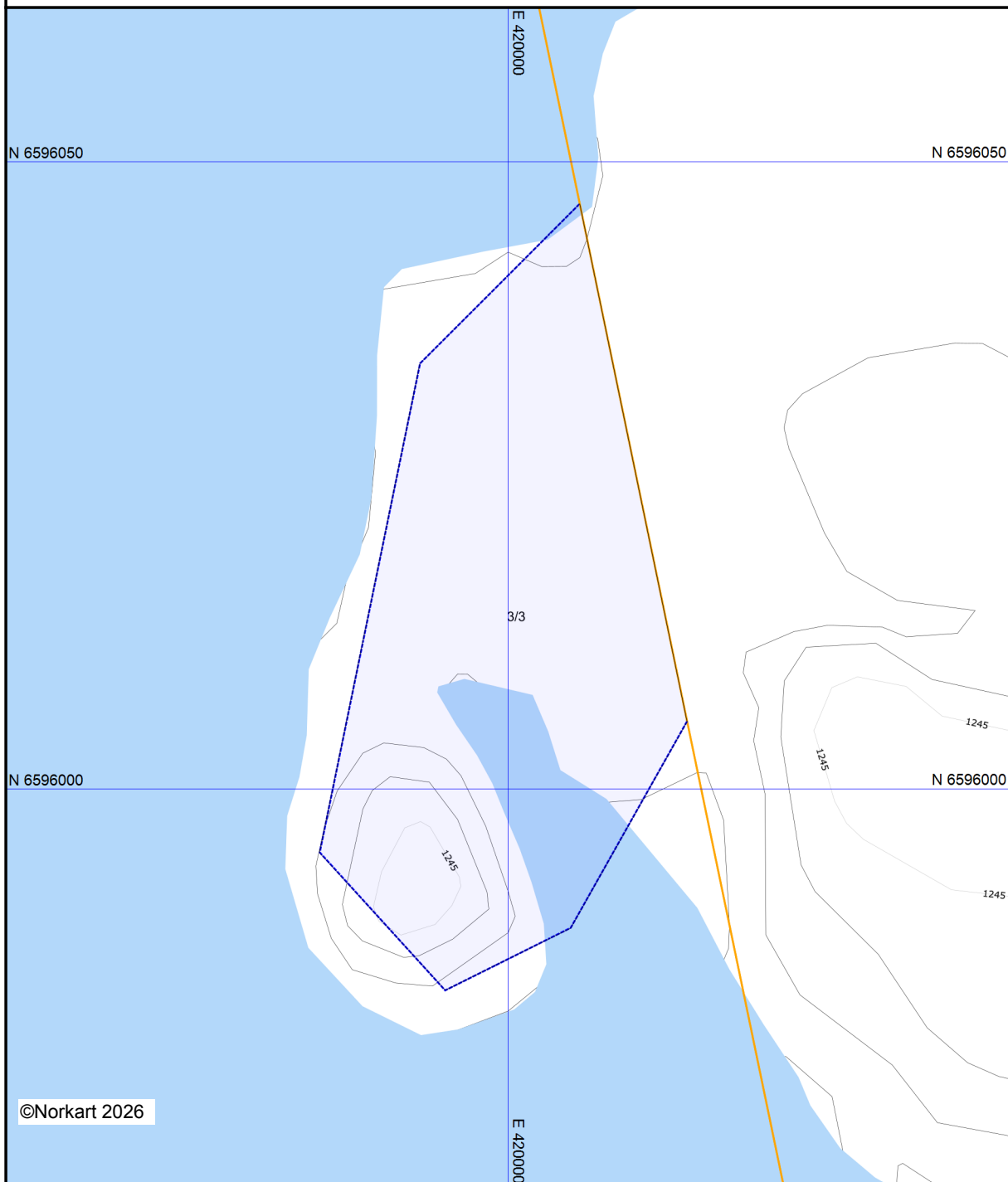
Grunnkart

Eiendom: 3/3
Adresse: Berdalsheii 120
Dato: 26.06.2026
Målestokk: 1:500

UTM-32

Eiendomsgr. nøyaktig <= 10 cm	Eiendomsgr. mindre nøyaktig >200<=500 cm	Eiendomsgr. omtvistet	Hjelpelinje vannkant
Eiendomsgr. middels nøyaktig >10<=30 cm	Eiendomsgr. lite nøyaktig >=500 cm	Hjelpelinje veikant	Hjelpelinje fiktiv
Eiendomsgr. mindre nøyaktig >30<=200 cm	Eiendomsgr. uviss nøyaktighet	Hjelpelinje punktbeste	

©Norkart 2026

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil, mangler eller avvik i kartet. Spesielt gjelder dette usikre eiendomsgrenser. Dette kartet kan ikke brukes som erstatning for situasjonskart i byggesaker.

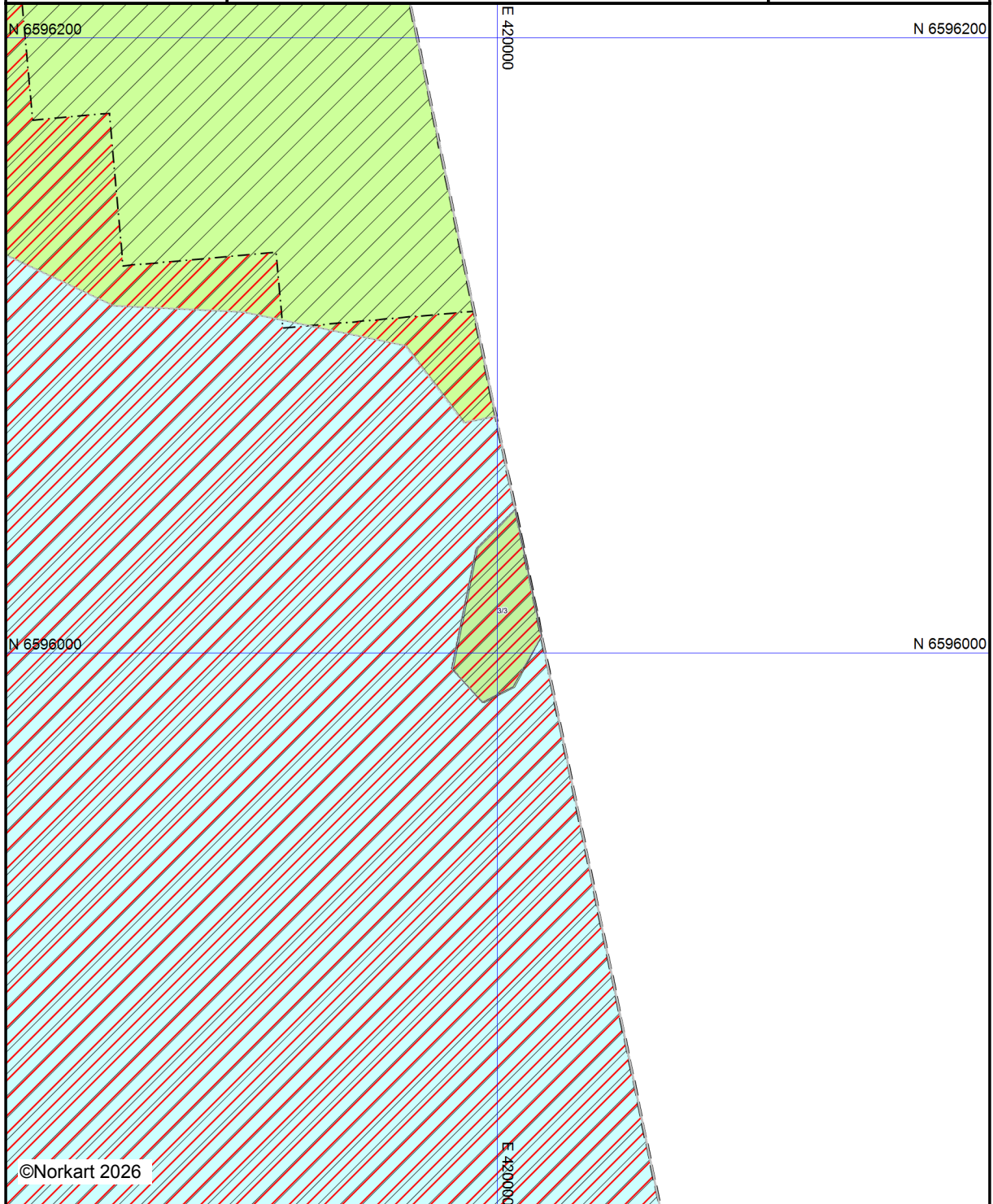
Bykle kommune

Kommuneplankart

Eiendom: 3/3
Adresse: Berdalsheii 120
Dato: 26.06.2026
Målestokk: 1:2000

UTM-32

Kartet er produsert fra kommunens beste digitale kartbaser for området og inneholder viktige opplysninger om eiendommen og området omkring.
Presentasjonen av informasjon er i samsvar med nasjonal standard.
Kartet kan inneholde feil, mangler eller avvik i forhold til kravene i oppgitt standard.
Kartet kan ikke benyttes til andre formål enn det formålet det er utlevert til uten samtykke fra kommunen jf. lov om åndsverk.

UTFYLLANDE FØRESEGNER OG RETNINGSLINJER

RETTLEIING

Arealdelen til kommuneplanen viser hovudtrekka i arealdisponeringa, rammer og vilkår for kva for nye tiltak og ny arealbruk som kan settas i verk, samt kva for viktige omsyn som må ivaretakast ved disponering av areala.

Planen skal bidra til å samordne statlege, regionale og kommunale oppgåver og omsyn, og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av arealressursar.

Planen gir også rammer for vern og berekraftig utvikling i tråd med målsettingane i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens arealdel omfattar i samsvar med plan- og bygningslovas (PBL) § 11-5 plankart, føresegner, retningslinjer, planskildring og konsekvensutgreiing.

Plankart og føresegner er juridisk bindande. Dei juridisk bindande føresegnene er vist med vanleg tekst i tekstboksar.

Dei utfyllande retningslinjene er vist med *kursiv* saman med føresegnene dei utfyller. Retningslinjene gir ikkje direkte heimelsgrunnlag for vedtak. Innhaldet er likevel viktig ved at kommunestyret sin politikk og forventningar til arealutviklinga i planperioden blir utdjupa.

Retningslinjene skal leggjast til grunn for arealplanlegginga og ved søknad om tiltak, og vil i mange samanhengar bli innarbeidd med rettsverknad i etterfølgande reguleringsplanar og bli vurdert i byggjesaker.

Innhold

§ 1. Generelle føresegner (PBL §11-9).	4
§ 1-1 Utbyggingsprinsipp.....	4
§ 1-2. Forholdet mellom kommuneplanens arealdel og andre planar (PBL § 1-5)	4
§ 1-3. Plankrav (PBL § 11-9, pkt. 1).....	4
§ 1-4. Utbyggingsavtaler (PBL kap 17).....	5
§ 1-5. Samfunnssikkerheit og beredskap	5
§ 1-6. Krav til tekniske løysningar (PBL § 11-9 nr. 3)	6
Rekkefølgekrav og føresegner til byggeområda (PBL § 11-9 nr. 4)	7
§ 1-8. Barn og unges interesser (PBL § 11-9 nr. 5)	8
§ 1-9. Buffersoner (PBL § 11-9 nr. 6)	8
§ 1-10. Universell utforming (PBL § 11-9 nr. 5)	8
§ 1-11. Uterom- og leikeareal til bustadbygging, fritidsbustader og fritids- og turistformål (PBL § 11-9 nr. 5 og 6).....	8
§ 1-12. Skilt og reklame (PBL § 11-9 nr. 5)	9
§ 1-13. Parkering (PBL § 11-9 nr. 5)	11
§ 1-14. Støy (PBL § 11-9 nr.6)	12
§ 1-15. Estetikk og byggeskikk (PBL §11-9 nr. 6)	13
§ 1-16. Natur, landskap og grønstruktur (PBL §11-9 nr. 6)	14
§ 1-17. Omsyn som skal takas til bevaring av eksisterande bygningar og anna	14
kulturmiljø (PBL §11-9 nr. 7)	14
§ 1-18 Byggeforbod langs innsjø og vassdrag	15
§ 2. Føresegner til dei einskilde arealformål	17
(§§11-10 og 11-11)	17
§ 2-1. Område avsett til bygningar og anlegg	17
§ 2-1.4 Område avsett til bygningar og anlegg - Fritids- og turistføremål:	19
§ 2-2. Bustader	20
§ 2-3. Sentrumsformål.....	21
§ 2-4. Område for offentleg eller privat tenesteyting.....	22
§ 2-5. Område for næringsføremål	22
§ 2.6 Områder for råstoffutvinning	22
§ 2-8. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.....	23
§ 2-9. Grønstruktur	24
§ 2-10. Landbruks- natur og friluftsføremål, samt reindrift LNF(R) (PBL §11-11).....	25
Byggeområde spreidde fritidsbustader.....	28
3. Omsynssoner (PBL §11-8).....	29

§ 3-1. Sikrings-, støy- og faresoner (PBL § 11-8a).....	29
§ 3-3. Bandlagde områder	31
§ 4-1. Heilskapleg bevaringsverdig bygningsmiljø	31

Viktig å ikkje gå skoa av seg.....

§ 1. Generelle føresegner (PBL §11-9).

§ 1-1 Utbyggingsprinsipp

§ 1-1.1. Prioritere fortetting/stadutvikling i denne planperioden slik at landbruk-, natur og friluftsområde i størst mulig grad blir tatt vare på. Unntatt er område der samfunnsinteresser av stor vekt tilseier dette (eksempelvis til skule og veg).

§ 1-1.2. Fortetting skal i størst muleg grad ivareta grønstruktur og rekreasjonsområde. Barn og unges interesser skal spesielt avklarast og takast omsyn til i dette arbeidet.

§ 1-2. Forholdet mellom kommuneplanens arealdel og andre planar (PBL § 1-5)

§ 1-2.1. Ved eventuell motstrid går arealformålet i arealdelen framom arealformålet i eldre reguleringsplaner eller kommunedelplanar.

§ 1-2.2. For tilhøve som ikkje er tatt inn i eldre reguleringsplaner eller kommunedelplanar vil arealdelens føresegn gjelde.

§ 1-2.3. Omsynssoner, bestemmelsesområde og verneområde med føresegner gjeld likevel framom eldre reguleringsplanar og kommunedelplanar.

§ 1-2.4. Temakart utarbeidd i forbindelse med kommuneplanens arealdel har status som retningslinjer.

§ 1-3. Plankrav (PBL § 11-9, pkt. 1)

§ 1-3.1. For område/tiltak som blir omfatta av byggesaksføresegna i plan- og bygningsloven, innafor bebyggelse og anlegg, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, grønstruktur, bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone, vert det stilt krav om reguleringsplan.

§ 1-3.2. Råstoffutvinning

For nye uttak og større utviding av eksisterande anlegg, vert det stilt krav om detaljregulering. Planen skal ha føresegner som regulerer drifta i høve til omgjevnadene (herunder omsynet til støv og støy) og ytre miljø som bla. driftstider. Planen skal også fastsette krav til avslutning/tilbakeføring. Syner her til "Lov om erverv og utvinning av mineralressursar".

Mindre eller småskala uttaksområde kor bygdelag, bønder, enkeltpersoner og liknande har uttaksrett av grunneigar kan takast ut frå plankravet. Det skal utarbeidast drifts- og avslutningsplan.

§ 1-4. Utbyggingsavtaler (PBL kap 17)

I den grad kommunen finn det føremålstenleg, kan dei inngå utbyggingsavtalar. Innhaldet i utbyggingsavtaler skal til ein kvar tid følge gjeldande vedtak i kommunestyret om utbyggingsavtaler, jf. PBL. kap 17.

Utbyggingsavtalar skal vere eit verkemiddel for å sikre at gjennomføring av utbyggingar er i tråd med kommuneplanen. Utbyggingsavtalar blir inngått i samband med handsaming av områdeplanar og detaljplanar. Utbyggingsavtalane skal gjensidig forplikte partane med omsyn til kvalitet på bygg, utomhusareal, infrastruktur, fellesområde og fellestiltak mm.

§ 1-5. Samfunnssikkerheit og beredskap

§ 1-5.1. Krav til risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse)

I samsvar med PBL. § 4-3 skal det ved utarbeiding av planar for utbygging gjennomførast ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) for planområdet. Denne analysa skal ligge klar før 1.gongshandsaming av planforslaget.

§ 1-5.2. Flaum

Ved utarbeiding av reguleringsplanar i innsjø -og -vassdragsnære område, på myrområde eller for søknad om tiltak i LNFR-område skal ny bebyggelse ikkje plasserast i flaumutsette område (jf. NVEs til ein kvar tid gjeldande retningsliner).

Myrområde er viktige for magasinering av overvatn. Ved regulering til byggjeføremål skal ein ha særleg merksemd på flaumverknader og ei varsmed i høve omdisponering av desse.

§ 1-5.3. Ras- og skredfare

Ved utarbeiding av reguleringsplan eller for søknad om mindre tiltak (sjå Teknisk forskrift) i LNFR-område vert det kravd dokumentasjon på at ras- og skredfare for planområdet og tilgrensande område er tilstrekkeleg vurdert.

§ 1-5.4. Høgspenningsanlegg (inklusive høgspenningskablar)

Høgspenningsanlegg skal merkast med omsynssone faresone i plankart, og ha føresegn med forbod mot tiltak. I område med høgspenningskabel i grunn er det ikkje tillate å føre opp hus, bygningar eller andre innretningar innanfor sona nærare enn 2 meter i frå kabel.

§ 1-5.5. Forureina grunn

Alle tiltak skal planleggast og gjennomførast slik at forureining frå grunnen ikkje kan føre til helse- eller miljøskade.

§ 1-5.6. Drenering til vassdrag

Det skal belysast i reguleringsplan kor vidt industri- og næringsområde drenerer til vassdrag.

Tilsvarande skal det i søknader om større tiltak knytt til eksisterande verksemdar belysast ev endringar i høve drenering til vassdrag. Kommunen kan fastsette krav til plan/tiltak for overvatn.

§ 1-6. Krav til tekniske løysningar (PBL § 11-9 nr. 3)

§ 1-6.1. Vatn- og avlaupsanlegg

Kommunens hovudplan for vatn og avlaup skal leggast til grunn i planlegging av nye

vatn- og avlaupsanlegg. Føresegn gitt i lov og forskrift og kommunens VA-norm (<http://va-norm.no/bykle/>) skal følgjast. Nye tiltak skal sikrast tilfredsstillande løysingar for forsyning av vatn, brannvatn og avlaup. Kommunalt leidningsnett skal markerast på plankart med omsynssone i ei breidd av 8 meter (4 meter på kvar side av leidningsnettet), og det er forbod mot nye tiltak i omsynssona.

§ 1-6.2. Samferdsel og teknisk infrastruktur:

Før ny fjellredningssentral kan etablerast skal omlegging av VA-nettet i område vere planlagt/ igangsett, og ny trase for straumleidning vere avklart.

Uttak for brannvatn skal lokalisert lett tilgjengeleg, fortrinnsvis ved renovasjonsbu. Framføring av fiber og fjernvarme må vurderast i plansamanheng. Mest muleg infrastruktur bør samlokalisert i bakken og kartfestast.

§ 1-6.2. Handtering av overvatn

I arealplanar og byggjesaker skal terreng- og overflateutforming, grønstruktur, vegetasjon, og handtering av overvatn samordnast. Naturlege flaumvegar skal kartleggast og i størst muleg grad bevarast. Overvatn skal handterast lokalt, og skal i den grad det er muleg tilbakeførast til grunnen og til vegetasjon nærast muleg kjelda / i nedslagsfeltet.

Vatn og overvatn skal nyttast slik at dei blir eit positivt element på staden. Dette kan skje gjennom å gjere vatnet synleg og tilgjengeleg, samt bruk av vegetasjon til å binde vatnet.

§ 1-6.3. Renovasjon

For byggetiltak i fritids- og næringsområde er det krav til felles renovasjonsløysning § 1-6.4.

Rekkefølgekrav og føresegner til byggeområda (PBL § 11-9 nr. 4)

I nye utbyggingsområde kan utbygging ikkje finne stad før følgjande tilhøve er tilfredsstillande ivaretatt: Kommunalteknisk kapasitet på tekniske anlegg (irekna interne og eksterne veg-, vatn-, avlaups-, renovasjons- og overvatnsanlegg), leike- og uteopphaldsareal, tele- / og elektrisitetsforsyning og anna energiforsyning, trafikktryggleik (irekna anlegg for gåande og syklande).

I framtidige reguleringsplanar skal kotehøgde fastsetjast for ferdig innvendig golv 1.etasje.

§ 1-8. Barn og unges interesser (PBL § 11-9 nr. 5)

§ 1-8.1. Ved utarbeiding av kommunedelplanar, reguleringsplanar og i byggesaker, skal konsekvensar for barn og unges oppvekstmiljø vurderast særskilt, jf rikspolitiske retningsliner (RPR) for barn og planlegging. Lokalisering av leikeplass skal grunnngjevast i planskilddringa.

§ 1-8.2. Ved omdisponering av areal som i planar er avsett til fellesareal eller grøntstruktur som er i bruk eller er eigna for leik, skal det skaffast fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffast ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn brukar som leikeareal, eller ved omdisponering av areal eigna for leik.

§ 1-9. Buffersoner (PBL § 11-9 nr. 6)

Mellom produktivt landbruksareal og ny tomt/eksisterande ubygd tomt til bustad-, næring- og fritidsbebyggelse, skal det være minimum 20 meter brei buffersone. Avstandskravet kan fråvikast dersom høgdeforskjellen, mellomliggande veg eller liknande tilhøve tilseier at det blir mindre risiko for interessekonfliktar mellom arealbrukskategoriane.

§ 1-10. Universell utforming (PBL § 11-9 nr. 5)

Alle reguleringsplaner skal gjere greie for tilhøvet til universell utforming både internt i planområdet og i høve til kringliggjande område. Der det skal settast strengare krav til universell utforming enn heimla i byggteknisk forskrift, skal dette takast inn som eiga føresegn i reguleringsplanen.

§ 1-11. Uterom- og leikeareal til bustadbygging, fritidsbustader og fritids- og turistformål (PBL § 11-9 nr. 5 og 6)

Areal som skal setjast av til felles leikeplass kjem i tillegg til private og felles areal for uterom og friområde.

§ 1-12. Skilt og reklame (PBL § 11-9 nr. 5)

§1-12.1. Søknad og løyve

Alle skilt og reklameinstallasjonar er søknadspliktige, jfr plan- og bygningslovas § 20-1 bokstav i) unntatt der det vert etablert 1 stk mindre skilt på inntil 3 m², jfr PBL § 30-3. Skilting langs riks- og fylkesvegar skal godkjennast av Statens vegvesen.

Kommunen kan kreve at det vert utarbeidd ein samla skiltplan for ein bygning eller eit område.

Kommunen kan ta bort søknadsplikta ved arrangement der skilt skal plasserast ut i mindre enn 2 veker. Skilta skal plasserast slik at dei ikkje er skjemmande, medfører fare eller ulemper for omgjevnadene.

§ 1-12.2. Storleik

Skilt og reklameinnretningar skal ha ein moderat storleik som underordnar seg bygningen og omgjevnadene sine dimensjonar og eigenart.

Uthengsskilt skal ikkje ha større areal enn 1 m² og ikkje større breidde enn 1 m. Innafor områdereguleringas planavgrensing for Hovden sentrum skal ikkje foliering dekke meir enn 1/3 av vindaugsflata. Dette gjeld tilsvarande for plakatar og liknande like innanfor vindaugsflata.

§ 1-12.3. Utforming m.m.

Skilt og reklameinnretningar skal ha ei utforming, materialbruk og fargebruk som er tilpassa bygningens og omgjevnadenes arkitektur og visuelle kvalitetar. På bygningar med spesiell historisk, arkitektonisk eller annen kulturell verdi skal skilt og reklameinnretningar ha ei tradisjonell/ historisk eller tilpassa utforming.

Skilt og reklameinnretningar på ein bygning bør ha ei likearta utforming.

§ 1-12.4. Plassering og spesielle områdeomsyn

Skilt og reklameinnretningar på bygningar skal plasserast på veggflater. Skilt og reklameinnretningar skal ikkje plasserast på gjerde eller stolpar. Reklameinnretningar skal ikkje tillatast i bustadområde.

Skilt og reklameinnretningar på bygningar skal som hovudregel plasserast der ein går inn. I næringsbygg som inneheld fleire verksemder, skal skilta normalt samlast på ei oppslagstavle. Denne kan vere frittstående.

§ 1-12.5. Forbod mot visse typar skilt og reklameinnretningar

Følgande skilt og reklameinnretningar er ikkje tillate:

- *Blinkande eller bevegelege skilt og reklameinnretningar*
- *Skilt og reklame i lyskasser. Lyskasser kan likevel tillatast dersom dei er utført med lukka front, slik at bare tekst eller symbola er gjennomlyst*

- *Lausfotreklame som hindrar ferdsel eller forstyrrar trafikkbildet*
- *Skilt og reklame plassert på tilhengerar, bilar, campingvogner og liknande*

§ 1.13. Parkering (PBL § 11-9 nr. 5)

Med parkeringsplass meiner ein plass både for bil, sykkel, moped/mc og plass reservert for rørslehemma.

§ 1.13.1. Følgande parkeringskrav for biloppstilling gjeld ved utarbeiding av reguleringsplan og ved behandling av byggesøknader:

Arealformål	Tal på p-plass per eining	Arealstorleik per plass (m ²)
Bustad	2	20
Fritidsbustad	2	20

Institusjonar, hotell, serveringsbygg, forsamlingslokale, kontor, forretning, skular, barnehagar, idrettsanlegg og andre bygningsanlegg der spesielle forhold gjer seg gjeldande skal ha tilstrekkeleg med oppstillingsplass for bilar og tilfredsstillande ut- og innkøyringsforhold. Fastsetting av p-krav skal avklarast på bakgrunn av dokumentasjon.

Plassering av ladepunkt og parkeringsplassar avsett til el-bil skal vurderast ved utarbeiding av reguleringsplan,

Det skal avsettast parkeringsplass for rørslehemma der krav til universell utforming er gjort gjeldande.

Det skal avsettast plass for sykkelparkering samla i stativ og under tak for formål kontor, forretning, skular og barnehagar.

§ 1-13.2. Tal på parkeringsplasser for rørslehemma skal vurderast ved utarbeiding av reguleringsplan. Tal på plasser må stå i forhold til det totale talet på parkeringsplass.

§ 1-13.3. Ved etablering av felles p-anlegg skal minst 10% av p-plassane være avsett for rørslehemma.

§ 1-13.4. Reguleringsplanen skal vise plassering av parkeringsanlegg for motorkøretøy og sykklar, for varelevering (lasting/lossing/manøvrering), oppstillingsplass for utrykkingskøretøy og avkøyrse der dette er relevant. Anlegga må visast i samanheng med køyreveggar, gangveggar og friareal. Det skal dokumenterast at løysingar for varelevering /lasteareal og avfallshandtering ikkje kjem i konflikt med gang-/sykkelsoner eller bustadsinngang.

§ 1-13.5. I områder for fritidsbustader tillatast ikkje permanent parkering eller vinteropplag av campingvogner/transportable innretningar, tilhengarar og båtar.

Lokal parkerings- og skiltplan gjeld som supplement.

§ 1-14. Støy (PBL § 11-9 nr.6)

§ 1-14.1. Miljøverndepartementets gjeldande retningslinjer for støy i arealplanlegginga skal leggjast til grunn for planlegging og tiltak etter plan- og bygningsloven.

§ 1-14.2. Rød støysone

I rød støysone skal ein ikkje tillate oppføring av ny støyfølsam busetting, irekna bustader, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, skoler og barnehagar. Unntak kan gjerast for oppbygging etter brann og naudsynt riving under føresetnad at tal på einingar ikkje aukar. Bruksendring av eksisterande bygning til støyfølsamt formål eller andre tiltak som gjer auke i tal på einingar tillatast ikkje i rød støysone.

§ 1-14.3. Gul støysone

Gul støysone er ei vurderingssone. I gul støysone kan ny støyfølsam busetting vurderast oppført dersom avbøtande tiltak gir tilfredsstillande støyforhold. Før det vert tillate bygging av støyfølsam busetting i gul støysone skal det liggje føre ei støyfagleg utgreiing som skildrar dei avbøtande tiltaka som vil bli gjennomført. Utgreiinga skal ligge føre ved søknad om tiltak eller forslag til reguleringsplan.

§ 1-14.4. Støyande næringsaktivitet skal ikkje etablerast i same bygning som bustader. I plan- og byggesaker for støyande næringsverksemd skal det fastsettas maksimumsgrenser for støy for tidsrommet kl. 23-07 og på sun- og heilagdaggar, maksimumsgrenser for dag og kveld samt ekvivalente støygrenser.

§ 1-15. Estetikk og byggeskikk (PBL §11-9 nr. 6)

§1-15.1. Tiltak skal gje tidsmessig og god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon og eigenart, og vere i samspel med eksisterande bygde og naturgjevne omgjevnadar. Det skal nyttast stadtilpassa volum, materiale og fargar. Bygningar skal harmonere med og ta omsyn til eksisterande bygningsmiljø, men kan gjevast ei moderne utforming. Byggeskikkrettleiaren for Bykle kommune med ny tilleggsdel skal leggest til grunn.

§ 1-15.2. Tiltak skal tilpasse seg terrenget. Omfattande fyllingar og skjeringar samt andre vesentlege terrenginngrep skal ein prøve å unngå.

I plan- og byggesaker kan det krevjast ei estetisk vurdering og situasjonsplan, inklusive terrengsnitt og koteopplysningar for tiltak i:

- Område med bratt terreng
- Sårbare område som til dømes område med nærleik til verneverdige kulturminner og område kor landskapsomsyn er av stor verdi.
- Område som er markert som omsynssone for vern av landskap og kulturmiljø.
- Område der planlagde bygningar kan komme til å stå fram som landemerke, eller gje markante fjernverknader.

§ 1-16. Natur, landskap og grønstruktur (PBL §11-9 nr. 6)

§ 1-16.1. Verdifull natur-, landskap- og grønstruktur skal bevarast mest mogleg samanhangande.

§ 1-16.2. Verdifulle landskapsområde skal forvaltast slik at kvalitetane i landskapet vert oppretthalde og styrkt. Alle tiltak skal tilpassast og underordne seg heilskapspreget i natur-, kultur- og fjellandskapet.

§ 1-16.3. Åsprofilar, bekkelaup, landskapssilhuettar og horisontlinjer skal ein bevare.

Myrområde skal bevarast for å samle opp og halde på overflatevatn.

Våtmarksareal langs vassdrag bør ikkje drenerast eller fyllast opp. Vassdragsnære område bør ikkje avdekkast eller overflatebehandlast, slik at det medfører fare for erosjon eller avrenning av overflatevatn direkte til vassdraget.

§ 1-17. Omsyn som skal takas til bevaring av eksisterande bygningar og anna kulturmiljø (PBL §11-9 nr. 7)

Ein syner her til kulturminneplanen med tiltaksdel

§ 1-17.1. Utbygging skal ikkje kome i konflikt med automatisk freda eller prioriterte kulturminne. Omsynet til kulturminne, kulturmiljø og verneverdige bygningar skal ivaretakast i plan- og byggesaker.

Nyare tids kulturminner som vegar, steingjerder, hustufter, rydningsrøyser, merkesteinar, krigsminne med meir skal ein prøve å bevare.

§1-17.2. Antikvarisk eller arkitektonisk bevaringsverdige bygningar/objekt i seg sjølv, eller som er del av eit heilskapleg kulturmiljø eller kulturlandskap, er ikkje tillate å rive, unnateke ved totalskade. Det er kommunen som avgjer om kor vidt ein bygning har antikvarisk eller arkitektonisk verneverdi, dersom ikkje bygningen er freda etter Kulturminnelova. Ved søknad om riving av verneverdig bygg etter brann eller vesentlig skade kan det krevjast dokumentasjon på bygningens faktiske tilstand. Det er kommunen som avgjør kor vidt bygningen er totalskadd.

§ 1-17.3. Ved tilbygg til eller endring av verneverdige bygningar skal dette skje på en slik måte at bygningens verneverdi ikkje blir mindre verdifull. Hovudbygningens form og detaljering skal framleis kunne lesast av. Tilbygget / endringa skal underordne seg hovudbygningen med omsyn til plassering, utforming, storleik, material- og fargebruk.

§ 1-17.4. Nye bygningar, tilbygg og faste installasjonar skal tilpassast naturleg terreng, kulturminne og verneverdige bygningar når det gjelder plassering i landskapet, høgde, form og materialbruk. Ved søknad om tiltak som kan vurderast til å kunne kome i konflikt med kulturminner eller kulturmiljø skal det gjerast greie for dagens situasjon, og verknaden av planlagde tiltak skal dokumenterast.

§ 1-18 Byggeforbod langs innsjø og vassdrag

I ei sone på 50 meter langs innsjø og større vassdrag, og 100 meter langs verna vassdrag, kan arbeid og tiltak som nemnd i plan- og bygningslova §§ 20-1, 20-2, 20-2b og 30-1 eller frådeling av tomt til slikt føremål ikkje tillatast. I regulerte område følgjer byggeavstand til vatn og vassdrag dei byggjegrensene som ligg i gjeldande reguleringsplanar. Med større vassdrag meiner ein vassdrag som er synlege på kart med målestokk 1: 50000.

Flaum i Geiskelidåne

§ 2. Føresegner til dei einskilde arealformål

(§§11-10 og 11-11)

§ 2-1. Område avsett til bygningar og anlegg

Føljande generelle føresegner gjelder for område avsett til busetnad og anlegg.

§ 2-1.1. Område avsett til sentrumsføremål - forretningar

Lokalisering av forretning skal skje fortrinnsvis innafor område avsett til sentrumsføremål. Lokaliseringa bør vere inntil hovudveg og ha trafikkssikker tilkomst for gåande og syklande.

§ 2-1.2. Område avsett til bygningar og anlegg – annan næringsverksemd

Nye kontorbedrifter skal som hovudprinsipp lokaliserast innafor områder avsett til sentrumsføremål, eller i område der det allereie er etablert kontor.

Lokalisering av øvrige næringsområde:

Prinsippet om rett verksemd på rett plass skal leggas til grunn for lokalisering av ulike næringsverksemdar:

- *Næringsverksemdar (også kontor) med behov for nærleik til hovudvegnett og/eller behov for lager bør lokaliserast i området i søre enden av Hartevatn, Tykkås og Sarvsnettenområdet*
- *Næringsverksemdar med stort transport- og/eller arealbehov/ kraftkrevjane verksemd bør lokaliserast i området søre enden av Hartevatn, Sarvsnettenområdet, Bykilsmoen og Lisletjønn.*
- *Næringsverksemdar tilknytt avfallshandtering, energi, resirkulering mm. bør lokaliserast på Tykkås.*

§ 2-1.3. Område avsett til bygningar og anlegg - fritidsbusetnad

Maksimal mønehøgde skal ikkje overstige 7 meter målt frå overkant golv 1. etasje til overkant utvendig møne, der det er konsentrert bebyggeles med mindre enn 8 meter mellom einingane, elles er det 5.5 meter. Ved bruk av torvtekke skal høgda målast på overkant av utvendig møne til under torvtekket. Etasje under terreng er ikkje tillate, med mindre dette er avklart gjennom detaljregulering.

Flate, halvvalma eller valma tak er ikkje tillate med mindre tiltaket harmonerer med og tar omsyn til eksisterande bygningsmiljø og vert gjeve ei moderne utforming.

Takvinkel skal vere mellom 25 og 34 grader. Ark/ kvist/ takopplett skal ikkje vere breiare enn 1/3 av lengderetninga til hovudtaket.

Det skal avsetjast 40 m² til parkering per eining, og dette skal medrekast i BYA eller BRA. Dette kan løysast på eigen eigedom eller på felles parkering.

Terrenginngrep skal vere skånsame.

Byggeskikkrettleiaren for Bykle kommune med nytt vedlegg, skal leggas til grunn.

I områder med konsentrert bebyggelse kan det gjennom detaljregulering avvikast frå desse føresegnene.

Maksimalt utbygd areal for nye fritidsbustader skal fastsettast etter ei vurdering av landskapstilpassing og lokal byggeskikk og kringliggande bygningsmiljø. Som hovudregel bør nye einskildtomter ikkje overstige 1 da. Tal på einingar skal fastsetjast gjennom detaljregulering.

Ved plassering av fritidsbustader skal det takast omsyn til tomte si utforming, ålmenta sin rett til ferdsel i området, og til sti- og løypenett.

Det er ikkje ønskeleg med bom i område for fritidsbustader. Ei eventuell oppsetting av bom må gjerast i samråd med kommunen, slik at bomløysinga er handterleg for mellom anna utrykkingskøyretøy.

Dersom det går offentlege vatn- og avlaupsleidningar innan ein avstand på 50 meter kan kommunen krevje tilkopling. I områder kor dette ikkje er mogleg kan kommunen godkjenne anna løysing.

Gjerde er ikkje tillate med mindre dette er avklara i detaljregulering.

§ 2-1.4 Område avsett til bygninger og anlegg - Fritids- og turistføremål:

I områder avsett til fritids- og turistformål må ein eining brukas til næringsmessig utleige minst 9 månadar av året. Det er en føresetnad at utleigeverksemda skjer som næringsverksemd i fellesdrift. Avtale om fellesdrift med vilkår skal sendast inn saman med byggesøknad og tinglysast på egedomen(e).

Nye område for fritid- og turistføremål

NR	KU	NAMN	AREAL	GNR/BNR	MERKNAD
BFT1	022	Bjørnaråkleivi	24 daa	18/1	Bobilcamp/utleigehytter
BFT2	025	Byklestøylane camping	8 daa	15/1	campingplass
BFT3	33	Nordli camping	15 daa		Bobilcamp
BFT4	62	Hegni ny	7 daa		
BFT7		Gåttstøyl caravan	28 daa		Godkjent KDH
BFT8		Gåttstøyl -nord	41 daa		Godkjent KDH
BFT9	01	Granebu	24 daa		Område for hotell eller aktiv utleige.Tilkomst frå Nystøyl
BFT11		Flatastøyl (1+2)	24 daa		Område for hotell eller aktiv utleige.(Godkjent KDH 50:50.)
BFT12		Hovdegrend	7 daa	2/952	Godkjent KDH

KDH= kommunedelplan for Hovden, KP2012= kommuneplanen frå 2012

Dersom det vert teke sikte på ein større del av areala til privat bruk, skal dette løysast i reguleringsplan ved bruk av kombinerte formål der også «Fritidsbusetting» inngår, og med presisering i planføresegn kor stor del av bruken som kan være «Fritidsbusetting».

Nye område for fritidsbygg

NR	KU	Namn	Areal	GNR/BNR	Merknad
BFR 1	053	Stavenes-Teråsen	736 daa	16/1,2,4,6	
BFR 2		Stavenes Lisleli	290 daa	16/1,2,4,6	K.plan.2012
BFR 3	052	Stavenes Mørkebu	507 daa		
BFR 5		Glidbjørg aust	92 daa		K.plan 2012
BFR 6	035	Glidbjørg vest	180 daa		
BFR 7	026	Hoslemo	44 daa		utviding
BFR 8		Berdalen Storemyr	43 daa		Reg MR
BFR 9		Åsheim	43 daa		Reg MR
BFR10		Langehaug	1361 daa		Reg MR
BFR11		Berdalen	49 daa		Reg MR
BFR12		Dalen	332 daa		Reg MR
BFR13	023	Dalen nord	5 daa		
BFR14		Ørnefjell-sør	23 daa		Reg MR
BFR15		Ørnefjell-aust	41 daa		Reg MR
BFR16	007	Vidsyn Aust	164 daa		Reg.MR
BFR17		Nylund	255 daa		Reg.MR
BFR19	06	Maurli	42 daa		Reg.MR
BFR20		Maurli vest	160 daa		Reg.MR

BFR21	029	Badstogdalen	836 daa		
BFR22		Hartoll mm	191 daa		K.plan2012
BFR26	013	Hovden Aust	182 daa		
BFR27	015	Otratunet	65 daa		
BFR28		Hovdegrend	9 daa	2/952	Godkjent KDH

Reg.MR = Reguleringsplan for Midtregionen, KDH= Kommunedelplan for Hovden

§ 2-2. Bustader

Areal avsett til bustader inkluderer eksisterende og framtidig bustadbygging med tilhørende infrastruktur som grønstruktur, vegar og tekniske anlegg.

§ 2-2.1. Nye områder for bustader

For nye områder avsett til bustader (evt. i kombinasjon med andre formål) skal tabellen under, leggest til grunn for vidare utvikling.

Eventuell fordeling mellom bustad og andre tillate formål fastsettest gjennom reguleringsplan.

NR	KU	NAMN	AREAL	GNR/BNR	MERKNAD
B1		Stavenes	187 daa	16/47 felleseige	Vidareføres frå tidligare kommuneplan. Det er tatt vekk det som ligg sør for den nye vegen
B2		Nordli (Bakkemyrvegen)			Vidareføres frå tidligare kommuneplan
B3	061	Breivevegen	87 daa	2/7 mfl	Området er LNF, men det er 1 hytte på området
B4		Hovdegrend	22 daa	2/952 2/2	Godkjent KDH
Sum		Nytt bustadareal	87 daa		

§ 2-2.2. Ved reguleringsplan og søknad om tiltak som inneber fortetting i eksisterande bustadområder:

- a) Det skal gjerast ei konkret vurdering på grunnlag av områdets dominerande bygningstype, volum, høgde, utforming, byggelinjer, tomtestørrelser, busettingsstruktur, grønstruktur, leikeareal, arealer for uterom og estetikk som grunnlag for fastsetting av utbyggingstettheit.
- b) Det skal leggjast særlig vekt på å utvikle bustadområder med høg utnyttingsgrad.
- c) Det skal ved fortetting i etablerte bustadområder som hovudregel fortettast med frittliggande bygningar. Rekkehus, kjedehus, tre- og firemannsbustad kan tillatast der forholda ligge til rette for det.
- d) Gangveggar skal planleggast slik at dei tek omsyn til lettvinnt og naturleg ferdsel internt i og mellom bustadfelt.
- e) Plassering og utforming av avkjørsler og internveggar skal ha særleg merksemd på trafikktryggleik - brøyting/siktforhold vinterstid.

§ 2-2.3. Hyblar

Å slå saman bustader eller dele opp bustadeiningar til hyblar er å sjå på som eit søknadspliktig tiltak, jf. PBL. §§1-6 og 31-6. Krav til parkering er 1 plass på 20 m².

§ 2-3. Sentrumsformål

Område for sentrumsformål kan ha blanda formål som til dømes bustad, fritidsbustad, forretning, kontor, offentleg eller privat tenesteyting, areal for uterom og parkering.

Området skal utformast med fokus på trafikktryggleik. Køyreareal og gangareal skal separerast, slik at areala er sikra for mjuke trafikantar. Sentrumets rolle er å dekke lokale behov for dagleg handel og tenester, og skal tilretteleggjast for verksemdar som vil bidra til å fremje lokalsenterets rolle. Daglegvareforretning, kafé, post, bankteneste, ungdomsklubb, kultur- og fritidstilbod, legesenter m.a. skal helst plasserast her. Næringsverksemd som ikkje først og fremst betener publikum /kunderetta verksemdar /nærområdet skal ikkje leggjast her, eksempelvis entreprenørverksemd og plasskrevjande verksemdar o.s.b. Bygningane sin storleik, form og lokalisering skal bl.a ha som mål å skape gode uterom, torgplassar osv. som gjev intimitet og tryggleik. Parkering bør samordnast.

§ 2-4. Område for offentlig eller privat tenesteyting

Etablering av offentlig eller privat tenesteyting med høg besøksfrekvens eller høgt tal på arbeidsplassar, slik som NAV-tenester, regionale utdanningsinstitusjonar, kino, bibliotek, kulturhus og liknande skal lokalisert i eller inntil sentrum.

§ 2-5. Område for næringsføremål

§ 2-5.1. Arealbruk for eksisterande næringsverksemdar er bestemt gjennom reguleringsplan eller i uregulert område avgrensa av tillate arealbruk og omfang.

(§ 2-5.2. Innafor områda skal det leggjast til rette for høg arealutnytting.)

§ 2.5.3. Nye næringsområde:

NR	KU	NAMN	AREAL	GNR/BNR	MERKNAD
BN1	064	Bykilsmoen	114 daa	14/3	Datalagringsenter/anna næring
BN2	065	Lisletjønn	39 daa	14/2	Datalagringsenter/anna næring
BN3	066	Sarvsnetten	12 daa	15/11	Utviding av eksisterande
BN4		Nordli	26 daa		Godkjent K.plan 2012
BN5	074	Tykkås sør	78 daa		Omregulert til næring
BN6	074	Tykkås nord	149 daa		Omregulert til næring
BN7		Hartevatn Industri	5 daa		Utviding
BN8		Skytesenteret	3 daa		

§ 2.6 Områder for råstoffutvinning

Nye område for masseuttak der det er laga uttaksplan

Nr.	Gnr/Bnr	Stad	Areal	Merknad
BRU1		Bjørnarådalen-tipp	90 daa	Tunellmasse
BRU2		Bjorbekken - tipp	27 daa	Tunellmasse

Eksisterande massetak:

	Gnr/Bnr	Stad	Merknad
BRU 3	14/7	Steggjane	
BRU 4	14/2	Skarsmo	
BRU 5	16/16	Smylemoen	
BRU 6	3/20	Hæknemoen/Takevejemoen	

BRU 7	3/5	Flæmoen	
BRU 8	2/1	Breivevegen	
BRU 9	1/105	Breive	

§ 2-8. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Det er lagt inn utviding av helikopterplass ved Harteavatn Industri.

NR	KU	NAMN	DEKAR	MERKNAD
SL1	68	Helikopterplassen	22daa	Utvida i høve til tidlegare

FRAMTIDIGE GANG-OG SYKKELVEGTRASÉAR

Strekning	Trasètype
Bykle samfunnshus –Grønnmyr/ Rv9	Langs kommunal veg
Kryss Rv9 og Fylkesveg inn til skisenteret	Undergang Fylkesveg (ivaretakast i regplan Fjellredningssenter)
Hovden, Rv9 –Hegni	Undergang/ overgang Hegni –Austmannlii
Hegni –Sørenden av Harteavatn	Langs Rv9, del av framtidig rundløype

Vegar
Statens Vegvesen sine normer og retningslinjer, samt kommunal veg-norm, skal gjelde.

Hovudplan VA, trafikksikringsplan, parkering- og skiltplan skal brukast.

§ 2-8.1. Byggegrenser og avkøyrslar

I byggeområda og LNF-områda skal nybygg lokalisert slik at byggegrense til veg og avkøyrslar samsvarer med "Retningslinjer for byggegrenser og avkøyrslar langs fylkesveg" og vegnormalar i Statens vegvesen. Søknad om avkjørsel til riksveg og fylkesveg handsamast etter vegloven der veggjefen er myndigheit. Kommunen er vegmyndigheit på kommunal veg.

§ 2-8.2. Byggegrense veg

Riksveg har byggegrense 50 meter.

Fylkesveg har byggegrense 50 meter.

Kommunal veg har byggegrense 15 meter.

Gjennom utarbeiding av reguleringsplan kan redusert byggegrense vurderast.

§ 2-8.3. Avkøyrslar

Nye avkøyrslar kan tillatast. I vurdering om ny avkøyrslar kan tillatast, skal det vurderast om eksisterande avkøyrslar kan nyttast. Eventuell ny avkøyrslar skal sjåast i samanheng med muleg vidare utbygging i same område.

Utvida bruk av eksisterande avkøyrse kan tillatast dersom avkøyrseplanen tilfredsstiller vegnormalens krav til teknisk utforming.

§ 2-9. Grønstruktur

Området ved Dam Sarvsfossen vert regulert til grønstruktur. Her er det tenkt aktivitetsområde og turstiar opp til Stavenes. Jord og skoglov vert ikkje sett til side sjølv om ein set av område til grønstruktur.

NR	KU	NAMN	DEKAR	GBNR	MERKNAD
G1	67	Sarvsfossen	12 daa	16/42,47,49	Ikkje krav til detaljplan

§ 2-9.1. I byggjeområder i nær tilknytning til områder avsett til grønstruktur tillatast det ikkje tiltak som hindrar ålmenta si tilgang til grønstrukturområdet, eller som vesentleg reduserer verdien av det tilgrensa grønstrukturområdet.

§ 2-9.2. Tiltak for å fremje friluftslivet, turvegar og område for leik og rekreasjon kan tillatast dersom viktige omsyn til naturmangfald, som truga og prioriterte arter og spesielle naturkvalitetar ikkje får negative konsekvensar. Andre tiltak tillatast ikkje.

Område der friluftssinteressene vert prioritert.

STAD	
Hartevatn	Bade plass
Storetjønn	Bade plass
Hoslemohylen	Fiskeplass- framtidig
Lomehylen	Fiskeplass- framtidig

§ 2-10. Landbruks- natur og friluftsmål, samt reindrift LNF(R) (PBL §11-11)

§ 2-10.1. I nasjonalt villreinområde gjeld Heiplanen (Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei).

§ 2-10.2. Omfang, lokalisering og utforming av bygningar for landbruk og anlegg (PBL §11-11 nr. 1 og 4)

- a) I landbruks-, natur- og friluftsområda samt reindrift tillatst det ikkje tiltak, jf. PBL § 1-6, som ikkje er knytt til stadbunden næring. Med tiltak meiner ein oppføring, riving, endring, bruksendring, vesentleg terrenginngrep, oppretting og endring av eigedom jf. PBL § 20-1. Kårbustad skal ligge i tilknytning til gardsbusetnaden og tillatst ikkje frådelt.
- b) Byggeforbodet etter plan- og bygningsloven § 1-8 innafor 50-metersbeltet langs innsjø og vassdrag skal ikkje gjelde for naudsynte bygningar i landbruket, jf. Plan- og bygningsloven § 11-11 nr. 4. Byggeforbodet skal likevel gjelde der det finst alternativ lokalisering på eigedomen som ligger utanfor 50- metersbeltet langs innsjø og vassdrag.
- c) For driftshytter (bygg som brukast i utmarksnæring og som ikkje er skilt frå hovudbruket) skal ikkje BRA overstige 140 m² inkl. parkering. Der parkering ikkje er i tilknytning til hytta skal areal på hytta ikkje overstige 100 m², jfr § 11-11 nr 1, og § 11-7 andre ledd nr 5. Driftshytta skal vere i ein etasje utan hems.

10.2. Spreidd bustadbygging (PBL § 11-7 nr 5 b) og § 11-11 nr 2)

- a) I tilknyting til eksisterande eigedomar kan det utføres tiltak som er å rekne som ein vanleg del av bygningsmassen på ein eigedom, irekna tilbygg/påbygg, garasje, reiskapshus, carport, uthus, grensejustering mellom eigedommar. For område B 1 (Stavenes) tillatast også etablering av mindre driftsbygning.
- b) Frådeling til bustad er i tråd med føremålet. Frådeling skal handsamast etter jordlova før byggesakshandsaming kan skje. Det tillatast ikkje frådeling til tomt på dyrka eller dyrkbar mark.
- c) Tomtestorleik skal ikkje overstige 2 daa. I Stavenes tillatast tomtestorleik på inntil 10 daa.
- d) Total utnytting av den einskilde tomt/eigedom er maksimalt 250 m² BYA. I Stavenes tillatast ei utnytting på inntil 500 m² BYA per tomt/eigedom.
- e) Bustader skal ikkje plasserast nærare enn 20 meter frå dyrka mark, landbruksbygg eller anna næringsverksemd.
- f) Tilkomstvegar skal ikkje leggst i konflikt med gardstun, landbruksvegar eller på dyrka eller dyrkbar mark.
- g) Bustader med automatisk freda kulturminne på tomte eller i nær tilknyting til denne skal sendast på høyring til Aust-Agder Fylkeskommune, kulturseksjonen før vedtak vert fatta.
- h) Bustader skal plasserast minimum 50 meter frå vassdrag, minimum 20 meter frå bekkar, og minimum 20 meter frå høgspenlinjer. Som bekk reknar ein bekkar som kjem fram på kart i målestokk 1: 50 000.
- i) Bustader skal plasserast minimum 50 meter frå riksveg og fylkesveg, og 15 meter frå kommunal veg. Bustader skal fortrinnsvis knytast til eksisterande, godkjende avkøyrslar, og skal ha godkjent vatn- og avlaupsanlegg jfr PBL. §§ 27-1, 27-2 og 27-4.
- j) Bruksendring eller på annan måte etablering av fleire einingar og oppretting av grunneigedom tillatast ikkje.
- k) Eksisterande bygningar kan tillatast å bli bygd oppatt ved brann. Ved oppføring på nytt skal bygningen som hovudregel ha same omfang som tidlegare.

10.3 Spreidd fritidsbusetjing (PBL § 11-7 nr 5 b) og § 11-11 nr 2).

- a) I tilknytning til eksisterande eigedomar kan det utførast tiltak som er å rekne som ein vanleg del av bygningsmassen på ein eigedom, medrekna tilbygg/påbygg, garasje eller carport på inntil 30 m², uthus på inntil 10 m², grensejustering mellom eigedommar.
- b) Mønehøgde skal ikkje overstige 5,0 m, målt frå ferdig innvendig golv.
- c) Takvinkel skal tilpassast eksisterande hytte.
- d) Frådeling til fritidsbustad er i tråd med føremålet. Frådeling skal handsamast etter jordlova før byggesakshandsaming kan skje. Det tillatast ikkje frådeling til tomt på dyrka eller dyrkbar mark.
- e) Tomtestørrelse skal ikkje overstige 1 daa.
- f) Total utnytting av den einskilde tomt/eigedom er maksimalt 160 m² BYA herunder 40 m² til parkering. Der parkering ikkje ordnast på tomta blir maks BYA 120 m².
- g) Fritidsbustader skal ikkje plasserast nærare enn 50 meter frå dyrka mark, landbruksbygg eller anna næringsverksemd.
- h) Tilkomstvegar skal ikkje leggst i konflikt med gardstun, landbruksvegar eller på dyrka eller dyrkbar mark. Fritidsbustader med automatisk freda kulturminne på tomta eller i nær tilknytning til denne skal sendast på høyring til Aust-Agder Fylkeskommune, kulturseksjonen før vedtak vert fatta.
- i) Fritidsbustader skal plasserast minimum 50 meter frå vassdrag, minimum 20 meter frå bekkar, og minimum 20 meter frå høgspenlinjer. Som bekk reknar ein bekkar som kjem fram på kart i målestokk 1: 50 000.
- j) Fritidsbustader skal plasserast minimum 50 meter frå riksveg og fylkesveg, og 15 meter frå kommunal veg. Fritidsbustader skal fortrinnsvis knytast til eksisterande, godkjende avkøyrslar, og skal ha godkjent vatn- og avlaupsanlegg jfr PBL. §§ 27-1, 27-2 og 27-4.
- k) Bruksendring eller på annan måte etablering av fleire einingar og oppretting av grunneigedom tillatast ikkje.
- l) Eksisterande busetnad kan byggast oppatt ved brann. Ved ny oppføring skal bygningen/-ane som hovudregel ha same omfang.
- m) Ved fortetting av området skal det lagast reguleringsplan.

Byggeområde spredde fritidsbustader

Områda som her er omtala er nokre små område med utgjengne disposisjonaplanar der det truleg ikkje blir fortetting. Blir det søkt om fleire einingar enn tabellen viser, utløyser dette plankrav.

NR	KU	NAMN	Nye	GNR/BNR	MERKNAD
LS1	056	Tjønne- Åsdokk	2+2	17/1	Åsdokk har disp.plan
LS2		Tykkholt	0	17/18,68,78	Plankrav
LS3		Byklestøylane	Dei 5 som er godkjent	14/2	Godkjent 5 i 2012
LS4		Hoslemoåni	0	4/58	Tidlegare disp.plan
LS5		Sagi/Nordigard Hoslemo	0	4/3	Tidlegare disp.plan
LS 6		Ørnefjell	0	6/34	Tidlegare disp.plan
LS7		Fjellros	0	6/35	Tidlegare disp.plan
LS 8		Berdalen	3	3/21	
LS 9		Røyrstjønn	0	2/839	

- a) I tilknytning til eksisterande eigedommar kan det utføres desse tiltaka: tilbygg inntil max BYA. Det kan tillast uthus på inntil 10 m², og grensejustering mellom eigedommar.
- b) Total utnytting av den einskilde tomt/eigedom er maksimalt 140 m² BYA irekna 40 m² til parkering. Der parkering ikkje ordnast på tomte blir maks BYA 100 m².
- c) Takvinkel skal tilpassast eksisterande hytte
- d) Mønehøgde skal ikkje overstige 4,5 m, rekna frå ferdig innvendig golv,
- e) Fritidsbustader med automatisk freda kulturminne på tomte eller i nær tilknytning til denne skal sendast på høyring til Aust-Agder Fylkeskommune, kulturseksjonen før vedtak vert fatta.
- f) Tiltaket må ikkje kome i konflikt med vassdrag/bekk, kulturminner, biologisk mangfald,

§ 2-10.4. Spreidd erverv/næringsverksemd (PBL § 11-7 nr 5 b) og § 11-11 nr 2)
Næringsbusetnad og annen busetnad kan tillatast gjennom behandling av einskilde søknader for heile området Lii Gard, Bjåen turisthytte, Bjåen fjellstoge og fjellgard og FjellgardenHovden (som merka på plankart). Føresegn og føremål gjeld framom tidlegare vedtekne planar.

- a) Tilkomstvegar og bygningar skal ikkje leggst i konflikt med gardstun, landbruksvegar eller på dyrka eller dyrkbar mark.
- b) Utleiehytter skal ha ein maks BYA på 50 m² eksklusive parkering og ei mønehøgde på maksimalt 4,5 meter.
- c) Innafor området er det tillate med følgande tiltak og aktivitetar: Skitrekk, gardsutsal (ikkje berre gardens produkt), kafé/bevertning, rideaktiviteter, dyrehald (nye driftsbygningar), uteleige-/overnattingstilbod, skiskule, gardsturisme og «grøn omsorg».

§ 2.10.1. Generelt forbod mot tiltak i innsjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone (PBL. § 1-8 og § 11-11, nr. 3)

Det tillatast ikkje tiltak etter plan- og bygningslovens § 1-6 i innsjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone.

Utfylling, oppfylling eller andre inngrep i og langs innsjø og vassdrag, irekna etablering av nye kunstige sandstrender, er forbode. Vidare er det forbod mot å etterfylle sand på eksisterande lovlig etablerte strender med annen kvalitet enn den etablerte, jf. § 11-11 første ledd nr. 5. Etterfylling av sand på eksisterande strender på land og i sjø er etter plan- og bygningslovens § 1-6 eit søknadspiktig tiltak.

Nye brygger eller utviding av eksisterande brygger/ fellesbrygger tillatast ikkje med mindre dette har heimel i arealdelen eller reguleringsplan.

Før det kan gjevast dispensasjon frå forbodet mot etablering av kunstige sandstrender skal søkjar legge fram dokumentasjon på korleis tiltaket påverkar det biologiske mangfaldet og mulegheit for ferdsel for ålmenta på land, i innsjø og vassdrag.

Kommunen kan vurdere å gi løyve til dispensasjon frå PBL § 1-8 for nye brygger og andre liknande innretingar utanfor fastsatt byggegrense når dette fører til sanering/samling av eksisterande innretingar slik at ålmentas ferdsel vert betre, eller for å bevare eit mest muleg urørt landskap. Ved brann og/eller naturkatastrofar skal alternativ plassering av tiltak vurderast før løyve til å bygge oppatt vert gjeve.

3. Omsynssoner (PBL §11-8)

§ 3-1. Sikrings-, støy- og faresoner (PBL § 11-8a)

OMSYNSSONE FLAUM (jfr. PBL. §11-8 a)

I omsynssone for flaumfare er det ikkje tillate å etablere ny busetting langs vatn og vassdrag, med mindre det blir gjort tiltak som sikrar busettinga mot flaum, jf teknisk forskrift.

§ 3-1.1-2. Faresone i H310

Fleire område er kartlagt som faresone skred snø og stein, eller faresone jord og flomskred.

Faresone for skred snø og stein er kartlagt, på regulerte område, på delar av Hovdenuten og rundt Harteavatn.

Faresone for jord og flomskred er kartlagt, på regulerte område, BFR 3 Stavenes, Byklestøylane, Berdalen, Nordli, Hartevasstrondi og Lislenos.

Områda er utsett og konsekvensar for liv og helse er store dersom skred skal inntreffe. Tiltak etter PBL § 1-6 tillatast som hovudregel difor ikkje tillatast innafor området etter PBL §28-1 jf teknisk forskrift. Forbode omfatta alle typer tiltak herunder også tiltak som i utgangpunktet ikkje er søknadspliktige.

Skal det tillatast tiltak må det aktuelle faremomentet greiast ut og tiltaket må dokumenterast å vere akseptabelt. Avbøtande tiltak kan fastsettast. Omsynsoner viser kjent kunnskap no, men er ikkje uttømande. På same måte som ved bygge og anleggstilltak må ein ved utarbeiding av reguleringsplanar kartlegge og vurdere reelle fareområde og eventuelle avbøtande tiltak må med i planen. Personar med godkjend kompetanse innan fagområdet skal gjere farevurderingane

a§ 3-1.3. Skytebanar H390_83, _84 og _85

H390_83	Badstogviki skytebanar (kommunalt eigd)
H390_84	Geiskeli skytebane
H390_85	Forsvarets feltbane Hagadalen

Innanfor sonene er det ikkje tillate med aktivitet eller tiltak utan at faremomentet er undersøkt og tiltaket/aktiviteten er dokumentert akseptabel og eventuelle avbøtande tiltak fastsett.

§ 3-2.1. Bevaring av naturmiljø H560

a) Omsynssone viltkorridor/trekkvegar hjortevilt

Innafor omsynssona tillatast ikkje tiltak som gjer viltkorridorens økologiske funksjon dårlegare. Alle tiltak som verkar inn på viltkorridoren må vurderast ut frå den samla belastninga tiltaka vil ha på området.

b) Omsynssone vassdrag (H560)

Langs vassdrag skal naturverdiar, landskap, kulturminner og friluftslivsinteresser takast i vare. For alle elver, bekker og tjern med årssikker vassføring skal det oppretthaldast, og om mogleg, utviklast eit naturleg vegetasjonsbelte som tek i vare viktige økologiske funksjonar, motverkar erosjon og tener flaumsikring og friluftslivet.

Omsynssone nedslagsfelt for drikkevatt (H_110)

H_110_1 Auversvatn

H_110_2 Heitjønna

Innafor sikringsona er det ikkje tillate med nye aktivitetar eller fysiske inngrep som kan føre til fare for forureining eller uttørking av vasskjelda.

§ 3-2 Omsynssone bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø:

Nr	Stad	Spesielle kvalitetar
H560_12	Tveiten	Kulturlandskap, regional verdi, A-område

H560_12,13	Gardar i Bykle kyrkjebygd	Kulturlandskap, regional verdi, A-område
H560_14	Stavenes	Kulturlandskap, regional verdi, A-område
H560_18	Bjåen	Kulturlandskap, regional verdi, A-område
H560_02	Breive	Kulturlandskap, regional verdi, A-område
H560_17	Berdalen	Kulturlandskap, lokal verdi, B-område
H560_06	Bjørnaråfjellet-Storekvæv	Edellauvskog, regional verdi, A-område
H560_08	Trydalsfjellet-Storefjell	Edellauvskog, regional verdi, A-område
H560_10	Berdalstjønne	Gamla lauvskog, regional verdi, A-område
H560_03	Brotteli ved Botsvatn	Bjørkeskog med høystauder, regional verdi A-område
H560_04	Bratteland ved Botsvatn	Bjørkeskog med høystauder, regional verdi A-område
H560_11	Tveiten	Bjørkeskog med høystauder, regional verdi A-område
H560_11	Mosdølsfjellet	Gamla lauvskog, regional verdi, A-område
H560_15	Huldreheimen	Bjørkeskog med høystauder, regional verdi A-område
H560_16	Vråstøylsfjellet	Gamla lauvskog, regional verdi, A-område
H560_18	Berdalen	Urskog/gamalskog, regional verdi, A-område
H560_01	Lislevatn, Mjåvassristi	Bjørkeskog med høystauder, regional verdi, A-område
H560_07	Trydalstjønne	Ikkje-forsura restområde, regional verdi, A-område
H560_09	Motjønne	Ikkje-forsura restområde, regional verdi, A-område

I desse områda skal det takast omsyn til biologisk mangfald og kulturlandskapsverdiar. Skjøtsel skal utførast i samsvar med skjøtelsplan der det fins og bruken skal tilpassast slik at ein ikkje øydelegg dei særskilde kvalitetane områda har.

§ 3-3. Bandlagde områder (PBL §11-8 d)

For landskapsvernområde, biotopvernområde og naturreservat er det egne føresegner og forvaltingsplanar. Sjå www.svr.no

NR	Stad	Føremål
H_720_1	Setesdal-Vesthei-Ryfylkeheiane	Landskapsvernområde, 798 km ²
H_740_2	Hisdal -Steinsbuskardet	Biotopvernområde, 33,2 km ²
H_720_5	Hovden	Landskapsvernområde, 59 km ²
H_720_6	Vidmyr	Naturreservat, 9,7 km ²
H_720_7	Lislevatn	Naturreservat 1,1 km ²
H_720_2	Hisdal	Naturreservat 16,4 km ²
H_560_21	Nasjonalt villreinområde-(austhei)	Regionalplan
H_560_22	Omsynsone villrein	Regionalplan
H_560_23	Omsynsone trekkveg	Regionalplan

§ 4-1. Heilskapleg bevaringsverdig bygningsmiljø

Huldreheimen

Lislestog

Holsloptet med høybu

Jåro, Tveiten og Håmåren

§ 4-1.1. Bygningar innafor verneverdig bygningsmiljø skal takast vare på.

§ 4-1.2. Ved utbetring og reparasjon skal bygningens karakter, dvs. form, materialbruk og detaljering, oppretthaldast eller tilbakeførast til tidlegare tilstand.

§ 4-1.3. Tilbygg, påbygg og nye bygningar kan tillatast under føresetnad at tiltaket ikkje undergreiv målsettinga om å bevare eit heilskapleg, harmonisk bygningsmiljø. Storleik, høgde, proporsjoner, form og materialbruk skal underordne seg den bevaringsverdige busetnaden. Fasadelinja på eksisterande gateløp skal oppretthaldast.

§ 4-1.4. Deling av eigedommar, samanføyning av eigedommar og frådeling av bebygde tomter innafor område for heilskapleg verneverdig bygningsmiljø tillatast ikkje.

§ 4-1.5. Ved brann eller annan større skade på bevaringsverdig bygningsmiljø skal nye bygningar ha same plassering, og volum som tidlegare bygningar. Bygningane si høgde, form og fasade skal tilpassast det verneverdige miljøet og gjevast arkitektonisk høg kvalitet.

§ 4-1.6. Ved utforming av ny bygningsmiljø som grenser inntil verneområda skal volum og høgder tilpassast det verneverdige bygningsmiljøet.

Nasjonalt villreinområde.

Verneføresegner i landskapsvernområde for Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane gjeld.

Generelle føresegner for Nasjonalt villreinområde.

- a) I alle saker skal ein vurdere villreinen sine interesser opp mot planen/søknaden/tiltaket, og konsekvensutgreiing skal gjennomførast på relevant plannivå. Oppdatert kunnskap skal ligge til grunn for vurderingane.
- b) Villreinen har større toleevne for ferdsel i område med skogsterreng. Dette, saman med den sesongmessige bruken av området, skal leggjast vekt på ved handsaming av søknader i heile området.
- c) Ein skal legge spesiell vekt på å unngå verksemd, aktivitet og forstyrring i vinterbeiteområde, kalvingsområde og viktige trekkområde, samt fokusområda i dei aktuelle årstider/periodar. Ein skal heller ikkje godkjenne byggeverksemd som gjer det vanskelegare for villreinen å bruke desse områda.
- d) Nye fritidsbygg skal ikkje godkjennast.
- e) Mindre tilbygg på eksisterande bygningar kan godkjennast etter søknad for å kunne oppgradast til nyare standard. Å bygge eit mindre frittståande uthus kan godkjennast. Det er ikkje tillate å dele frå stølar.
- f) Oppbygging av bygningar som er gått tapt ved brann eller naturskade, samt oppbygging av nedfallsbygg som høyrer til i det tradisjonelle bygningsmiljøet i stølsgrender, kan godkjennast.
- g) Denne sona er viktig for friluftslivet. Gjennom dei grep som er gitt gjennom retningslinjer og soneringa, legg ein opp til ein differensiert bruk gjennom året som balanserer omsynet mellom villrein og friluftslivet.
- h) Tyngre tilretteleggingstiltak skal leggjast utanfor denne omsynsona.

- i) Etablerte turisthytter og driftsbygningar kan moderniserast og utvidast forsiktig når dette er naudsynt for vidare drift. For enkelte turisthytter kan det vere aktuelt å vurdere plassering opp mot oppdatert kunnskap om villrein.

Særskilde føresegner for Nasjonalt villreinområde

Landbruks- og utmarksnæring

Landbruks- og utmarksnæring er definert som støling, beitebruk, opplevingsnæring, jakt og fiske, vidaresal av jakt- og fiskeprodukt og foredling av fisk.

Her gjeld følgjande føresegner:

- a) Grunneigarar som driv utmarksnæring kan bygge, rehabilitere og vidareutvikle naudsynt driftshusvære og stølar for å utnytte utmarksressursane på eigedomen, i samsvar med gjeldande forståing av utmarksnæringar.
- b) Eksisterande stølar og tufter skal kunne restaurerast og byggast ut til eit maksimalt areal på 50m² BRA med tradisjonell utforming. Det skal kunne settast opp mindre båthus i nærleiken av vatn, og dette må tilpassast terrenget. Det skal dekkast med naturmateriale (torv, stein og liknande) og må ikkje vere større enn 12 m² BRA.

Bygg i utmarksnæring

Lokalisering av alle nye bygg sal skje i minste muleg konflikt med villreinens arealbruk etter vurderingar basert på oppdatert kunnskap i samsvar med plan. Alle byggetiltak skal vere knytt til dokumenterbare utmarksnæringar. Inntekter frå landbruks- og utmarksnæring som definert her, må kunne dokumenterast til søknadsprosessen i samband med byggesakshandsaminga ved framlegging av minimum årsoppgåve for næringsinntekt knytt til jord/utmark.

Gamle stølslandskap

Gamle stølsbygg og stølslandskap er kulturminne som ein ynskjer å ta vare på. Det vil vere mogleg å dispensere frå byggeforbodet og LNF-formålet dersom grunneigar ønskjer å ta vare på eller restaurere stølsområde, sjølv om det ikkje lenger er aktiv drift på eigedomen som kan dokumenterast som landbruks- eller utmarksnæring.

Generelt gjeld følgjande føresegner for å ta vare på gamle stølsanlegg:

- a) Oppattbygging av gamle støls- og høybuer skal kunne skje i mist muleg konflikt med villreinen sin arealbruk, etter vurdering basert på oppdatert kunnskap i samsvar med plan.
- b) Oppbygging skal vere mest muleg i identisk med tidlegare tider og bruken i tidlegare tider. Maksimal storleik er 30 m² BRA.
- c) Alle tiltak skal kunne grunngjevast og eller dokumenterast i form av gamle bilete eller andre skriftlege kjelder.

Ferdsel

Med ferdslon meiner ein felles ferdslon etter friluftslova, motorisert ferdslon i utmark og forsvaret sin ferdslon. Betre styring av ferdslon er eit viktig verkemiddel for å ta vare på villreinen sine behov.

- a) Ved lokalisering av nye ferdslonssårer skal ein ta omsyn til villreinen sin arealbruk.*
- b) Ved tildeling av snøskuteløyve skal ein ta omsyn til dei aktuelle områda si tolegrense for ferdslon. Det kan settast vilkår i løyvet om å følgje bestemte trasear.*
- c) For å gi villreinen ro på vinterbeite, kan det i samband med spesielt harde vintrar vere aktuelt i ein periode å regulere og/eller avgrense ferdsla, til dømes ved å regulere bruken av snøskuter i enkelte delar av området.*
- d) Opprusting av eksisterande vegar og nye vegar som gir lettare tilkomst for bilkøyring og anna ferdslon inn i Nasjonale villreinområde skal som hovudregel ikkje godkjennast.*
- e) For nye og eksisterande landbruksvegar og anleggsvegar skal ferdslonsregulering vurderast ved bom og andre restriksjonar, slik at vegane blir prioritert for næringskøyring i samband med landbruk og anleggstilsyn.*
- f) Opprusting av eksisterande landbruksvegar kan skje for å hindre unødig slitasje, og å sikre trygg transport.*
- g) Nye maskinpreparerte skiløyper er ikkje tillate. Eksisterande skiløype (vedtakstidspunktet) kan framleis køyrast opp med prepareringsmaskin.*
- h) Skiløyper skal ikkje maskinpreparerast etter 15.april eller 2.påskedag.*

Kraftproduksjon

- a) Ein bør unngå nye kraftanlegg eller utviding av eksisterande anlegg.*
- b) Unntak kan gjerast for tiltak som ikkje påverkar villreinen negativt i vesentleg grad. Desse vurderingane må avklarast gjennom konsekvensutgreiingar etter relevant lovverk.*

Kulturminne

- a) Villreinrelaterte kulturminne kan brukast og eventuelt restaurerast til informasjons-, kultur-, og reiselivstiltak ved eit nært samarbeid med kommunen, grunneigar, kultur- og vernestyresmakt.*

Omsynssone villrein

Generelle føresegner

- a) I alle saker skal villreinen sine interesser vurderast opp mot planen/søknaden/tiltaket, og konsekvensutgreiing skal gjennomførast på relevant plannivå. Oppdatert villreinkunnskap skal ligge til grunn for vurderingane.*
- b) Villreinen har større toleevne for ferdslon i område med skogsterreng. Dette, og den sesongmessige bruken av området skal tilleggast vekt ved handsaming av søknader i heile området.*
- c) Det skal leggas spesiell vekt på å unngå verksemd, aktivitet og forstyrring i vinterbeiteområde, kalvingsområde og viktige trekkområde, samt i fokusområda i dei*

aktuelle årstider/periodar. Ein skal heller ikkje godkjenne byggeverksemd som gjer det vanskelegare for villreinen å bruke desse områda.

- d) Nye fritidsbygg skal ikkje godkjennast. Det er ikkje lov å dele frå stolar til fritidsbruk.
- e) Oppbygging av bygningar som er gått tapt ved brann eller naturskade, samt oppbygging av nedfallsbygg som høyrer til det tradisjonelle bygningsmiljøet i stølsgrender kan tillatast.
- f) Mindre tilbygg på eksisterande bygningar kan godkjennast etter søknad for å kunne oppgradere til nyare standard. Ein kan godkjenne å bygge ei mindre frittståande uthus.
- g) Denne sona er viktig for friluftslivet. Gjennom dei grep som er gitt gjennom retningslinjene og soneringa, leggst det opp til differensiert bruk gjennom året som balanserer omsynet mellom villrein og friluftslivet.
- h) Tyngre tilretteleggingstiltak skal leggst utanfor denne omsynsona.
- i) Etablerte turisthytter og driftsbygningar kan moderniserast og utvidast forsiktig nå dette er nødvendig for vidare drift. Nærmare rammer for dette må avklarast gjennom kommuneplanlegginga.
- j) Eksisterande hyttefelt i gjeldande kommuneplanar skal utviklast i tråd med kommuneplanen sine føresegner.
- k) Skiløyper skal ikkje maskinpreparerast etter 15.april eller 2.påskedag.

Særskilde føresegner

Dei særskilde føresegnene i denne som er identisk med særskilde føresegner for nasjonalt villreinområde for heile planområdet.

Føresegner for omsynssone trekkområde

- a) Det skal ikkje godkjennast byggetiltak som kan stenge av eller forverre dagens situasjon i desse trekkområda.
- b) Det skal så langt det er mogleg ikkje godkjennast aktivitet som fører til unødig forstyrring når reinen trekker.
- c) Ved eventuelle planar om utviding, opprusting, omlegging eller endring av opningstider med meir av eksisterande veganlegg, skal det leggst vekt på å betre situasjonen for villreinen sitt trekk ved tunell-løysingar, andre tekniske løysingar, andre tekniske løysingar, merking, informasjon, brøyterutinar og andre tiltak. Tiltak som kan forverre villreinen sitt trekk er ikkje tillate.
- d) Nye maskinpreparerte løyper er ikkje tillate. Eksisterande skiløype (vedtakstidspunktet) kan framleis køyrast opp med løypemaskin.
- e) Skiløyper skal ikkje maskinpreparerast etter 15.april. Løypene skal fresast opp innan 15.april.

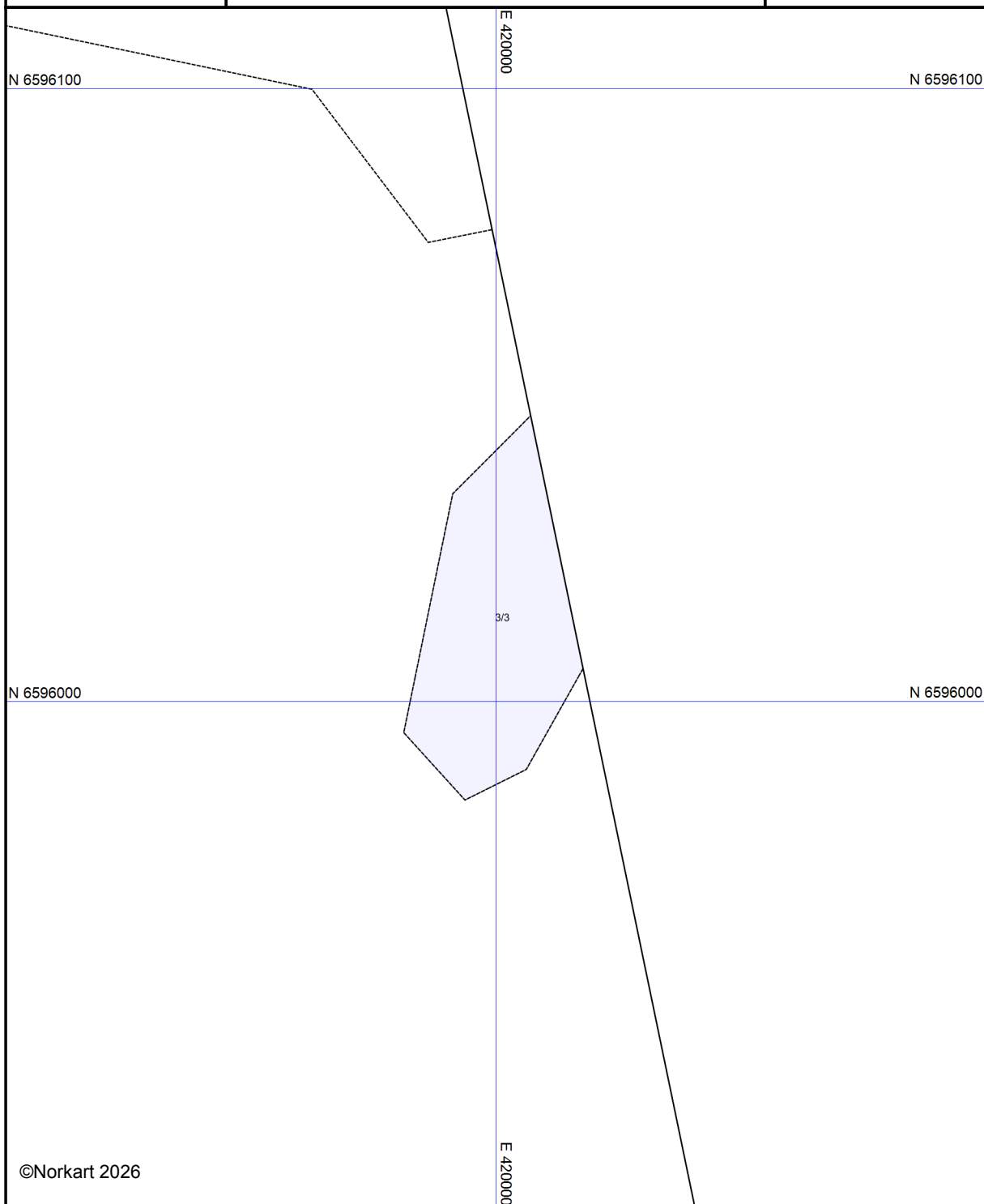
Bykle kommune

Reguleringsplankart

Eiendom: 3/3
Adresse: Berdalsheii 120
Dato: 26.06.2026
Målestokk: 1:1000

UTM-32

©Norkart 2026

Kartet er produsert fra kommunens beste digitale kartbaser for området og inneholder viktige opplysninger om eiendommen og området omkring.
Presentasjonen av informasjon er i samsvar med nasjonal standard.
Kartet kan inneholde feil, mangler eller avvik i forhold til kravene i oppgitt standard.
Kartet kan ikke benyttes til andre formål enn det formålet det er utlevert til uten samtykke fra kommunen jf. lov om åndsverk.

Bykle kommune

Adresse: Sarvsvegen 14, 4754 BYKLE

Telefon: 37 93 85 00

Utskriftsdato: 26.06.2026

Planopplysninger

EM §6-7	Oppdragstakerens undersøkelses- og opplysningsplikt	Kilde: Bykle kommune
---------	---	----------------------

Kommunenr.	4222	Gårdsnr.	3	Bruksnr.	3	Festenr.		Seksjonsnr.	
Adresse	Berdalsheii 120, 4754 BYKLE								

Opplysningene omfatter gjeldende planer og pågående planarbeid for eiendommen. Nærmere opplysninger om den enkelte plan med dokumenter, mindre endringer, etc finnes på internett, se lenker under. Oppgitte delarealer viser planinformasjon på eiendommen.

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

Plantyper med treff

- ☒ Kommuneplaner

Plantyper uten treff

- ☐ Kommuneplaner under arbeid
- ☐ Kommunedelplaner under arbeid
- ☐ Reguleringsplaner under bakken
- ☐ Reguleringsplaner under arbeid
- ☐ Reguleringsplaner under arbeid i nærheten
- ☐ Bebyggelsesplaner over bakken
- ☐ Midlertidige forbud
- ☐ Kommunedelplaner
- ☐ Reguleringsplaner
- ☐ Reguleringsplaner over bakken
- ☐ Reguleringsplaner bunn
- ☐ Bebyggelsesplaner
- ☐ Bebyggelsesplaner under bakken

Kommuneplaner

Besøk kommunens hjemmeside for mer informasjon.

Id	201701		
Navn	Kommuneplan 2018-2030		
Plantype	Kommuneplanens arealdel		
Status	Endelig vedtatt arealplan		
Ikrafttredelse	28.02.2019		
Bestemmelser	- https://www.arealplaner.no/4222/dokumenter/1371/Kommuneplanens_arealdel_bestemmelsar_18_03_21.pdf		
Delarealer	Delareal	3 767 344 m ²	
	KPHensynsonenavn	H320_1	
Delarealer	KPFare	Flomfare	
	Delareal	1 740 790 m ²	
Delarealer	Arealbruk	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone,Nåværende	
	Områdenavn	V	

	Delareal 38 056 312 m ² Arealbruk LNRF areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag,Nåværende Områdenavn L
	Delareal 19 258 548 m ² KPHensynsonenavn H190_4 KPSikring Andre sikringssoner
	Delareal 28 752 267 m ² KPAngittHensyn Bevaring naturmiljø KPHensynsonenavn H560_21
	Delareal 1 480 146 m ² KPHensynsonenavn H110_1 KPSikring Nedslagsfelt drikkevann
	Delareal 22 475 m ² KPHensynsonenavn H190_3 KPSikring Andre sikringssoner
	Delareal 136 919 m ² KPHensynsonenavn H310_1 KPFare Ras- og skredfare
	Delareal 2 614 619 m ² KPAngittHensyn Bevaring naturmiljø KPHensynsonenavn H560_23
	Delareal 7 293 234 m ² KPAngittHensyn Bevaring naturmiljø KPHensynsonenavn H560_22
Id	KOMPLAN_20
Navn	
Plantype	
Status	
Ikrafttredelse	
Delarealer	Delareal 107 523 m ² Retningslinjer LNF-område hvor naturvern dominerer
	Delareal 93 m ² Arealbruk Vannareal for almen flerbruk,Nåværende
	Delareal 107 430 m ² Arealbruk LNF-område,Nåværende
Id	20050006
Navn	Kommuneplanens Arealdel
Plantype	Kommuneplanens arealdel
Status	Endelig vedtatt arealplan
Ikrafttredelse	13.09.2005
Bestemmelser	- https://www.arealplaner.no/4034/dokumenter/391/foresegner_revidert_mai_05.pdf

Bykle kommune

Adresse: Sarvsvegen 14, 4754 BYKLE

Telefon: 37 93 85 00

Utskriftsdato: 26.06.2026

Vann og avløp med informasjon om vannmåler

EM §6-7

Oppdragstakerens undersøkelses- og opplysningsplikt

Kilde: Bykle kommune

Kommunenr.	4222	Gårdsnr.	3	Bruksnr.	3	Festenr.		Seksjonsnr.	
Adresse	Berdalsheii 120, 4754 BYKLE								

Informasjon om vann/avløp registrert på eiendommen

Målnummer	Stand	Dato	Avlesningstype
Ingen treff på vannmålere.			

Offentlig vann	Nei
Offentlig avløp	Nei
Privat septikanlegg	Nei

FORBEHOLD VED UTLIVERING AV INFORMASJON I FORBINDELSE MED EIENDOMSFORESPØRSLER:

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

Bykle kommune

Adresse: Sarvsvegen 14, 4754 BYKLE

Telefon: 37 93 85 00

Utskriftsdato: 26.06.2026

Kommunale gebyrer 2026

EM §6-7

Oppdragstakerens undersøkelses- og opplysningsplikt

Kilde: Bykle kommune

Kommunenr.	4222	Gårdsnr.	3	Bruksnr.	3	Festenr.		Seksjonsnr.	
Adresse	Berdalsheii 120, 4754 BYKLE								

Kommunale gebyrer fakturert på eiendommen i 2025

Kommunale gebyrer er en kombinasjon av forskudd, abonnement og enkeltgebyrer fakturert etter levert tjeneste. Vi kjenner ikke samlet gebyr for en eiendom for et år før året er omme. Denne rapporten sammenstiller dette for fjoråret, med summer fordelt per fagområde. Tjenestene vil normalt ha en prisøkning hvert år, samt at forbruk på ulike tjenester kan variere fra år til år.

Gebyr	Fakturert beløp i 2025
Feiing	910,08 kr
Sum	910,08 kr

Prognose kommunale gebyrer på eiendommen inneværende år

Vare	Mva	Grunnlag	Enhetspris	Andel	Korreksjon	Årsprognose	Fakt. hittil i år
Feiing og tilsyn uten MVA	0%	2 stk	490.00	1/1	0 %	980,00 kr	489,96 kr
					Sum	980,00 kr	489,96 kr

Løpende gebyr brukes for å fordele en årlig kostnad på flere innbetalinger.

Mva-feltet gir informasjon om varens merverdiavgiftsats, og beløp er inkludert merverdiavgift. De som har 0% er unntatt merverdiavgift.

Prognosene for inneværende år kan avvike, spesielt ved årsskifte. Dette kan skyldes at enhetspriser ikke er oppdatert for nytt år eller at noen gebyr foreløpig ikke er opprettet for nytt år.

FORBEHOLD VED UTLIVERING AV INFORMASJON I FORBINDELSE MED EIENDOMSFORESPØRSLER:

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

Det er ingen restansar på eigedomen per dato 30.06.2026

Det vil bli fakturert feie/tilsynsavgift fra 01.01.26, så faktura som blir sendt ut i beg av juli vil være på 284,- fra 01.01-31.07.26. Etter dette kommer det faktura hver måned på 40,83 kr.

Informasjon om feie/tilsynsavgift kan dere finne [her](#)

Frå og med 01.01.2024 har kommunestyret bestemt at det skal være 12 terminar per år.
Ønsker kunde færre kan dette endrast på heimesida vår.

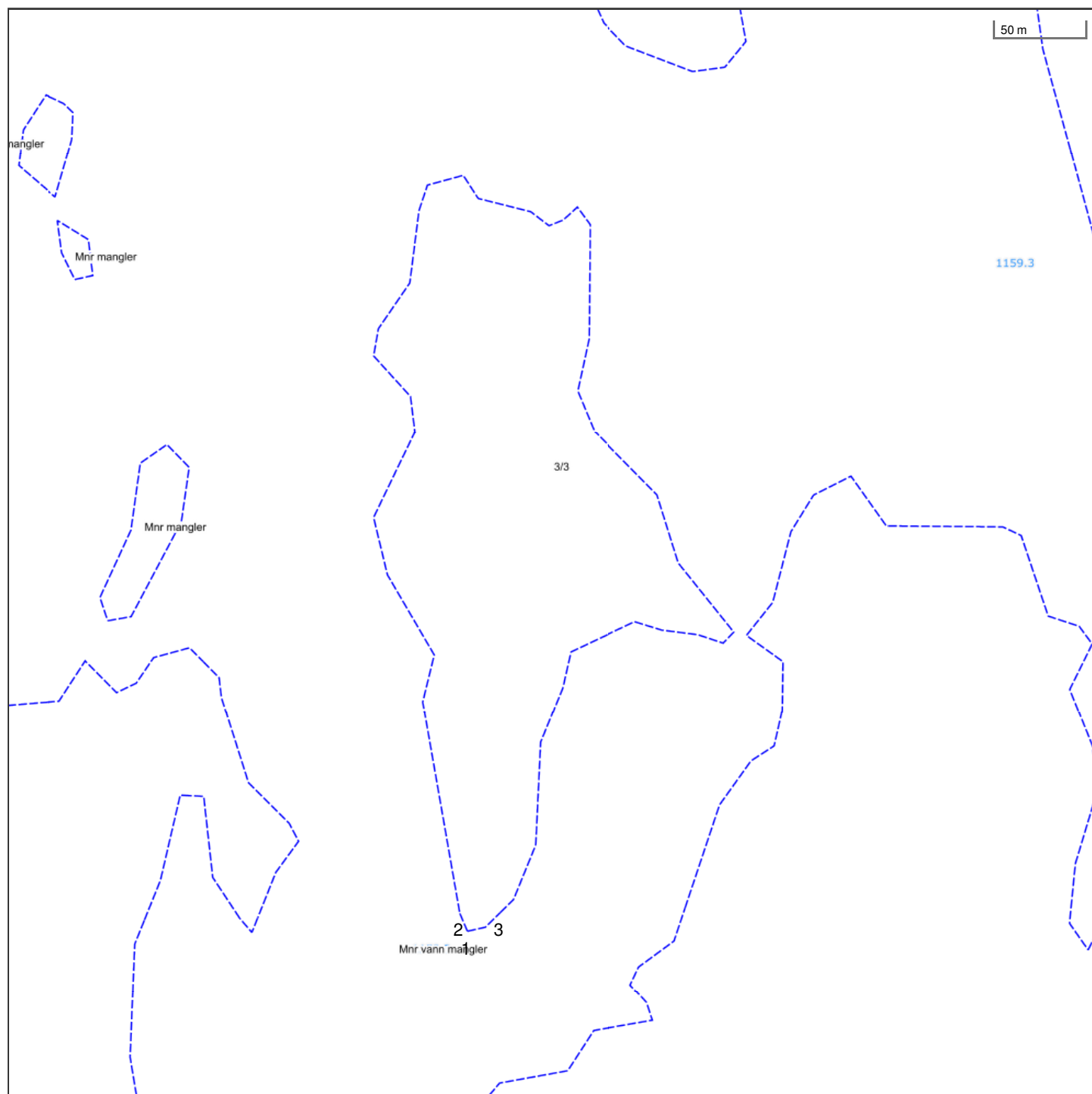
Om der dukkar opp opplysningar om at hytten er tilkopla eller andre opplysningar som gjeld kommunale eigedomsgebyr før denne dato, kan kommunen gå tre år tilbake i tid. Avgiftene følgjar eigedomen!

Med venleg helsing
Bykle kommune

Eiendomskart for eiendom 4222 - 3/3//

Teig 1 av 8

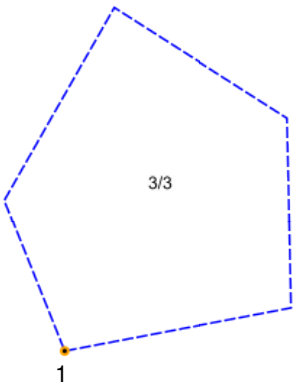

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
----- Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - bolt
----- Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - kors
----- Hjelpelinje punktfast	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊙ Grensepunkt - rør
----- Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Areal		39 517,30 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6594187,84	Øst	416594,03
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunktttype	Lengde		Radius	
1	6593989,94	416548,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	21,90			
2	6593999,95	416544,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	10,78			
3	6593999,95	416566,59	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	1 053,44			

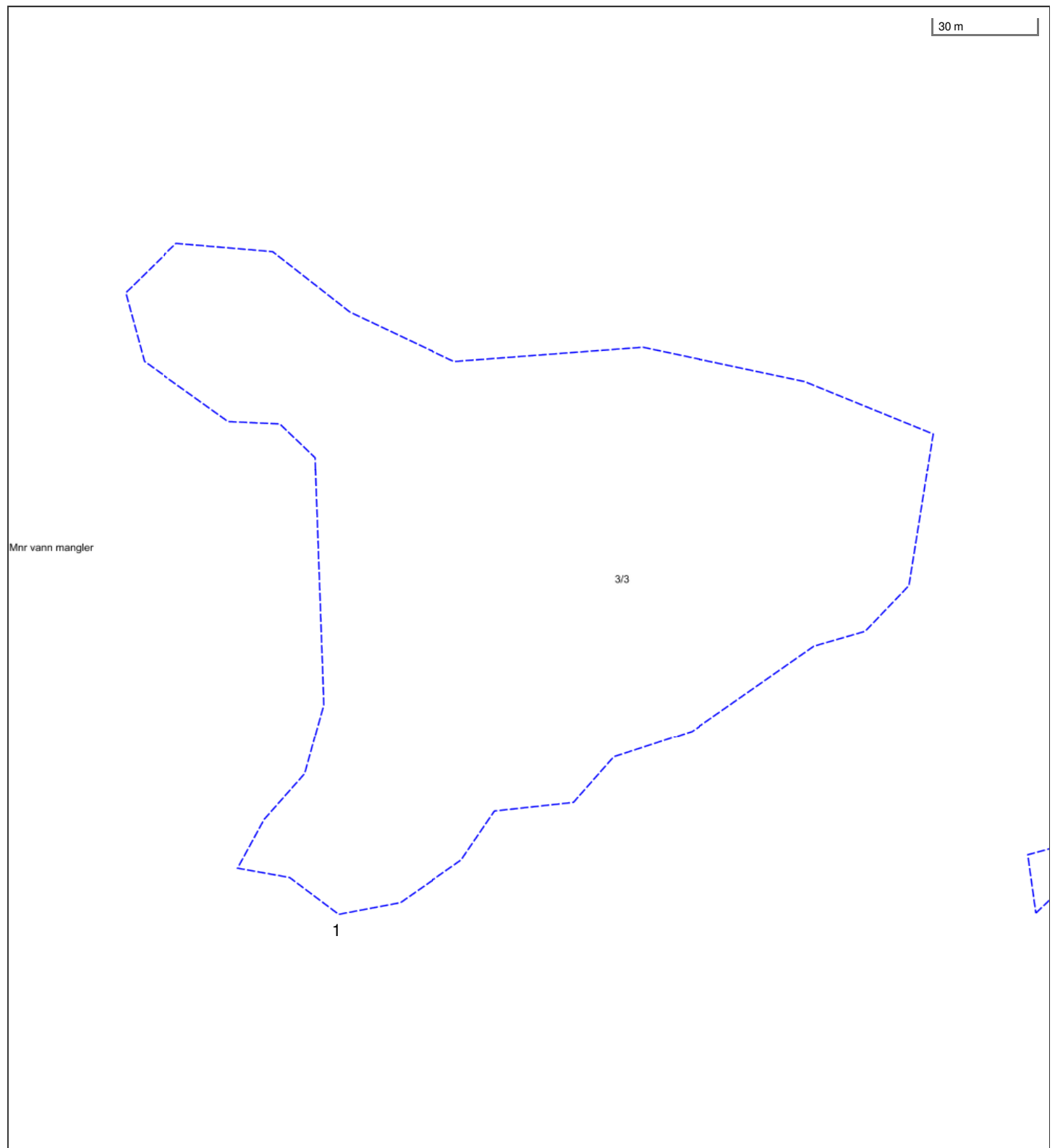
5 m

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

-----	Eiendomsgr omtvistet	-----	Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	●	Grensepunkt lite nøyaktig	⊙	Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - -	Hjelpelinje vegkant	-----	Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	●	Grensepunkt mindre nøyaktig	⋈	Grensepunkt - bolt
- . - . - .	Hjelpelinje fiktiv	-----	Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	●	Grensepunkt mindre nøyaktig	✕	Grensepunkt - kors
.....	Hjelpelinje punktfaste	-----	Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	●	Grensepunkt middels nøyaktig	⬜	Grensepunkt - rør
- - - - -	Hjelpelinje vannkant	-----	-----	●	Grensepunkt nøyaktig	●	Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
		-----	Eiendomsgr nøyaktig <= 10			●	Grensepunkt - uten klassifisering
		-----	Eiendomsgr uviss nøyaktighet				

Areal		188,80 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6596064,35	Øst	419705,21
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype			Lengde	Radius
1	6596055,95	419698,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)			(Punkt)	

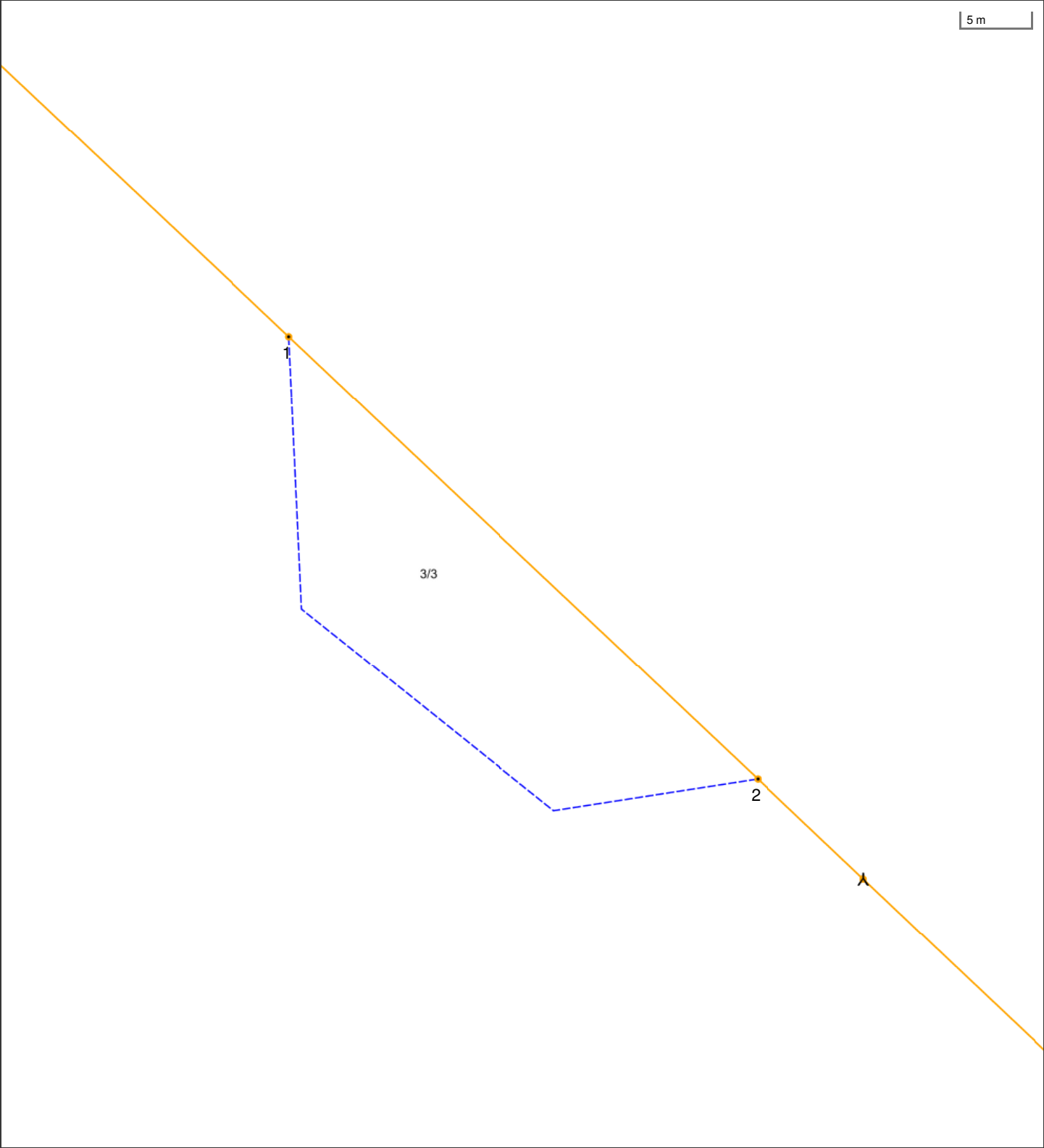

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - - Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - bolt
- - - - - Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - kors
..... Hjelpelinje punktfaste	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊙ Grensepunkt - rør
- - - - - Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Teig 3 av 8

Areal		23 340,70 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6596048,99	Øst	419507,46
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype			Lengde	Radius
1	6595938,94	419442,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)			(Punkt)	

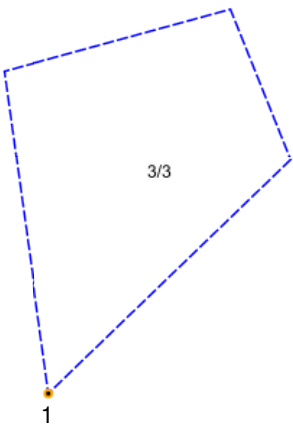
Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - - Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⋈ Grensepunkt - bolt
- · - · - Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊗ Grensepunkt - kors
..... Hjelpelinje punktfaste	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊠ Grensepunkt - rør
- - - - - Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Teig 4 av 8

Areal		450,30 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6597891,94	Øst	418636,57
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype	Lengde		Radius	
1	6597914,73	418622,51	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	58,17			
2	6597881,93	418655,84	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	46,76			

5 m

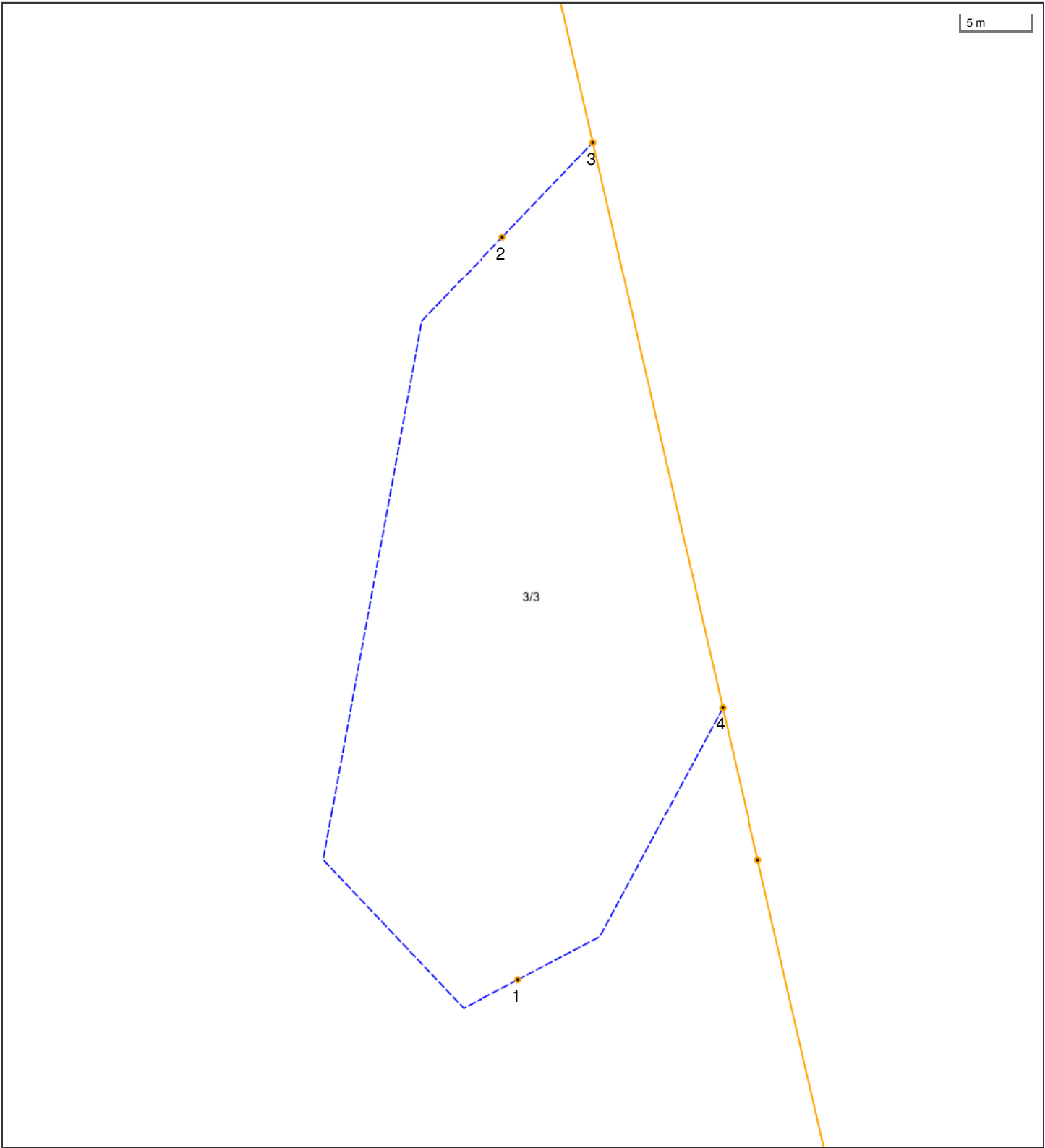

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

-----	Eiendomsgr omtvistet	-----	Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	●	Grensepunkt lite nøyaktig	⊙	Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - -	Hjelpelinje vegkant	-----	Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	●	Grensepunkt mindre nøyaktig	⋈	Grensepunkt - bolt
- . - . - .	Hjelpelinje fiktiv	-----	Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	●	Grensepunkt mindre nøyaktig	✕	Grensepunkt - kors
.....	Hjelpelinje punktfaste	-----	Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	●	Grensepunkt middels nøyaktig	⬜	Grensepunkt - rør
- - - - -	Hjelpelinje vannkant	-----	-----	●	Grensepunkt nøyaktig	●	Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
		-----	Eiendomsgr nøyaktig <= 10			●	Grensepunkt - uten klassifisering
		-----	Eiendomsgr uviss nøyaktighet				

Areal		174,90 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6595947,33	Øst	419649,58
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype			Lengde	Radius
1	6595934,94	419645,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)			(Punkt)	

Teig 6 av 8 (hovedteig)

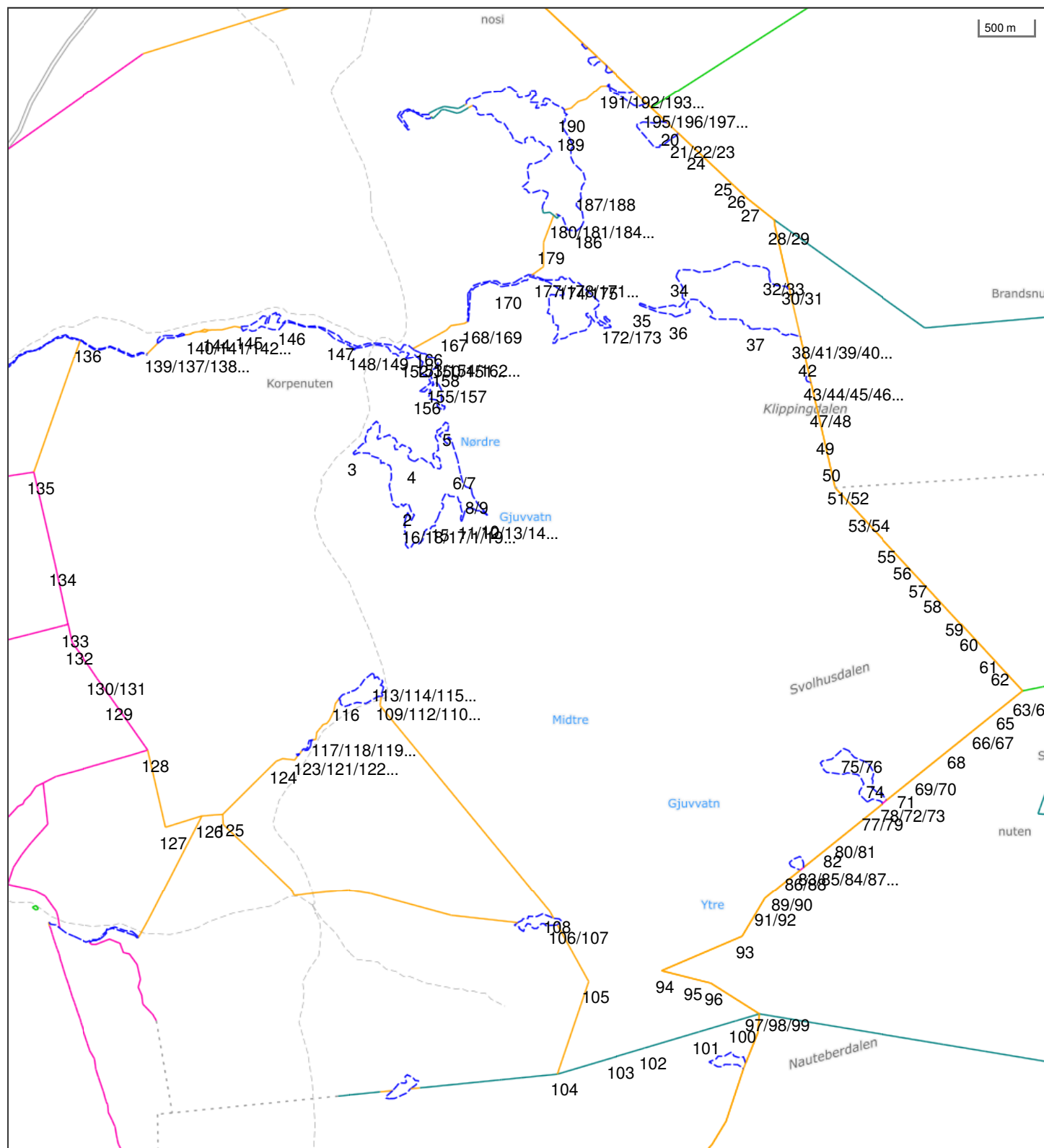

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - - Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - bolt
- - - - - Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - kors
..... Hjelpelinje punktfaste	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊙ Grensepunkt - rør
- - - - - Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Teig 6 av 8 (hovedteig)

Areal		1 118,90 m ²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6596008,27	Øst	420000,89
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype	Lengde		Radius	
1	6595985,94	419998,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	25,62			
2	6596039,94	419998,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	67,63			
3	6596046,67	420005,71	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	9,51			
4	6596005,41	420014,27	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	42,14			

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
--- Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - bolt
--- Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊙ Grensepunkt - kors
..... Hjelpelinje punktfaste	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊙ Grensepunkt - rør
----- Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Teig 7 av 8

Areal		39 731 169,40 m ²		Arealmerknad		Noen fiktive grenser, Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6594162,11	Øst	414677,71
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype	Lengde	Radius		
1	6593999,94	416431,45	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	19,01			
2	6594143,17	416404,38	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	165,28			
3	6594629,95	415898,07	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	984,81			
4	6594545,85	416452,42	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	1 233,52			
5	6594881,95	416794,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	951,01			
6	6594547,95	416869,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	583,15			
7	6594416,94	416893,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	133,46			
8	6594279,94	416990,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	186,74			
9	6594216,76	416999,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	64,39			
10	6594023,94	417137,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	238,84			
11	6594094,22	416999,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	162,90			
12	6593999,94	416905,33	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	155,12			
13	6593971,95	416893,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	30,68			
14	6593999,94	416884,62	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	31,11			
15	6593999,95	416669,53	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	626,59			
16	6593890,68	416363,81	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	635,48			
17	6593999,95	416368,63	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	110,88			
18	6594068,52	416395,48	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	77,87			
19	6593999,94	416421,51	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	79,98			
20	6597647,1	418894,47	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	206,04			
21	6597492,95	418918,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	752,68			
22	6597548,34	418994,84	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	100,03			
23	6597530,82	419012,64	9999 cm	Jordfast stein (JS)	Bolt (52)	24,98			
24	6597412,86	419132,52	9999 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	168,18			
25	6597170,01	419379,3	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	346,23			
26	6597049,72	419501,53	9999 cm	Jordfast stein (JS)	Bolt (52)	171,49			
27	6596921,26	419632,07	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	183,15			
28	6596722,68	419872,11	20 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	311,53			
29	6596683,78	419873,4	1500 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	38,92			
30	6596196,31	419974,63	9999 cm	Jordfast stein (JS)	Bolt (52)	497,87			

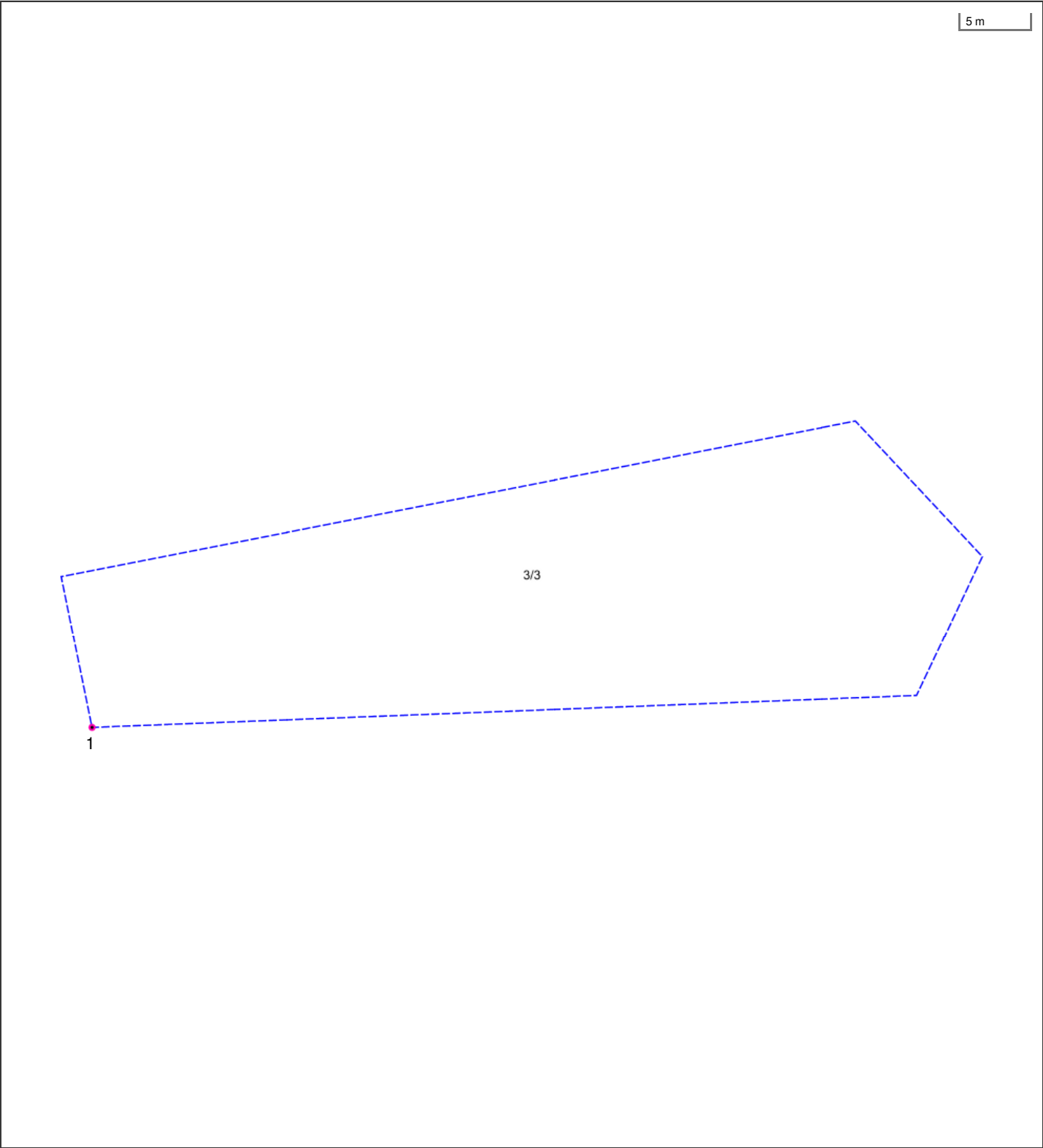
31	6596077,03	419999,41	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	121,83	
32	6596200,95	419811,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	260,02	
33	6596245,95	419815,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	45,18	
34	6596232,94	418953	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	939,36	
35	6595958,94	418596,01	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	768,84	
36	6595838,94	418931	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	360,70	
37	6595709,95	419647,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	1 049,02	
38	6595659,18	419998,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	379,72	
39	6595630,88	420090,92	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	98,26	
40	6595630,2	420092,21	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	1,46	
41	6595572,06	420104,28	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	59,38	
42	6595461,4	420127,26	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	113,02	
43	6595290,96	420162,66	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	174,08	
44	6595269,93	420167,03	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	21,48	
45	6595199,93	420168,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	103,62	
46	6595197,82	420182,01	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	13,58	
47	6595053,84	420211,91	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	147,05	
48	6594915,11	420240,71	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	141,69	
49	6594730,42	420279,06	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	188,63	
50	6594475,35	420332,05	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	260,52	
51	6594313,16	420365,73	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	165,65	
52	6594211,12	420386,91	1500 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	104,21	
53	6594054,67	420525,79	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	209,20	
54	6593955,71	420613,61	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	132,31	
55	6593708,05	420833,46	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	331,16	
56	6593546,19	420977,17	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	216,45	
57	6593382,22	421122,72	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	219,25	
58	6593235,96	421252,56	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	195,58	
59	6593014,64	421448,99	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	295,92	
60	6592865,47	421581,46	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	199,50	
61	6592657,41	421766,17	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	278,22	
62	6592543,99	421866,84	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	151,65	
63	6592278,46	422102,88	5 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	355,28	
64	6592229,55	422038,75	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	80,65	
65	6592128,94	421907,5	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	165,38	
66	6591999,3	421738,36	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	213,11	

67	6591913,85	421626,88	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	140,46	
68	6591775,31	421446,12	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	227,74	
69	6591582,44	421194,51	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	317,03	
70	6591495,16	421080,66	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	143,46	
71	6591409,16	420968,44	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	141,38	
72	6591317,87	420849,36	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	150,05	
73	6591289,08	420811,79	400 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	47,33	
74	6591512,93	420682,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	304,33	
75	6591726,94	420482,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	327,94	
76	6591778,94	420413,99	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	89,65	
77	6591275,94	420624,98	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	989,91	
78	6591253,39	420765,24	400 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	172,35	
79	6591156,05	420638,23	9999 cm	Ikke spesifisert (IS)	Bolt (52)	160,02	
80	6590995,8	420429,17	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	263,41	
81	6590920,94	420331,52	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	123,04	
82	6590875,11	420271,74	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	75,33	
83	6590750,08	420108,61	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	205,53	
84	6590679,81	420016,93	400 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	115,51	
85	6590773,24	419999	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	97,85	
86	6590727,92	419885	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	133,80	
87	6590656,54	419986,58	400 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	134,02	
88	6590612,74	419929,44	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	72,00	
89	6590532,37	419824,59	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	132,11	
90	6590446,31	419712,32	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	141,46	
91	6590399,02	419650,63	1500 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	77,73	
92	6590282,43	419577,7	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	137,52	
93	6590046,43	419430,09	1500 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	278,36	
94	6589741	418670,78	1500 cm	Jordfast stein (JS)	Bolt (52)	818,44	
95	6589667,05	418939,93	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	279,12	
96	6589615,46	419127,73	1500 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	194,76	
97	6589422,14	419420,24	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	350,62	
98	6589355,47	419521,13	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	120,93	
99	6589318,99	419576,33	13 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	66,17	
100	6589257,52	419350	13 cm	Jordfast stein (JS)	Bolt (52)	234,53	
101	6589163,85	419007,98	13 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	354,61	
102	6589024,69	418499,79	13 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	526,90	

103	6588942,26	418198,76	13 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	312,11	
104	6588798	417671,97	13 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	546,19	
105	6589654,45	417982,85	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	911,13	
106	6590188,54	417702,97	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	602,98	
107	6590252,13	417669,66	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	130,85	
108	6590318,49	417634,89	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	74,92	
109	6592270,4	416097,15	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	2 484,87	
110	6592352,78	416109,28	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	83,27	
111	6592351,93	416113,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	3,87	
112	6592401,94	416122,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	57,99	
113	6592452,8	416124	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	56,97	
114	6592539,93	416080,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	131,52	
115	6592568,94	416043,06	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	82,23	
116	6592338,94	415706,06	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	426,47	
117	6592079,93	415535,06	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	325,50	
118	6592057,93	415514,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	30,99	
119	6591967,94	415485,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	98,46	
120	6591966,94	415459,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	26,02	
121	6591868,93	415352,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	176,47	
122	6591839,93	415332,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	36,28	
123	6591819,93	415311,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	45,73	
124	6591774,93	415110,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	230,19	
125	6591292,52	414600,62	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	701,61	
126	6591283,32	414406,54	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	194,30	
127	6591185	414063	500 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	357,33	
128	6591906,44	413913,65	200 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	736,74	
129	6592398,44	413582,61	200 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	593,00	
130	6592581,93	413456,37	200 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	222,72	
131	6592702,24	413378,84	400 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	143,13	
132	6592919,81	413226,71	400 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	265,48	
133	6593091,57	413192,11	400 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	175,21	
134	6593664,32	413082,62	400 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	583,12	
135	6594522,33	412904,7	400 cm	Jord (JO)	Stein med kors og vitner (63)	876,26	
136	6595746,11	413366,6	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	1 308,05	
137	6595592,39	413993,56	200 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	702,72	
138	6595604,85	413993,67	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	12,46	

139	6595698,95	414092,08	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	138,01	
140	6595772,95	414349,07	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	277,54	
141	6595776,95	414389,08	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	41,68	
142	6595795,95	414437,08	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	52,42	
143	6595801,95	414489,08	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	52,35	
144	6595812,95	414572,07	2500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	89,25	
145	6595828,95	414875,07	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	308,41	
146	6595854,94	415273,06	3000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	473,21	
147	6595710,95	415735,06	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	512,33	
148	6595616,95	415925,05	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	212,87	
149	6595613,95	415933,05	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	45,94	
150	6595571,94	416372,05	3000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	518,84	
151	6595509,14	416408,15	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	131,70	
152	6595510,24	416470,22	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	72,60	
153	6595483,8	416540,81	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	113,76	
154	6595426,56	416556,07	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	73,46	
155	6595333,62	416609,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	139,06	
156	6595190,94	416528,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	208,38	
157	6595256,95	416705,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	681,89	
158	6595441,94	416709,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	328,63	
159	6595512,94	416633,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	115,39	
160	6595546,94	416596,04	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	53,34	
161	6595549,94	416566,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	30,14	
162	6595554,64	416546,32	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	22,40	
163	6595560,94	416539,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	9,62	
164	6595581,94	416492,05	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	51,48	
165	6595595,66	416473,46	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	23,10	
166	6595638,66	416556,43	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	93,45	
167	6595761,94	416791,04	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	265,03	
168	6595837,94	416991,04	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	226,21	
169	6595842,61	416999,04	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	9,26	
170	6596155,95	417308,03	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	599,84	
171	6596203,94	417707,02	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	439,42	
172	6595756,95	418327,02	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	1 759,31	
173	6595863,94	418276,01	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	135,88	
174	6596225,95	417942,02	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	773,01	

175	6596232,95	417857,02	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	99,21	
176	6596210,95	417714,02	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	165,26	
177	6596258,12	417597,86	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	125,72	
178	6596333,03	417707,46	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	132,75	
179	6596559,49	417712,6	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	226,52	
180	6596800,41	417809,7	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	259,75	
181	6596808,73	417813,05	13 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	8,97	
182	6596779,25	417845,73	13 cm	Ikke spesifisert (IS)	Off. godkjent grensemerke (51)	44,01	
183	6596803,19	417859,4	13 cm	Ikke spesifisert (IS)	Off. godkjent grensemerke (51)	27,57	
184	6596820,28	417837,94	13 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	27,43	
185	6596820,61	417837,52	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	0,53	
186	6596697,94	418068,01	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	343,67	
187	6596999,95	418066,4	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	351,23	
188	6597106,95	418105,01	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	115,96	
189	6597615,96	417917,02	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	585,77	
190	6597787,96	417933,01	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	203,58	
191	6598005,96	418281,01	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	422,17	
192	6598006,95	418336	2000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	55,00	
193	6597997,96	418356,01	1000 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	23,69	
194	6597995,96	418358	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)	2,82	
195	6597833,06	418705,5	1500 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	429,58	
196	6597799,97	418739,12	9999 cm	Fjell (FJ)	Bolt (52)	47,17	
197	6597791,61	418747,61	10 cm	Ikke spesifisert (IS)	Ukjent (97)	11,92	

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

----- Eiendomsgr omtvistet	----- Eiendomsgr lite nøyaktig >=500	● Grensepunkt lite nøyaktig	⊙ Grensepunkt - offentlig godkjent
- - - - - Hjelpelinje vegkant	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >200<=500	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⋈ Grensepunkt - bolt
- · - · - Hjelpelinje fiktiv	----- Eiendomsgr mindre nøyaktig >30<=200	● Grensepunkt mindre nøyaktig	⊗ Grensepunkt - kors
..... Hjelpelinje punktfaste	----- Eiendomsgr middels nøyaktig >10<=30	● Grensepunkt middels nøyaktig	⊠ Grensepunkt - rør
- - - - - Hjelpelinje vannkant	----- Eiendomsgr nøyaktig <= 10	● Grensepunkt nøyaktig	● Grensepunkt - hjelpепunkt / annet
	----- Eiendomsgr uviss nøyaktighet		● Grensepunkt - uten klassifisering

Areal		1 001,00 m²		Arealmerknad		Hjelpelinje vannkant			
Representasjonspunkt		Koordinatsystem		EUREF89 UTM Sone 32		Nord	6595940,14	Øst	418018,55
Grensepunkter								Grenselinjer (m)	
#	Nord	Øst	Nøyaktigh.	Nedsatt i	Grensepunkttype			Lengde	Radius
1	6595937,94	417978,02	200 cm	Ikke spesifisert (IS)	Geometrisk hjelpepunkt (99)			(Punkt)	

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

Eiendomsdata (Grunneiendom)

Bruksnavn	BERDALEN	Beregnet areal	39731168
Etablert dato	17.10.1974	Historisk oppgitt areal	0
Oppdatert dato	10.09.2025	Historisk arealkilde	Ikke oppgitt (0)
Skyld	0.07	Antall teiger	8
Bruk av grunn			
Arealmerknader	Hjelpelinje vannkant, Noen fiktive grenser		

- ☒ Tinglyst ☐ Del i samla fast eiendom ☐ Grunnforurensning ☐ Avtale/Vedtak om gr.erverv
☒ Bestående ☐ Under sammenslåing ☒ Kulturminne
☐ Seksjonert ☐ Klage er anmerket ☐ Ikke fullført oppmålingsforr. Frist fullføring:
☐ Har fester ☐ Jordskifte er krevd ☐ Mangel ved matrikkelføringskrav Frist retting:

Forretninger

Brukstilfelle Forretningstype	Forr.dato M.før.dato	Kom. saksref. Annen ref.	Tingl.status Endr.dato	Involverte Berørte
Kvalitetsheving for eksist. eiendom Annen forretningstype	30.11.2021 30.11.2021	21/1057 Retting		Mnrvannmangler, 3/3, 3/5, 3/14
Omnummerering Omnummerering	01.01.2020 01.01.2020		Tinglyst 01.01.2020	3/3
Kvalitetsheving for eksist. eiendom Annen forretningstype	22.10.2016 08.03.2017	2014/645		3/2, 3/3, 3/5, 3/14
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	20.01.2009 20.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	20.01.2009 20.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	20.01.2009 20.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	20.01.2009 20.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	20.01.2009 20.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Feilretting	19.01.2009 19.01.2009			3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Forretning over eksist. matrikkelenhet Kartforretning	19.01.2009 19.01.2009			0941-Mnrvannmangler, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Opprett nytt jordsameie Jordskifte	28.12.1996 06.03.2024	2023/1624 29-1982 og 32/1982		4034-85/2 (-1000,1), 4034-85/7 (3,118912E+07), 4034-86/2 (-3,118812E+07) 4034-80/1, 4034-80/2, 4034-80/3, 4034-81/1, 4034-83/1, 4034-84/1, 4034-84/2, 4034-84/3, 4034-87/1, 4034-87/3, 4034-87/4, 4034-113/2, 4034-113/6, 4034-114/7, 4034-114/13, 4034-118/1, Mnrvannmangler, 3/3, 3/6, 3/7, 3/18
Skylddeling Skylddeling	17.10.1974			3/1, 3/3
Skylddeling Skylddeling	08.12.1965			0941-3/37 (5000000), 3/3 (-5000000)
Konvertert jordskifteforretning Jordskifte		3/1968		0833-Mnrmangler, 0941-Mnrvannmangler, 0941-3/12, 4034-86/2, 4034-104/2, 4034-104/3, 4034-108/3, 4034-

		118/1, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Konvertert jordskifteforretning		0940-Mnrmangler, 0941-Mnrmangler, 4221-23/6, 4221-23/8, 4221-23/9, 4221-24/17, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/8
Jordskifte	2/1980	

Teiger (Koordinatsystem: EUREF89 UTM Sone 32)

Type teig	X	Y	H	H.teig	Ber. areal	Arealmerknad
Uregistret jordsameie	6595940.14	418018.55	0	Nei	1001	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6595947.33	419649.58	0	Nei	174.9	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6596008.27	420000.89	0	Ja	1118.9	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6597891.94	418636.57	0	Nei	450.3	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6594187.84	416594.03	0	Nei	39517.3	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6596064.35	419705.21	0	Nei	188.8	Hjelpelinje vannkant (VA)
Uregistret jordsameie	6596048.99	419507.46	0	Nei	23340.7	Hjelpelinje vannkant (VA)
Eiendomsteig	6594162.11	414677.71	0	Nei	3.973117E+07	Noen fiktive grenser (NF), Hjelpelinje vannkant (VA)

Tinglyste eierforhold

Navn ID	Rolle Andel	Adresse Poststed	Status Kategori
SCHIELT TANIA F020768*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	UNTERGREUTER STR. 6, 9582 LATSCHACH, AUSTRIA	Utflyttet (U)
RESEN TIM F060559*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	JERPEFARET 27 C 0788 OSLO	Bosatt (B)
SCHØYEN AJAJ RYDER F080865*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	Elisenbergveien 4 0265 OSLO	Bosatt (B)
WALLØE TONJE ZELOW F130777*****	Hjemmelshaver (H) 1/8	Orreskogen 23A 0788 OSLO	Bosatt (B)
RESEN TINA F150460*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	GULLERÅSVEIEN 28C 0779 OSLO	Bosatt (B)
RYDER SVERRE EDVARD TRULS F180564*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	FROGNERSETERVEIEN 18F 0775 OSLO	Bosatt (B)
RYDER TIM F191265*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	RYLLIKVEIEN 36 3154 TOLVSRØD	Bosatt (B)
RESEN ARIL F230265*****	Hjemmelshaver (H) 1/12	KONGEVEIEN 24 0787 OSLO	Bosatt (B)
BLIKSMARK TIRIL ZELOW F250474*****	Hjemmelshaver (H) 1/8	KAREN ANKERS VEI 20 1359 EIKSMARKA	Bosatt (B)
RYDER JAN EDVARD F280723*****	Hjemmelshaver (H) 1/6	(Adresse mangler)	Utflyttet (U)

Kulturminne

Lokalitetsnr	143030	Vernetyp	Automatisk fredet
Kulturminneart	Fangstlokalitet	Kategori	Arkeologisk lokalitet
Ført dato	16.03.2011	Url	
Oppdatert dato	09.10.2023	Tilkn. eiendommer	3/3

Lokalitetsnr	273144	Vernetyp	Automatisk fredet
Kulturminneart	Fangstlokalitet	Kategori	Arkeologisk lokalitet
Ført dato	11.11.2020	Url	
Oppdatert dato	11.11.2020	Tilkn. eiendommer	3/3

Lokalitetsnr	289017	Vernetyp	Automatisk fredet
Kulturminneart	Fangstlokalitet	Kategori	Arkeologisk lokalitet
Ført dato	24.06.2022	Url	
Oppdatert dato	24.06.2022	Tilkn. eiendommer	3/3

Lokalitetsnr	291050	Vernetyp	Uavklart
--------------	--------	----------	----------

Kulturminneart	Vandrerute	Kategori	Arkeologisk lokalitet
Ført dato	11.10.2022	Url	
Oppdatert dato	12.09.2025	Tilkn. eiendommer	3/1, 3/2, 3/3, 3/5, 3/14, 3/505

Lokalitetsnr	300113	Vernetype	Automatisk fredet
Kulturminneart	Fangstlokalitet	Kategori	Arkeologisk lokalitet
Ført dato	08.08.2023	Url	
Oppdatert dato	08.08.2023	Tilkn. eiendommer	3/3

Adresser

Vegadresse: Berdalsheii 120

Adressetilleggsnavn:

Poststed	4754 BYKLE	Kirkesogn	05050403 Bykle
Grunnkrets	103 Hoslemo	Tettsted	
Valgkrets	2 Byklum		

Vegadresse: Berdalsheii 122

Adressetilleggsnavn:

Poststed	4754 BYKLE	Kirkesogn	05050403 Bykle
Grunnkrets	103 Hoslemo	Tettsted	
Valgkrets	2 Byklum		

Vegadresse: Berdalsheii 124

Adressetilleggsnavn:

Poststed	4754 BYKLE	Kirkesogn	05050403 Bykle
Grunnkrets	103 Hoslemo	Tettsted	
Valgkrets	2 Byklum		

Bygg

Nr	Bygningsnr	Lnr	Type	Bygningsstatus	Dato
1	168010168		Skogs- og utmarkskoie gamme (172)	Tatt i bruk (TB)	
2	168010176		Skogs- og utmarkskoie gamme (172)	Tatt i bruk (TB)	

1: Bygning 168010168: Skogs- og utmarkskoie gamme (172), Tatt i bruk

Bygningsdata

Næringsgruppe	Jordbruk, skogbruk og fiske (A)	BRA Bolig	
Sefrakminne	Nei	BRA Annet	
Kulturminne	Nei	BRA Totalt	
Opprinnelseskode	Massivregistrering	BTA Bolig	
Har heis	Nei	BTA Annet	
Vannforsyning		BTA Totalt	
Avløp		Bebygd areal	
Energikilder		Ufullstendig areal	Ja
Oppvarmingstyper		Antall boenheter	

Bygningsstatushistorikk

Bygningsstatus	Dato	Reg.dato	Referanse
Tatt i bruk		20.02.2008	

Bruksenheter

Type	Adresse	Br.enhet	Eiendom	BRA	Rom	Bad	WC	Kjøkkentilgang
Fritidsbolig	Berdalsheii 122	H0101	3/3	0	0	0	0	

Etasjer

Etasje	Ant. boenh.	BRA Bolig	BRA Annet	Sum BRA	BTA Bolig	BTA Annet	Sum BTA
H01	0	0	0	0	0	0	0

2: Bygning 168010176: Skogs- og utmarkskoie gamle (172), Tatt i bruk

Bygningsdata

Næringsgruppe	Jordbruk, skogbruk og fiske (A)	BRA Bolig	
Sefrakminne	Nei	BRA Annet	1
Kulturminne	Nei	BRA Totalt	1
Opprinnelseskode	Massivregistrering	BTA Bolig	
Har heis	Nei	BTA Annet	
Vannforsyning		BTA Totalt	
Avløp		Bebygd areal	
Energikilder		Ufullstendig areal	Ja
Oppvarmingstyper		Antall boenheter	

Bygningsstatushistorikk

Bygningsstatus	Dato	Reg.dato	Referanse
Tatt i bruk		20.02.2008	

Bruksenheter

Type	Adresse	Br.enhet	Eiendom	BRA	Rom	Bad	WC	Kjøkkentilgang
Fritidsbolig	Berdalsheii 124	H0101	3/3	0	0	0	0	

Etasjer

Etasje	Ant. boenh.	BRA Bolig	BRA Annet	Sum BRA	BTA Bolig	BTA Annet	Sum BTA
H01	0	0	1	1	0	0	0

Me kan ikkje sjå at ferdigattest/mellombels bruksløyve føreligg på dette bygget per i dag.
30.06.2026

Med helsing
Bykle kommune

Me kan ikkje sjå at teikningar føreligg på dette bygget hos kommunen.
30.06.2026

Med helsing
Bykle kommune

Egenerklæring

Berdalsheii 120, 4754 BYKLE

10 Jul 2026

Informasjon om eiendommen

Adresse

Berdalsheii 120

Postadresse

Berdalsheii 120

Enhetsnummer

Opplysninger om selger og salgsobjekt

Har du kjennskap til eiendommen?

☒ Ja ☐ Nei

Eiendommen selges med fullmakt. En fullmaktshaver har ikke nødvendigvis detaljert kunnskap om eiendommen, med den risiko det innebærer. Det kan derfor være feil og mangler ved eiendommen som det ikke er spesifikt opplyst om. Kjøper oppfordres derfor til å foreta en særlig grundig undersøkelse av eiendommen, gjerne med bistand av teknisk sakkyndig

Hvem skal fylle ut egenerklæringen?

☒ Fullmaktshaver fyller ut alene ☐ Fullmaktshaver og fullmaktsgiver fyller ut sammen

Har du som fullmaktshaver bodd i boligen? Hvis ja, hvor lenge? Oppgi også eventuelt andre relevante opplysninger.

Jeg har bodd i fritidsboligen i snitt 3 netter i året siden ca. 1986 i forbindelse med jakt.

Driver eieren med omsetning eller utvikling av eiendom?

☐ Ja ☒ Nei

Når kjøpte eieren boligen?

Ikke relevant for denne boligen.

Har eieren selv bodd i boligen?

☒ Ja ☐ Nei

Når og hvor lenge har eieren bodd i boligen? Hvis det er lengre perioder eieren ikke har bodd i boligen er det fint om du oppgir dette. Her kan du også oppgi annen relevant informasjon om eierskapet.

Fritidseiendommen blir kun benyttet av sameierne i korte opphold hovedsakelig relatert til jakt i perioden 20 august til 30 september hvert år.

Har du kjennskap til feil /t eller mangler ved borettslagets/sameiets fellesområder, som for eksempel garasje, ønsker vi at du oppgir dette når du svarer på spørsmålene i egenerklæringen.

Informasjon om selger

Selger

Resen, Tim

Forbehold

Selger tar spesifikt forbehold om feil og mangler som er beskrevet i egenerklæringsskjemaet.

Boligkjøper anses å kjenne til forholdene som er omtalt i dette egenerklæringsskjemaet. Disse forholdene kan ikke gjøres gjeldende som feil eller mangler senere.

Boligkjøper oppfordres til å selv undersøke eiendommen grundig.

Våtrom

1 Har det vært feil på bad, vaskerom eller toalettrom?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

2 Er det utført arbeid på bad, vaskerom eller toalettrom?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Tak, yttervegg og fasade

3 Har det lekket vann utenfra og inn, eller er det sett andre tegn til fukt?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

4 I din leilighet, er det utført arbeid på tak, yttervegg, vindu eller annen fasade?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Kjeller

5 Har sameiet eller borettslaget hatt problemer med fukt, vann eller oversvømmelse i kjeller eller underetasje?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

6 Har leiligheten kjeller, underetasje eller andre rom under bakken?

☒ Ja ☐ Nei

7 Er det observert vann eller fukt i kjeller, krypkjeller eller underetasje?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

8 Er det utført arbeid med drenering?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Elektrisitet

9 Har det vært feil på det elektriske anlegget?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

10 Er det utført arbeid på det elektriske anlegget?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Rør

11 Har eiendommen privat vannforsyning (ikke tilknyttet det offentlige vannettet), septik, pumpekum, brønn, avløpskvern eller liknende?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

12 Har det vært feil på utvendige eller innvendige avløpsrør eller vannrør?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

13 Er det utført arbeid på utvendige eller innvendige avløpsrør eller vannrør?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Ventilasjon og oppvarming

14 Er det eller har det vært nedgravd oljetank på eiendommen?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

15 Har det vært feil på varmeanlegg eller ventilasjonsanlegg?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

16 Er det utført arbeid på varmeanlegg eller ventilasjonsanlegg?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Skjevheter og sprekker

17 Er det tegn på setningsskader eller sprekker i for eksempel grunnmur eller fliser?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

18 Har det vært feil eller gjort endringer på ildsted eller pipe?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Sopp og skadedyr

19 Har det vært skadedyr i leiligheten?

☒ Ja ☐ Nei, ikke som jeg kjenner til

Hva slags skadedyr og hva var omfanget?

Det kan komme mus inn i fritidsboligen. Madrasser, m.m. henges derfor opp for å unngå skade.

20 Har det vært skadedyr i fellesområdene til sameiet eller borettslaget?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

21 Har det vært mugg, sopp eller råte i boligen eller andre bygninger på eiendommen?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

22 Har det vært mugg, sopp eller råte i sameiet eller borettslaget?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Planer og godkjenninger

23 Mangler leiligheten brukstillatelse eller ferdigattest?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

24 Har du bygd på eller gjort om kjeller, loft eller annet til boligrom?

☐ Ja ☒ Nei

25 Selges eiendommen med utleiedel som leilighet, hybel eller lignende?

☐ Ja ☒ Nei

27 Er det utført radonmåling?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

28 Er det andre forhold av betydning eller sjananse for eiendommen eller nærområdet?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

29 Foreligger det planer eller bestemmelser som kan medføre endringer av felleskostnader eller fellesgjeld?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

30 Er sameiet eller borettslaget er involvert i konflikter av noe slag?

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Andre opplysninger

31 Har ufaglærte utført arbeid som normalt bør utføres av faglærte? Du trenger ikke gjenta noe du allerede har nevnt.

☐ Ja ☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

32 Har du andre opplysninger om boligen eller eiendommen utover det du har svart?

☐ Ja

☒ Nei, ikke som jeg kjenner til

Boligselgerforsikring

Selger har ikke tegnet boligselgerforsikring.

Egenerklæringsskjema

Name

Jan Resen

Date

2026-07-10

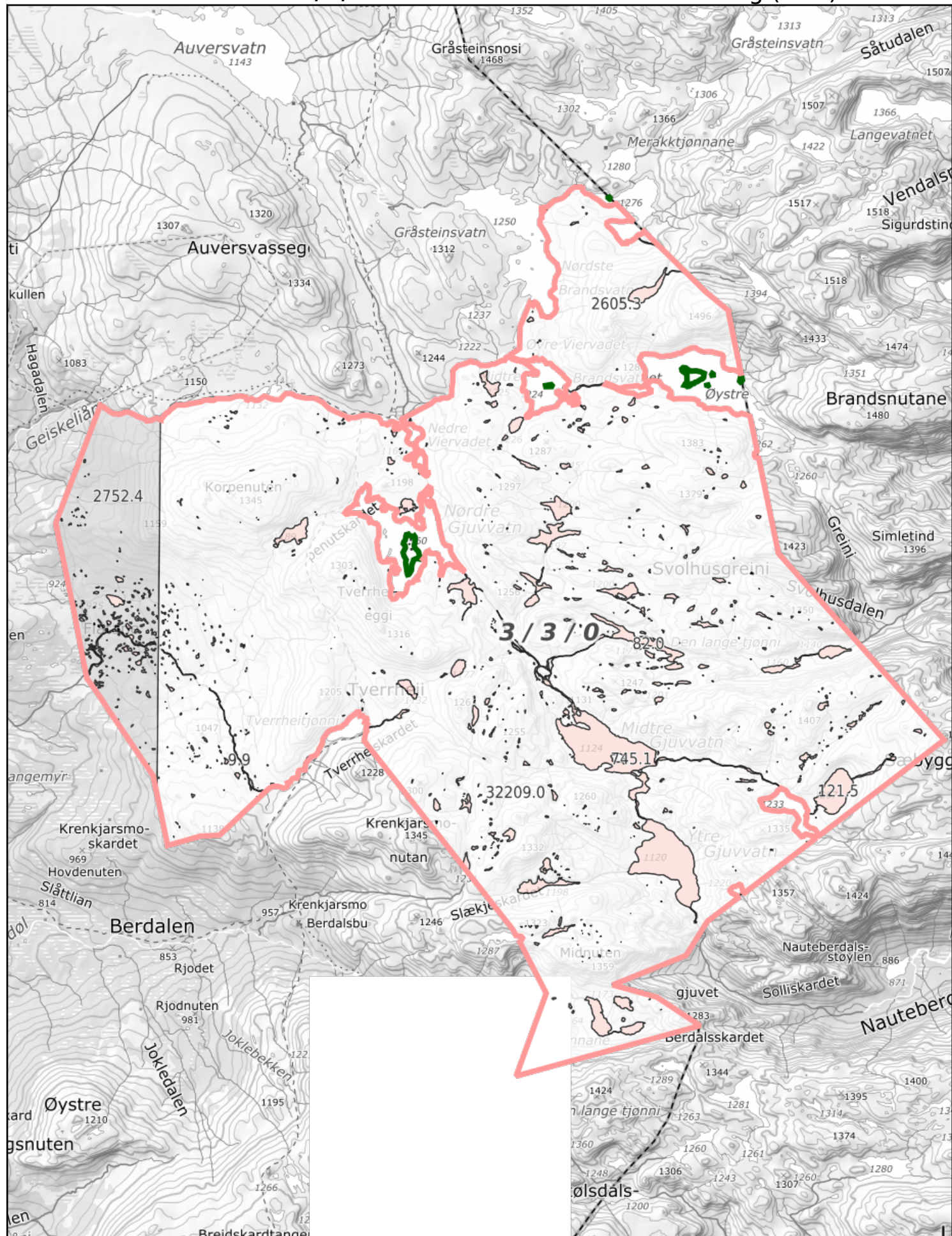
Identification

Jan Resen

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

0 500 1000 1500m

Målestokk 1:50000 ved A4 stående utskrift

Arealstatistikk for grunneiendom 4222-3/3/0

Gårdskart:

Markslag (AR5) 7 klasser

Landbruksregisteret (Landbruksdirektoratet):

Del av landbrukseiendom: NEI

Hovednummer: -

Matrikkelen (Kartverket)

Registrerte grunneiendommer: 1 av 1

Arealstatistikk (dekar):

Matrikkel-nummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Annet markslag	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke kartlagt	Sum grunneiendom
4222-3/3/0 Grunneiendom									
3/3/0	1	0,0	0,0	0,0	0,0	2755,6	2115,5	34860,3	39731,4
Sum	1	0,0	0,0	0,0	0,0	2755,6	2115,5	34860,3	39731,4

Tabellen "Arealstatistikk (dekar):" viser arealtall for teiger som entydig kan kobles til én eiendom (M eller F).

Andre arealer tilknyttet eiendommen (dekar):

Eierforhold	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Annet markslag	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke kartlagt	Sum grunneiendom
4222-3/3/0 Grunneiendom									
S	7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	59,4	65,6
Sum	7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	59,4	65,6

Andre arealer tilknyttet eiendommen (dekar):

Eierforhold	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Annet markslag	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke kartlagt	Sum grunneiendom
-------------	---------------	----------------	---------------------	---------------	----------------	----------------	--------------------------	---------------	------------------

Tabellen "Andre arealer tilknyttet eiendommen (dekar):" viser arealtall for teiger som kan kobles til flere enn én eiendom. Det kan være teiger registrert som uregistrert jordsameie (S og Sx), tvisteteig (T) eller teig med flere matrikkelenheter (gnr/bnr) og som er tilknyttet mer enn ett hovednummer i Landbruksregisteret (Ff).

Total (dekar):

Type	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Annet markslag	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke kartlagt	Sum grunneiendom
Arealstatistikk og eiendom lagt til	1	0,0	0,0	0,0	0,0	2755,6	2115,5	34860,3	39731,4
Andre tilknyttede	7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	59,4	65,6
Sum	8	0,0	0,0	0,0	0,0	2755,6	2121,7	34919,7	39797,0

Vi gjør oppmerksom på at totalsummene i nederste linje i tabellen "Total" vil kunne være misvisende. Det gjelder i tilfeller hvor en og samme teig er knyttet til to eller flere av de valgte eiendommene (f.eks. T, Ff og S-teiger). Samme areal vil i så fall være inkludert i totalarealet for flere av de aktuelle eiendommene, og totalsummen for alle eiendommer som er lagt til vil dermed bli for stor.

For mer informasjon om eierforholdene, velg arealfordeling på teignivå ved utskrift.

Eierforhold M: Teiger med en matrikkelenhet

Eierforhold F: Teiger med flere matrikkelenheter

Eierforhold Ff: Teiger med flere matrikkelenheter, og som er tilknyttet flere hovednummer i Landbruksregisteret

Eierforhold S: Uregistrert jordsameie, alle enheter kjent

Eierforhold Sx: Uregistrert jordsameie, ikke alle enheter kjent

Eierforhold T: Teiger med egenskapen tvist/omtvistet

Verditakst for landbrukseiendom

📍 Berdalsheii 120 , 122, 124, 4754 BYKLE

📖 BYKLE kommune

gnr/bnr 3/3

Markedsverdi

40 000 000

Befaringsdato: 02.06.2026

Rapportdato: 16.07.2026

Oppdragsnr.: 20025-1952

Referansenummer: KQ2293

Autorisert foretak: Agder Takstcenter AS

Sertifisert Takstingeniør: Finn Stedjan

Vår ref: Finn Stedjan

 **AGDER
TAKSTENTER AS**

Gyldig rapport

16.07.2026

Rapporten kan kun utarbeides av medlemsforetak autorisert av Norsk takst

Norsk takst

Norsk takst er bransjeorganisasjonen for landets bygningssakkyndige og takstforetak, med om lag 1400 sertifiserte medlemmer fordelt på omtrent 1000 bedrifter. I boligomsetningen regnes takstrapportene som et helt avgjørende element i den informasjonen som gjøres tilgjengelig for kjøper. Årlig leverer medlemmene rundt 120.000 slike takster. Det gir unik oversikt over norske boliger, og bidrar til at alle oppdrag kan utføres med utgangspunkt i erfaringsbasert kvalitet.

Det stilles høye krav til utdanning, sertifisering og yrkesetikk. Norsk takst er opptatt av at boligomsetningen skal være trygg, og legger vekt på å opptre uavhengig av andre bransjeaktører. Bygningssakkyndige fakturerer sine tjenester uten hensyn til hvilken pris som oppnås, og skal heller ikke på annen måte ha noen egeninteresse knyttet til handelen.

Uavhengighet og god fagkunnskap har over tid bygget troverdighet og tillit. Både selger og kjøper skal kunne stole på bygningssakkyndiges vurderinger. For tilfeller der det likevel skulle oppstå misnøye med utført arbeid, har vi sammen med Forbrukerrådet etablert en klagenemnd.

Norsk takst har en sentral rolle i utviklingen av norske standarder, regler og profesjonsprinsipper, og representerer bransjen i alle relevante internasjonale fora. Dette sikrer at norske bygningssakkyndige tidlig kan tilpasse seg krav og bransjetrender fra utlandet, samtidig som takseringsfaget får en norsk stemme på verdensbasis. Organisasjonen bidrar i næringspolitisk sammenheng, og har vært en pådriver for å sikre at lover og regler gir trygghet for forbrukerne i boligomsetningen.

AGDER TAKSTSENTER AS

Agder Takstsenter AS er et takstforetak som har base i kontorlokaler i Søgne i Kristiansand kommune.

Arbeidesområdet strekker seg over hele Agder, og det tilbys takseringstjenester innen de fleste områder.

Takstsenteret eies og drives av Finn Stedjan, som har lang og variert erfaring innen både byggebransje og taksering.

Alle våre takstingeniører er medlem av Norsk Takst, som er bransjeorganisasjonen for takstforetak i Norge.

Det stille strenge krav til kompetanse, etikk og etterutdanning som medlem i Norsk Takst, og ansatte i foretaket gjennomfører årlig pålagt etterutdanning.

Foretaket har sertifisering innen skade- og reklamasjonstaksering, tilstandsanalyse, energimerking, naturskadetaksering, landbrukstaksering og taksering av næringseiendommer.

Rapportansvarlig

Finn Stedjan
Uavhengig Takstingeniør
finn@agder-takstsenter.no
909 29 938

Sammendrag

Beskrivelse av eiendommen

Eiendommen Berdalsheii 120 er en bebygd utmarkseiendom hvor bygningsmassen ligger i fjellterreng ved Midtre Gjuvatn, da nærmere bestemt en hytte, uthus/anneks og et båthus ved vannkanten.

Eiendommen vurderes som godt arrondert og ligger i en sammenhengende teig i et meget flott fjellterreng. I norsk målestokk og i dette området er dette en stor eiendom, men med begrenset avkastning i forhold til størrelse.

Størst avkastningspotensiale vurderes å være med utleie av reinsdyrjakt slik eiendommen fremtår i dag. Fremtidig vil en eventuell signert avtale om leie av fallrettigheter bidra til at avkastning for eiendommen øker betydelig.

Uansett vurderes eiendommens attraktivitet å være stor om den legges for salg i fritt marked, og kjøpergruppe vil normalt ikke vektlegge avkastning, men heller det å kunne benytte den som en "jakteiendom", enten til eget bruk, eventuelt ved utleie.

Verdisammenstilling

	Antall	Verdi pr Daa (Kr)	Verdi totalt
Jakt og fiske			5 625 000
Driftsbygninger			400 000
Boligverdi som våningshus på den aktuelle eiendommen			1 700 000
Eiendommens totale verdi			7 725 000

Kommentar

Ved verdsetting av en slik eiendom vil det være naturlig å sammenligne med andre omsetninger i nærområdet og Telemark som grenser mot eiendommen. I nærområdet er det få slike eiendommer som legges for salg, og om de først kommer på markedet oppnås høye salgspriser. Det er senere år omsatt noen slike større fjell-/utmarkseiendommer til svært høye priser. Disse omsetningsprisene er basert på at kjøper ikke pålegges boplikt, noe som det også er lagt til grunn på for denne eiendommen. Ofte oppnår slike eiendommer salgspriser på mellom 800,- og 1 000,- kroner pr dekar. Det er for denne eiendommen lagt til grunn kr. 1 000,- pr dekar. Samlet vurdert markedsverdi er avrundt.

Verdien i vurderingen gjenspeiler det som vurderes at markedet vil betale for en slik eiendom, da det ikke er priskontroll ved et salg i fritt marked. Markedsverdien for denne eiendommen vurderes å ville være betydelig høyere enn avkastningsverdier eiendommen har.

Teoretisk kan kommunen pålegge boplikt etter § 11 i konsesjonsloven og som et konsesjonsvilkår, men takstingeniør ser det som lite trolig da eiendommen ikke har våningshus, og bygningsmassen kun er hytte, uthus/anneks og båthus ved Midtre Gjuvatn. Det er heller ikke veiforbindelse til eiendommen, og det adkomst er til fots sommerstid og snøskuter vinterstid. Eventuelt helikoptertransport.

Det er lagt til grunn samme dekarpris som tilsvarende salg og eiendommer i bla. Telemark, og da innenfor intervall som nevnt over.

Mandat

Undertegnede takstingeniør har fått i oppdrag av eier å verdsette landbrukseiendommen med adresse Berdalsheii 120 i Bykle kommune.

Eiendommen skal verdsettes i forbindelse med finansiering og takstverdien skal gjenspeile en normal pris i markedet.

Hvilke prinsipper/lovverk som skal legges til grunn for verdsettingen, avgjøres av eiendommens samlede størrelse, fordeling av arealer og om den er bebygd.

Ved fritt salg vil driftsenheten være omfattet av konsesjonsreglene, hvor salget er betinget av at konsesjonssøknad sendes.

Eiendommen vil normalt ikke underlegges bo-og driveplikt da den ikke har produktive areal, selv om den er bebygd med fritidsbolig og et tilhørende uthus.

Taksten omfatter gårdsnummer: 3 og bruksnummer: 3 og 8 i Bykle kommune, og skal benyttes i forbindelse med salg av eiendommen.

Verditaksten gir en samlet vurdering, men en enkel beskrivelse og en verdsetting av landbrukseiendommen (markedsverdi).

Markedsverdi er i denne sammenheng den verdi som eiendommen skjønnes å ha ved et fritt salg, etter vanlig priser i området, under hensyn til de gjeldende bestemmelser i Konsesjonsloven jf. § 9 og 9 a samt Rundskriv fra Landbruks og matdepartementet og da spesielt M-3/2002 og M-3/2017

Ifølge arealklassifisering på NIBIO/Skog og landskap pr. 15.6.2026 oppfyller ikke eiendommen dagens arealkrav i Odelslovens jfr. § 2 da den ikke har mer enn 35 daa full-/overflatedyrka jord eller mer enn 500 daa produktiv skog.

Eiendommen er konsesjonspliktig jfr. Konsesjonslovens § 4 da den er bebygd og over 100 dekar.

Det er ikke lovpålagt boplikt på eiendommen etter konsesjonsloven § 5 annet ledd da den ikke har mer enn 35 dekar (daa) full-/overflatedyrka jord eller mer enn 500 daa produktiv skog. Den lovpålagte boplikten krever også at eiendommen har eller har hatt helårs bosetning dvs. at det er et beboelig hus. I dette tilfellet er eiendommen bebygd med en fritidsbolig/hytte som ikke kan benyttes som helårsbolig.

En kjøper kan teoretisk pålegges boplikt etter konsesjonslovens § 11 ved et konsesjons- pliktig (fritt) salg.

Ved et fritt salg vil ikke det være priskontroll jf. Konsesjonslovens §§ 9 og 9 a samt rundskriv da det ikke er fulldyrka jord, overflatedyrka jord eller innmarksbeite.

Eiendommen vil være underlagt Jord- og Skoglov.

Takstingeniør presiserer at det ligger utenfor dette oppdraget å gjøre mer nøyaktige målinger enn det NIBIO kan gjøre mht eiendommens størrelse og arealklassifisering.

Befarings - og eiendomsopplysninger

Befaring

Dato	Fra	Til	Til stede	
02.6.2026			Finn Stedjan	Takstingeniør

Matrikkeldata

Kommune	gnr.	bnr.	snr.	Areal	Kilde	Eieforhold
4222 BYKLE	3	3	0	39731169,4 m ²	BEREGNET AREAL (Ambita)	Eiet

Adresse

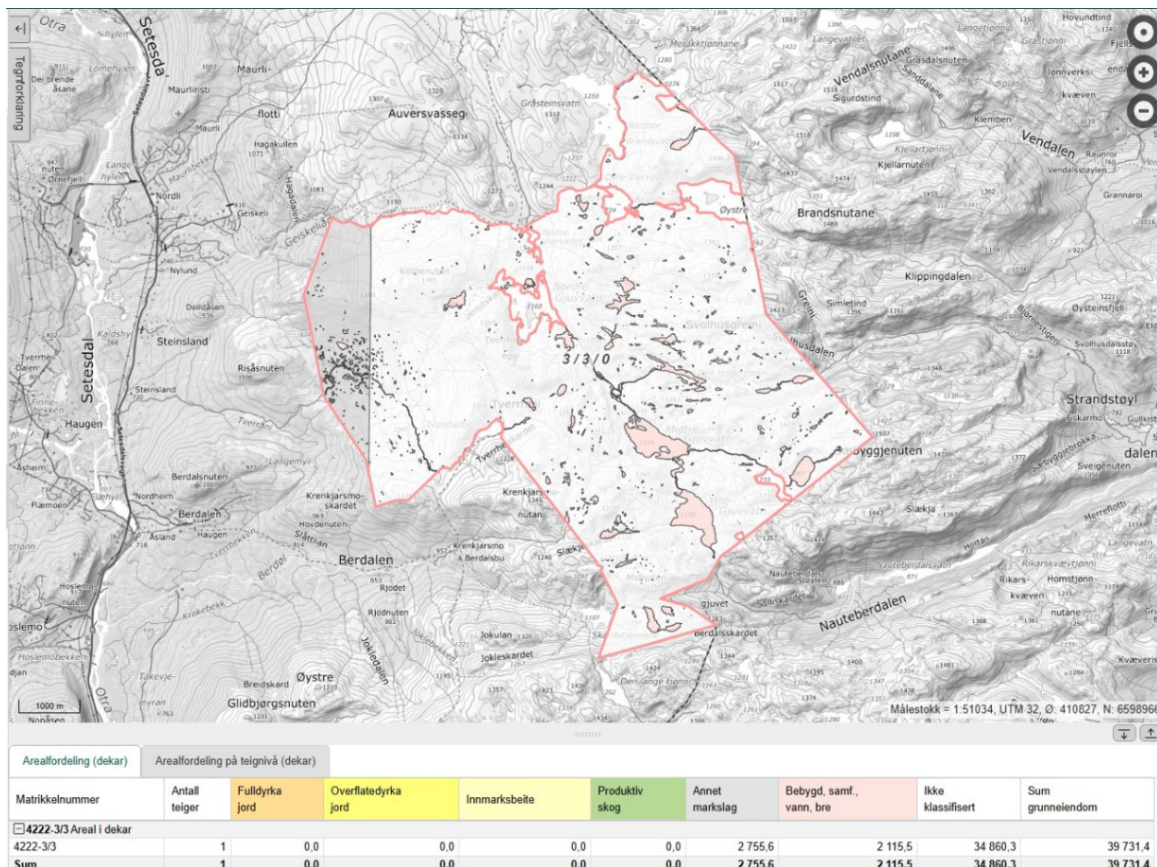
Berdalsheii 120, 122, 124

Hjemmelshaver

Schøyen Ajaj Ryder, Resen Aril, Ryder Jan Edvard,
Ryder Sverre Edvard Truls, Schiestl Tania, Resen Tim,

Ryder Tim, Resen Tina, Bliksmark Tiril Zelow, Walløe
Tonje Zelow

Arealgrunnlag

Eiendommen har arealet i en samlet hovedteig, og med enkelte små teiger som blant annet lokaliseres i tilknytning til fjellvann. Arealet består i hovedsak av fjellareal, og med mindre del med uproduktiv skog nederst mot Berdalen.

Juridisk status

Arealstatus

Eiendommen må ligge i LNF/LNFR eller være regulert til jordbruk/landbruk for at jordlova skal gjelde, dvs at eiendommen skal være en landbrukseiendom.

Eiendommen Berdalsheii 120 ligger - ifølge kart på nettside hos Bykle kommune - i dagens arealdel i kommuneplan som LNFR- areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

Eiendommen er vurdert slik den fremstår i dag og som en landbrukseiendom.

Hele eiendommen ligger stort sett over tregrensen og blir hovedsaklig benyttet til jaktformål på reinsdyr og fugl. Det meste av arealet kan benyttes til reinsdyrjakt, og nederste del av arealet ned mot Berdalen har noe lirype terreng.

For adkomst til arealet/fritidsboligen benyttes gange til fots i 2-3 timer, skutertransport for nyttekjøring vinterstid, eventuelt helikoptertransport fra Hovden.

Bebyggelse

Eiendommen er en bebygd med en hytte/fritidsbolig og et tilhørende uthus, som ligger ved Midtre Gjuvvatn. Det er også oppført båthus nær vannkanten av Nordre Gjuvvatn og Ytre Gjuvvatn. Disse bygningene opplyses å ha samme utførelse og oppbygning som båthuset ved Midtre Gjuvvatn, da med vegger av laftverk som er utvendig kledd med trekledning (opplyses kledd på 1990-tallet), sperretak og tekking av torv. Ellers er det ingen annen bebyggelse på eiendommen.

Odelsloven

Ifølge arealklassifisering på NIBIO/Skog og landskap pr. 24.6.2024 oppfyller ikke eiendommen dagens arealkrav i Odelslovens jfr. § 2 da den ikke har mer enn 35 daa full- /overflatedyrka jord eller mer enn 500 daa produktiv skog.

Konsesjonsloven

Eiendommen er konsesjonspliktig jf. Konsesjonslovens § 4 da den er bebygd og samlet er større enn 100 daa. Konsesjonsplikten medfører at en kjøper må søke kommunen eiendommen ligger i, om tillatelse (konsesjon) til å få kjøpe og eie eiendommen. Ved et fritt salg (utenfor konsesjonsfri slekt) vil det ikke være priskontroll jf. Konsesjonslovens § 9 a samt rundskriv, da eiendommen har mindre enn 35 daa full-/overflatedyrka jord og mindre enn 500 daa produktiv skog.

Boplikt

Eiendommen har ikke lovpålagt boplikt, men ved et fritt salg av en konsesjonspliktig eiendom (utenfor konsesjonsfri slekt), kan kjøper pålegges boplikt som et konsesjonsvilkår etter konsesjonslovens § 11.

Jord og skoglov

Eiendommen vil omfattes av jordlov og skoglov.

Heftelser og rettigheter

Jordleie

Det er ikke registrert fulldyrket eller overflatedyrket jord på eiendommen - jfr. NIBIO Gårdskat.
Det er derfor ikke utleie av jord på eiendommen.

Kommentar til grunnboksbladet

GRUNNBOKSBLAD

Ubekreftet grunnbok for gnr. 3, bnr. 3 og 8 er kontrollert via Ambita/Norkart.
Det er flere tinglyste servitutter/heftelser på eiendommen som ikke er nærmere sjekket ut/kontrollert.

En kjøper må på eget initiativ sørge for å gjøre seg kjent med innholdet i servitutter og grunnbøker.

Følgende tinglyste forhold nevnes likevel:

Gnr. 3, bnr. 3:

- Tinglyst 22.03.1973 - Jordskifte / Grensegangssak - Gjelder denne registerenheten m/flere.
- Tinglyst 18.04.1988 - Jordskifte /Grensegangssak - Gjelder denne registerenheten m/flere.

Registrering av grunn er i grunnboken oppgitt tinglyst 17.10.1874.

HJEMMELSOPLYSNINGER

Følgende er tingslyst/oppgitt i grunnboksblad som rettighetshavere til eiendomsrett:

Tinglyst - dato:	Rettighet:	Navn:	Ideell andel
28.06.1995	Hjemmel til eiendomsrett	Jan Edvard Ryder	1/6
03.09.2001	Hjemmel til eiendomsrett	Tim Ryder	1/12
03.09.2001	Hjemmel til eiendomsrett	Tania Schiestl	1/12
04.11.2014	Hjemmel til eiendomsrett	Sverre Edvard Truls Ryder	1/12
04.11.2014	Hjemmel til eiendomsrett	Ajaj Ryder Schøyen	1/12
07.01.2021	Hjemmel til eiendomsrett	Aril Resen	1/12
07.01.2021	Hjemmel til eiendomsrett	Tim Resen	1/12
07.01.2021	Hjemmel til eiendomsrett	Tina Resen	1/12
27.09.2023	Hjemmel til eiendomsrett	Tiril Zelow Bliksmark	1/8
27.09.2023	Hjemmel til eiendomsrett	Tonje Zelow Walløe	1/8

Det er ingen tinglyste forhold som har innvirket på vurdering av eiendommens markedsverdi.

Ubekreftet grunnboksblad ligger vedlagt taksten.

Kårrettigheter

Det er ingen kjente eller opplyste kårrettigheter på eiendommen.

Generelt om eiendommen

Ras og skred

☐ Ja ☒ Nei

Kulturminner

☒ Ja ☐ Nei

Det er i følge matrikkelrapport (Ambita) registrert flere kjente kulturminner på eiendommen:

Type kulturminne	Vernetype	Lokalitetsnummer
Fangstlokalitet	Automatisk fredet	143030
Fangstlokalitet	Automatisk fredet	273144
Fangstlokalitet	Automatisk fredet	289017
Vandrerrute	Arkeologisk lokalitet - flere eiendommer tilknyttet	291050
Fangstlokalitet	Automatisk fredet	300113

Det er også på NIBIO Gårdskart angitt enkelte kulturminner som oppgis som tufte, felægre (hvileplass/ soveplass), bosettings/ akvititetsområde, fangstgrav mm.
For ytterligere oversikt - se NIBIO Gårdskart.

Flom

☒ Ja ☐ Nei

I følge NIBIO Gårdskart omfattes deler av eiendommens arealer av akstomhetskart for flom (NVE).
For ytterligere informasjon - se NIBIO Gårdskart.

Kvikkleire

☐ Ja ☒ Nei

Naturtyper

☐ Ja ☒ Nei

Rødliste arter og nasjonalarter

☒ Ja ☐ Nei

Det er flere steder på eiendommens areal registrert rødlistede og nasjonalarter, både når det gjelder dyr (bla. reinsdyr) og planter
For ytterligere informasjon - se NIBIO Gårdskart

Andre forhold

☒ Ja ☐ Nei

Eiendommen ligger i et område som omfattes og er avmerket som trekkområde og beiteområde for villrein.
I følge NIBO Gårdskart omfattes hele eiendommens areal av dette, og området betraktes å være et av de bedre beite- og trekkområder for reinsdyrstsammen i Setesdal Austhei.

Eiendommens beliggenhet

Eiendommen ligger i et meget flott fjellområde ca. 1,5 km øst for Geiskelid i Bykle kommune i Setesdalen.

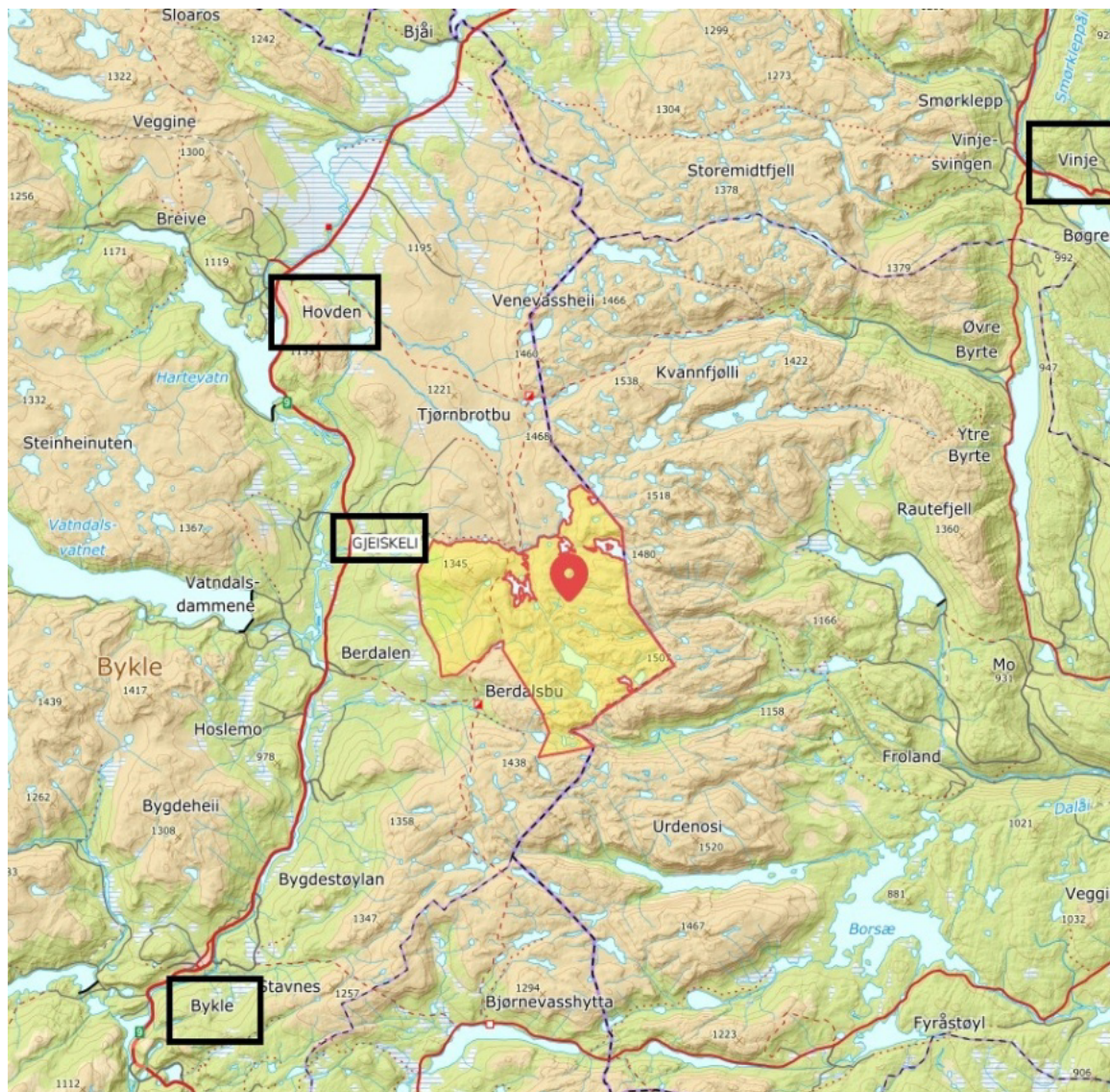
Arealet strekker seg videre østover og har grense mot Telemark fylke.

På eiendommen er det flere flotte fjellvann med mulighet for fiske både sommerstid og vinterstid.

Adkomst til området med bil til Berdalen, og videre til fots. Parkeringsmuligheter for bil i Berdalen.

Det er muligheter for helikoptertransport fra Hovden.

Vinterstid er det muligheter for skutertransport for nyttekjøring forutsatt at det foreligger løyve.

Avstander:

Sted	Avstand
Bykle	18 km
Hovden	13 km
Kristiansand	201 km
Evje	139 km
Haukeli	42 km
Vinje	67 km

Andre verdier / rettigheter tilknyttet eiendommen

MULIGE FALLRETTIGHETER

Det er foreligger usignert avtale om bortleie av fallrettigheter i Gjeiskeliåna i Bykle kommune.
Avtalen er foreløpig ikke inngått da den krever signatur av minst to grunneiere (en part har allerede signert).
Om avtalen inngås og utbygger innvilges konsesjon vil dette kunne utgjøre betydelig inntekt/avkastning til eiendommen i form av fallrettsleie

Jord, Skog, Jakt og fiske

Jord

Arealgrunnlag

Fulldyrket jord		
Overflatedyrket jord		
Innmarksbeite		
Skog av svært høy bonitet		
Skog av høy bonitet		
Skog av middels bonitet		
Skog av lav bonitet		
Uproduktiv skog		
Myr		
Åpen jorddekt fastmark		
Åpen grunnlendt fastmark		
Bebygd, vann, bre		
Ikke klassifisert		
Sum		

Opplysningkilder, beskrivelse

Jord og beite

Opplysningkilder, beskrivelse

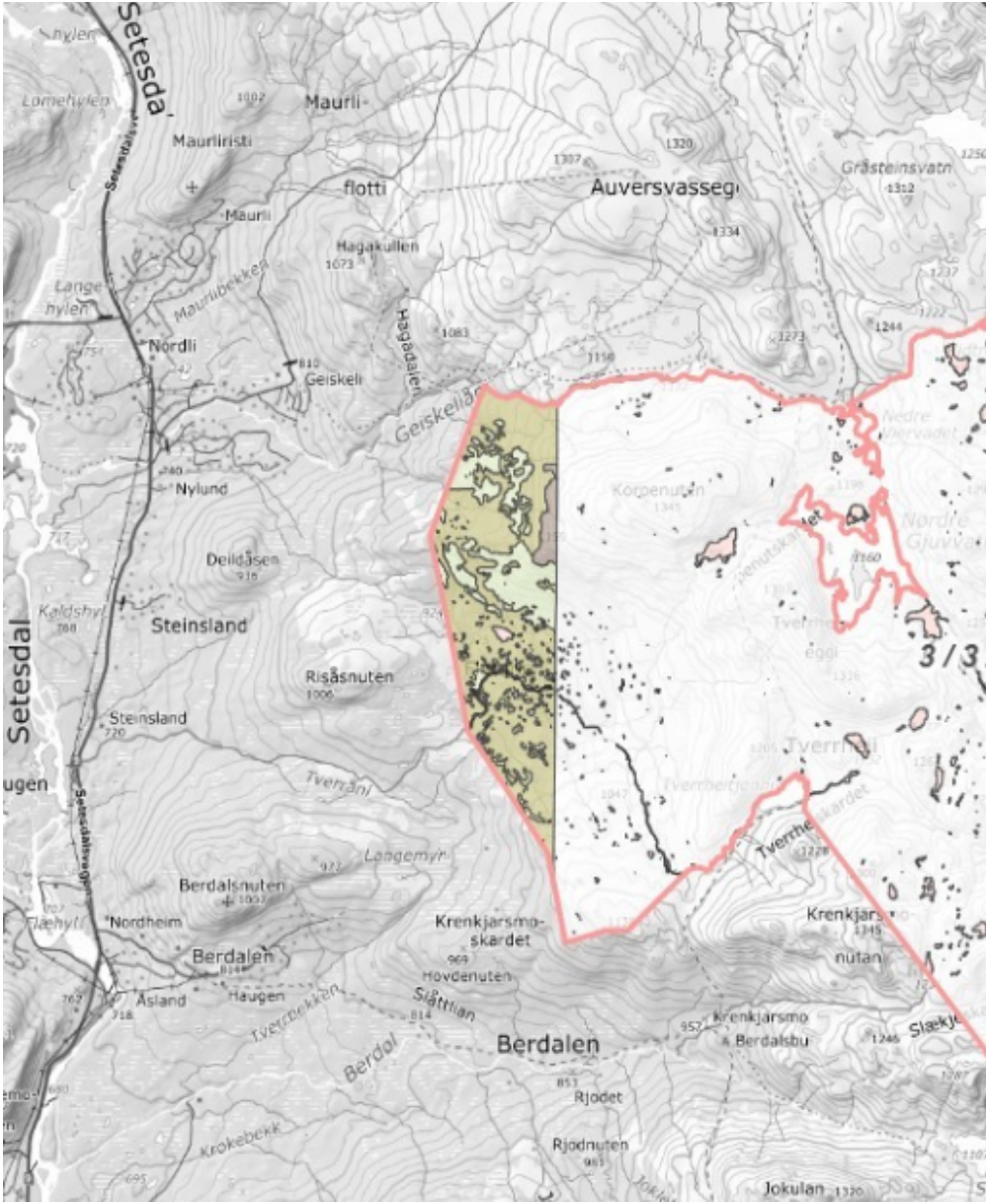
Det er ikke fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite på eiendommen - jfr. NIBIO Gårdskart.
Det er kun uproduktiv skog på del av eiendommens areal, og dette ligger i område ned mot Berdalen.

Skog, jakt og fiskerettigheter

Skog uten plan

Opplysningskilder, beskrivelse

Det er ikke produktivt skogsareal på eiendommen.
Deler av arealet er i NIBIO Gårdskart angitt som uproduktivt skogsareal med ca. 690 daa, i område ned mot Berdalen.
Ut over dette er det ikke angitt skogsareal på eiendommen - jfr. arealbetegnelser hos NIBIO Gårdskart.

Jakt og fiske

Verdi av jakt og fiske pr.år	Kr. 225 000	Samlet verdi av jakt og fiske	Kr. 5 625 000
------------------------------	-------------	-------------------------------	---------------

Opplysningkilder, beskrivelse

Eiendommen ligger for det meste i fjellterreng, og med mindre del med uproduktivt skogsareal ned mot Berdalen. Det følger jaktrettigheter på reinsdyr, elg og småvilt med til eiendommen, og i følge rekviert er det noe varierende mengde reinsdyr som det tildeles fellingstillatelser for fra år til år.

REIN:

I mottatt oversikt fra tidligere tildelinger av fellingstillatelser på reinsdyr, angis det varierende antall mellom 5 og 54 dyr årlig fra ca. 2005 og frem til i dag.

I perioder har tildelingen vært på mellom 20-40 fellingstillatelser årlig. Og noen år med noen færre og noen flere fellingstillatelser. For kommende år opplyses det å være tildelt 27 fellingstillatelser.

Jakt på villrein opplyses til nå blitt drevet av eiere selv, uten utleie av jaktkort/fellingstillatelser.

Villreinstammen i dette området er utgjør bestanden i Setesdal Austehei, og opplyses å være den sørligste villreinstammen i Europa.

Området er et meget attraktivt område for reinsdyrjakt, og det er tilholdsted for større bukker som ofte oppholder seg eller vandrer i området.

Det er i vurderingen hensyntatt muligheter for utleie av fellingsløyver for reinsdyr, og at dette kan innbringe høye leieinntekter.

Det vurderes å være stort potensiale for å kunne tilby utleie av reinsdyrjakt i dette området om det er ønskelig.

Estimert leieinntekt for reinsdyrjakt i området er vurdert å kunne utgjøre mellom 300 000 og 500 000 pr år om 25 dyr årlig legges til grunn for utleie.

Rekviert/eier opplyser at jakten har blitt utøvd forsiktig for å ikke belaste bestanden for mye.

ELG:

Jakten har vært utøvd av fastboende, og i følge rekviert er det ukjent om hvor stor kvote eiendommen har. Det opplyses videre at eiendommens arealer er stort sett fjellareal, og med liten del som er skogkledd.

Det er derfor ikke drevet elgjekt på eiendommen senere år.

SMÅVILTJAKT:

Det følger småviltjakt med til eiendommen, og da spesielt mulighet for jakt etter lirype på del av skogkledd areal.

Bygninger på eiendommen

Hytte

Anvendelse

Hytte

Byggeår

1900

Kommentar

Byggeåret er basert på opplysninger fra eier. Eksakt byggeår er ukjent, men opplyses å være tidlig 1900.

Standard

Gjennomgående enkel eldre standard

Vedlikehold

Eiendommen fremstår ut fra mottatte bilder og beskrivelser som jevnlig vedlikeholdt

Bygningsstruktur

Hytta har alt areal på en etasje, samt at det er en liten jordkjeller under gulv med kjellerlem.
Hyttas hovedbæresystem er av laftverk.

Hyttas hovedbæresystem

Utvendige forhold

Hytta har i grove trekk utførelse med grunnmur av naturstein, yttervegger av laftverk og med utvendig liggende trekledning, vinduer og dører av tre med koblet/enkelt glass, takkonstruksjon med åstak og takteking av torv.

Innvendige forhold

Innvendige overflater i bygningen er i grove trekk slik:

Gulvflater: Tregulv

Veggflater: Åpent og synlig laftverk i alle rom.

Himlinger: Synlige laftestokker med undertak av trebord.

Bygningen er uisolert.

Tekniske installasjoner

Oppvarming av hytta er vedfyring med kombinert ved og parafinovn i stue, og vedovn på kjøkkenet.

Strømforsyning er med solcellepanel og batteripakke.

Ventilering er med naturlig ventilasjon og utlufting med åpning av vinuer.

Det er ikke innlagt installasjone eller vannrør i hytta. Gråvann går til/tømmes til terreng utenfor bygningen.

Kjøkken

Kjøkkenkrok har enkel utførelse, med plassbygd benk og hylle med kokeplate på gass.

Ellers plasseres kokekar etc. åpent på vegg over kokested.

Oppvask og lignende foregår i plastbalje på kjøkkenbenk.

Kjøkkenkrok

Våtrom

Det er ikke etablert bad i hytta.
Toalettforhold med utedo i anneks/uthus.

Utedo i tilknytning til anneks

Bruksareal BRA m²					
Etasje	Internt bruksareal (BRA-i)	Eksternt bruksareal (BRA-e)	Innglasset balkong (BRA-b)	SUM	Terrasse- og balkongareal (TBA)
1. Etasje	41			41	
SUM	41				
SUM BRA	41				

Romfordeling

Etasje	Internt bruksareal (BRA-i)	Eksternt bruksareal (BRA-e)	Innglasset balkong (BRA-b)
1. Etasje	Gang, kjøkken, stue, soverom, soverom 2		

Kommentar

Hytta har alt areal på en etasje og er oppført i laftverk.
Alt målverdig areal er medregnet som bygningens interne bruksareal. Areal er avrundte til hele m².
Areal er beregnet ut fra mottatte planskisser fra eier/revkirent.

Lovlighet

Byggetegninger

Det foreligger ikke tegninger

Kommentar: Det foreligger ikke omsøkte og byggemeldte tegninger for bygningen. Det er fremlagt målsatte skisser som viser både mål og rominndeling.

Nyere håndverkstjenester

Er det ifølge eier utført håndverkstjenester på boligen siste 5 år?

☐ Ja ☒ Nei

Åpenbare ulovligheter

Er det avdekket at boligen har åpenbare ulovligheter?

☐ Ja ☒ Nei

Driftsbygninger på eiendommen

Uthus/anneks

Anvendelse

Anneks/bod

Byggeår

1900

Kommentar

Byggeåret er basert på opplysninger fra eier. Eksamt byggeår er ukjent, men opplyses være tidlig del av 1900.

Areal (BTA)

Etasje	BTA
Etasje	24,0
SUM BTA	24

Kommentar til areal

Alt målverdig areal i bygningen er medregnet som eksternt bruksareal (BRA-e).
Areal for bygningen er beregnet ut fra mottatt planskisse fra eier/revirent.

Standard

Bygningen fremstår med gjennomgående enkel eldre standard

Vedlikehold

Bygningen fremstår ut fra mottatte bilder og beskrivelse som jevnlig vedlikeholdt.

Beskrivelse

Uthus/anneks har i grove trekk utførelse av grunnmur og fundamenter av naturstein, gulvkonstruksjon av trebjelkelag, yttervegger av reisverk med utvendig liggende trekledning, sperretak og taktekking av torvtak.
Vinduer og dører av tre. Vinduer har enkle/koblede glass.

Det er ikke strømforsyng eller vann innlagt i bygningen, som har en enkel standard.
Utedo er oppført i enden av bygningen, og har samme materialbruk og utførelse som uthus/anneks.
Soverplasser i bygningen er med plassbygde senger.
Bygningen er uisolert.

Lovlighet

Byggetegninger

Det foreligger ikke tegninger

Kommentar: Bygningen er gammel og det foreligger ikke byggemeldte og godkjente tegnigner i følge eier/rekvirent. Det er laget skisser av hytta som viser mål og rominndeling.
Uthus/anneks benyttes til overnatting i to av rommene, og ellers er det bodrom og utedo.

Nyere håndverkstjenester

Er det ifølge eier utført håndverkstjenester på boligen siste 5 år?

☐ Ja ☒ Nei

Åpenbare ulovligheter

Er det avdekket at boligen har åpenbare ulovligheter?

☐ Ja ☒ Nei

Båthus

Anvendelse

Båthus

Byggeår

1950

Kommentar

Byggeåret er basert på opplysninger fra eier.

Areal (BTA)

Etasje	BTA
1. Etasje	12,0
SUM BTA	12

Kommentar til areal

Bygningen har areal på et plan.

Standard

Gjennomgående enkel eldre standard.

Vedlikehold

Bygningen fremstår av bilder og opplysninger som jevnlig vedlikeholdt, dog med noe værslitasje utvendig. Bygningen opplyses å ha blitt kledd med trekledning utvendig på 1990-tallet.
Båthuset ligger ved Midtre Gjuvvatn.

Beskrivelse

Båthus ved vannkanten av Midtre Gjuvatn har i grove trekk utførelse med fundament av naturstein, jordgulvgulv, yttervegger av laftverk med utvendig trekledning (opplyses å ha blitt montert på 1990-tallet), takåser/ sperrer og takteking av torv. Dør i front er av stål - opplyst at gjelder for alle båthusene. Bygningen er uisolert.

Lovlighet

Byggetegninger

Det foreligger ikke tegninger

Kommentar: Det foreligger ikke byggemeldte og godkjente tegninger av bygningen, denne er gammel .

Ved Nordre Gjuvatn og Ytre Gjuvatn er det også oppført båthus ved vannkanten. Disse opplyses å ha tilnærmet samme størrelse som båthuset ved Midtre Gjuvatn. Disse to bygningene er ikke nærmere beskrevet i vurderingen, da de ikke har vært besøkt på flere år og tilstanden er usikker.

Nyere håndverkstjenester

Er det ifølge eier utført håndverkstjenester på boligen siste 5 år?

☐ Ja ☒ Nei

Åpenbare ulovligheter

Er det avdekket at boligen har åpenbare ulovligheter?

☐ Ja ☒ Nei

Teknisk verdi boligbygg

Teknisk verdi boligbygg

Hytte

Normale byggekostnader (utregnet som for nybygg)	Kr.	1 650 000
Fradrag for forskriftsmangler mellom dagens krav og aktuelt bygg	Kr.	- 120 000
Fradrag for elde, slitasje og vedlikeholdsmangler	Kr.	- 650 000
Sum Teknisk verdi - Hytte	Kr.	900 000
Sum Teknisk verdi - Boligbygg	Kr.	900 000

Nedskreven gjenanskaffelsesverdi driftsbygninger

Driftsbygninger

Bygning	Teknisk nyverdi (Kr)	Teknisk tilstand*	Driftsrelevanse**	Nedskreven gjenanskaffelsesverdi (Kr)
Uthus/anneks	850 000	5	7	300 000
Båthus	250 000	6	7	100 000

*Verdiløs=0 ny=10 **Unyttig=0 full=10

Total verdi

400 000

Markedsvurdering

Takstingeniørens mandat har vært å sette en samlet verdi på eiendommen etter reglene i konsesjons- og jordloven. Verdien skal gjenspeile det markedet vil betale for en slik eiendom, da det ikke er priskontroll ved et salg i fritt marked.

Eiendommen er en landbrukseiendom underlagt jordlova § 12 slik at den kan ikke deles uten søknad.

Ved salg av eiendom i det frie markedet vil overdragelsen være underlagt konsesjonsbestemmelsene i lov av 31. mai 1974 nr 19 sist endret 19.06.2009, som regulerer omsetning av fast eiendom i det frie markedet, og hvor lovens § 1 (formålsparagrafen) bestemmer: Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. Framtidige generasjoners behov.
2. Landbruksnæringen.
3. Behovet for utbyggingsgrunn.
4. Hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. Hensynet til bosettingen.

Takstingeniøren er kjent med rundskriv spesielt M-3/2002 og M-1/2021 fra Landbruks- og matdepartementet.

I denne vurderingen er det ikke tatt hensyn til annen utnyttelse av eiendommen enn dagens.

Takstingeniøren betrakter verdien i denne vurderingen som en markedsverdi og sammenfallende med en låneverdi. En evt långiver må på eget grunnlag og etter egne interne kjøreregler evt korrigere denne.

Det presiserer at eiendommen er vurdert slik den fremstår og opplyses i dag, og på bakgrunn av de opplysninger og dokumentasjon som er gitt av rekvirent og selv innhentet. Det legges også til grunn at all oversendt informasjon er korrekt.

Hvis rekvirent eller brukere av taksten skulle oppdage feil, må det umiddelbart gis beskjed til takstingeniøren. Rekvirent har lest og godkjent fakta i taksten.

Takstingeniøren har også etter beste evne innhentet og fått dokumentert relevant informasjon.

Noen sammenlignbare omsetninger for store fjelleiendommer som har blitt omsatt senere år:

- Jaktslott i Drangedal (Telemark) - areal: ca. 66 000 daa - omsatt for kr: ca. 68 000 000
- Nøklandsheia (Agder) - areal: 47 300 daa - omsatt for kr.: ca. 21,3 mill

Kr 40 000 000

Kilder og vedlegg

Beskrivelse	Dato	Kommentar	Status	Sider	Vedlagt
Matrikkelrapport			Gjennomgått		Nei
Situasjonskart			Gjennomgått		Nei
Utdrag fra Nibio Gårdskart			Gjennomgått		Nei
Kommuneplanens arealdel og kart			Gjennomgått		Nei
Tegninger/skisser- hytte og uthus			Gjennomgått		Nei
Eiendomsrapport			Gjennomgått		Nei
Usignert avtale om leie av fallrettigheter Gjeiskeliåna- Forte Vannkraft			Gjennomgått		Nei
Grunnboksblad			Gjennomgått		Nei

Forutsetninger

Egne forutsetninger

Eiendommen er bebygd landbrukseiendom med påstående fritidsbygning/hytte, uthus og båthus ved Midtre Gjuvvatn. I tillegg er det oppført et mindre båthus ved både Nordre Gjuvvatn og Ytre Gjuvvatn.

Det ikke gjort nærmere besiktigelse/befaring av selve eiendommen og bygningene grunnet vanskelig tilkomst til området og vurderingen er derfor gjort basert på offentlig informasjon om eiendommen, opplysninger/dokumentasjon mottatt fra rekvisitent/eier.
Befaringsdato i taksten er satt ut fra en kjøretur/gåtur i område ved Gjeiskeli og Berdalen for et inntrykk av området.
En full befaring av hele eiendommens areal vil kreve enten motorisert transport inn i til eiendommen, eller med helikoptertransport. Begge disse er utfordrende å få tillatelse til da området blant annet er et kalvingsområde for reinsdyrstammen i Setesdalsheiene. Begge transportmetodene vil kreve løpve, noe som kan være vanskelig å få i tiden rundt kalving for reinsdyrstammen.
Vurderingen av eiendommen markedsverdi er derfor gjennomført som kontorvurdering, med bakgrunn i ovennevnte forhold.
Takstingeniør har derfor ikke ansvar for manglende opplysninger, om feil i offentlig info eller tilsendt info fra eierne/rekvisitent.

Takstingeniøren er en uavhengig takstmann uten bindinger til noen av partene.
Taksten skal brukes i forbindelse med salg av eiendommen i et fritt marked.
En bruker av taksten må lese dokumentet og forutsetning nøye. Skulle en bruker/rekvisitent av taksten oppdage feil, må det meldes takstingeniøren straks.

Andre bilder

Hytta innvendig

Hytta innvendig

Hytta innvendig

Hytte og uthus

Hyttetun m. hytte og uthus med utedo.

Oppvarming av hytta med vedfyring

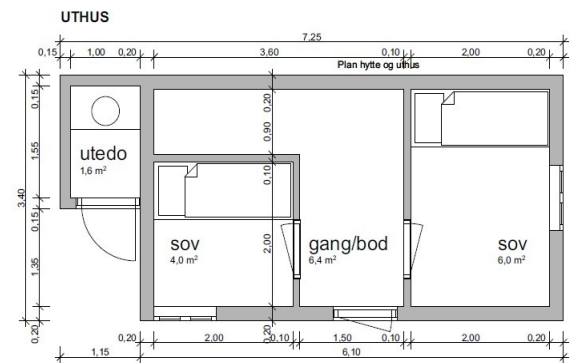
Båthus ved Midtre Gjuvatn

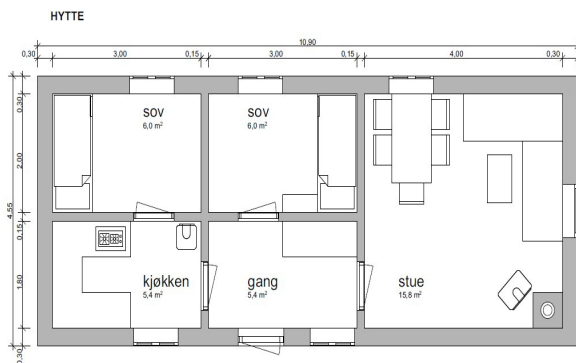
Midtre Gjuvatn

Soveplass - anneks

Planskisse - uthus/anneks ved Midtre Gjuvatn (Planskissen er ikke målriktig)

Planskisse - hytte ved Midtre Gjuvatn (Planskissen er ikke målriktig).

Berdalsheii 120

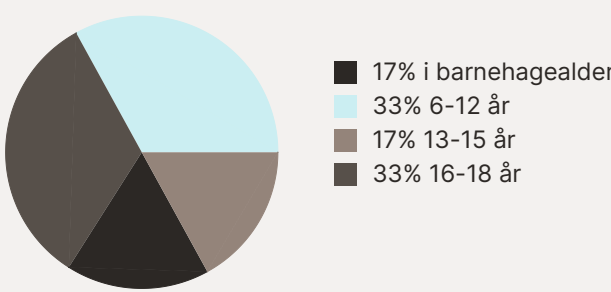
Offentlig transport

✈ Stavanger Sola	127.2 km
🚆 Berdalsbru	8.6 km
Linje 170	

Skoler

Bykle barne- og ungdomsskule (1-10... 58 elever, 8 klasser	15.7 km
Fjellgardane skule (1-7 kl.) 39 elever, 4 klasser	17.4 km
Setesdal vgs avd. Hovden 120 elever, 5 klasser	17.6 km
Setesdal vgs avd. Valle	27.7 km

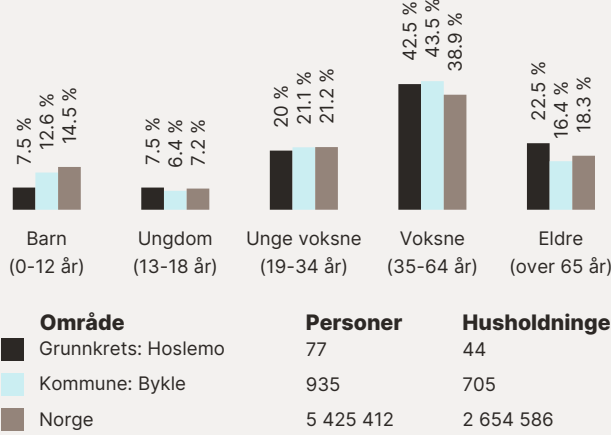
Aldersfordeling barn (0-18 år)

Sivilstand

		Norge
Gift	38%	33%
Ikke gift	48%	54%
Separert	9%	9%
Enke/Enkemann	5%	4%

Aldersfordeling

Barnehager

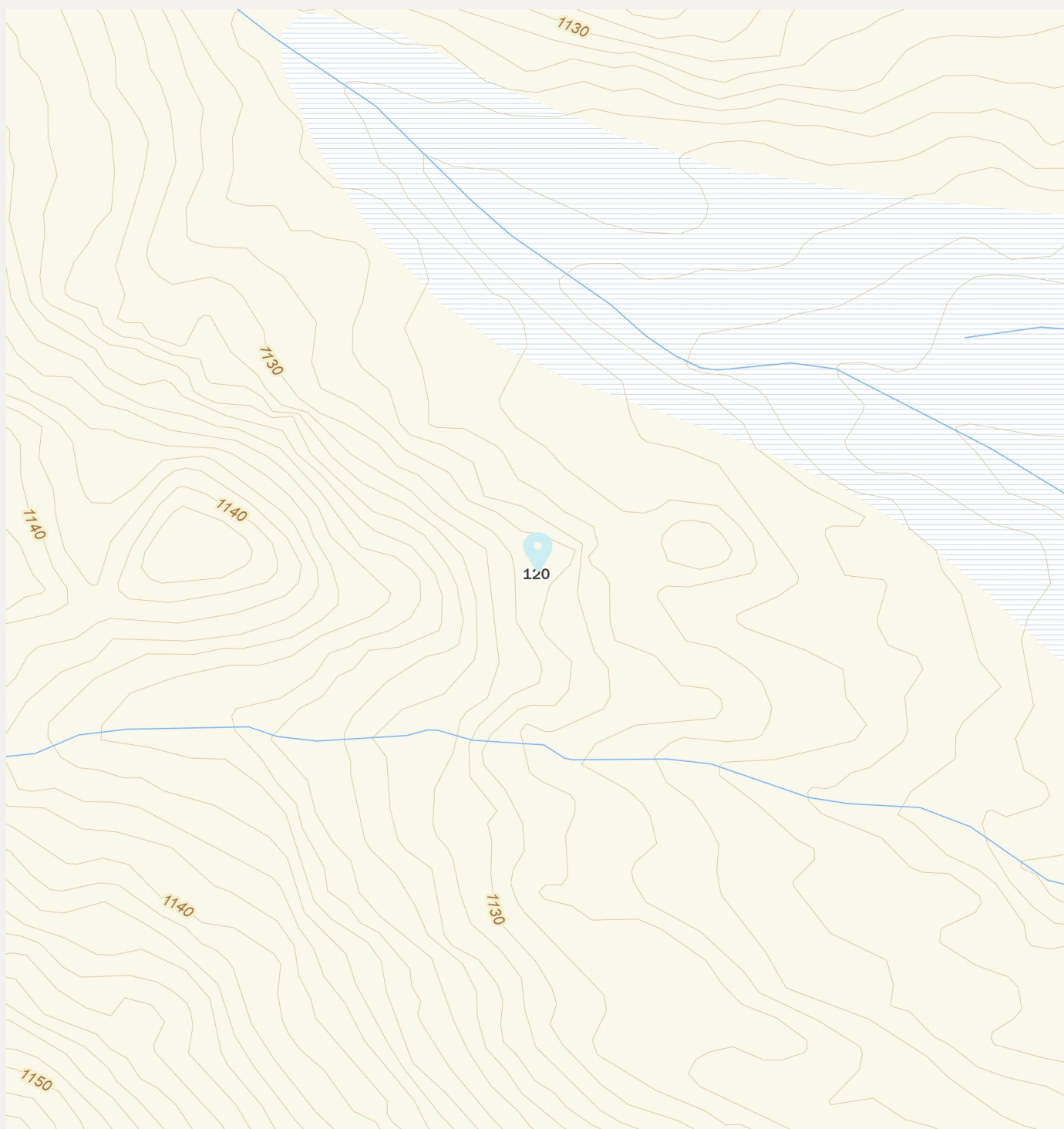
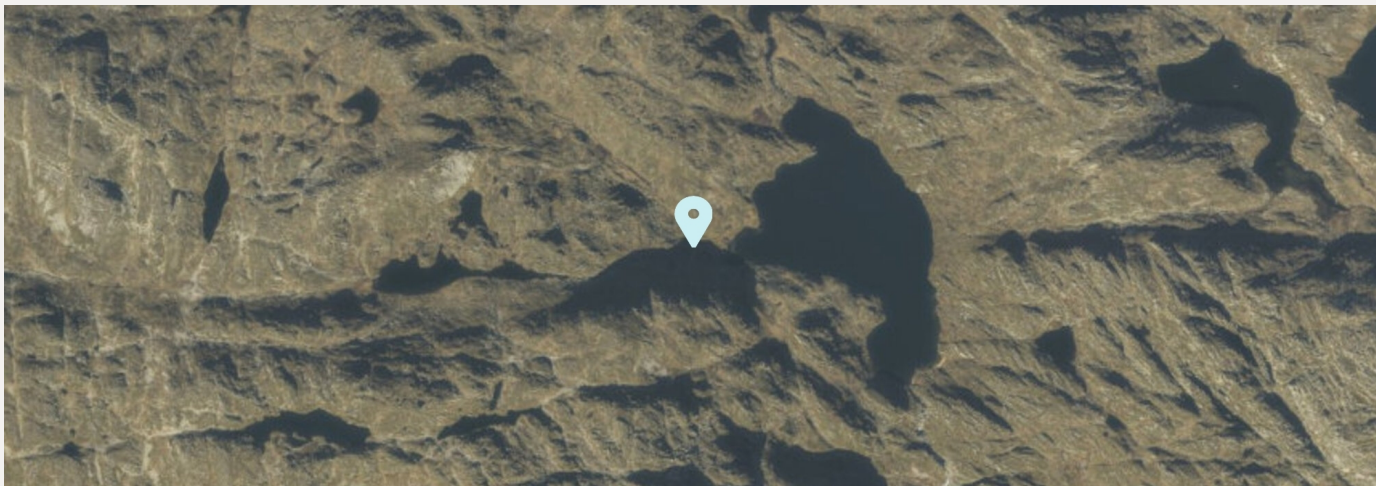
Bykle barnehage (1-5 år) 9 barn	15.8 km
Fjellgardane barnehage (1-5 år) 33 barn	17.4 km
Byrte barnehage (2-5 år) 6 barn	18.3 km

Dagligvare

Coop Prix Bykle Post i butikk, PostNord	16.5 km
Kiwi Hovden	17.1 km

Sport

Bykle barne- og ungdomsskole Aktivitetshall, ballspill, fotball, frii...	15.6 km
Hovden idrettsplass Aktivitetshall, fotball	17.4 km

U T S K R I F T

Dagbok nr. 760 1973

Setesdal sorenskrivarembete 22/3 94

av jordskifterettsbok nr. 24 og 28 for Vest-Telemark jordskiftesogn, Vest-Telemark domsokn, for sak nr. 3/1968 for Vest-Telemark jordskifterett, grensesak gjeldande for gnr. gnr. 86, bnr. 2, gnr. 104, bnr. 2, gnr. 108, bnr. 3, gnr. 110, bnr. 1 og gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad, Telemark fylke, og gnr. 3, bnr. 3, 7, 8 og 12 i Bykle herad, Aust-Agder fylke.

Slutta 12. desember 1972.

ooooo00000ooooo

År 1970, den 12. mai, vart jordskifterett sett i kommunestyresalen i Tokke, Dalen, i Tokke herad.

Rettsformann: Jordskifteoverdomar Håkon Ulvestad, oppnemnd ved brev frå Landbruksdepartementet av 25. februar 1970 til å styre saka.

Jordskiftemenn: 1. Gardbrukar Bjørn O. Berdal, Ytre Vinje.
2. Gardbrukar Steffa Søren, Arabygdi, begge frå Vinje herad.

Jordskiftemann Søren møter som varamann for jordskiftemann Tarald Å. Berg, Rysstad, som har meldt forfall.

Rettsbokfører: Jordskiftelandmålar Olav Klever.

Sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle herad.

Saksøkjarar:

1. Marie Felland, Dalen, medeigar i Nauteberdalen, matrikulert under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad.
2. H.A. Fellsands dødsbu v/ Aanund Felland, Lunde, Else Felland, Borghild Vistad og Andrea H. Nordskog, medeigarar i Nauteberdalen, matrikulert under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad.

- 2 -

3. Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken, Dalen, eigarar av Svalhusdalen, gnr. 108, bnr. 3 i Tokke herad.
4. Advokat Ditlef Martens, Skien, eigar av Klippingdalen, gnr. 104, bnr. 2 i Tokke herad.
5. Gunnar Slettetveit, Dalen, eigar av Venedalen, gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad.
6. Norsk Luthersk Misjonssamband, Oslo, eigar av $\frac{1}{2}$ -part i Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.
7. Lensmann G. Lia, Hallvard Høydal og Lars Nevestveit, Dalen, eigarar av $\frac{1}{2}$ -part i Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.

Saksøkt:

1. Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, Oslo, eigarar av Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle herad.
Prosessfullmektig: H.r.adv. Thommesen jr., Tollbugt. 27, Oslo 1.
2. Salamon Gjeiskelid, Bykle, eigar av Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 i Bykle herad.

Til stades var:

For saksøkjar nr. 1 møtte broren Rasmus Felland i fylgje skriftleg fullmakt av 12. mai 1970. Saksøkjar nr. 4 og 5 personleg. Av saksøkjar nr. 7 møtte lensmann G. Lia personleg og elles som representant for Lars Nevestveit i fylgje skriftleg fullmakt av 2. mai 1970.

For saksøkt nr. 1, Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, møtte som partsrepresentant Halvard Stavenes utan skriftleg fullmakt og h.r.adv. Thommesen jr. som prosessfullmektig. Saksøkt nr. 2 personleg.

Fråverande var:

Saksøkjar nr. 2 og 3. Vidare nr. 6, Norsk Luthersk Misjons-

- 3 -

samband og av nr. 7, Hallvard Høydal, som alle er innkalla ved rek. brev av 6. april 1970 og postlagt Tønsberg postkontor samme dato.

Jordskiftemennene sa på førespurnad frå at dei ikkje sto i noko slit høve til saka eller partane som nemnd i §§ 106-107 i domstollova.

H.r.adv. Thommesen, prosessfullmektigen for saksøkt nr. 1, sa nå frå at han meinte at det var ein feil at begge jordskiftemennene var frå Telemark fylke. Han ville difor, i medhald av § 108 i domstollova, leggje ned påstand om at jordskiftemann Steffa Søren, som er innkalla som 1. varamann i saka, er ugild til å gjere teneste som jordskiftemann, og h.r.adv. Thommesen la ned slik:

Påstand.

Gårdbruker Steffa Søren påståes i medhold av domstolovens § 108 ugild.

I stedet for Steffa Søren innkalles varamann nr. 2, bonde Tor N. Brokke, Rysstad, eller en annen jordskiftemann fra Setesdal, oppnevnt av retten i medhold av jordskiftelovens § 9, siste ledd.

Subsidiært:

Ny jordskiftemann fra Setesdal oppnevnes av retten som jordskiftemann i stedet for gårdbruker Steffa Søren i henhold til skjønnslovens § 14, 1. punktum.

H.r.adv. Thommesen grunngav nærare påstanden sin.

Adv. Martens fekk deretter ordet for tilsvar og heldt fram at jordskiftesaka måtte verte fremja med dei oppnemnde jordskiftemenn då desse ikkje er ugild og la ned slik:

Påstand.

Saka vert å fremje med dei nåverande jordskiftemenn.

- 4 -

Partane var på førespurnad samde om at ein skulle gå vidare med det førebuande møtet før jordskifteretten tok avgjerd i spørsmålet om samansettinga av retten, då ein elles måtte bruke to dagar til denne rettssesjonen.

Rettsformannen la nå fram:

Dok. nr. 1. Krav om grensegang frå Marie Felland m.fl., dat.

8/1 - 1968.

" " 2. Kopi av brev frå N.G.O. til Tokke kommune om grensa Tokke - Bykle, dat. 20/3 1967, vedheftet:

Vedlegg 1) Kartsamansetjing av gradteigskarta Urdenosi og Sæsvatn med ymse grensepåstandar innteikna.

Vedlegg 2) Opplysningar frå grensearkivet i N.G.O. om kommunegrensa Bykle - Mo, dat. april 1962.

Vedlegg 3) Kopi av rapport frå landmålar R. Aanrud, dat. 24/1 1967, om kommunegrensa Tokke - Bykle.

Vedlegg 4) Kopi av brev av 4/11 1962 frå Rasmus Felland til N.G.O. om det same.

" " 3. Brev av 1/2 1968 fra Salamon Gjeiskelid om motstøytande partar.

" " 4. Brev, udatert, frå ordførar Jon Trydal om eigarar i Juvassbeitet.

" " 5. Innkalling til møte i Vest-Telemark jordskifterett den 12. mai 1970 i sak nr. 3/1968, Nauteberdalen, Tokke og Bykle herad, datert 6. april 1970 og postlagt Tønsberg same dag.

" " 6. Brev av 25. april 1970 frå h.r.adv. Thommesen til jordskifteoverdommer Håkon Ulvestad i sak nr. 3/1968, vedlagt forliksklage til Bykle forliksråd med ved-

- 5 -

lagt kartskisse.

Dok. nr. 7. Brev av 29. april 1970 frå Vest-Telemark jordskifte-
rett ved jordskifteoverdomar Håkon Ulvestad til
h.r.adv. Gunnar Thommesen.

- " " 8. Utskrift av rettsbok for 1916-17 fra 3. grenseopp-
gangsfelt ved Høg fjellskommisjonens forhandlinger.
- " " 9. Trykt utskrift av rettsbok for 1913 for 4. grense-
oppgangsfelt ved Høg fjellskommisjonens forhandlinger.
- " " 10. Gjenpart av brev av 28. desember 1963 frå grense-
nemndi i Mo til Norges Geografiske Oppmåling.
- " " 11. Avskrift av skjøte av 11. oktober 1764 frå Arne
Osmundsen Berdahlen "Bøchle Sogn", på eit stykke
mark i "Nauteberdalen".
- " " 12. Utskrift av skjøte- og panteprotokollen for Øvre
Telemarkens Sorenskriveri av festekontrakt av 17.
september 1821 på "Sæterhavnen Nauteberdahlen" m.v.
i "Bygle sogn".
- " " 13. Fotostatkopi av kjøpekontrakt av 24. mars 1919 på
"Klippingdalen" i Mo prestegjeld.
- " " 14. Gjenpart av brev av 9/4 1931 frå Hj. Vadder til
politimesteren i Haugesund.
- " " 15. Gjenpart av brev av 4. oktober 1941 til A/S Bykle-
hei reinsamlag, Breive.
- " " 16. Gjenpart av brev av 14. oktober 1941 frå A/S Bykle-
hei reinsamlag til Karl Martens, Skien.
- " " 17. Leiekontrakt av 16. oktober 1941 mellom A/S Bykle-
hei reinsamlag og ing. Karl Martens, Skien.
- " " 18. Gjenpart av notat av 12. august 1963 frå grense-
nemndi Mo - Bykle v/ formannen Rasmus Felland.
- " " 19. Ekstraktgjenpart av skrivelse datert 3. mai 1917
frå Norges Geografiske Oppmåling til Høg fjells-
kommisjonen.

- 6 -

Dok. nr. 20. Do. av 15. desember 1921 frå N.G.O.-grensearkivet til Høgfjellskommisjonen.

" " 21. Do. frå N.G.O.-grensearkivet, j.nr. 689-1921.

" " 22. Avskrift av dok. nr. 57, framlagd i Høgfjellskommisjonen 19/9 1913.

" " 23. Avskrift av dok. nr. 58 i 4. felt, Høgfjellskommisjonen av skylddelingsforretning av 11. juli 1913 på Flaaten, Austjori, gnr. 2, bnr. 2 i Mo herad.

" " 24. Utskrift av Stiftarkivenes utskiftningsprotokoll nr. 6 for Nedenes Amt av ei den 15. juli 1872 påbyrja utskiftningssak på garden Fladeland i Setesdal.

" " 25. Ekstragjenpart av dokument nr. 99 i 4. felt, Høgfjellskommisjonen, av ei den 4. juli 1874 avhalda skyldsettingsforretning på driftebeite Kringkjærsmoe og Juvannsbeitet, matr.nr. 3, løbenr. 4 i Valle tinglag.

" " 26. Avskrift av skyldsettingsforretning av 7. juni 1895 på 2/3 av Kringkjærsmoen og Juvannsbeitet, gnr. 3, bnr. 4 og 5 i Valle herad.

" " 27. Brev av 9. juni 1923 frå Høgfjellskommisjonen til Justisdepartementet med eit vedlegg.

" " 28. Bilag til sak om fylkes- og heradsgrensa mellom Bykle og Valle i Aust-Agder og Mo i Telemark fylke, utlånt frå grensearkivet i N.G.O., datert 15/3-1922.

" " 29. Do. av særutskrift av møteboka "åt Mo heradstyre førd i vedtaksført møte 25. april 1922".

" " 30. Do. av brev av 17/3 - 23 frå Ivar Enger til Høgfjellskommisjonen.

" " 31. Do. av brev av 24.3.1923 frå Tarjei T. Stavenes m.fl. til Høifjeldskommisjonen.

- 7 -

Dei framlagde dokumenta vart gjennomgått i det omfang ein fann turvande i dette rettsmøtet, og ein del av dokumenta vil bli kopiert og sendt til partane seinare slik at dei får høve til å setja seg inn i saksdokumenta før synfaringa i marka.

Jordskifteretten heldt deretter fram med forhandlingane i saka og h.r.adv. Thommesen fekk ordet og sa frå at dei partane han representerer meiner at saka på grunn av litis pendens ikkje høyrer under jordskifteretten. Den 25. april 1970 har han teke ut forliksklage til Bykle forliksråd, og slik han forstår reglane om litis pendens for jordskiftesaker, så må saka høyre under dei ordinære domstolane.

H.r. adv. Thommesen la deretter ned slik:

Påstand.

1. Saken avvises fra jordskifteretten.
2. Subsidiært.

Hvis saken besluttet fremmet, stilles saken til forhånds påanke straks.

Advokat Martens fekk deretter ordet og gjorde greie for sitt syn på spørsmålet litis pendens og la i forståing med dei andre saksøklarane ned slik:

Påstand.

Kravet om grensesak ved Vest-Telemark jordskifterett av 8. januar 1968 vert å ta til fylgje.

Partane fekk deretter ordet i tur og orden og uttala seg.

Saksøkte nr. 2, Salamon Gjeiskelid hadde ikkje noko å innvenda mot at saka vart fremma ved jordskifteretten.

H.r.adv. Thommesen og adv. Martens hadde ordet to gonger for nærmare å grunngi påstandane sine.

Rettsformannen sa deretter frå at spørsmålet om samansetninga av jordskifteretten og spørsmålet om fremje av grensesak nr. 3/1968 med dette var utprosedert og at desse spørsmåla

- 8 -

ville verte opptekne til avgjerd neste dag.

Med dette medgjekk dagen den 12. mai 1970.

Onsdag den 13. mai 1970 heldt jordskifteretten fram med forhandlingane i sak nr. 3/1968 med det same rettspersonale som føregåande dag, nå på Vinje hotell, Ytre Vinje.

Ingen av partane til stades.

Jordskifteretten tok først opp til handsaming spørsmålet om hvorvidt den innkalla jordskiftevaramann Steffa Søren er habil som jordskiftemann i saka.

Retten sa etter drøfting og stemmegjeving slik samrøystes:

O r s k u r d .

Twisten gjeld at h.r.adv. Thommesen på vegne av saksøkt nr. 1, Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, har lagt ned påstand om at den innkalla jordskiftevaramann, gardbrukar Steffa Søren, Arabygdi, ikkje er habil i saka som jordskiftemann.

Slutning.

Grensesak nr. 3/1968, Nauteberdalen, Tokke og Bykle herad, vert ikkje å avvise frå Vest-Telemark jordskifterett.

Kostnader.

I alt: kr. 556,90

Jordskiftemennene fekk sitt utbetalt av rettsformannen.

Rettsboka underskreve på Vinje kommunehus onsdag den 1. juli 1970.

Saka har vore utsatt frå 13. mai då rettsformannen og partane har vore opptatt med andre oppdrag og ein ikkje har kunne samlast før berre for å underskrive rettsboka.

- 9 -

Retten heva kl. 20⁰⁰ den 1/7-70.

Håkon Ulvestad.

Bjørn O. Berdal

Steffa Søren.

År 1970, den 9. juli, vart jordskifterett
sett på Hovden høg fjellshotell i Bykle herad.
Rettsformann: Jordskifteoverdomar Håkon Ulvestad.
Jordskiftmenn: 1. Gardbrukar Bjørn O. Berdal, Ytre Vinje.
2. Bonde Tor N. Brokke, Rysstad, Valle.

Jordskiftemann Brokke møter som innkalla varamann for
jordskiftemann Steffa Søren, Arabygdi, som har bedt seg fri-
teken som jordskiftemann for skuld den tunge synfaringa som
det vil bli i denne saka og etter ynskje frå dei saksøkte
partane som gjerne ser retten sett med ein jordskiftemann frå
Setesdal.

Rettsbokfører: Jordskifteteknikar Tore Berg.

Sak nr. 3/1968, Nauteberdalen, Tokke og Bykle herad,
utsett frå 1. juli 1970.

Saksøkjalar:

1. Marie Felland, Dalen, medeigar i Nauteberdalen, matrikulert
under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad.
2. H.A. Fellands dødsbu v/Ånund Felland, Lunde, Else Felland,
Borghild Vistad og Andrea H. Nordskog,
Dalen, medeigarar i Nauteberdalen, matri-
kulert under Li, gnr. 110, bnr. 1 i
Tokke herad.
3. Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken, Dalen i Telemark,
eigarar av Svolhusdalen, gnr. 108, bnr. 3
i Tokke herad.
4. Advokat Ditlef Martens, Skien, eigar av Klippingdalen,
gnr. 104, bnr. 2 i Tokke herad.

- 10 -

5. Inge Ålandsli, Dalen i Telemark, eigar av Venedalen, gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad.
6. Lensmann G. Lia, Hallvard Høydal og Lars Nevestveit, Dalen i Telemark, eigarar av ein $\frac{1}{2}$ -part i Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.
7. Norsk Luthersk Misjonssamband, Oslo, eigarar av ein $\frac{1}{2}$ -part i Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.

Saksøkt:

1. Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, Oslo, eigarar av Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle herad.

Prosessfullmektig: H.r.adv. Thommesen jr., Oslo.

2. Salamon Gjeiskelid, Bykle, eigar av Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 i Bykle herad.

Til stades var:

For saksøkjar nr. 1 og 2 møtte Rasmus Felland saman med sonen Olav Felland. Nr. 4 og 5 personleg.

For saksøkt nr. 1, Sigrun Ryder Larsen, møtte sonen Ivar Ryder, for Amund Enger møtte Hallvard Stavenes som har tilsyn med eigedomen og for Trygve Wettre møtte broren Ragnar Wettre, alle under saksøkt nr. 1 saman med h.r.adv. Thommesen jr. Og vidare saksøkt nr. 2 personleg.

Fråverande var:

Saksøkjar nr. 3, 6 og 7 som alle er innkalla ved rek. brev postlagd Tønsberg 8. juni 1970.

Jordskiftemann Brøkke sa på førespurnad frå at han ikkje sto i noko høve til saka eller partane som nemnd i §§ 106-107 i domstollova.

Heller ikkje hadde ein slike omstende som nemnd i § 108 i domstollova.

På førespurnad kom det ikkje fram nokon merknad til retten

- 11 -

sin samansetjing.

Jordskiftemann Brokke har tidlegare ikkje gjort teneste som jordskiftemann og underskreiv i rettsboka slik:

Forsikring.

Eg lovar at eg i denne saka og i alle framtidige jordskiftesaker vil utføre pliktene mine som jordskiftemann ærleg og med truskap.

Tor N. Brokke.

I samband med drøftingane om samansetninga av jordskifteretten sa h.r.adv. Thommesen frå at dei partar han representerte godtok som upåankeleg jordskifteretten sin orskurd av 1. juli 1970 om at Vest-Telemark jordskifterett er domsfør i grensesak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle herad.

Rettsformannen la fram:

Dok. nr. 32. Innkalling til møte i Vest-Telemark jordskifterett i sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle herad, den 9. juli 1970, dagsett 8. juni 1970.

" " 33. Prosesskrift til Vest-Telemark jordskifterett frå h.r.adv. Thommesen jr., Oslo, av 23. juni 1970 med 14 vedlegg.

Saksøklarane fekk deretter ordet i tur og orden og gjorde greie for sitt syn på grensespørsmålet og eigedomstilhøva i saka.

Saksøkte nr. 1 ved h.r.adv. Gunnar Thommesen jr. fekk deretter ordet for tilsvar, nemnde dei prov partane hans hadde og bad om å få føre Salamon O. Berdalen, fru Asgerd Ørnefjell og fru Gro Lien Myklom som vitne.

Retten gjekk så over til vitneavhøyring.

Framsto først

Vitne nr. 1, Salamon O. Berdalen, gardbrukar, 71 år, fødd på Berdalen i Bykle der han bur, ikkje i slekt med

- 12 -

partane. Gjort kjent med vitneansvaret. Formana og forklara seg - - - .

Framsto så

Vitne nr. 2, Asgerd Ørnefjell, husmor, 75 år, fødd i Åmdalen i Lårdal, flytta til Ørnefjell i 1943. Ikkje i slekt med partane. Gjort kjent med vitneansvaret, formana og forklara seg - - - .

Framsto så

Vitne nr. 3, Gro Lien Myklom, husmor, 66 år, fødd i Berdalen, bopel nå Bykle, ikkje i slekt med partane. Gjort kjend med vitneansvaret, formana og forklar seg - .

Retten gjekk så over til part- og partsrepresentantsforklaringar.

Framsto først

Rasmus Felland, 65 år, gardbrukar, bopel Åse i Tokke, partsrepresentant for saksøkjar nr. 1 og 2. Gjort kjend med ansvaret for partsforklaring, formana og forklara seg.

Framsto så

Saksøkjar nr. 4, advokat Ditlef Martens, Skien, 54 år, eigar av Klippingdalen, gnr. 104, bnr. 2 i Tokke herad. Formana og forklara seg.

Framsto så

Saksøkjar nr. 5, Inge Ålandsli, gardbrukar, 23 år, eigar av Venedalen, gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad. Formana og forklara seg.

Framsto deretter

Ragnar Wettre, partsrepresentant for broren Trygve Wettre og som melde frå at han ikkje hadde noko å forklare.

Framsto deretter

Hallvard Stavenes, 57 år, bopel Akkerhaugen i Telemark, fødd

- 13 -

på Stavenes i Bykle og har tilsyn med Amund Enger sine eigedomar og forklara seg som partsrepresentant for han. Gjort kjent med ansvaret for partsforklaring og forklara seg.

Framsto så endeleg

Salamon Gjeiskelid, gardbrukar, 59 år, eigar av Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12, fødd på Gjeiskelid i Bykle, gjort kjent med ansvaret for partsforklaring, formana og forklara seg.

Med dette medgjekk dagen den 9. juli 1970.

Fredag den 10. juli 1970 heldt jordskifteretten saman med partane fram med synfaring i marka.

Med på synfaringa var: For saksøkjar nr. 1 og 2 Rasmus Felland saman med sonen Olav Felland og vidare av saksøkjarane advokat Ditlef Martens, Skien og nr. 5, Inge Ålandsli, Dalen i Telemark. For saksøkte nr. 1 var desse med: For Sigrun Ryder Larsen sonen Ivar Ryder, for Amund Enger Hallvard Stavenes og for Trygve Wettre broren Ragnar Wettre saman med prosessfullmektigen h.r.adv. Gunnar Thommesen og endeleg saksøkt nr. 2, Salamon Gjeiskelid.

Den 10. juli starta ein synfaringa på Gråsteinsnosi der trepel påskreve 1 vart lagt inn i varden på Gråsteinsnosi. Retten saman med partane drog deretter til Brandsnutane der det på høgste toppen vart lagt opp steinar og trepel påskreve 2. Retten synfor så området vest for austre Brandsvatn og nedover mot Vidjevadet til Svolhusgreini. På toppen av Svolhusgreini vart det opplagt steinar med trepel påskreve 3. Ferda gjekk så vidare over vestre del av Svolhusdalen til Sæbyggjenuten der talet 4 vart påskreve på signalet i triangelpunktet. Frå Sæbyggjenuten gjekk ein så vidare nedover mot utfallsoset frå ytre Gjuvvatn der det på ein "kulle", ein markant fjell-

- 14 -

knaus i fjellsida søraust for utfallsosen frå ytre Gjuvvatn vart opplagt steinar med trepel påskreve 5. Retten for så over til vestsida av ytre Gjuvvatn og nordover til midtre Gjuvvatn der ein overnatta på hytta til saksøkte nr. 1.

Saksøkt nr. 2, Salamon Gjeiskelid, forlet retten på Gråsteinsnosi då han ikkje hadde interesse av å fylgje med lenger.

Laurdag den 11. juni 1970 heldt så jordskifteretten fram med synfaring over Midnuten sør for ytre Gjuvvatn til Berdals-skardet der representantane for saksøkjær nr. 1 og 2 i vassskilet i Berdalsskardet bygde opp ein steinhaug med pel 8 i, og saksøkt nr. 1 påviste tvillingvardane litt lengre aust i Berdals-skardet der pel påskreve 7 vart lagt inn i den vestre varden og representantane for saksøkt nr. 1 peikte også ut eit punkt i Raunajuvet der elva frå Gjuvvatna gjennom ei ur ikkje viser i dagen. Dette punkt vart kalla punkt 6, men er ikkje avmerkt med trepel.

Under synfaringa i marka fekk partane høve til å forklare seg og svara på spørsmål frå retten.

Retten drog så tilbake til Hovde høgfjellshotell gjennom Berdalen.

Laurdag den 11. juli 1970 om ettermiddagen heldt ein så fram med forhandlingane i sak nr. 3/1968 med endeleg prosedyre i saka.

Til stades var alle partar og partsrepresentantar som møtte den 9. juli 1970.

Rettsformannen la nå fram dei dokument som saksøkte nr. 2, Salamon Gjeiskelid leverte inn til retten under synfaringa på Gråsteinsnosi den 10. juli 1970.

Dok. nr. 34. Skyldsettingsforretning av 9. juni 1890 på Berdalen, matr.nr. 3, løpenr. 4^a, 5 og 6 i Bykle herad då

- 15 -

eigedomen Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 vart utskild.

Dok. nr. 35. Skyldskifte av 12. oktober 1938 på Maurlien, gnr. 3, bnr. 6 og 9 då eigedomen Øygarden, gnr. 3, bnr. 11 vart utskild.

" " 36. Fotostatkopi av amtskart, ein del av dette, som femner om området frå Urdnosi til nord for Gråsteinsnosi.

Dok. nr. 34 og 35 vart opplese og dok. nr. 36 send rundt til gjennomsyn.

Etter samråd med dei møtande saksøkjarar fekk advokat Ditlef Martens først ordet og la for sin eigedom ned slik:

Påstand.

Grensen mellom gnr. 104, bnr. 2, Klippingdalen i Tokke og gnr. 3, bnr. 3 og 8, Juvassbeitet med Kringkjærsmo i Bykle, fastsettes slik:

En rett linje som går fra toppen av Simletind over toppen av Svolhusgreini og vestover til østre ende av øvre (vestre) Gjuvvatn og vender så omtrent i retning til toppen av Gråsteinsnosi. Forsåvidt gnr. 3, bnr. 7, Gjeiskeli i Bykle er eier på nordsiden av Geiskeliåni, fastsettes ovennevnte linje som grense mellom denne eiendom og gnr. 104, bnr. 2, Klippingdalen.

Subsidiært.

Grensen fastsettes etter jordskifterettens skjønn.

Advokat Ditlef Martens grunngav påstanden sin nærare.

Saksøkjar, nr. 5, Inge Ålandsli, fekk deretter ordet og nedla slik:

Påstand.

Grensa for Venedalen, gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad på austsida mot Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 i Bykle herad

= 16 =

på vestsida grenser i vest til ei rett linje frå nedre Vidjevadet til Gråsteinsnosi.

Inge Ålandsli slutta seg til adv. Ditlef Martens si grunngeving for grenseretninga frå nedre Vidjevadet til Gråsteinsnosi.

Representantane for saksøkjær nr. 1 og 2, Rasmus og Olav Felland, fekk deretter ordet og la ned slik:

Påstand.

Grensa for Nauteberdalen på austsida mot Gjuvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle herad skal gå ut frå punkt 8 i Berdalsskardet i nordleg retning og rett linje med retning mot Gråsteinsnosi så langt nord at ein møter naboegedomen Svolhusdalen, gnr. 108, bnr. 3 i Tokke herad ein stad vest for Sæbyggjenuten.

Olav og Rasmus Felland grunngav påstanden nærare.

H.r.adv. Gunnar Thommesen fekk deretter ordet på vegne av saksøkt nr. 1 og la ned slik:

Påstand.

1. Grenselinjen mellom Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle mot de tilstøtende eiendommer i Øst går fra tvillingvardene i Berdalsskardet i det vesentlige efter fjellristene rundt Raunagjuvet til midt i steinuren hvor elven fra Gjuvann går under steinuren og derfra til toppen av en kolle øst for utfallsoset for Ytre Gjuvann, derfra til toppen av Sæbyggjenuten og videre over høyeste punkt i Svolhusgreini i retning til høyeste Brannsnut og videre til Gråsteinsnosi inntil eiendommen Geiskeli, gnr. 3, bnr. 7 i Bykle støter til i nord.
2. Eierne av Gjuvassbeitet med Kringkjærsmo tilkjennes saksomkostninger.

- 17 -

H.r.adv. Thommesen grunn gav påstanden nærare.

Endeleg fekk så saksøkt nr. 2, Salamon Gjeiskelid ordet og la ned slik:

Påstand.

Grensa for Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 i Bykle herad på sørvestsida mot nordfra først Bugen, gnr. 86, bnr. 2, så Venedalen, gnr. 118, bnr. 1, begge på nordaustsida og i Tokke herad, vert fastsett til å gå frå punkt 1, Gråsteinsnosi i søraustleg retning og rett linje til punkt 2 på toppen av Brandsnutane.

Salamon Gjeiskelid grunn gav påstanden sin nærare.

Ved grunn gjevinga av påstandane hadde kvar av partane ordet to gonger.

Rettsformannen sa deretter frå at tvistane i saka nå var utprosedert og at jordskifteretten ville ta tvistane opp til avgjerd i lukka rettsmøte.

Onsdag den 15. juli 1970 heldt jordskifteretten fram med forhandlingane i sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle i lukka rettsmøte på kommunehuset i Vinje og sa etter drøfting og stemmegjeving slik:

O r s k u r d .

Grensetvisten i denne saka gjeld tvist om grensene for, rekna sørfrå frå Berdalsskardet og nordover til Gråsteinsnosi, for først Nauteberdalen matrikulert under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad, så Svolhusdalen, gnr. 108, bnr. 3, deretter Klippingdalen, gnr. 104, bnr. 2, så Venedalen, gnr. 118, bnr. 1 og endeleg Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad på austsida mot, sørfrå, Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8 og Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 i Bykle herad på vestsida.

- 18 -

S l u t n i n g

1. Grensa for Nauteberdalen, arvefeste truleg under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad, eigar Marie Felland og H.A. Fellands dødsbu på aust-, søraust-, sør- og atter søraustsida mot Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8, eigar Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, i Bykle herad, på dei motsette sider, vert fastsett til å gå ut frå tvillingvardane i Berdalsskardet, punkt 7, og gå etter fjellristene rundt Raunajuvet på vest- og nordvestsida og langs fjellbratta sør for Midnuten nordaustover til punkt 6 i åa fra ytre Gjuvvatn, så nordaustleg til punkt 5 på kullen opp for åa og søraust for ytre Gjuvvatn og vidare i nordaustleg retning til triangelpunktet på Sæbyggjenuten, punkt 4. Her endar grensa.
2. Grensa for Svolhusdalen under gnr. 108, bnr. 3, eigar Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken, så Klippingdalen, gnr. 104, bnr. 2, eigar advokat Ditlef Martens, deretter Venedalen, gnr. 118, bnr. 1, eigar Inge Ålandsli og endeleg Bugen, gnr. 86, bnr. 2, eigarar G. Lia, Hallvard Høydal og Lars Neves-tveit til saman med ein halvpart og Norsk Luthersk Misjons-samband med den andre halvparten, alle eigedomar i Tokke herad på nordaustsida mot Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8, eigarar Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre og så lengre nord Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12, eigar Salamon Gjeiskelid, begge eigedomar i Bykle herad på sørvestsida, vert fastsett til å gå frå triangelpunkt, 4, på Sæbyggjenuten i nordaustleg retning og rett linje til toppen av Svolhusgreini, pel 3, så i meir nordnordvestlig retning og rett linje til toppen av Brandsnutane, pel 2, og

- 19 -

endeleg i meir nordvestleg retning og rett linje til varden på Gråsteinsnosi, pel 1.

Her endar den nå fastsette grense.

3. Denne orskurden under punkt 1 og 2 vert sett til påanke straks i samsvar med § 60, 2. leden i jordskiftelova og med ankefrist på 2 månader rekna frå når orskurden er forkynt for vedkomande part.

Kostnader.

I alt: kr. 1234,55

som blir å dekkje av det innbetalte forskot.

Jordskiftemennene fekk sitt utbetalt av rettsformannen. med unntak av jordskiftemann Søren som vil få sitt tilsendt av rettsformannen.

Rettsboka vart underskreve i lukka rettsmøte i Vinje heradshus den 15. juli 1970 kl. 18¹⁵.

Jordskiftemennene har vore permittert frå den 11/7 kl. 20 til den 15/7 kl. 10.

Ingen av partane til stades.

Jordskiftemennene hadde ingen merknad til rettsboka.

Retten heva.

Håkon Ulvestad

Tor N. Brokke

Bjørn O. Berdal

- 20 -

År 1972, den 12. desember, vart jordskifterett
sett i soknehuset i Dalen i Tokke herad.

Rettsformann: Jordskifteoverdomar Håkon Ulvestad.

Jordskiftemenn: 1. Gardbrukar Bjørn O. Berdal, Ytre Vinje.
2. Bonde Tor N. Brokke, Rysstad, Valle herad.

Rettsbokfører: Jordskifteteknikar Tore Berg.

Sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle herad, utsett
frå 15. juli 1970.

Saksøklarar:

1. Marie Felland, Dalen, medeigar i Nauteberdalen, matrikulert
under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad.
2. H.A. Fellands dødsbu v/ Ånund Felland, Lunde, Else Felland,
Borghild Vistad og Andrea H. Nordskog, Dalen,
medeigarar i Nauteberdalen, matrikulert under
Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad.
3. Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken, Dalen i Telemark,
eigarar av Svalhusdalen, gnr. 108, bnr. 3
i Tokke herad.
4. Advokat Ditlef Martens, Skien, eigar av Klippingdalen,
gnr. 104, bnr. 2 i Tokke herad.
5. Inge Ålandslid, Dalen i Telemark, eigar av Venedalen,
gnr. 118, bnr. 1 i Tokke herad.
6. Lensmann G. Lia, Hallvard Høydal og Lars Nevestveit, Dalen
i Telemark, eigarar av ein $\frac{1}{2}$ -part i Bugen,
gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.
7. Norsk Luthersk Misjonssamband, Oslo, eigarar av ein $\frac{1}{2}$ -part
i Bugen, gnr. 86, bnr. 2 i Tokke herad.

Saksøkt:

1. Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre, Oslo,
eigarar av Juvassbeitet med Kringkjærsmo,
gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle herad.

- 21 -

Prosessfullmektig: H.r.adv. Gunnar Thommesen jr., Oslo.

2. Salamon Gjeiskelid, Bykle, eigar av Øygarden,
gnr. 3, bnr. 11 i Bykle herad.

Til stades var:

Rasmus Felland for Marie Felland og H.A. Fellsands dødsbu.
Sveinung Bakken for eigen part og for Jørgen Bakken, son
av Eivind Bakken. Lensmann Gunnar Lia for seg sjølv og
medeigarane Halvard Høydal og Lars Nevestveit.

Fråverande var:

Saksøkjær nr. 4, 5 og 7 og saksøkte nr. 1 og 2 som alle er
innkalla ved rek. brev postlagt Tønsberg 28/11-1972.

Rettsformannen la fram:

Dok. nr. 37. Innkalling til møte i Vest-Telemark jordskifterett
den 12. desember 1972, datert 28. november s.å.,
postlagt Tønsberg same dag.

" " 38. Saksdokumentmappe i ankesak nr. 24/1971, Agder
lagmannsrett.

" " 39. Grenseriss i målestokk 1:20 000 over dei avmerkte
grensene i sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke -
Bykle herad.

Jordskiftemennene sa seg framleis habile i saka som jord-
skiftmenn.

Sidan rettsmøtet den 15. juli 1970 då grensene vart fast-
lagde i orskurd som nå er rettskraftig, er grensene avmerkt i
marka og vert oppskrevne her slik:

Grenser.

Grense nr. 1, grensa for Nauteberdalen arvefeste, truleg mat-
rikulert under Li, gnr. 110, bnr. 1 i Tokke herad,
eigarar av arvefestet Marie Felland og H.A. Fel-
lands dødsbu på nordnordaust-, nord-, sørsøraust-,
austsøraust- og søraustsida mot Juvassbeitet med

- 22 -

Kringkjærsmo, -gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle herad, eigarar Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre på dei motsette sider.

Grensa går ut frå nedsett stein (grensemerke nr. 1) som står mellom to tvillingvardar like på sørsida av gangstien i Berdalsskardet og grensa går så i nordvest, litt vest retning 336° etter fjellrista vest for Nauteberdalen, først 66,2 m til kors med bolt i fjell (nr. 2), så 121,0 m til kors med bolt i fjell i nordaustkanten av ein fjellkolle (nr. 3) og 350,8 m til kors med bolt i fjell (nr. 4). Her bøyer grensa meir mot vest og går i retning 308° etter rista opp for Raunajuvet, først 194,6 m til kors med bolt i fjell (nr. 5) på rista og 278,9 m til kors med bolt i jordfast stein ved fjellveggen under Midnuten (nr. 6).

Her bøyer grensa og går i nordaust, litt aust retning, 68° , langs fjellbratta i Midnuten 821,0 m til kors med bolt i fjell (nr. 7) i spissen på ein framstikkande nase i fjellfoten. Her bøyer grensa meir mot nord og går i nordnordaustleg retning 26° , oppover i juvet ved åa som renn ut av Ytre Gjuvvatnet, først 279,5 m til kors med bolt i fjell (nr. 8) på ein fjellpynt på vestsida av Gjuvassåi og vidare i same retning over åi 138,1 m til kors med bolt i fjell på toppen av ein "kulle", (nr. 9), punkt 5 i orskurden.

Her bøyer grensa meir mot nordaust og går i retning 57° , først 78,0 m til kors med bolt i fjell (nr. 10) i nordvestenden av ein kolle, så over eit søkk 142,0 m til do. på ein fjellrygg (nr. 11), 132,6 m til do. på ein fjellrygg (nr. 12), så over eit lite vatn 226,6 m til kors med bolt i fjell på toppen av ein fjellrygg

- 23 -

(nr. 13), så over eit søkk 206,3 m til do. (nr. 14) ute på brottet, 75,6 m til kors med bolt i fjell (nr. 15) på toppen av fjellpartiet og nordvestenden av ein kolle, 123,5 m til kors med bolt i fjell (nr. 16) ute på kanten av brottet, så over eit søkk eller ein dal 264,4 m til kors med bolt i ei stor steinblokk på ein fjellrygg (nr. 17) og vidare i same retning som før 267,0 m over austenden av eit vatn, 1238 på kartbladet Urdenosi, til kors med bolt i fjell på brottet nord for vatnet (nr. 18), så over eit søkk 150,6 m til kors med bolt i fjell på ein fjellrygg (nr. 19), 141,9 m til do. i hellinga sør-aust for eit vatn, 1268 på kartbladet Urdenosi (nr. 20), 144,0 m til kors med bolt i fjell i eit fjell-skjær i hellinga aust for vatnet (nr. 21), 318,2 m til kors med bolt i fjell oppe på eit mindre brott (nr. 22), 228,6 m til do. på ein flat fjellrygg (nr. 23), 141,0 m til kors med bolt i fjell i ein kvelv (nr. 24), 213,9 m til kors med bolt i fjell (nr. 25) i nordvestenden av ein høg topp nesten jamnhøg med Sæbyggjenuten, så over eit søkk 166,0 m til kors med bolt i ei steinblokk (nr. 26) på ein avsats i fjellsida opp mot Sæbyggjenuten og 80,7 m til bolt merka N G O, triangelpunktet i fjellet på Sæbyggjenuten (nr. 27), punkt 4 i orskurden.

Her endar grense nr. 1.

Grense nr. 2 for først sørfra Svalhusdalen, gnr. 108, bnr. 3, eigarar Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken på nord-austsida, så Klippingdalen, gnr. 104, bnr. 2, eigar Ditlef Martens på austnordaustsida, så

- 24 -

Venedalen, gnr. 118, bnr. 1, eigar Inge Ålandsli og Bugen, gnr. 86, bnr. 2, eigar G. Lia, Halvard Føydal og Lars Nevestveit tilsaman med ein $\frac{1}{2}$ -part og Norsk Luthersk Misjonssamband med den andre $\frac{1}{2}$ -parten på nordaustsida, alle eigedomar i Tokke herad, mot sørfra:

Juvassbeitet med Kringkjærsmo, gnr. 3, bnr. 3 og 8, eigarar Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre og i nordre del av grensa Øygarden, gnr. 3, bnr. 11, eigar Salamon Gjeiskelid på dei motsette sider og i Bykle herad.

Grensene mellom dei einskilde eigedomane på same sida av grensa ville partane ikkje ha fastlagt med bindande verknad i orskurden den 15. juli 1970, men på grunnlag av dei opplysningane som kom fram under saksførchinga den 9.-11. juli 1970 vil dei omtrentlege grensene verte nemnd i grenseoppskrivinga.

Grensa går ut frå bolten i triangelpunktet på Sæbyggjenuten (grensemerke nr. 27) i endepunktet av grense nr. 1 og går i nordvestleg retning, 353^g, og rett line over Svolhusdalen til Svolhusgreini med gnr. 108, bnr. 3 i Tokke herad på nordaustsida mot gnr. 3, bnr. 3 og/ eller 8 i Bykle herad på motsette side, først over eit søkk 354,0 m til kors med bolt i fjell i nordaustenden av ein kolle (nr. 28), så 151,2 m til kors med bolt i ei steinblokk på ein liten rygg (nr. 29), 277,4 m til kors med bolt i fjell i vestenden av ein kolle (nr. 30), over eit søkk 198,9 m til kors med bolt i fjell på kanten av stupet på sørsida av Svolhusdalen (nr. 31), så ut for stupet 295,0 m til kors med bolt i ei stor steinblokk ca. 6 m nord for bekken i Svolhusdalen (nr. 32). Grensa går så vidare opp bratta på nordsida av Svolhusdalen 195,0 m til kors med bolt i fjell på ryggen av ei framstikkande fjell-

- 25 -

tunge (nr. 33), 218,6 m til do. i nordaustkanten av fjelltunga (nr. 34), 215,8 m til kors med bolt i fjell nede i eit større dalsøkk og på ein rygg ca. 20 m sør for ein bekk (nr. 35), så 330,2 m opp nordsida i dalsøkket til kors med bolt i fjell (nr. 36) oppe i dalsida, 131,9 m til kors med bolt i fjell oppe på fjellkanten og vest for Greini (nr. 37) og 208,6 m til kors med bolt i fjell på Svolhusgreini, punkt 3 i orskurden (nr. 38).

Her sluttar truleg gnr. 108, bnr. 3 å støyte til på nordaustsida og frå dette punktet er det truleg gnr. 104, bnr. 2 som grenser til på Tokke-sida.

I grensemerke nr. 38 vinklar grensa meir mot nord og går i retning 384^g heilt til høgste punktet på Brandsnuten, først 103,9 m til kors med bolt i fjell på ein fjellrygg (nr. 39), så over eit dalsøkk 165,2 m til do. på ein flat kolle (nr. 40), så ned skråninga 259,8 m til kors med bolt i fjell i skråninga (nr. 41), 188,1 m til kors med bolt i fjell på ein liten kolle i skråninga (nr. 42), 141,3 m til kors med bolt i fjell i urlendt terreng i hallet sør for dalbotnen (nr. 43), så 241,5 m over vestenden av eit mindre tjønn til kors med bolt i fjell i ein smal fjellrygg mellom to tjønn (nr. 44), så 173,6 m vest for eit rundt tjønn til kors med bolt i fjell på ein framstikkande fjellnase (nr. 45), 112,7 m til kors med bolt i reinspadd fjell (nr. 46) ca. 20 m sør for sørbredden av austre Brandsvatnet, så over austenden av austre Brandsvatn 430,0 m til nedsett stein på ei flat elveslette på eit nes som stikk ut i Brandsvatnet (nr. 47), så 205,8 m over ein brei bekkeos eller ei bukt i Brandsvatnet til kors med bolt i jordfast stein på ein

- 26 -

morenerygg nordaust for Brandsvatnet og under Brandsnuten (nr. 48) og så endeleg 496,5 m til kors med bolt i fjell på toppen av Brandsnuten, punkt 2 i orskurden (grensemerke nr. 49).

Her sluttar truleg gnr. 104, bnr. 2 å støyte til på austsida. Kvar overgangen mellom gnr. 3, bnr. 3 og/ eller 8 og gnr. 3, bnr. 11 i Bykle herad er, har ikkje vorte klarlagd. Parten sjølv har under rettsmøtet 9.-11. juli 1970 meint at det er eigedomane Gjeiskelid, gnr. 3, bnr. 7 og 12 som går inn til fylkesgrensa mot Telemark, men etter å ha gått igjennom dok. nr. 35, er det mykje som talar for at det er gnr. 3, bnr. 11 som nå støyter til på Bykle-sida. På Tokke-sida har ein frå Brandsnutane og nordvestover først fjellområdet under gnr. 118, bnr. 1 og så gnr. 86, bnr. 2.

Frå kors med bolt i fjell, grensemerke nr. 49, på toppen av Brandsnuten, går grensa i nordvestleg retning og rett line 345⁶ til Gråsteinsnosi, først 77,9 m til kors med bolt i fjell på Brandsnuten (nr. 50), så 259,7 m til do. på kanten av fjellbratta opp for ein dal i Brandsnutane (nr. 51), 182,6 m til kors med bolt i jordfast stein ca. 30 m sør for ein bekk i eit dalsøkk (nr. 52), 171,0 m til kors med bolt i ei stor steinblokk i nordvestenden av ein høg fjellrygg (nr. 53). Grensa går så nedover mot Meraktjørn, først 345,2 m til nedsett stein i skråninga på moreneryggen aust for ein bekk (nr. 54), 167,7 m til kors med bolt i ein låg jordfast stein ca. 30 m sør for eit sund i Meraktjørn, 140,7 m over sundet til nedsett stein på ein odde nord for sundet (nr. 56), 241,9 m til kors med bolt i fjell på ei fjellkule i nordsida av odden (nr. 57), så 106,0 m over eit anna sund i same vatnet til kors med bolt i fjell på ein fjellodde i vatnet (nr. 58), 192,4 m til kors med bolt i

- 27 -

fjell på toppen av ein høg, rund fjellkulle (nr. 59), 217,2 m over eit lite tjønn til kors med bolt i fjell på ein odde (nr. 60), så 157,7 m over ein tange mellom to tjønn og tjønna til kors med bolt i fjell på toppen av ein kulle (nr. 61), 211,2 m over eit tredje tjønn til kors med bolt i jordfast stein på ein morenerygg (nr. 62), 127,6 m til kors med bolt i jordfast stein i ein kvelv (nr. 63), så 274,5 m på skrå opp fjell- og dalsida til kors med bolt i jordfast stein på ein avsats i dalsida (nr. 64), 197,4 m til kors med bolt i fjell på brottet av fjellryggen (nr. 65), 150,3 m til nedsett stein på toppen av ryggen (nr. 66), så over eit søkk 175,0 m til kors med bolt i fjell i ein steinfylt kvelv (nr. 67), 66,4 m til kors med bolt i fjell i foten av fjellbratta under Gråsteinsnosi (nr. 68) og endeleg 249,4 m opp fjellbratta til kors med bolt i fjell i den gamle varden på Gråsteinsnosi (nr. 69) og som ligg ca. 45 m inne på platået inn for brottet, punkt 1 i orskurden.

Her endar grense nr. 2.

Dei ovafor oppgjevne avstandar er horisontale mål, dels tekne med tachymeter og dels med måleband. Dei oppgjevne kompassretningane er observert med Suunto libellekompass med 400^g inndeling av sirkelen og redusert til sant nord etter ei misvising på 4^g vestleg.

Dei nedsette merkesteinane er korshogne og forsynt med to vitnesteinar, ein på kvar side av grenseretninga. Midtsteinen i dei oppsette røys er korshogd. Ved grensemerka og i grenseretninga er det oppmura solide og godt synlege vardar.

- 28 -

Ymse vedtak.

1. Den ovafor oppskrevne grensesak vert sett i kraft den 12. februar 1973 under tvang etter lova, jfr. § 102 i jordskiftelova.
2. Tinglyst utskrift av saka vert å leggje ned for eksemplaret i Bykle herad hos eigaren av gnr. 3, bnr. 11 og for eksemplaret i Tokke herad hos Tokke kommune til sams bruk for partane.

Kostnader.

Rettsmøtet 12.-13. mai og 1. juli 1970:	kr. 556,90
Rettsmøtet 9.-11 og 15. juli 1970:	" 1234,55
Rettsmøtet den 12. desember 1972:	

I alt: kr. 6179,15

som retten skjønna, med heimel i § 100 i jordskiftelova, jamnført med § 73 i same lova, skulle, etter at partane har hatt høve til å uttale seg, delast slik på partane:

Marie Felland og H.A. Fellands dødsbu

for arvefestet Nauteberdalen	kr. 1000,-
------------------------------	------------

Eivind, Sveinung og Gunhild Bakken,

for gnr. 108, bnr. 3	kr. 600,-
----------------------	-----------

Ditlef Martens, for gnr. 104, bnr. 2	" 600,-
--------------------------------------	---------

Inge Ålandsli, " " 118, " 1	" 190,-
-----------------------------	---------

G. Lia, Halvard Høydal og Lars Nevestveit,

for $\frac{1}{2}$ -part av gnr. 86, bnr. 2	" 350,-
--	---------

Norsk Luthersk Misjonssamband,

for $\frac{1}{2}$ -part av gnr. 86, bnr. 2	" 350,-
--	---------

Alle desse partane har eigedomar i Tokke herad.

Sigrun Ryder Larsen, Amund Enger og Trygve Wettre,

for gnr. 3, bnr. 3 og 8 i Bykle	kr. 2589,15
---------------------------------	-------------

Salamon Gjeiskelid, for gnr. 3, bnr. 11 i Bykle	" 500,-
---	---------

- 29 -

Dei beløpa som er oppført ovafor er dei samla utgiftene ved jordskiftesak nr. 3/1968. Advokat Ditlef Martens har tidligere innbetalt som forskot kr. 1891,45 og er nå pålagt i sakskostnader kr. 600,-. Ditlef Martens skal ha tilbakebetalt kr. 1291,45 når sakskostnadene for dei andre partane er innbetalt til Tunsberg jordskiftedømme, Tønsberg.

Rasmus Felland betalte sakskostnadene for Marie Felland og H.A. Fellsands dødsbu. Sveinung Bakken betalte sakskostnadene for gnr. 108, bnr. 3 og Gunnar Lia betalte sakskostnadene for seg sjølv, Halvard Høydal og Lars Nevestveit.

Sakskostnadene for partane elles forfell til betaling 27. desember 1972 og vert å innbetale til Tunsberg jordskiftedømme, Tønsberg.

Jordskiftemennene fekk sitt utbetalt av rettsformannen.

Grensesak nr. 3/1968, Nauteberdalen m.fl. i Tokke og Bykle herad vart slutta ved opplesing av rettsboka i soknehuset, Dalen, den 12. desember 1972 kl. 13¹⁵.

Til stades var: Rasmus Felland, Sveinung Bakken og Gunnar Lia.

På førespurnad kom det ikkje fram nokon merknad til sakseleinga eller det som var innført i rettsboka.

Retten heva.

Håkon Ulvestad.

Bjørn O. Berdal

Tor N. Brokke.

Rett utskrift:

Håkon Ulvestad.
Håkon Ulvestad.

%

Ekstra hurt på gnr. 3, lnr. 3, 7, 8 og 11

RISS OVER FJELLOMRÅDE

under

NAUTEBERDALEN, matr. under LI, gnr. 110, bnr. 1.	1.
SVALHUSDALEN, „ 108, „ 3.	3.
KLIPPINGDALEN, „ 104, „ 2.	2.
VENEDALEN, „ 118, „ 1.	1.
BUGEN, „ 86, „ 2.	2.

i Tokke kommune, Telemark fylke.

mot

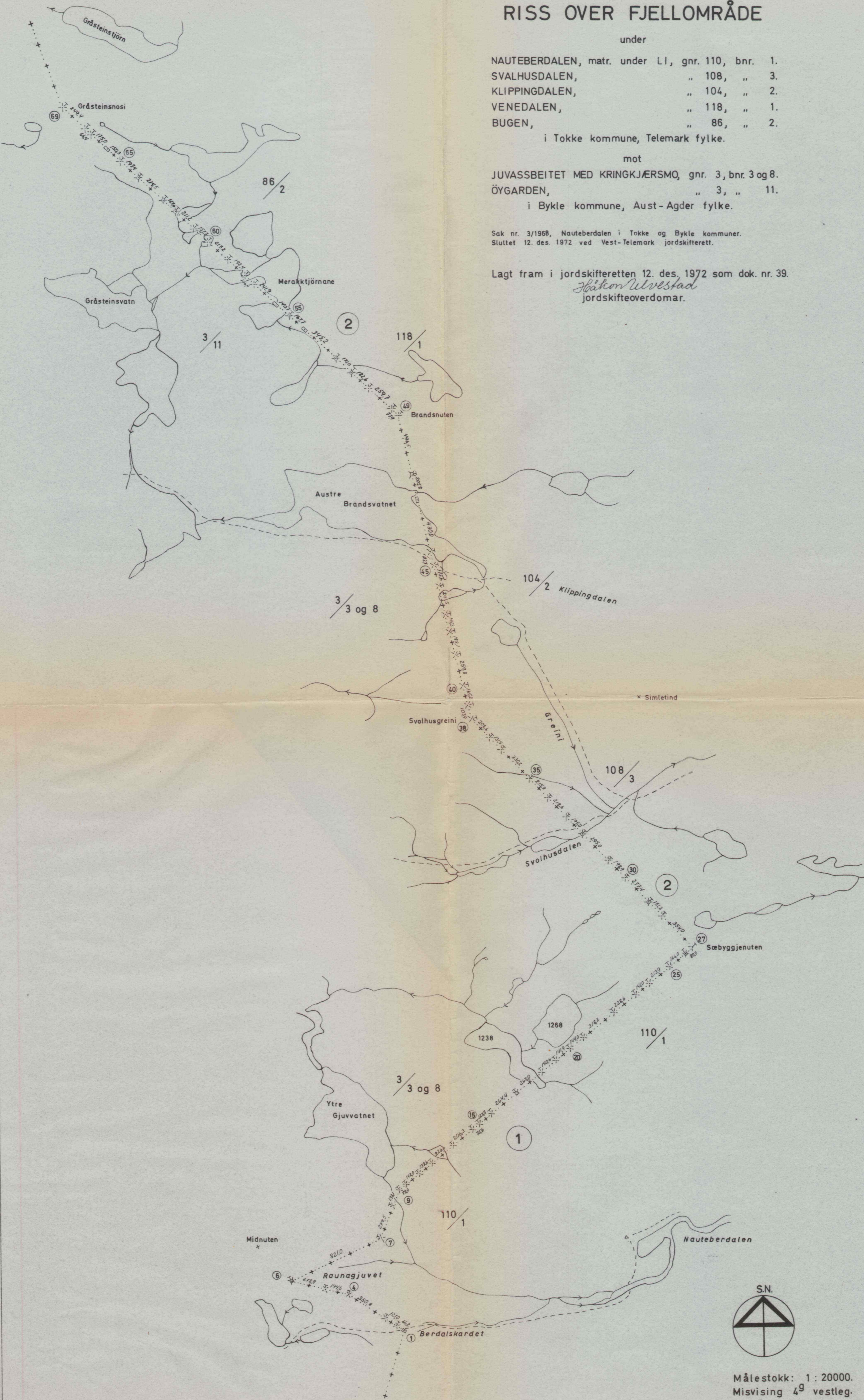
JUVASSBEITET MED KRINGKJÆRSØ, gnr. 3, bnr. 3 og 8.	
ÖYGARDEN, „ 3, „ 11.	11.

i Bykle kommune, Aust-Agder fylke.

Sak nr. 3/1968, Nauteberdalen i Tokke og Bykle kommuner.
Sluttet 12. des. 1972 ved Vest-Telemark jordskifterett.

Lagt fram i jordskifteretten 12. des. 1972 som dok. nr. 39.

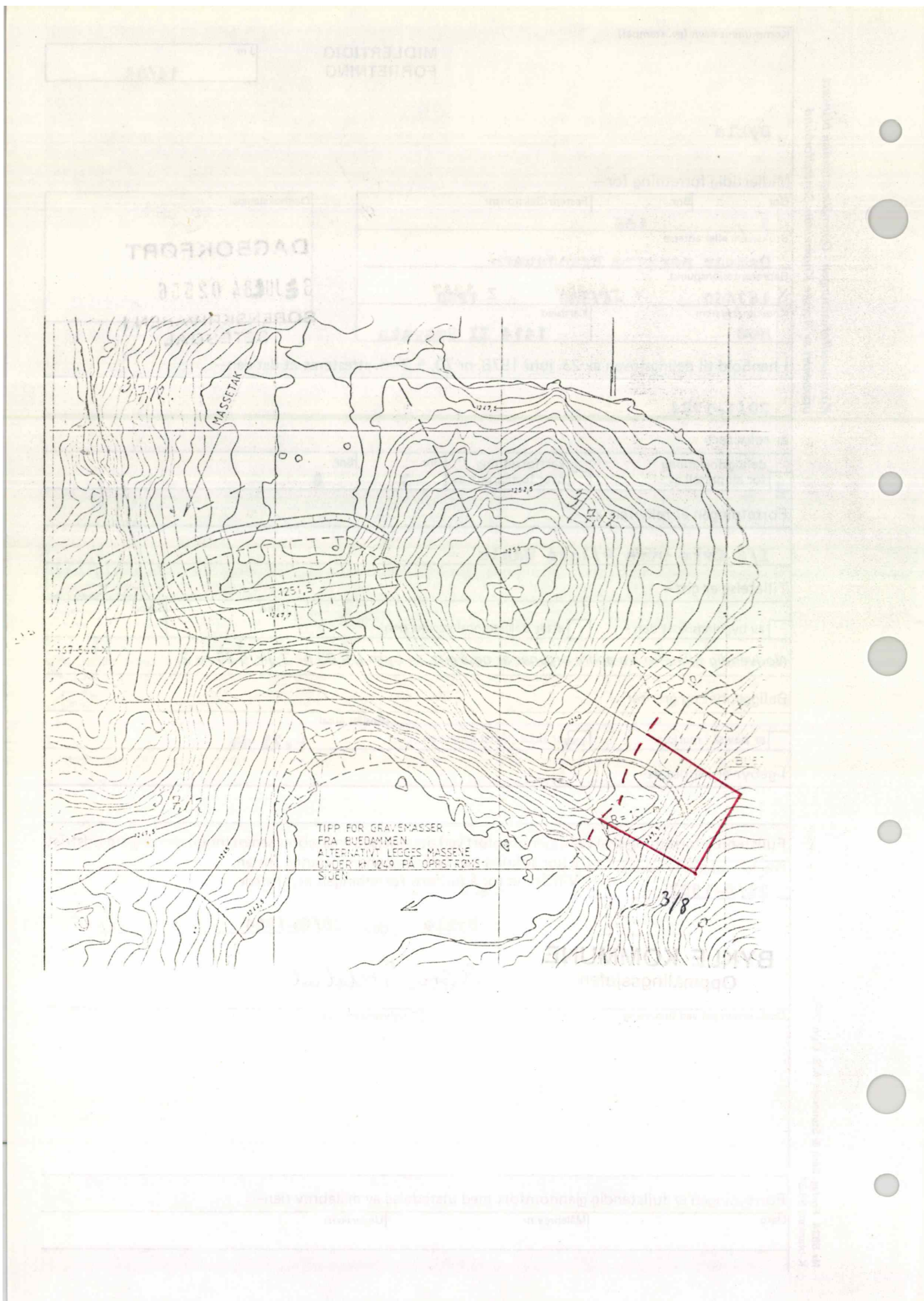
Hakon Ulvestad
jordskifteoverdomar.

Målestokk: 1 : 20000.
Misvising 4^g vestleg.

Kommunalforvaltningen - Oppmålingsteknisk blankett
utarbeidet av Norske Kommunes Sentralforbund

Kommunens navn (ev. stempel)		MIDLERTIDIG FORRETNING	J nr 14/84
Bykle			
Midlertidig forretning for—			
Gnr	Bnr	Festenr/Seksjonsnr	
3	186		
Bruksnavn eller adresse Dammar nærdste Brandsvatn			
Representasjonspunkt X 167460 Y -47360 Z 1250			
Koordinatsystem NGO		Kartblad 1414 II Sæsvatn	
I henhold til delingsloven av 23. juni 1978, nr 70, § 2–6, attesteres at det den—			
20/1-1984			
er rekvirert -			
☒ delingsforretning for en parsell av -		☐ kartforretning over festegrunn av -	Gnr 3 Bnr 8
Forretningen er rekvirert av—			
I/S Øvre Otra v/lars Waale			
Tillatelse er gitt—			
☐ av bygningsrådet den -		☐ etter delegasjonsinstruks den -	
		Dato	Saknr
<i>Nødvendig tillatelse fra andre organer er også gitt, se bygn.l. § 63 nr 3, jfr. § 95 nr 2.</i>			
Beliggenhet og grenser—			
☐ er påvist i marken		☒ er ikke påvist i marken	
		Anslått areal 0,75 da	
I gebyr er innbetalt—			
Fullstendig forretning skal være gjennomført ved utstedelse av målebrev senest innen den angitte tidsfrist.			
Frist for utstedelse av målebrev 28/6-1987		Etter søknad kan fylkesmannen forlenge fristen. Vilkårene for å fullføre forretningen er til stede.	
Bykle , den 28/6-1984 BYKLE KOMMUNE Oppmålingssjefen <i>Kåre Trelldal</i>			
Dagbokstempel ved tinglysing		Tinglysingsstempel	
Forretningen er fullstendig gjennomført med utstedelse av målebrev den—			
Dato	Målebrev nr	Underskrift	

LENSMANNEN I VALLE

4690 VALLE

Telefon (043) 37 103 - 37 119

DAGBOKFØRT

26 JUN 85 02793

SORENSKRIVAREN I
SETESDAL

År 1983, tirsdag 4. oktober kl. 1000 ble tvangsforretning holdt på
Valle lensmannskontor, 4690 VALLE.

Nærsmann: Lensmann Torgeir Ryningen

Vitne: Torbjørg Hoftuft

Saksøker: Otteraaens Brugseierforening, Kristiansand
I/S Øvre Otra, Anleggskontoret i Bykle.

Prosessfullmektig: H.A. advokat Jan Dahl, Øvre Slottsgt. 8, OSLO 1

Saksøkt: Grunneiere og rettighetshavere som Setesdal herredsretts skjønn
av 24. september 1982, i sak B 20/75 og B 4/80 del 4, er retts-
kraftig for, og som har de berørte eiendommer og eller rettig-
heter i Valle og eller Bykle kommuner, i samsvar med begjær-
ing av 28. juni 1983, med retting av 22. september 1983, og fo-
den eller de deler som skjønnet er rettskraftig for, jfr.
rettskraftattest av 5. mai 1983.

Saken gjelder: Fravikelseskjennelse av arial og rettigheter i samsvar
med forannevnte skjønn, for de forannevnte saksøkte.

Nærsmannen la fram:

1. Fullbyrdelsesbegjæring av 28. juni 1983, med liste over
utbetalte og deponerte erstatninger i forbindelse med foran-
nevnte skjønn.
2. Rettelse av dato for skjønnet, i brev av 22. september - 83
3. Rettsbok av 24.9.82
4. Rettskraftattest av 5.5.83
5. Kvitteringslister over utsendte innkallinger, fra Valle
postkontor, utsendt i rekommandert brev.

For saksøker møtte: Rekneskapssjef Holta som begjærte forretningen
fremmet.

Av de saksøkte: Møtte ingen

LENSMANNEN I VALLE

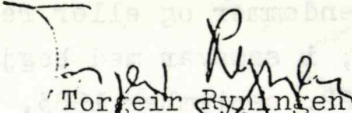
4690 VALLE

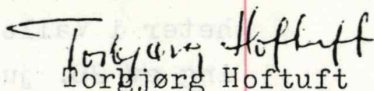
Telefon (043) 37 103 - 37 119

Beslutning: Det framlagde, forannevnte skjønn, blir å fullbyrde i samsvar med fornnevnte begjæring, for de forannevnte saksøkte, i samsvar med foranstående, slik at aris og eller rettigheter i samsvar med skjønnet, blir overført til Otteraaens Brugseierforening, hvor intet annet er nevnt i rettsboken, forøvrig til den rettsboken nevner.

Klage: Klage over namsmannens behandling kan fremmes i henhold til tvangsfullbyrdelseslovens § 49.

Protokollen ble opplest, ingen bemerkninger.

Torgeir Rynningen
namsmann

Torbjørn Hoftuft
vitne

LENSMANNEN I VALLE

4690 VALLE

Telefon (043) 37 103 - 37 119

1985/102794

DAGBOKFØRT

26 JUN 85 02793

SORENSKRIVAREN I
SETESDAL

År 1983, tirsdag 4. oktober kl. 1000 ble tvangsføretning holdt på
Valle lensmannskontor, 4690 VALLE.

Nærsmann: Lensmann Torgeir Ryningen

Vitne: Torbjørg Hoftuft

Saksøker: Otteraaens Brugseierforening, Kristiansand
I/S Øvre Otra, Anleggskontoret i Bykle.

Prosessfullmektig: H. A. advokat Jan Dahl, Øvre Slottsgt. 8, OSLO 1

Saksøkt: Grunneiere og rettighetshavere som Setesdal herredsretts skjønn
av 24. september 1982, i sak B 20/75 og B 4/80 del 4, er retts-
kraftig for, og som har de berørte eiendommer og eller rettig-
heter i Valle og eller Bykle kommuner, i samsvar med begjær-
ing av 28. juni 1983, med retting av 22. september 1983, og fo-
den eller de deler som skjønnet er rettskraftig for, jfr.
rettskraftattest av 5. mai 1983.

Saken gjelder: Fravikelseskjennelse av arial og rettigheter i samsvar
med forannevnte skjønn, for de forannevnte saksøkte.

Nærsmannen la fram:

1. Fullbyrdelsesbegjæring av 28. juni 1983, med liste over
utbetalte og deponerte erstatninger i forbindelse med foran-
nevnte skjønn.
2. Rettelse av dato for skjønnet, i brev av 22. september - 83
3. Rettsbok av 24.9.82
4. Rettskraftattest av 5.5.83
5. Kvitteringslister over utsendte innkallinger, fra Valle
postkontor, utsendt i rekommandert brev.

For saksøker møtte: Rekneskapssjef Holta som begjærte forretningen
fremmet.

Av de saksøkte: Møtte ingen

LENSMANNEN I VALLE

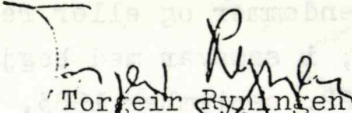
4690 VALLE

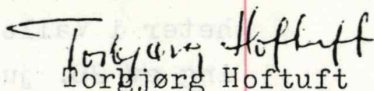
Telefon (043) 37 103 - 37 119

Beslutning: Det framlagde, forannevnte skjønn, blir å fullbyrde i samsvar med fornnevnte begjæring, for de forannevnte saksøkte, i samsvar med foranstående, slik at aris og eller rettigheter i samsvar med skjønnet, blir overført til Otteraaens Brugseierforening, hvor intet annet er nevnt i rettsboken, forøvrig til den rettsboken nevner.

Klage: Klage over namsmannens behandling kan fremmes i henhold til tvangsfullbyrdelseslovens § 49.

Protokollen ble opplest, ingen bemerkninger.

Torgeir Rynningen
namsmann

Torbjørn Hoftuft
vitne

R e t t s b o k

for

Setesdal herredsrett

forlagmøte vedtatt
4/11-85
Ove Chr. Lyngholt
DEKORFØRT
11/1985 01460
SØRENDRIVEREN I
SETESDAL

Ar 1985 den 30.10. ble rett holdt på Setesdal sorenskriverkontor, Kristiansand Tinghus.

Rettens formann: Sorenskriver Haakon Steen.

Skjønsmenn: 1. Fylkesskogmester Bjørn Berdal, Kristiansand S.

2. Gårdbruker Tor Vinje, Edland

3. Gårdbruker Torjus Haugen, Åraksbø

4. Gårdbruker Asbjørn Kjetså, Hornnes.

Sak nr. B 2/1985.

Saksøker: Bykle kommune.

Prosessfullmektig: Advokat Ove Chr. Lyngholt, Kristiansand S.

Saksøkt: nr. 1 A: Bjarne Tveiten, og

B: Per Torleiv Tveiten, 4695 Hovden,
eiere av gnr. 1 bnr. 1.

nr. 2: Olav K. Breive, 4695 Hovden, eier av gnr. 1 bnr. 6 og 9.

nr. 3: Knut A. Breive d.y., 4680 Byglandsfjord

nr. 4 A: A/S Setesdalen v/styrets formann c/o Adm.dir. Engenes,

4700 Vennesla, eier av gnr. 2 bnr. 2, gnr. 3 bnr. 6 og 9.
B: O. Breivegen, Hovden.

nr. 5 A: Jon Uleberg, 4695 Hovden, og

B: Kjetil Uleberg, 4695 Hovden, eiere av gnr. 2 bnr. 1.

nr. 6: Paul Hovden, 4695 Hovden, eier av gnr. 2 bnr. 8.

nr. 7: Salmund Gjeiskelid, 4694 Bykle, eier av gnr. 3 bnr. 7.

nr. 8 A: Sigrun Ryder Larsen, Frognervn. 22, Oslo 2, og

B: Amund Enger, boks 33, Refstad, Oslo 5, og

C: Trygve Wettre, Adalsvn. 60, Oslo 11, eiere av gnr. 3 bnr. 8.

nr. 9: Kay Jeiskelid, 4694 Bykle, eier av gnr. 3 bnr. 18

nr. 10 A: Lars Vadder, Øidisv. 28, 3109 Loftsf-Eik, og

B: Knut Vadder, Svalevn. 11, 3700 Skien, eiere av gnr. 80 bnr. 2

nr. 11 A: Margit Breivik, 3864 Rauland, og

B: Hege Romtveit, 3893 Vingesvingen, og

C: Hallvard Høydal, 3880 Dalen, og

D: Gunnar Lia, 3880 Dalen, og

E: Lars Nevestveit, 3890 Ytre Vinje, og

F: Anund Nevestveit, 3890 Ytre Vinje, eiere av gnr. 86 bnr. 2.

- 2 -

nr. 12: Inge G. Aalandslid, 3880 Dalen, eier av gnr. 118 bnr. 1.

nr. 13: A/S Byklehei Reinsamlag v/styrets formann Torjus Breive, 4695 Hovden, rettighetshaver i flere av de berørte eiendommer.

nr. 14: Arendal og Oppland Turistforening v/styrets formann, boks 400, 4801 Arendal.

Prosessfullmektig for samtlige saksøkte: H.r.advokat Thorstein Vale, Gvarv.

Saken gjelder: Skjønn i anledning klausulering av nedslagsfelt for Hovden vassverk.

Etter rådslagning og stemmegivning i enerom avsa retten slikt enstemmig

skjønn:

Skjønnen ble begjært av Bykle kommune 26.2.1985. Det gjelder avtaleskjønn etter ekspropriasjonsrettslige regler i anledning erstatning til de saksøkte som følge klausulering av nedslagsfelt for Hovden vassverk som er bygget av Bykle kommune.

Det klausulerte nedslagsfelt er ca. 50 km² stort. Ca. 35 km² ligger i Bykle kommune i Setesdal domssogn. Ca. 15 km² ligger i Tokke kommune i Vest-Telemark domssogn, nemlig eiendommene som tilhører de saksøkte nr. 10, 11 og 12.

Det er hjemmel for å fremme skillet etter skjønnslovens §§ 4 og 6, 2. ledd og det er heller ikke reist noen innvending mot dette.

Alt klausuleringsareal ligger i høyfjellet, fra ca. 1000 til ca. 1400 m.o.h.

Det er Statens Institutt for Folkehelse (SIFF) som har pålagt Bykle kommune å gjennomføre klausuleringene. Klausuleringene i sin helhet vil fremgå av de alminnelige skjønnsforutsetninger. Det gjelder bl.a. forbud mot videre hyttebygging, forbud mot utvidelse for beboelse av nåværende hytter, forbud mot endret bruk av nåværende hytter, restriksjoner på privetsystemer

- 3 -

og restriksjoner på bruk av motordrevne fremkomstmidler, på ferdsel og på fiske og beiting.

Det avstås hverken grunn eller rettigheter, og det skjer ingen fysiske tiltak i vassdraget innenfor klausuleringsarealet. Derimot innebærer ferdselsklausuleringene omlegging av en turistløype, og denne omleggingen er besørget av kommunen.

Alminnelige skjønnsforutsetninger.

I

1. Føresetnadene.

A. Skjønnsføresetnadene viser det faktiske grunnlaget som skjønnsretten skal byggje på ved fastsetting av erstatningar:

- omfanget av klausuleringene
- dei tiltaka saksøkjaren tek på seg
- dei forholda som skal haldast utenfor skjønnet.

Saman med skjønnsføresetnadene blir det lagt fram kart, (datert 27/12-82, sist endra 9/5-83), arealoppgåver og liknande materiale. I tillegg til det som er fastsett i skjønnsføresetnadene og anna framlagt materiale som er nemnt ovanfor, tek saksøkjaren ikkje på seg arbeid eller andre plikter.

B. Skjønnsføresetnadene er sett saman av ein allmenn del og ein spesiell del. Dei spesielle føresetnadene inneheld særlege reglar som gjeld for det enkelte takstnummeret. Så langt dei spesielle føresetnadene er i strid med dei allmenne eller med det generelle kartmaterialet som er lagt fram, skal dei spesielle føresetnadene gjelde.

C. Saksøkjaren tek atterhald om at han fram til skjønnet blir avheimla skal ha rett til å endre eller supplere det materialet som er nemnt ovanfor.

2. Erstatningane.

Dei erstatningane som skjønnsretten fastset, skal dekkje alle erstatningspliktige skader og ulemper i samband med klausuleringene, bortsett frå det som klart er halde utanfor skjønnet, anten i skjønnsføresetnadene eller i avgjerda til skjønnsretten.

- 4 -

II

(Ordlyden i dette punkt tilsvarende dei avtalar som er inngått, med tillegg av diverse presiseringer som skal legges til grunn for skjønnet).

Bykle kommune har bygt vassverk som skal forsyne delar av kommunen med vatn. Vatnet skal takast frå Børtemannsbekken, og det er bygt ein inntaksdam i bekken der vatnet vert leidd i røyrleidning fram til fordelingsbassenget og vidare derifrå ut på det alminnelege fordelingsnettet. Det er inga grense for den vassmengda som kommunen har rett til å ta ut. Det vert i den samanheng synt til avtale, dagsett 30/9-81 tinglyst 29/1-82. For det ovanforliggjande nedbørsfeltet gjeld fylgjande klausuleringar:

1. Ny bustad (hytter inkludera) vert ikkje tillete.
2. Bruk av motordrivne farkostar eller kjøyregreier er forbode med desse unntaka:
 - a) Naudsynt bruk ved redningsaksjonar og naudsynt transport for

kommunen sin eigen inspeksjon av anlegg og nedbørsfelt.

b) Transport til turistforeininga si hytte "Tjørnbrottbu", på dei vilkår som er teke med i brev av 11/12-80 frå SIFF.

c) Naudsynt transport av varer og utstyr til og frå dei hytter (driftshytter) som er i nedbørsfeltet, herunder og varer og utstyr i samband med den utnytting av eigedomane som ikkje er hindra av dei pålagte klausular.

Det er eit vilkår at landverts transport vert driven i så stor avstand som mogeleg frå vatn og elvar i nedbørsfeltet, utan anleggsmessige tiltak. Kryssing av vassdraget må berre skje når det er naudsynt for framkomsten, og kryssing av Børtemannsbekken må ikkje skje oppstraums vassinntaket nærare dette enn ved åmøtet mellom Børtemannsbekken og kanalen frå Hartevasstjønn.

3. Bading og fiske i Børtemannsbekken oppstraums inntaket er forbode opp til der ny turistløype krysser bekken, ca. 3 km. oppstraums.

4. Oppsetjing av telt er forbode langs Børtemannsbekken oppstraums vassinntaket i ei sone på 500 meter til kvar side for bekken.

5. Organisert camping, herunder militærøvingar, er forbode i heile nedbørsfeltet.

6. Lagring av kjemikaliar (herunder biocider, olje og oljeprodukt) er forbode i nedbørsfeltet. Unntake frå dette forbodet er lagring av parafin ved eksisterande hytter med fylgjande kvanta: Hytte ved Hartevasstjønn - inntil 25 l, andre privateigde hytter - inntil 50 l, "Tjørnbrottbu" - inntil 250 l.

7. I ei sone på 2 km. oppstraums vassinntaket, må turløysingast slik at dei kjem meir enn 500 m frå Børtemannsbekken. Kryssing av bekken oppstraums vassinntaket må skje minimum 3 km frå dette, og etter dei retningslinjer som er fastsett i brev frå SIFF til Bykle kommune av 28/11-80.

8. Eventuelle priveter ved eksisterande hytter skal ha tett system (t.d. godkjend biologiske toalett), subsidiært toalettløysing med infiltrasjon i grunnen. Ved infiltrasjon må toalettet vere sikra mot spreiding av innhaldet ved t.d. delvis nedgraven betongring. I den grad det blir nødvendig med tømning av biologisk toalett, kan dette gjerest ved nedgraving av massen i morenegrunn i nærheten av hytta.

9. Endra bruk av eksisterande hytter, vert ikkje tillete. Heller ikkje vert det tillete å utvide hytter slik at det blir rom for fleire bueiningar, liksom det ikkje må leggest inn vatn og fast avrenning for utslagsvatn. Ved forfall, brann eller liknande, kan helsevesenet sette fram krav om at gjenoppføring må skje i større avstand frå vatn og elvar.

10. Dersom ikkje annan avtale vert inngått med den einskilte hytteigar, føretekk kommunen ombyggjing av privetar slik at desse tilfredsstiller gjeldande reglar. Eksisterande priveter kan nyttast inntil kommunen føretekk nevnte ombyggjing. Ytterlegare arbeid tek ikkje kommunen på seg.

11. Kommunen får rett til, kor som helst, ved skilting å markere at vasskjelda og nedbørsfeltet ikkje må forureinast.

12. Det vert ikkje tillate å bruke biocider utan etter godkjenning frå Statens Institutt for Folkehelse.

13. Underteikna grunneigarar aksepterar at desse klausuleringar vert påhefta eigedomen. Klausuleringsbestemmelsane skal tinglyst.

14. Den erstatninga grunneigarane får, vert fastsett ved minneleg avtale/fastsetjing ved rettsleg skjønn som vert stemt av Bykle kommune. Vanlege reglar ved ekspropriasjon vert lagde til grunn.

15. Beiting, utover tilfeldig, spreidd beiting, er ikkje tillete i nedbørsfeltet. Innskrenkningene i beitebruken gjelder konsentrasjon av beitedyr i innhegning eller avstengt oppholdssted.

- 6 -

H.r. advokat Vale på vegne av samtlige saksøkte har nedlagt slik generell påstand:

1. De saksøkte tilkjennes full erstatning for alle skader og ulemper som følger av de klausuleringer som pålegges de enkelte eiendommer i samsvar med skjønnsforutsetningene.
2. De fastsatte erstatninger forrentes fra 1/10-83 med 12 % årlig rente frem til skjønnet er rettskraftig. Deretter løper vanlig morarente til utbetaling skjer.
3. De saksøkte tilkjennes full erstatning for utgifter til juridisk bistand, både i forbindelse med selve skjønnsaken og de forutgående forhandlinger som har ledet til de inngåtte avtaler om avtaleskjønn.

Partenes anførsler.

Kommunen og de saksøkte har forskjellige oppfatninger med hensyn til hvilke regler som skal legges til grunn i erstatningsspørsmålene. Det er enighet om at utgangspunktet er vassdragslovens § 18.

Kommunen viser her til at det i dette tilfellet gjelder rene rådighetsinnskrenkninger og at vassdragslovens § 18 ikke kan oppfattes slik at den uten videre stiller rådighetsinnskrenkninger likt med ekspropriasjon når det gjelder det offentliges erstatningsplikt. Spørsmålet om erstatningsplikten må stilles likt med stillingen etter andre lover som gir adgang til rådighetsinnskrenkninger uten at vedkommende lov selv uttrykkelig likestiller rådighetsinnskrenkninger med ekspropriasjon. En må da følge den rettspraksis som bl.a. fremgår av Rt. 1970 side 67 (Strandlovdommen), Rt. 1980 side 94 (Fiskumdommen) og Rt. 1982 side 850 (Arekilddommen). Høyesterett har her gitt generelle prinsipper for erstatningssituasjonen ved rådighetsinnskrenkninger. Gjeldende rett her er også oppsummert i Ot.prp. nr. 46 - 1983/84 om endringer i naturvernloven, side 4-6 og side 14-15. Hovedregelen er derfor at rådighetsinnskrenkninger ikke utløser erstatningsplikt og at det skal meget til før det blir pålagt erstatningsplikt ut fra en analogi med grunnlovens § 105. Det må foretas en helhetsvurdering, det kreves at inngrepet er vesentlig men også andre momenter kommer inn. De alminnelige begrensninger i erstatningsplikten ved ekspropriasjon kommer inn også ved rådighetsinnskrenkninger, da de som utsettes for rådighetsinnskrenkninger ikke kan stilles bedre enn de som utsettes for ekspropriasjon. Det er derfor bare den påregnelige ut-

nyttelsen av eiendommene som kan påberopes som grunnlag for erstatning, idet prinsippet i ekspropriasjonserstatningslovens § 5 og § 6 må anvendes tilsvarende. Også andre ekspropriasjonsrettslige begrensninger kommer inn, for eks. plikten til å tilpasse seg den nye situasjonen som inngrepet har skapt.

De saksøkte viser til at det hverken i vassdragslovens § 18 eller andre steder i vassdragsloven er gitt noen særbestemmelse om betingelsene for erstatning ved rådighetsinnskrenkninger. Når det ikke er gitt noen slik særbestemmelse i loven, må en anvende de regler som fremgår av ekspropriasjonserstatningsloven. Ekspropriasjonserstatningsloven gir nemlig generelle regler som må anvendes ved alle erstatningsfastsettelse hvor forholdet ikke er regulert ved noen særlov. Forholdet er anderledes når det gjelder rådighetsinnskrenkninger etter naturvernloven, da denne loven både før og etter lovendringen av 15/2 1985 har hatt særbestemmelser om erstatning. Rettspraksis etter naturvernloven og strandloven knytter seg til helt andre områder enn rådighetsinnskrenkninger etter vassdragsloven. En kan ikke hevde at det som kan gjøres uten erstatning på ett område også kan gjøres uten erstatning på et annet område. Vår sak gjelder ikke fredning, men klausuleringer i likhet med det som følger av vannkraftutbygging hvor de vanlige regler ved ekspropriasjon gjøres gjeldende etter rettspraksis. I vår sak må derfor de samme erstatningsregler som ved ekspropriasjon anvendes, og utgangspunktet er da prinsippet om full erstatning. Men det er bare den påregnelige utnyttelse som kan påberopes som grunnlag for erstatning. Når det gjelder ulemper som følge av inngrepene kan disse ikke ses isolert for den enkelte klausuleringsbestemmelse. Det er den samlede virkning av alle ulemper som følge av klausuleringene som må vurderes for den enkelte saksøkte.

- 8 -

Alminnelige bemerkninger.

For å sikre mot forurensing av vann til vassverk kan Kongen (Miljøverndepartementet) etter vassdragslovens § 18 gjøre vedtak om ekspropriasjon av grunn og rettigheter og om at eiere og rettighetshavere i fast eiendom mot erstatning ved skjønn skal finne seg i bestemmelser om rådigheten over eiendommen. For Hovden vassverk dreier det ^{seg} som nevnt bare om rådighetsinnskrenkninger. Disse kunne ha vært vedtatt av staten etter vassdragslovens § 18, men i stedet har de saksøkte godtatt avtale om klausuleringene mot erstatning etter skjønn etter ekspropriasjonsrettslige regler. De samme regler som ved rådighetsinnskrenkninger etter vassdragslovens § 18 må da anvendes. Vassdragslovens § 18 kan neppe oppfattes slik at den uten videre stiller rådighetsinnskrenkninger likt med ekspropriasjon når det gjelder det offentlige erstatningsplikt. En antar at rådighetsinnskrenkninger etter denne bestemmelse ligger innenfor det område hvor hovedregelen, etter gjeldende rett er at de ikke utløser erstatningsplikt for det offentlige, men hvor erstatning kan komme på tale ut fra en analogisk anvendelse av prinsippet i grunnlovens § 105. Det skal imidlertid meget til før slik erstatningsplikt utløses. Om rådighetsinnskrenkningen i det enkelte tilfelle utløser erstatningsplikt for det offentlige beror på en helhetsvurdering. Det kreves at inngrepet er vesentlig, men også andre momenter er relevante. En viser til Rt. 1970 side 67, Rt. 1980 side 94 og Rt. 1982 side 850 hvor Høyesterett generelt har gjennomgått erstatningssituasjonen ved innskrenkninger i eiendomsretten som ikke går ut på avståelse. Disse prinsipper må således anvendes i erstatningsspørsmålene i det foreliggende skjønn.

Uansett vesentlighetskriteriet må de vanlige erstatningsbetingelser ved ekspropriasjon være tilstede, da de saksøkte ved rådighetsinnskrenkninger ikke kan stilles bedre enn ved ekspropriasjon. Kravet om at det som grunnlag for erstatning ved ekspropriasjon bare kan påberopes en påregnelig utnyttelse av eiendommene må derfor gjelde også ved rådighetsinnskrenkninger. En viser til prinsippet i ekspropriasjonserstatningslovens §§ 5 og 6.

- 9 -

De klausulerte arealer er deler av grunneiernes høyfjellsstrekninger. Villrein trekker i klausuleringsområdet, og villreinjakten er den viktigste utnyttelsen av det. Men det drives også annen jakt, bl.a. rypejakt. Det er mye vassdrag i klausuleringsområdet, men fisket er mindre bra. Det må også legges til grunn at området også nyttes til spredt saubeiting, i alle fall i de minst høytliggende områdene. Det er 7 hytter i klausuleringsområdet. Av disse tilhører 4 grunneiere som er saksøkt. Det gjelder nr. 7 Salmund Gjeiskeli, nr. 9 Kay Jeiskelid, nr. 10 Lars^{og Knut}/Vadder og nr. 11 Margit Breivik m.fl. Disse hyttene er oppført for utnyttelse av grunneiernes rett til jakt og fiske og benyttes til dette. På eiendommen til nr. 4 - A/S Setersdalen er det 3 hytter hvor hytteeieren har festerett. Det gjelder nr. 4 a Ola Breivegen, nr. 13 A/S Byklehei Reinsamlag og nr. 14 Arendal og Opland Turistforening. Ola Breivegens hytte nyttes til jakt og fiske. Reinsamlagets hytte ble oppført som gjeterhytte for tamreindriften, men tamreindrift ophørte for en del år tilbake.

Hytta må nå ses som en hytte for jakt og fiske. Turistforeningens hytte er en selvbetjeningshytte for turister på fottur og skitur.

Etter prinsippet i ekspropriasjonserstatningslovens §§ 5 og 6 må den påregnelige utnytting av disse fjellstrekningene i overskuelig fremtid svare til den bruk som grunneierne nå gjør av dem. D.v.s. at den økonomiske utnyttelse først og fremst retter seg mot jakt og fiske, og jakten vil være den viktigste økonomiske utnyttelse. Utnyttelse av arealene til oppføring av hytter for utleie eller salg til fritidsformål er ikke påberopt av noen av grunneierne. Grunneierne påberoper seg derimot at de klausulerte arealer kan utnyttes bedre enn nå til jakt og fiske ved at det oppføres flere driftshytter enn de som nå finnes for å utnytte jakt og fiskemulighetene. Kommunen har i prinsippet godtatt at oppføring av slike driftshytter går inn under en påregnelig utnyttelse av eiendommene, forutsatt at det skjer innen rammen av en realistisk utnyttelse av de jakt- og fiskemuligheter som tilligger den enkelte eiendom innenfor og utenfor klausulert areal. En er enig med kommunen i at påregneligheten må begrenses av denne forutsetning. En tilføyer at utleie av slike driftshytter sammen med rett til jakt og fiske må gå inn under en realistisk utnyttelse av denne næringsvirksomheten. Dette legges til grunn ved de enkelte

- 10 -

takster hvor grunneieren har påberopt seg tapt mulighet for oppføring av driftshytter som følge av klausuleringenes pkt. 1. Tilsvarende begrensning må gjelde påstått tap som følge av at nåværende driftshytter ikke kan utvides for beboelse, jfr. pkt. 9 i klausuleringene.

Enkelte klausuleringer kan bare ha betydning ved en annen utnyttelse av eiendommene enn den påregnelige. Innskrenkningen i beitebruken etter pkt. 15 gjelder konsentrasjon av beitedyr i innhengning eller avstengt oppholdssted. Hverken seterdrift med geit eller samlekrever for sau kan være realistisk hensett til økonomisk utnyttelse av klausulert område, selv om en ser klausulert område i sammenheng med tilliggende ikke klausulert område. Det er bare spredt og skrint beite som ikke kan gi grunnlag for noe mer enn spredt saubeting som nå. Pkt. 15 gir derfor ingen begrensning i den påregnelige utnyttelsen, og klausuleringen her er da ikke erstatningsbetingende. Det samme gjelder forbudet i pkt. 12 mot bruk av biocider. Biocider kan nemlig bare ha interesse ved en relativt intensiv landsbruksmessig utnyttelse av arealene.

Enkelte klausuleringer er åpenbart uten betydning ved den påregnelige utnyttelsen av eiendommene. Det gjelder forbudet i pkt. 3 mot bading i nedre del av Børtemannsbekken, forbudet i pkt. 4 mot teltslagning i en sone langs Børtemannsbekken, forbudet i pkt. 5 mot organisert camping i hele klausuleringsområdet og kommunens rett til skilting etter pkt. 11. Denne gruppen av klausuleringer har heller ikke noen betydning om en ser dem samlet sammen med de øvrige klausuleringer. Det må her klårt dreie seg om ikke erstatningsbetingende klausuleringer.

Det er ikke hevdet at pkt. 2 a og b gir grunnlag for erstatning. Pkt. 13 og 14 faller uten videre utenom erstatningsspørsmålene.

Spørsmålet om de øvrige klausuleringer må føre til erstatning behandles nedenfor. Det gjelder forbudet mot oppføring av nye hytter og utvidelse av eksisterende hytter, bestemmelser om vann og privét til hyttene og om lagring i hyttene, restriksjoner ved gjenoppføring av hytter, restriksjoner på transport, ferdsel og fiske og bestemmelser om omlegging av turløype.

- 11 -

For grunneierene er det for disse klausuleringer spørsmål om de betyr et vesentlig inngrep overfor dem innen rammen av den påregnelige utnyttelse av deres høyfjellsområde til jakt og fiske. Det dreier seg om utnyttelse av eiendommene i en tradisjonell binæring for grunneierne. I utgangspunktet må derfor erstatningskravene stå relativt sterkt, i den utstrekning klausuleringene innskrenker denne utnyttelsen med vesentlig økonomisk tap til følge. Ved bedømmelsen av virkningene av klausuleringene må en imidlertid se grunneierens høyfjellsområde under ett, altså både klausulert og ikke-klausulert areal. Det må kreves av grunneieren at han i rimelig grad tilpasser seg den nye situasjon som følge av klausuleringene.

For eierne av hytter på festet grunn er det spørsmål om klausuleringene betyr et vesentlig inngrep innenfor rammen av den påregnelige utnyttelsen av den enkelte hytte, og tilpasningskravet må gjelde også her.

Det gjelder restriksjoner av høyst forskjellig karakter. En finner at klausuleringene må ses dels enkeltvis og dels samlet, når det gjelder virkningene av dem.

De enkelte klausuleringer.

Forbud mot oppføring av nye hytter etter pkt. 1 og forbudet mot utvidelse av nåværende hytter til flere boenheter etter pkt. 9.

For de grunneiere som nå har driftshytter ses disse klausuleringer i sammenheng.

For nr. 7 - Salmund Gjeiskelid og nr. 9 - Kay Jeiskelid bedømmer en forholdene likt. Antakelig er den nåværende hytte stor nok for utnyttelsen av eiendommens jakt- og fiskemuligheter. En eventuell driftshytte til kan plasseres på ikke klausulert areal, uten at det fører til vesentlig ulempe sett i forhold til utvidelse av nåværende hytte eller ny hytte på det klausulerte arealet. En viser til at det er opparbeidet anleggsvei fra Jeiskelid og over ikke klausulert område. Disse klausuleringer gir da ikke grunnlag for erstatning.

- 12 -

For nr. 10 - Vadder og nr. 11 - sameiere i gnr. 86 bnr. 2 er forholdene anderledes. Oppføring av en driftshytte til må her ligge innenfor rammen av en påregnelig utnyttelse av eiendommens jaktmuligheter. Antall fellings-tillatelser for villrein ligger nemlig såvidt høyt, at det må være grunnlag for å drive med 2 jaktlag, noe de nåværende hytter ikke gir rimelig anledning til. Plassering av ny driftshytte utenom klausulert areal vil være problematisk. En tar her først og fremst hensyn til transportmulighetene men også til de krav til beliggenhet som må stilles for hytter i høyfjellet. Klausuleringene fører til et vesentlig tap i næringsinntekten ved jakt. Det må her dreie seg om vesentlig inngrep som gir grunnlag for erstatning. For nr. 10 - Vadder er nåværende hytte stor nok for et jaktlag, mens hytta på gnr. 82 bnr. 2 er for liten til det. Dette tas det hensyn til ved fastsettelse av erstatningene. Erstatningene baseres på et kapitalisert årlig nettotap i næringsinntekt ved utnyttelse av vedkommende eiendom til jakt. For nr. 10 - Vadder settes erstatningen til kr. 25.000,-. For sameiet gnr. 86 bnr. 2 settes erstatningen til ialt kr. 35.000,-, fordelt med kr. 25.000,- på takst nr. 11 og kr. 10.000,- på takst nr. 11 a som refererer seg til de av sameierne som eier nåværende hytte.

For de grunneiere som ikke har hytter er det grunnlag for erstatning for byggeforbudet i pkt. 1 til saksokte nr. 12 - Aalandslid. Det er grunnlag for oppføring av en hytte for utnyttelse av eiendommens jaktmuligheter. Transportmulighetene gir her neppe noe alternativ til å plassere hytta annet sted enn i klausulert areal. Også her dreier det seg om et vesentlig inngrep og tap. Ut fra de samme prinsipper som for takst nr. 10 og 11 settes erstatningen til kr. 15.000,-.

De øvrige grunneiere har tilfredsstillende muligheter for å utnytte eiendommene til jakt og eventuelt også fiske ved å plassere hytte på sitt høyfjellsareal utenom klausulert område. Byggeforbudet kan neppe føre til noe vesentlig tap i næringsinntekt i disse tilfellene. Det kan da ikke dreie seg om noe vesentlig inngrep som gir grunnlag for erstatning.

- 13 -

For de saksøkte som har hytte på festet grunn, kan det ikke være grunnlag for erstatning for forbudet i pkt. 9 om utvidelse av hyttene. Disse hyttene må være passe store for sine formål, og ingen av disse saksøkte hadde planer om utvidelse til flere boenheter. Utvidelse av hyttene kunne ikke være en så nærliggende mulighet at det kan tilgodese kravet om at det bære en den påregnelige utnyttelse som kan påberopes som grunnlag for erstatning. Klausuleringen er derfor ikke erstatningsbetingende.

Bestemmelsen i pkt. 9 om at helsevesenet kan kreve at gjenoppføring etter forfall, brann e.l. må skje i større avstand enn nå fra vatn og elver.

Hytteeieren har selv hånd om hytta skal forfalle eller ikke, noe som begrenser betydningen av bestemmelsen. Brann kan inntreffe, men det dreier seg om en uviss mulighet. At hytteeieren har krav på at hytta gjenoppføres innenfor klausulert område innebærer at en gjenoppført hytte kan nyttes til samme formål som den tidligere. Men en kan ikke se bort fra at bestemmelsen kan føre til en viss fordyrelse av gjenoppbyggingen. Ut fra en konkret vurdering for hver enkelt hytte finner en at klausuleringen innebærer et vesentlig inngrep og økonomisk tap for samtlige 7 hytteeiere. Det økonomiske tap antas å bli noenlunde det samme for hver hytteeier. Erstatningen settes passende til kr. 3.000.- til hver.

Restriksjoner i pkt. 9 om vannforsyning og i pkt. 8 og 10 privéter i hytter.

Det er tilgang på vann like ved alle hytter. Innlegging av vann kan bare være aktuelt ved provisorisk sommerledning som et alternativ til vannhenting. Privét finns nå på to av hyttene, nemlig Breivegens hytte og Turistforeningens hytte. Det dreier seg om lempelige restriksjoner for å beskytte mot avrenning av utslagsvann og forurensning fra privéter i vassdraget. De går neppe ut over det som en vanlig aksepterer som nødvendig også i høyfjellets vassdrag uansett klausulering.

- 14 -

Transportrestriksjoner etter pkt. 2 c.

Både Bykle kommune og Tokke kommune har innført forskrifter etter § 5 i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, men forskriftene er temmelig forskjellige. I begge forskrifter kan kommunen dispensere fra bestemmelsene i det enkelte tilfelle eller for det enkelte tidsrom, men det er opplyst at kommunene fører en streng praksis her. Anvendt på klausuleringsområdet har begge forskrifter bestemmelser som er strengere enn første avsnitt i klausuleringenes pkt. 2 c. Bestemmelsene i dette avsnitt kan da ikke være erstatningsbetingende. Bestemmelsene i 2. avsnitt innebærer et tillegg i restriksjoner. Men disse er meget lempelige, og transportene kan tilpasses disse uten nevneverdig ulempe.

Klausuleringenes pkt. 6 - restriksjoner på lagring av kjemikalier i hyttene.

Det er i det vesentlige lagring av parafin som har interesse. Kvantumsbegrensningene vil nok ha en viss betydning for transportene ved utnyttelsen av hyttene. Men ved fornuftig tilpasning av transportene til den nye situasjon skulle det ikke bli noen vesentlig ulempe som følge av disse begrensninger.

Det er tvilsomt om en i det hele tatt kan snakke om noe økonomisk tap, selv når en ser på de samlede virkninger for hytteeierne av restriksjonene på vannsystem og privétforhold, transportrestriksjonene og lagringsrestriksjonene. I alle fall må det dreie seg om nokså ubetydelige økonomiske utslag for hytteeierne. Det kan ikke dreie seg om inngrep som er så vesentlige at de utløser erstatningsplikt.

Klausuleringenes pkt. 7 - flytting av turløype og turløypas kryssing av Børtemannsbekken.

Her er det krevet erstatning bare av nr. 3 - Knut Breive. Turløypa gikk før nær Børtemannsbekken, men er nå flyttet opp i fjellskråningen hvor den vesentlig går over hans eiendom. Kommunen har besørget flyttingen av turløypa. Retten finner at det er oppstått ulempe her ved vanskelig-

- 15 -

heter i villreinjakten, og med antatt svikt i næringsinntekten til følge. Det økonomiske tap er ikke så stort men må anses vesentlig. Erstatningen settes til kr. 2.000.-.

Klausuleringenes pkt. 3 - forbud mot fiske i nedre del av Børtemannsbekken.

Etter opplysningene legges til grunn at fiskeretten her tilligger nr. 3 - Knut Breive med en halvpart, og en sjettedel på hver av nr. 4 - A/S Setersdalen, nr. 5 - Uleberg og nr. 6 - Hovden. Inngrepet går ut på et direkte forbud mot en side av den påregnelige næringsmessige utnyttelse av eiendommene. Inngrepet må likestilles med ekspropriasjon og er erstatningsbetingende. Erstatningen settes til kr. 600.- til nr. 3, og kr. 200.- til hver for nr. 4, 5 og 6.

De enkelte takster.

Takstnr. 1.

Bjarne Tveiten, Per Torleiv Tveiten, eier av gnr. 1 bnr. 1 i Bykle.

Det er krevet erstatning for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot lagring av kjemikalier.
4. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting i nedbørsfeltet i stølssammenheng.

Retten tilkjenner ikke erstatning.

- 16 -

Takstnr. 2.

Olav K. Breive, eier av gnr. 1 bnr. 6 og 9.

Erstatning er krevet for de samme poster som for takstnr. 1.

Retten tilkjenner ikke erstatning.

Takstnr. 3.

Knut A. Breive d.y., eier av gnr. 1 bnr. 22.

Det er krevet erstatning for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Fiskeforbud, Børtemannsbekken.
4. Forbud mot teltslagning.
5. Forbud mot lagring av kjemikalier.
6. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting i nedbørsfeltet i stølssammenheng.
7. Ulempe for jakten ved at turløypa legges midt inne i terrenget.

Retten tilkjenner erstatning for:

1. For fiskeforbudet i Børtemannsbekken kr. 600.--
2. For ulempe ved jakten kr. 2.000.--

- 17 -

Takstnr. 4.

A/S Sætersdalen, eier av gnr. 2 bnr. 2 og gnr. 3 bnr. 6 og 9 i Bykle.

Det er krevet erstatning for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Fiskeforbudet, Børtemannsbekken.
4. Forbud mot teltslagning.
5. Forbud mot lagring av kjemikalier.
6. Forbud mot konsentrert dyrehold.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 200.- for fiskeforbudet.

Takstnr. 4 a.

0. Breivegen, eier av hytte på festet grunn på gnr. 2 bnr.2 og med fiskerett.

Det er krevet erstatning for:

1. Transportrestriksjoner.
2. Forbud mot lagring av kjemikalier.
3. Privérestriksjoner.
4. Forbud mot utvidelse av hytte.
5. Forbud mot gjenoppføring av hytte på samme sted etter eventuell brann.
6. Forbud mot innlegging av vannforsyning og avrenning for vann.

Retten tilkjenner erstatning for forbudet mot gjenoppføring av hytte på samme sted med kr. 3.000.--

- 18 -

Takstnr. 5.

Jon Uleberg, Kjetil Uleberg, eier av gnr. 2 bnr. 1 i Bykle.

Erstatning kreves for:

1. Forbud for oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot fiske, Børtmannsbekken.
4. Forbud mot teltslagning.
5. Forbud mot organisert camping.
6. Forbud mot lagring av kjemikalier.
7. Forbud mot bruk av sprøytevesker.
8. Forbud mot konsentrert dyrehold.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 200.- for fiskeforbudet.

Takstnr. 6.

Paul Hovden, eier av gnr. 2 bnr. 8 i Bykle.

Erstatning kreves for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot fiske, Børtmannsbekken.
4. Forbud mot lagring av kjemikalier.
5. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 200.- for fiskeforbudet.

- 19 -

Takstnr. 7.

Salmund Gjeiskelid, eier av gnr. 3 bnr. 7 i Bykle.

Det kreves erstatning for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot lagring av kjemikalier.
4. Privétrestriksjoner.
5. Forbud mot utvidelse av hytte.
6. Forbud mot gjenoppføring av hytte på samme sted.
7. Forbud mot innlegging av vannforsyning og avrenning for vann.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 3.000.- for forbudet mot gjenoppføring av hytte på samme sted.

Takstnr. 8.

Sigrun Ryder Larsen,
Amund Enger,
Trygve Vetre, eier av gnr. 3 bnr. 8 i Bykle.

Erstatning kreves for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot lagring av kjemikalier.
4. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting.

Retten tilkjenner ikke erstatning.

- 20 -

Takstnr. 9.

Kay Jeiskelid, eier av gnr. 3 bnr. 18 i Bykle.

Erstatning kreves for de samme poster som takst nr. 7.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 3.000,- for forbudet mot gjenoppføring av hytte på samme sted.

Takstnr. 10.

Lars Vadder,

Knut Vadder, eier av gnr. 80 bnr. 3, 4, 5 og 8 i Tokke.

Følgende spesielle skjønnsforutsetning gjelder:

Klausuleringene er ikke til hinder for bygging av sikringsbu (herunder for privét og ved).

Retten tilkjenner erstatning for:

1. Forbudet mot oppføring av nye hytter og mot utvidelse av nåværende hytte til flere boenheter kr. 25.000,-.
2. Forbudet mot gjenoppføring av nåværende hytte på samme sted kr. 3.000.-.

_ 21 -

Takstnr. 11.

Gunnar Lia med flere, eier av gnr. 86 bnr. 2 i Tokke.

Erstatning er krevet for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot lagring av kjemikalier.
4. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting.

Retten tilkjenner erstatning for forbudet mot oppføring av flere hytter med kr. 25.000.--.

Takstnr. 11 a.

Margit Breivik og
Hege Romtveit, eiere av hytte på gnr. 86 bnr. 2 i Tokke.

Erstatning kreves for:

1. Transportrestriksjoner.
2. Forbud mot lagring av kjemikalier.
3. Privérestriksjoner.
4. Forbud mot utvidelse av nåværende hytte til flere boenheter.
5. Forbud mot gjenoppføring av hytte på samme sted.
6. Forbud mot innlegging av vannforsyning og avrenning for vann.

Retten tilkjenner erstatning for:

1. Forbudet mot utvidelse av nåværende hytte til flere boenheter
kr. 10.000.--.
2. Forbudet mot gjenoppføring av hytte på samme sted kr. 3.000.--.

- 22 -

Takstnr. 12.

Inge G. Aalandslid, eier av gnr. 118 bnr. 1 i Tokke.

Erstatning er krevet for:

1. Forbud mot oppføring av byggverk.
2. Transportrestriksjoner.
3. Forbud mot lagring av kjemikalier.
4. Forbud mot konsentrert dyrehold og beiting.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 15.000.- for forbudet mot oppføring av nye hytter.

Takstnr. 13.

A/S Bykle Reinsamlag v/styrets formann Torjus Breive.

Erstatning er krevet for:

1. Transportrestriksjoner.
2. Forbud mot lagring av kjemikalier.
3. Privérestriksjoner.
4. Forbud mot utvidelse av bestående hytter.
5. Forbud mot gjenoppføring av hytter på samme sted.
6. Forbud mot innlegging av vannforsyning og avrenning for vann.
7. Forbud mot bruk av sprøytevesker.

Retten tilkjenner ikke erstatning.

- 23 -

Takstnr. 14.

Arendal og Oppland Turistforening, eier av hytte på grunn tilhørende A/S Setersdalen, takstnr. 4.

Erstatning kreves for:

1. Forbud mot lagring av kjemikalier.
2. Privétrestriksjoner.
3. Forbud mot utvidelse av bestående hytter.
4. Forbud mot gjenoppføring av hytter på samme sted.
5. Forbud mot innlegging av vannforsyning og avrenning for vann.

Retten tilkjenner erstatning for forbudet mot gjenoppføring av hytte på samme sted med kr. 3.000.-.

Tiltredelsestidspunkt, rente.

Kommunen har godtatt de saksøktes påstand om at tiltredelsestidspunktet settes til 1/10 1983 og det øvrige i pkt. 2 i de saksøktes alminnelige påstand.

Saksomkostninger.

Høyesterettsadvokat Vale har i brev til retten av 28/9 d.å. inngitt omkostningsoppgave som samlet viser kr. 35.882.-, og kommunens prosessfullmektig har i brev av 2/10 s.å. meddelt at han ikke har noen bemerkninger til omkostningsoppgaven. Det er også enighet om at kommunen skal erstatte de saksøkte saksomkostningene etter prinsippet i skjønnslovens § 54. Erstatning for saksomkostninger blir å tilkjenne i samsvar med dette.

- 24 -

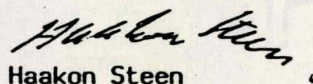
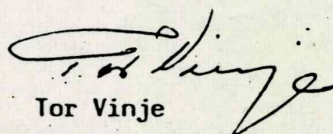
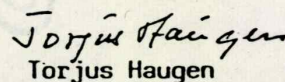
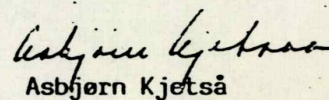
S l u t n i n g :

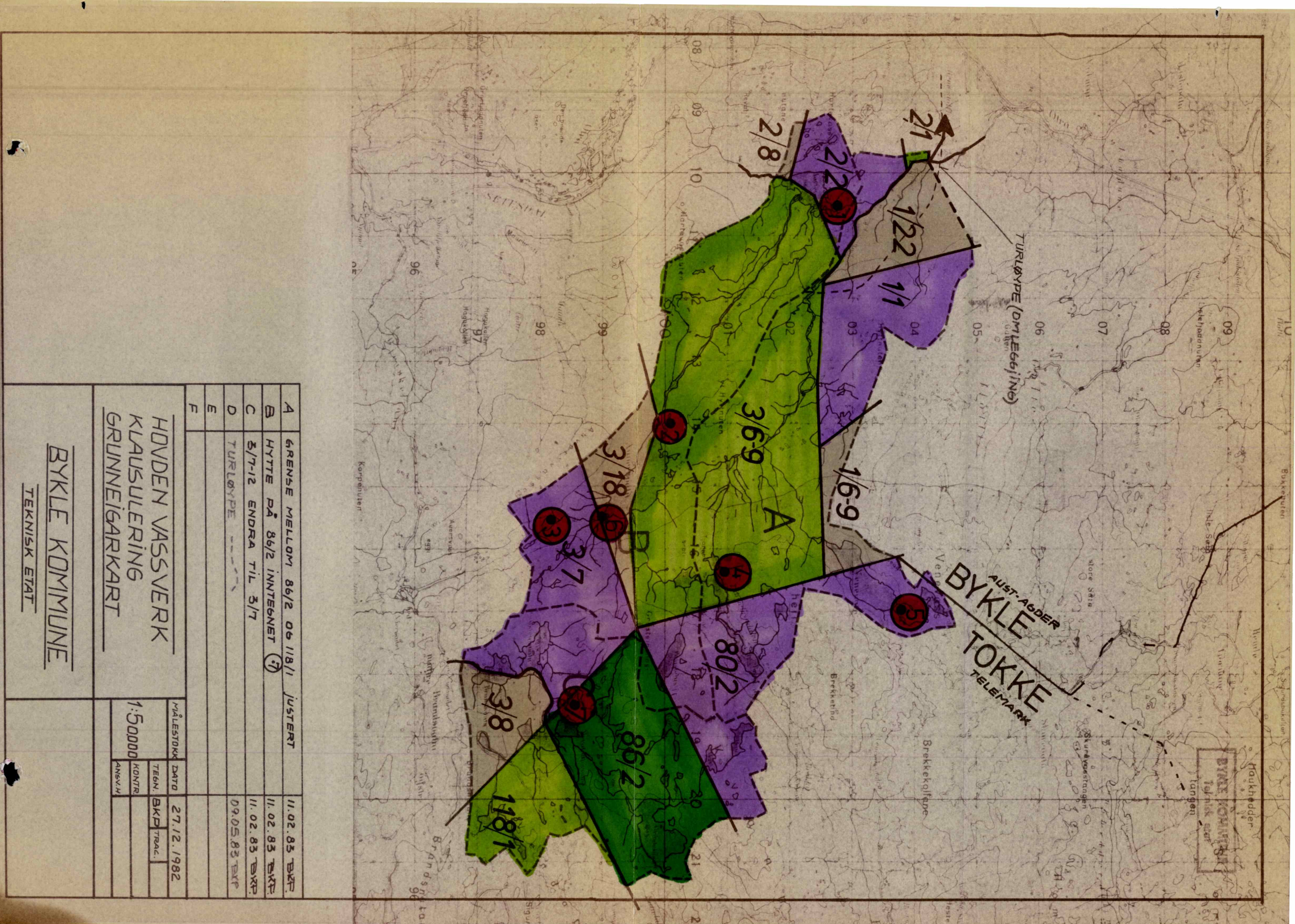
1. Erstatninger fastsettes slik det fremgår av de enkelte takster.
2. De fastsatte erstatninger forrentes fra 1/10 1983 med 12 -tolv- % årlig rente frem til skjønnet er rettskraftig. Deretter løper vanlig morarente til utbetaling skjer.
3. Bykle kommune tilpliktes å erstatte de saksøkte ved høyesterettsadvokat Thorstein Vale, Gvarv, saksomkostninger med kr. 35.882,--trettifem-tusenåttehundreogåttitokroner- med oppfyllelsesfrist 2 -to- uker fra forkynnelsen av skjønnet.

* * *

Bare retten var tilstede da skjønnet ble avsagt.
Skjønnet må forkynnes for partene ved prosessfullmektigene.

Retten hevet.

Haakon Steen
Bjørn Berdal
Tor Vinje
Torjus Haugen
Asbjørn Kjetså

BILAG NR 1

OK- Arkiv: 2003/000132-9

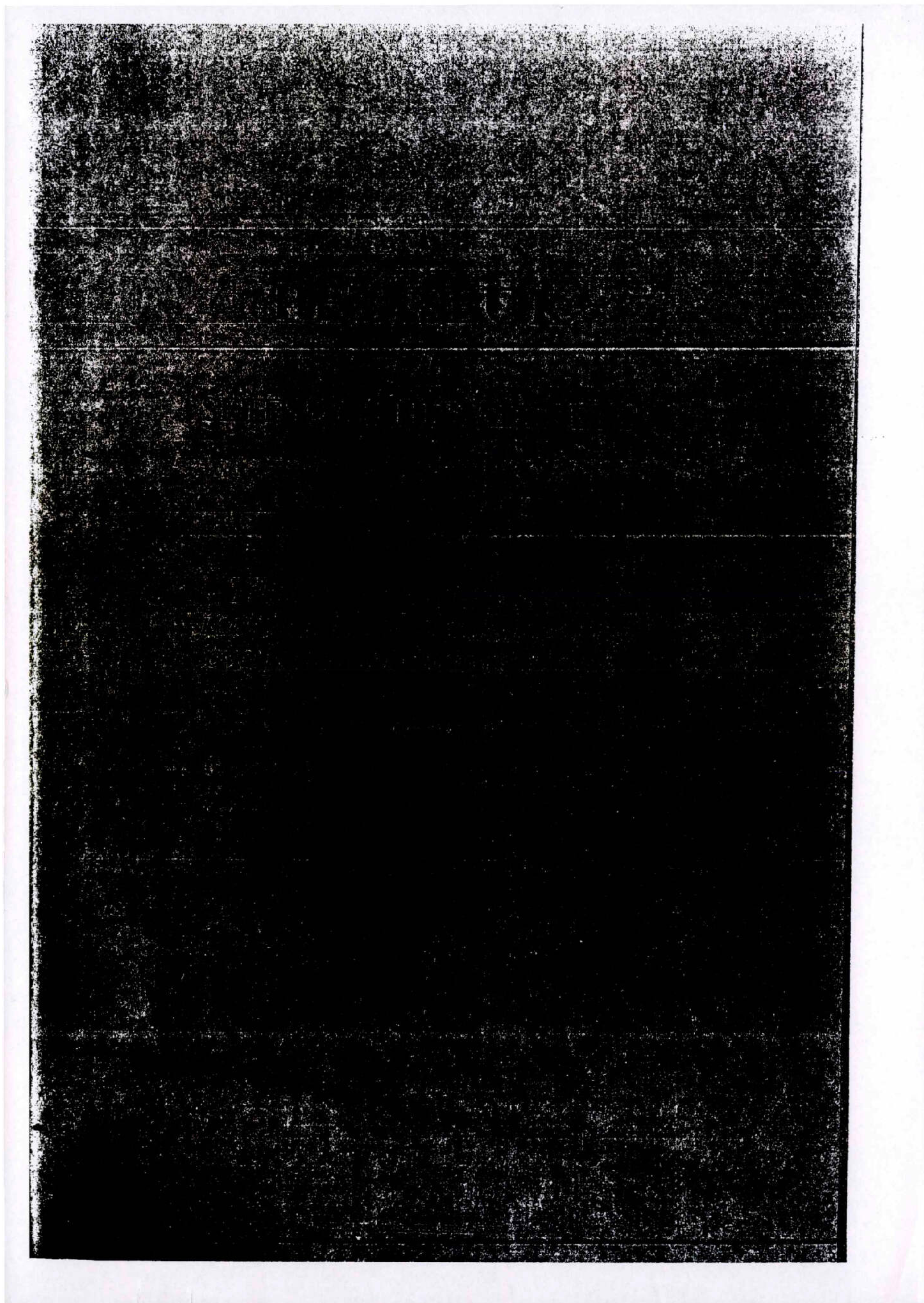
(OB- Arkiv: 2003/000025-9)

Sak B 20/1975 og B 4/1980

Del V

Fallskjønnet

Doknr: 445357 Tinglyst: 05.05.2022
STATENS KARTVERK

S k j ø n n

del V.

Innholdsliste:

	side
I. Innleiding.	2
II. Emne for skjønn.	9
III. Grunnleggande dokument.	14
1. Manøvreringsreglement.	14
2. Konesjonsvilkår.	17
3. Skjønnsføresetnader.	25
IV. Prosessuelle tvistar:	38
1. Avvisingspåstand.	38
2. Spørsmål om godkjenning av A/S Setersdalen, Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansands Elektri- sitetsverk som saksøkte.	40
V. Rettsgrunnlaget for skjønn og oreigning.	49
VI. Generelle påstander.	50
VII. Oversyn over hydrologien og utbyggingssystemet.	60
VIII. Spesielle problem med partsstandpunkta og rettens vurdering.	68
1. Skal ein rekne midlere vassføring for utrekning av naturhestekrefter for alle delar av systemer?	68
2. Vatnet frå Skyvatn.	70
3. Strengprinsippet eller lokalprinsippet.	71
4. Utnytting av fall med pumpeverk.	72
5. Vatn overført til Byrtemannsbekken.	72
6. Brattliåna	74
7. Neddemde fall.	75
IX. Generelle føresetnader for prisvurdering.	76
1. Spørsmål om å trekke Brokke I inn i kostnadsvurdering for nåverande utbygging.	76
2. Både/og - enten/eller.	79
3. Spørsmål om auka minstevassføring ved Valle Vm.	85

	side
X. Tolking av kontrakter m.v. Generelle synspunkt.	87
1. Jordlovsskjønn 1936.	87
2. Kontraktane av 1913-17.	94
3. Kontraktane etter siste krigen.	101
XI. Moment til vurdering av fallprisen.	102
1. Utbyggingskostnader.	102
2. Kostnadsklassar.	111
3. Verdsetting av overregulering og tørrårsikring.	112
4. Skjønnspraksis m.v.	113
5. Tidspunkt for verdsetting. Renter.	115
XII. Fastsetting av fallpris.	117
XIII. Einskilde takstnummer.	118
Slutning	325

R e t t s b o k

for

Setesdal heradsrett.

Rett kopi bekreftes
Sign.: Sven Farbrøt
advokat

År 1983 den 2. august var det rettsmøte i Morgedal på
Morgedal Turisthotell.

Rettsformann: Sorenskrivar Jens Haugland.

Skjønnsmenn: 1. Bonde Tor Vinje, Edland.

2. Fylkesskogmeister Bjørn Berdal, Kristiansand S.

3. Sivilingeniør Arne Lieungh, Oslo.

4. Heradsskogmeister Odd E. Pedersen, Hægeland.

varamenn:

1. Sivilingeniør Levald Myrtveit, Bærum.

2. " " Lars Hellandsjø, Oslo.

3. Bonde Torleiv Lid, Morgedal.

Sak: B 20/1975 og B 4/1980 del V (fallskjønn).

Saksøkar: 1. I/S Øvre Otra.

2. Otteraaens Brugseierforening.

Prosessfullmektig: Høgsterettsadvokat Jan Dahl, Oslo.

Saksøkt: Grunneigarar og rettshavarar i Bygland, Valle og Bykle.

Prosessfullmektigar: 1. Høgsterettsadvokat Kåre Ødegaard,
Oslo.2. Høgsterettsadvokat Thorstein Vale,
Gvarv.

- 2 -

3. Høgsterettsadvokat Hallvard Roholdt,
Kviteseid.
4. Høgsterettsadvokat Georg Lous, Oslo.
5. Advokat Olav Bryge, Kristiansand S.

Saka gjeld: Skjønn i samband med regulering og utbygging i
Øvre Otra - fallskjønn.

- - -

Etter rådlegging for stengde dører, vart det for ustengde
dører sagt slikt

s k j ø n n :

I. Innleiing.

Heilt frå århundreskiftet har det vore ei rad suksessive
reguleringar i Otravassdraget i Aust-Agder/Vest-Agder med sikte
på kraftproduksjon. Etter det som er opplyst i St. prp. nr.
140 (1973 - 74) er det i tidsromet 1903 - 63 gitt ialt 18
(del-) konsesjonar i vassdraget.

Det har då også fram gjenom tida vore ei rad regulerings-
og oreigningsskjønn. Etter siste krig stod øvre del av vass-
draget for tur med nye reguleringar og utbyggingar. Med kgl.
res. av 15.desember 1961 fekk Otteraaens Brugseierforening og
I/S Øvre Otra rett til nye reguleringar og overføringar og
rett til å rå over alt vatnet frå Bykil til Nomelandsmo, og
vidare rett til å oreigne nødvendig grunn og rettar for ut-

- 3 -

bygging av Brokke Kraftverk på Nomelandsmo. Skjønn til fastsetting av skadebøter til grunneigarane vart slutført 18/3 1964 med overskjønn slutført 18/12 1966. Verket på Nomelandsmo (Brokke I) kom i drift sommaren 1964. Det var deretter fleire planar og mykje diskusjon om den vidare utbygginga. Otteraaens Brugseierforening og I/S Øvre Otra søkte konsesjon for bygging av ein stor dam tvers over dalen ved Bykil. Denne søknaden vart tilslutt definitivt skrinlagt av regjeringa i 1969. I 1972 kom så ein ny, heilt omarbeidd søknad om reguleringar og overføringar i øvre del av Setesdal.

Med Kgl. res av 15. november 1974 fekk Otteraaens Brugseierforening og I/S Øvre Otra på nærare fastsette vilkår løyve til nye reguleringar og overføringar i Otra med ein del sideelvar og bekkar, og rett til å øreigne fallrettar m.v.

Resolusjonen har slik slutning:

- " 1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget, på de vilkår og under de forutsetninger som er nevnt i Industridepartementets foredrag av 15. november 1974.
2. I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 fastsettes ervervsbestemmelser i forbindelse med tillatelse for I/S Øvre Otra til erverv av fallrettigheter i Otra-vassdraget på de vilkår som er fastsatt i det ovenfor nevnte foredrag.
3. Det fastsettes manøvreringsbestemmelser for reguleringene og overføringene i samsvar med det ovenfor nevnte foredrag som gjeldende inntil videre."

Den 11. september 1975 kravde dei to konsesjonærane skjønn ved Setesdal heradsrett for å få fastsett vederlag og skadebot til vedkomande grunneigarar og rettshavarar.

Partane og retten var samde om å dele skjønnet opp slik at det ikkje skulle gå for lang tid mellom opning (incaminatio) og slutføring av kvar etappe. I samsvar med dette, vart del I slutført den 17. januar 1978 - ein del som tok med overføring av Faråni, kraftliner, vegar, ymse anleggsstader m.v. Den 26. januar 1980 slutførde retten del II i skjønnet - ein del som tok med regulering Skarjeså - Kvervå og Øystøydalen, ymse bekkinntak, hytter og hyttetometer ved Vatnedalsvatn, hytter ved vegen til sekundærdammen, kloakk og brønnar i Bykle kyrkjebygd m.v.

- 4 -

Med kgl. res. av 16/3 1979 fekk saksøkarane løyve til endring i planen frå 1974, den såkalla planendring A.

Endringa går i hovudsak ut på at Otra vert ført i tunnel frå Lislevatn til Førresvatn. På denne tunnelen tek ein også inn vatn frå Væringså og Skyvatn og det lokale tilrenne til Hartevatn/Breivevatn gjennom pumpestasjon ved Breive til overføringstunnelen. Vatnet frå Førresvatn skal gå i tunnel til Vatnedalsvatn, og med rett for regulanten til å la dette gå gjennom Ormsa kraftverk.

Kgl. res. av 16/3 1979 lyder slik:

" TILLATELSE FOR OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING TIL Å

ENDRE PLANEN FOR REGULERING AV ØVRE OTRA

Ved kongelig resolusjon av 16/3 1979 ble følgende bestemt:

1. Otteraaens Brugseierforening tillates å foreta planendring i den tillatelse som ble gitt ved kongelig resolusjon av 15. november 1974 om ytterligere regulering og overføringer i Otravassdraget i samsvar med og på de vilkår som er nevnt i Olje- og energidepartementets foredrag av 16. mars 1979.
2. Det gjøres endring i manøvreringsreglementet i Otravassdraget i samsvar med ovennevnte foredrag."

Dei vedtatte vilkåra lyder:

- "
1. Anleggsvegen til Ormsaosen stenges for almen ferdsel med bom ved Vatnedalsdammen. Kjøring på vegen skal kun være tillatt i forbindelse med byggingen og driften av kraftanlegget og for grunneiere i næringsøyemed. Vegen skal ikke brøytes før 15. juni så fremt ikke hensynet til kraftverkets drift gjør tidligere brøyting tvingende nødvendig.
 2. Konesjonæren plikter å bygge og vedlikeholde en terskel som best mulig opprettholder naturlige vasstandsførhold i Lislevatn, jfr. for øvrig post 20 i konsesjonsvilkårene av 15. november 1974.
- Såfremt tilfredsstillende løsning kan finnes, skal terskelen utstyres med fisketrapp. Utformingen av trappen skal godkjennes av Direktoretet for vilt og ferskvannsfisk."

- 5 -

Den 10. mars 1980 sende h.r.advokat Jan Dahl til Setesdal heradsrett nytt skjønnskrav på grunnlag av planendring etter kgl.res. av 16/3 1979. Det er sak B 4/1980.

I samsvar med lov om vassdragsregulering § 16 nr. 1 og 2 og samtykke av 25/2 1980 frå Olje- og Energidepartementet, vart stemnemålet forkynt i samsvar med lov av 9/9 1851 (almanastemning). Det kom ikkje inn tilsvar frå nokon til dette stemnemålet.

I møte den 11. november 1980 gjorde retten med samtykke frå partane vedtak om å slå saman sakene B 20/1975 og B 4/1980.

Den 2. april 1981 sluttførde retten del III i skjønnen (Otra på stroket Nomelandsmo - Bykil, magasin Vatnedalsvatn, Urarvatn, Reinevatn, Skarjesvatn m.v., skade på reinsdyrjakt m.v.).

Etter skriftleg førebuing vart del IV i skjønnen opna med rettsmøte i Bykle den 1. juni 1981. Denne delen vart sluttført 24. september 1982, og gjeld reguleringar og overføringar i Otra på stroket Bykil - Sæsvatn, i Geiskeliå, Auervasså, Byrtemannsbekken, Væringså, Førsvasså og Løyningså, vidare i Nørdste Brandsvatn, Gråsteinsvatn, Hartevasstjønn, Hartevatn, Breivevatn og Store Førresvatn.

Med brev av 11. november 1981 frå Olje- og Energidepartementet fekk saksøkarane melding om at den såkalla planendring C var godkjend.

- 6 -

Brevet lyder slik:

" Ved kgl. res. av 30.10.81 er det gitt Otteraaens Brugseierforening/I/S Øvre Otra tillatelse til planendring vedrørende regulering av Skarjesvatn m.v. i Otravassdraget.

I forbindelse med tillatelsen er det fastsatt vilkår i medhold av lov om vern mot vannforurensning.

Manøvreringsreglementet gitt ved kgl. res. 15.11. 1974 endres således:

"1A. Reguleringsmagasiner:

Øvre reguleringsgrense for Skarjesvatn endres til 1079,0 og reguleringshøyde endres til 4,0 m.

1B. Overføringer:

b) 3 endres til:

" Avløpet fra Urarvatn, inkl. avløpet under pkt. 1 (ialt 70 km²) overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.""

Retten gjør merksam på at arealoppgåva skal vere 98 km², ikkje 70 km².

Vidare står det i brevet av 11/11 1981:

" Det fastsettes følgende vilkår i medhold av lov om vern mot vannforurensning:

- "1) Konesjonæren plikter etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å la utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for å avverge eller redusere virkningen av forurensning som står i forbindelse med utbyggingen.
- 2) Konesjonæren plikter etter vedkommende departements nærmere bestemmelser helt eller delvis å bekoste oppfølgingsundersøkelser i de berørte vassdragene/vannforekomstene.""

- 7 -

Med kgl.res. av 11. juni 1982 fekk Otteraaens Brugseierforening godkjend planendring B. Den går stutt sagt ut på at inntil 1,5 m³/s frå Hartevasstjønn blir ført over til Byrtemannsbekken. Resten av vatnet skal følgje Auvervasså, og vil i nedre delen av Bastogdalen gå i tunnel direkte til Hartevatn. Manøvreringsreglementet vart endra i samsvar med dette (pkt. IB a 2). Den 18. januar 1982 sende h.r.advokat Jan Dahl på vegne av I/S Øvre Otra og Otteraaens Brugseierforening nytt skjønnskrav på basis av den kongelege resolusjon av 30/10 1981, seinare utvida på basis av kgl. res. av 11/6 1982.

Del V i skjønnet (fallskjønnet) vart opna med rettsmøte i Bykle den 22. mars 1982. Det var også rettsmøte den 23, 24 og 25 mars 1982. Retten var etter semje mellom partane sett med tre varamenn.

Den rettsoppnemnde sakkunnige i hydrologi, sivilingeniør Ræstad, gav ei hovudutgreiding i saka den 25. februar 1982 (utgreiding nr. 9) som er revidert med tillegg av 5. mars 1982. I denne har Ræstad også tatt med ein del om sitt syn på prisvurdering når det gjeld vassfall. Den 5. oktober 1982 gav Ræstad ei tilleggsutgreiding (utgreiding nr. 10), og då også med ein del argumentasjon mot saksøkarane (h.r.adv. Dahl) særleg når det gjeld prisutvikling og prisvurdering.

Med prosesskriv av 7. juni 1982 la h.r. advokat Dahl fram ei utgreiding av sjefssingeniør Olav Egeland dagsett 1. juni 1982.

Med prosesskriv av 27. sept. 1982 sende h.r. advokat Ødegaard til retten ei utgreiding av 25/6 1982 frå sivilingeniør Johan Kinck som er partsengasjert sakkunnig for dei saksøkte.

- 8 -

Det var avsluttande rettsmøte (prosedyremøte) i Bykle i tida
19 - 28. oktober 1982.

Der møtte og gav forklaring som rettsoppnemnt sakkunnig
i hydrologi sivilingeniør Erik Ræstad, og som sakkunnig
engasjert av h.r.advokat Ødegaard for hans partar, sivilingeni-
ør Johan Kinck.

Deretter var det prosedyre med påstandar som er referert seinare.

- 9 -

II. Emne for skjønnet.

Emne for del V av skjønnet er å avgjøre ein del tvistar som vart utsette i del IV i skjønnet og å fastsetja fallerstatningane til dei saksøkte som eig fallrettar i denne delen av vassdraget.

Der I/S Øvre Otra ikkje alt eig fallrettane, vil det bli fastsett fallerstatning frå inntaket i elva eller bekken og ned til den staden der vatnet renn ut att i vassdraget nedanfor kraftstasjonen.

Den delen av vassdraget som er med i dette skjønnet er:

1. Otra ovanfor Bykil med sidevassdrag (ein del av fallrettane på dette stroket har eksproprianten fått råderetten over etter tidligare skjønn eller ved frivillige salg eller avtalar).
2. Vatnet frå Brattliåna som er teke vekk frå Otra frå undervatnet ved Brokke Kraftverk ned til Byglandsfjord.
3. Faråna og Holsbekkane som vert ført inn i driftstunnelen og nytta i Brokke Kraftverk.

Det materialet skjønnsretten særleg har nytta for utrekning av fallerstatningane er:

Frå den rettsoppnevnte sakkunnige i hydrologi siv.ing. Erik Røstad:

- Utgreiing nr. 9: "Beregning av Naturhestekrefter i Øvre Otra. Prišeksempler fallverdi". Datert 25. februar 1982.
- " " 10: Tilleggutgreiing til utgreiing nr. 9, datert 5. oktober 1982.

Norsk Oppmåling og Flykartlegging A/S har målt opp fallet for kvart takstnummer. I ei samlemappe har dei gjeve oppgåver over

- 10 -

fallhøgder og naturhestekrefter for kvart takstnummer. Grunnlaget for utrekning av naturhestekreftene har firmaet funne i utgreiing nr. 9 frå siv.ing. Erik Røstad.

Vidare har NOF laga teikningar med eigedomstilhøve m.m. for vassdraget.

Vidare utgreiding frå den partsengasjerte sakkunnige sivilingeniør Johan Kinck og fleire utgreidingar av sjefsingeniør Olav Egeland.

Fastsetting av prisen for fallrettane.

Fallverdien i eit vassdrag vert til vanleg rekna ut etter kor mange naturhestekrefter som kan produserast. Talet på naturhestekrefter finn ein ved å rekna den regulerte vassføringa nytta ut i heile fallhøgda for kraftverket utan å ta omsyn til energitap i tunnelar, røyr og maskinar.

Meir om naturhestekrefter (nat.hk), regulert vassføring og fallhøgde finn ein i eit eige kapittel "Oversyn over hydrologien og utbygningssystemet".

Kraftselskapet skal betala fullt ut berre for den fallhøgda som kan nyttast i kraftverket frå inntaksmagasinet og ned til undervatnet ved kraftsatsasjonen. Ofte vil ein bekk eller ei elv bli ført over frå sitt naturlege løyse på ein stad som ligg høgare enn inntaksmagasinet. Det vert då betalt fallerstatning for heile den turrlagte høgda. Ettersom den turrlagde høgda i eit slikt høve er større enn den nyttbare fallhøgda, så må det bli noko mindre naturhestekrefter for kvar fallmeter. Det må då takast med ein reduksjonsfaktor når fallverdien skal reknast ut.

Storleiken av magasina har mykje å seia for verdien av eit kraftverk. I magasina kan vatnet lagrast når den naturlege vassføringa er stor og vatnet kan sleppast når det er bruk for det i kraftproduksjonen. Særleg Skarjes og Holen Kraftverk har magasin som er svært store i høve til det årlege tilrenne.

- 11 -

Dette er ein føremon som det vert teke omsyn til ved vurdering av prisen.

Svært viktig for fastsetting av naturhestekraftprisen er utbyggingskostnaden. Låg byggekostnad gjer vassdraget meir verdfullt for utbyggaren og dermed vil prisen for kvar nat.hk. bli høg. Er byggekostanden høg, vil nat.hk-prisen bli lågare.

Prisen pr. nat.hk. finn ein ved å samanlikne med andre skjønn og ved frivillige salg. På den måten kan det finnast ein slags marknadspris.

Tilhøve mellom fallerstatningar og erstatning for skade og ulempe.

Der falla er kjøpte, må retten tolka kjøpekontraktene og omstende ved kjøpet for å finne om det skal betalast erstatning for skader og ulemper i tillegg til fallerstatning.

Der fallrettane skal oreignast, vil retten avgjera om det skal svarast skadebot både for fall og for skade og ulempe, eller berre for ein av delane = erstatning for skade og ulempe der denne er større enn fallverdien, og fallerstatning der denne er størst. I det siste høve må tidlegare utbetalt skadebot trekkast frå erstatning for fallet.

Finn retten at det skal betalast erstatning både for fallverdi og for skade og ulempe så blir prisen pr. nat.hk. sett ned, slik at dei totale erstatningane blir omlag dei same i begge høve.

Twistar om eigedomsretten.

For svært mange takstnummer er det tvist om kven som eig rettane i vassdraget.

Der det er tvist mellom saksøkte, kan ikkje denne retten avgjera tvisten. Vederlag for fall blir fastsett og oppført som

- 12 -

omtvista og summen vert sett inn på ein sperra konto til tvisten er avgjort.

Utsette saker.

I tidlegare del IV av skjønnet er det for nokre takstnummer ført opp skadebøter som er omtvista med eksproprianten. Desse tvistane vil bli avgjorde i denne del av skjønnet.

Særlege emne.

a. Pumping.

Slik kraftanlegget er bygd, må vatn frå Breive/Hartevatn pumpast opp i Store Førresvatn og vatn frå Skarjesvatn må pumpast opp i Urarmagasinet for å kunne utnyttast.

Det er minst to måtar å rekna ut fallerstatningane i slike høve:

1. Fallverdien vert rekna ut etter den høgda vatnet vert utnytta med frådrag for pumpehøgda.
2. Ein rekner vatnet nytta frå det bassenget det er pumpa opp til, og trekker pumpekostnaden inn i vurderinga.

b. Skyvatn.

i 1960 vart Skyvatn regulert ved ein tappetunnel som førde vatnet over til Væringsåni.

Fallerstatningane for det overførte vatnet vart avgjorde ved skjønn for strekkja frå Skyvatn til Hartevatn.

Retten vil avgjera om grunneigarane skal få fallerstatning

- 13 -

frå inntaket i Væringsåni ned til Hartevatn også for det vatnet som er overført frå Skyvatn.

c. Nyutting av vatn overført frå Hartevasstjønn til Byrtemannsbekken.

Frå Hartevasstjønn kan det overførast vatn opptil 1,5 m³/s til Byrtemannsbekken. Gjennomsnittleg blir det overført 27 mill. m³ i året.

Dette vatnet renn frå Byrtemannsbekken ut i Otra og vidare ned til Hartevatn. Dette vatnet fører til at ein kan redusere den tappinga frå Lislevatn som trengs for å fylla kravet til minstevassføring i Otra nedanfor Byrtemannsbekken.

Partane er usamde om kva høgd dette vatnet kan reknast å vera utnytta frå.

Retten vil ta stilling til desse alternativa:

1. Skal alt det overførte vatnet reknast utnytta frå Lislevatn kote 840,
2. skal vatnet reknast utnytta frå Hartevatn kote 753,9, eller
3. skal ein del av det overførte vatnet reknast nytta frå kote 840 og resten av vatnet reknast nytta frå kote 753,9.

d. Brattliåna.

Elva ovanfor Bossvatn blir teke med ved Ulla-Førre skjønnnet og er derfor ikkje med her.

På strekkja Bossvatn - undervatn Brokke Kraftverk eig eksproprianten alle vassdragsrettar.

Dette skjønnnet skal fastsetja ein nat.hk-pris eller pris pr. fallmeter for strekkja undervatn Brokke Kraftverk - Byglandsfjord.

Strekkja nedanfor Byglandsfjord er ikkje med i skjønnnet.

- 14 -

III.

Grunnleggande dokument.

Med kgl.res av 15/11 1974 er det gitt løyve til overføring av Otra med sideelvar for utbygging i Ormsa, Holen/Skarjes og Skarg Kraftverk. Det er planendringar av 16/3 1977, 30/10 1981 og 11/6 1982. Med kgl.res. av 3/4 1979 og 28/4 1980, fekk I/S Øvre Otra rett til oreigning av manglande fallrettar i Otra med sideelvar (jfr. vassdragsloven § 148).

Manøvreringsreglementet lyder slik etter kongelege resolusjonar av 15/11 1974, 16/3 1979, 30/10 1981 og 11/6 1982:

A. Reguleringsmagasiner.

I.

	Nat. v.st.	Reg.grenser		Reg.høyde m
		Øvre	Nedre	
Braivatr-Sesvatn	895,0	896,5	894,0	2,5
Skyvatn	1 090,0		1 078,0	12,0
Store Ferresvatn	839,0	843,0	836,0	7,0
Hartevatr	753,9	758,9	751,9	7,0
Ormsavatn	866,0	868,0	856,5	11,5
Vatnedalsvatn	745,0	840,0	700,0	140,0
Store Urarvatn	1 160,0	1 185,0	1 141,0	44,0
Lille Urarvatn	1 153,5	1 185,0	1 151,0	34,0
Ytre Røtevatn	1 180,4	1 185,0		4,6
Rønevatn	1 171,7	1 185,0	1 165,0	20,0
Skarjesvatn	1 076,6	1 079,0	1 073,0	4,0
Bossvatn	529,0	551,0	495,0	56,0
Hovatr	685,84	590,68	673,84	16,84
Langerakvatn	595,34	597,84	593,84	4,0
Gyvatn	561,5	564,5		3,0
Byglandsfjord		203,0	198,0	5,0

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som tidligere reglement, høydene for Skarjesvatn er angitt i lokalt høydesystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVE's nivellementer. I Hartevatr kan magasinet over kote 757,3 benyttes ved pumping til Vatnedalsvatn. Nedtapping av Hartevatr under 757,3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått. Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelser innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjonen i vassdraget.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatn ikke være lavere enn kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Så lenge bare tilleggsreguleringen av Bossvatn er tatt i bruk kan ytterligere 1 m nedtapping av Byglandsfjord foretas. Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom. Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydlige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

- 15 -

B. Overføringer.

- a)
 1. Avløpet fra Nørste Brandsvatn i Gjeiskeliåna (14,3 km²) overføres til Auervassåa.
 2. Av avløpet fra Hartevatns felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt.1, overføres inntil 1,5 m³/s til Børttemannsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatn sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²).
 3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjördungsbekken overføres til Hartevatn.
 4. Avløpet fra Skyvatn (18km²) overføres til Væringsåa.
 5. Avløpet fra Lislevatn (244km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt.4 føres inn på overførings-tunnelen.
 6. Avløpet fra Hartevatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevassføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overførings-tunnelen fra Lislevatn.
 7. Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, ialt 491 km², overføres til Vatnedalsvatn.
- b)
 1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn.
 2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatn for lagring.
 3. Avløpet fra Urarvatn, inkl. avløpet under pkt. 1 (ialt 70 km²) overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.

(Merknad frå retten: Arealet skal vere 98 km², ikkje 70 km²).
- c)
 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatn for lagring: Kvervå (18 km²), rest Skarjeså (8 km²), Trågumså (7,3 km²), Hisbekken (3,1 km²), Fossbekken (2,3 km²) og Kvernbecken (1,5 km²).
 2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (ekskl. nedbørsfeltet til Urarvatn, jfr. ovf. pkt. b3) inkl. avløpene under pkt.a.6 og c.1 (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- d)
 1. Avløpet fra OTRAS restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.
 2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brokke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
 - Holsbekkene (5,6 km²), Heiså (33 km²) Ljoså m/bielv
 - Gjessløyå (123 km²), Sollibekken (7,6 km²),
 - Lisleå (12,8 km²), Flåsse (3,2 km²), Åmliå (5,3 km²)
 - Kåvå (18 km²), Hovedstøylså (14 km²) og Farå (109 km²).

2.

For den alminnelige fløting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.

3.

Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandsfjord skal primært skje med hensyn på fallene i denne del av vassdraget. Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til almene interesser. Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 1m³/sek. I Otra nedenfor Børttemannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevassføringer på henholdsvis 4 m³/sek. og 1 m³/sek.

- 16 -

Fra Harteavatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.

Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober og 2 m³/sek. resten av året.

Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 3 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til henholdsvis 5 og 3 m³/sek.

Nedenfor Byglandsfjord skal vassføringen målt ved Vigeland VM i den tid ovennevnte restriksjoner for tapping fra Byglandsfjord gjelder ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som ovenfor skal minstevassføringen kunne økes til 80 m³/sek.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvassføringen i Skarjeså og Bossvasså kan under driftsuhell i Urar eller Skarjes, respektive Brokke kraftstasjoner bli noe større under normale forhold. For øvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes.

Imidlertid kan konsesjonæren etter departementets nærmere bestemmelse tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmengder, temperatur, snødybder m.v. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som reguleranten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelse av dette reglement avgjøres med bindende virkning av departementet.

7.

Viser det seg at vannslippingen etter reglementet medfører skadelige virkninger for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer i reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg."

- 17 -

Dei almenne vilkår for løyvet til Otteraaens Brugseierforening
til nye reguleringar og overføringar i Otra av 15/II-74 lyder slik:

1.

«Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Dersom vassfall som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeier i anlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfalleieres andeler i anlegget staten uten vederlag.

Det utførte anlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vasskraften som ved reguleringene og overføringene tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter.

Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 1,50 pr. nat.-hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 7 pr. nat.-hk.

Etter 10 år fra denne konsesjons datum kan konsesjonsavgiftene tas opp til ny prøvelse. Avgiftene og revisjonsperioden gjelder også første byggetrinn av Brokke kraftverk.

Økingen av vasskraften skal beregnes på grunnlag av den økning av vassføringen som

reguleringene og overføringene antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med de tidligere gjennomførte reguleringer i vassdraget. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringene og overføringene innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Hvis det blir vedtatt lovendring i vassdragsreguleringsloven med avgiftsregler som også gjelder for flerårsmagasiner, skal avgiften fra denne endrings ikrafttreden beregnes etter de nye regler.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringene og overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av departementet.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist på 2 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra departementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1.000.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige

-18-

25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette, avgjøres spørsmålet av departementet.

Departementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av departementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statkassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Departementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f.eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 50 000 til rådighet for almindelig virksomhet og geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

10.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge departementet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, slik at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggenes eier.

11.

Vasslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige. En norsk statsborger som departementet godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsaksjonen kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vasslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 5.000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelser.

12.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmarker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvatn er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter

- 19 -

begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innakrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjæringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av departementet.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak variales kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonseren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonseren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelse av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelse ikke kan unngås, skal Statens naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonseren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951

nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i forgående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonseren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg får en best mulig landskapsarkitektonisk utforming. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Konsesjonseren plikter å skaffe seg varig rådighet over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonseren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. Utgifter i denne forbindelse betales av konsesjonseren.

Midlertidige hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

Departementet kan, på bakgrunn av uforutsette virkninger av regulerings fastsette ytterligere vilkår for å unngå eller avbøte skader på naturen, ulemper for friluftslivet og skade på kulturverninteressene. Vilkårene må stå i rimelig forhold til det som kan ventes oppnådd.

15.

Konsesjonseren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av departementet til kontroll med overholdelse av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonseren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4, 11, 13 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake eller til at enkelte deltakeres rett til å bruke reguleringsvatn faller bort, i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12, post 17, annet og tredje ledd.

For overtredelse av de i konsesjonen innfattede bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1.000 pr. dag eller kr. 5.000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten kan inndrives ved utpantning.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor

- 20 -

anleggene er beliggende. Departementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

17.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruk og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruk og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten med mindre departementet treffer annen bestemmelse. Ved utstikking av anleggsveger skal de stedlige myndigheter tas med på råd. Konsesjonæren plikter å legge om veger og stier som demmes ned.

18.

Når konsesjon er gitt, plikter anleggenes eier å innbetale til Bykle kommune 4 mill. kroner, til Valle kommune 2 mill. kroner og til Bygland kommune 1 mill. kroner, som avsettes til et næringsfond for kommunene. Fondet anvendes etter nærmere bestemmelse av kommunestyret til fremme av næringslivet i kommunen. Fondet skal dog fortrinnsvis anvendes til beste for de berørte distrikter innen kommunen. Vedtakter for næringsfondet skal være undergitt Kommunal- og arbeidsdepartementets godkjenning.

19.

- a. Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelser av vedkommende departement:
 1. å sette ut yngel og/eller settefisk (herunder også flerårig fisk) av det antall, de arter, størrelse, kvalitet og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes,
 2. å sørge for fangst av stamfisk og å dekke alle utgifter med klekking, oppforing og transport.
 3. å bekoste fiske- og viltbiologiske undersøkelser, herunder også langtidsundersøkelser og å delta i fellesfinansiering av større biologiske undersøkelser, som omfatter de populasjoner som berøres av den angjeldende utbygging og regulering,
 4. å anordne sperregitter foran tappetunneler og utløpene av kraftstasjonene hvis kostnadene med tiltakene står i rimelig forhold til det som oppnås,
 5. å dekke utgiftene til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

- b. Dersom departementet finner det nødvendig, kan konsesjonæren tilpliktes å bekoste bygging og drift av et anlegg for produksjon av settefisk og stamfisk av de arter, på det sted og med den kapasitet som vedkommende myndighet bestemmer.
- c. Dersom det som følge av kraftutbyggingen og reguleringene i vassdraget oppstår skader som berører vilt- eller fiskebestanden i området og som ikke dekkes av de oppstilte vilkår, kan konsesjonæren tilpliktes ut over det som er nevnt ovenfor å bekoste ytterligere tiltak som departementet finner nødvendig for å bote på skadene, så fremt omkostningene med tiltakene står i rimelig forhold til det som derved vinnes.
- d. Konsesjonæren plikter å påse at hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge skader på vilt- og fiskebestandene som berøres av utbyggingene, reguleringene og den øvrige drift av anleggene, bl. a. ved å forebygge fare for tilslamming og annen forurensning i vassdraget.

20.

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av departementet å utføre og vedlikeholde grunndammer (terakler), foreta opprenskings- og standjusteringsarbeider samt sikre områder som er truet av utrasing av betydning, alt i de elvestrekninger som berøres av reguleringene og overføringene. Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen undergis offentlig tilsyn. De med planlegging og tilsyn forbundne utgifter utredes av kraftverket.

21.

De neddemte arealer ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være utført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal og skal såvidt mulig unngås lagt til yngletiden for småviltet.

22.

Konsesjonæren plikter å sørge for og bekoste grunnvannsmålinger m.v. med sikte på å klarlegge reguleringenes virkninger på landbruksproduksjonen langs de berørte elvestrekninger.

23.

Konsesjonæren plikter å sørge for og bekoste undersøkelser med sikte på å klarlegge re-

- 21 -

gulingenes, overføringenes og utbyggingens virkninger på resipientforhold i vassdraget. Konsesjonæren er forpliktet til å bekoste renseanlegg i vassdraget etter senere bestemmelse av departementet.

Departementet forutsetter at skjønnet vurderer spørsmålet om tiltak i forbindelse med vannforsyning, samt eventuelt foretar fordeling av kostnadene i denne forbindelse.

24.

Konsesjonæren skal bygge vei mellom Frøyraak og Storestraumen og mellom Åraksbø og Skore i Bygland kommune. Veiene skal bygges i standard skogsbilvei klasse III.

Vedlikeholdet av veiene forutsettes å være konsesjonæren uvedkommende.

Veiene skal ferdigstilles i løpet av en periode på 6 år fra konsesjonens datum.

25.

De partier av isen på Hartevatn, Vatnedalsvatn og Bøssvatn som mister sin bæreevne på grunn av reguleringene og overføringene skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten, innsirkles de svekkede partier med tau festet til påler som settes fast i isen med passende mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflaten på mellom 0,5 og 1 m.

26.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

27.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprenging i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

28.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanleggene tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringene og overføringene mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

- 22 -

Vilkåra for løyve av 15/11 1974 og 18/4 1980 for I/S Øvre
Otra til oreigne nye fallrettar er desse:

1.

«Konsesjonen gis på ubegrenset tid.
Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år fra konsesjonens datum. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. konsesjonslovens § 4, 3. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til statens konsesjonsavgiftsfond av kr. 1,50 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til konsesjonsavgiftsfondene i de fylkes-, herrede- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 7 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 10 år fra denne konsesjons datum kan konsesjonsavgiftene tas opp til ny prøvelse. Avgiftene og revisjonsperioden gjelder også første byggetrinn av Brokke kraftverk.

Hvis det blir vedtatt endring i ervervsloven vedrørende avgiftsberegningen, skal avgiften fra denne endrings ikrafttreden beregnes etter de nye regler.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som vasskraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantestikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av departementet.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

- 23 -

For hver dag noen av disse fristene oversattes uten tillatelse fra departementet betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1000.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skille overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist om dette avgjøres spørsmålet av departementet.

Departementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av departementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Departementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en syeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f.eks. samfunnshus.

10.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge departementet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende utbyggingen slik at arbeidene ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggenes skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggenes eier.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig sket ved anleggsarbeidene. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Vegger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten medmindre departementet treffer annen bestemmelse. De stedlige myndigheter skal tas med på råd ved valg av trasé for de forskjellige veianlegg.

12.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmende,

- 24 -

som vassfallene etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanleggene er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av departementet. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonens eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene akutte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innakrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av departementet.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft, som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som utrettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter

å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Statens Naturvernråd underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg får en best mulig landskapsarkitektonisk utforming. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig rådighet over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. Utgifter i denne forbindelse betales av konsesjonæren.

Midlertidig hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av departementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvær med ervervslovens § 26, annet ledd.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende, jfr. ervervslovens § 2.

- 2.5 -

Skjønnsføresetnadene slik dei er referert i tidlegare delar av saka har under pkt. 1.5.1 og pkt. 1.18.4 fått tillegg som er lagt fram av h.r.advokat Dahl i rettsmøte 26/10 1982.

Skjønnsføresetnader av interesse for denne delen av skjønnen lyder nå slik:

"SKJØNNSFORUTSETNINGER

ved avtaleerwerb og ekspropriasjon i anledning av ytterligere reguleringer og overføringer i Otravassdraget samt erwerb av fallrettigheter i henhold til tillatelse gitt ved Kgl. res. av 15. november 1974 og 16.mars 1979 og Olje- og Energidepartementets brev av 9.7.1979 (jfr. brev av 27.8.1979) og brev av 3.4.1979 (jfr. brev av 28.4.1980), Kgl.res. av 30.10.1981 og kgl.res.av 11.6.1982 samt virkninger i Otravassdraget av overføring av Brattliånas nedslagsfelt til Ulla-Førre i henhold til tillatelse gitt ved Kgl.res. av 13. september 1974 (og først midlertidig til Sira Kvina i henhold til tillatelse av 22. april 1977).

1. Alminnelige skjønnsforutsetninger.
 - 1.1. Konesjonsbetingelsene.
 - 1.2. Manøvreringsreglementet.
 - 1.3. Vassdragets tilstand før de reguleringer og overføringer m.m. som nå er gjenstand for skjønn.
 - 1.4. De anlegg m.m. som eksproprianten utfører, mulige tiltak som eksproprianten måtte påta seg, samt tiltak som måtte bli besluttet av departementet eller retten.

Hvis retten i de tilfeller der eksproprianten har påtatt seg et tiltak, beslutter et annet tiltak til avbøting av den samme skade, faller plikten til å utføre det tiltak eksproprianten har påtatt seg bort med mindre retten bestemmer noe annet.

- 26 -

- 1.5.1. Det erverves rett til å foreta de reguleringer og overføringer samt fallerverv som følger av tillatelsene gitt ved Kgl.res. av 15.11 1974 og 16.3 1979 og Olje- og Energi-departementets brev av 3.4 1979 og av 9.7 1979 og Kgl.res. av 30.10 1981 og av 11.6.1982, samt å foreta utbygging av Holen Kraftverk, Skarje Kraftverk, Urar Kraftverk og ytterligere utbygging av Brokke Kraftverk. Videre erverves i Otravassdraget rett for Statskraftverkene til å overføre Brattliånas nedslagsfelt i Setesdal til Ulla-Førre i henhold til tillatelse gitt ved Kgl.res. av 13. september 1974 (og først midlertidig til Sira Kvina i henhold til tillatelse av 22. april 1977).

I den utstrekning erverv ikke tidligere er ordnet ved avtale, erverves nødvendig grunn og rettigheter til de anlegg inklusive anleggssteder, veier, kraft- og signallinjer, opplegg av masser etc. samt rett til bruk av bestående veier m.m. som reguleringene, overføringene og utbygningene fører med seg, og til drift og vedlikehold herav.

Anleggene utføres i det vesentlige overensstemmende med tegninger som blir fremlagt for skjønnsretten.

Hver eiendom som berøres gis takstnummer. Oppgave over de grunnarealer som erverves til eiendom og/eller de særlige rettigheter som erverves (utover det som generelt følger av reguleringene, overføringene og utbygningene), gis i særlige skjønnsforutsetninger eller tilføres rettsboken under det takstnummer hvorfra avståelsen finner sted.

- 1.5.2. Fallrettighetene erverves i den utstrekning vannet kan utnyttes i de bygde og planlagte kraftverk, d.v.s. Holen kraftverk, Skarje kraftverk, Ormsa kraftverk, Skarg kraftverk og Brokke kraftverk. Det erverves således bare retten til det vann som nå fysisk kan tas inn med fradrag av de minstevannføringer som følger av manovreringsreglementet. I relasjon til fallervervet har eksproprianten rett til ytterligere reguleringer.
- 1.6. Hvis eksproprianten påtar seg eller er blitt pålagt et tiltak, erverves de nødvendige rettigheter for utførelsen av tiltaket, og retten fastsetter eventuell erstatning herfor.
- 1.7. Hvis ikke annet er angitt i særlige skjønnsforutsetninger, avgis alle skjønn og takster under forutsetning av at alle anlegg og bruken av disse er stedsevarige, jfr. reguleringslovens § 16, punkt 2.
- - - - -

- 27 -

- 1.17. For de grunneiere med hvilke det er inngått avtale om ervervet, inngår avtalen som skjønnsforutsetning. Kopi av de relevante bestemmelser i avtalene vil bli fremlagt.

- 1.18.1. Ved skjønn fastsettes de tiltak og/eller erstatninger for enhver skade og/eller ulempe som pliktes erstattes i anledning av ervervet og som ikke uttrykkelig ved disse skjønnsforutsetninger eller skjønnsforutsetninger for det enkelte takstnummer eller rettens beslutning etter vassdragsregl. 1. § 19 nr. 4 eller oreigningsl. § 21 er holdt utenfor skjønn. Erstatningene omfatter også mulig skade og/eller ulempe ved forberedende arbeid og utstikking. Likeledes omfatter erstatningsfastsettelsen mulig skade og/eller ulempe av tiltak eksproprianten har påtatt seg eller er blitt pålagt. Upåregnelige anleggs-skader som ikke er inntrådt innen befaringen, holdes dog utenfor skjønn, og erstatning herfor fastsettes ved etterfølgende skjønn hvis enighet ikke oppnås.

Med mindre det er uttrykkelig angitt i skjønnsforutsetning eller skjønnsrettens beslutning, har eksproprianten ikke plikt til å vedlikeholde tiltak eksproprianten har påtatt seg eller er blitt pålagt. Spesielt nevnes at på strekningen fra og med Bossvatn omfatter erstatnings- og tiltaksfastsettelsen også virkningene av overføringen av et felt på 119,5 km² av Brattliånas nedslagsfelt som først overføres midlertidig til Sira Kvina (i henhold til Kgl.res. av 22.4.1977) og dernest permanent til Ulla-Førre (i henhold til Kgl.res. av 13.9.1974), slik at Staten ved Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen og Sira Kvina kraftverk ikke har plikt til å holde skjønn i Otravassdraget for de skader og ulemper som overføringen i henhold til disse konsesjoner medfører for partene i dette skjønn.

-
- 1.18.3. Ved vurdering av eventuell fallerstatning for Brattliånas overføring ses bort fra eventuell utnyttelse av Hekni kraftverk. Eksproprianten forplikter seg til å betale tilleggs-erstatning for Brattliånas vannføring på den elvestrekning der Hekni kraftverk utbygges dersom naturhestekraftprisen for Hekni kraftverk skulle bli større enn den pris som nå fastsettes. Det eksproprianten i så fall forplikter seg til å betale er differansen mellom de to erstatningsfastsettelser, dog under hensyntagen til tidspunktene for utbetalingene. Det blir altså aktuelt å foreta rente-

- 28 -

beregning og/eller indeksregulering av det beløp som utbetales for Brattliåna når man skal vurdere om nat.h.k.-prisen for Hekni er større og ved fastsettelsen av hvilken tilleggserstatning som i tilfelle skal erlegges i forbindelse med Hekniutbyggingen.

- 1.18.4. For de takstnummer vedrørende Brattliånas overføring der eksproprianten (eller interessentene) alene, eller sammen med andre er oppført som rettighetshaver, skal Skjønnsretten ikke ta standpunkt til mulige tvister med grunneieren eller andre rettighetshavere.
- Skjønnsretten skal for disse takstnummer bare fastsette den fallerstatning som vedkommende takstnummers fallhøyde gir grunnlag for. Hvem som skal ha erstatning blir deretter å avgjøre ved minnelige forhandlinger mellom partene, og hvis enighet ikke oppnås, skal dette avgjøres i forbindelse med skjønn for Hekni Kraftverk eller ved annen rettsavgjørelse.
- 1.19. (Under dette punkt ble det ved enkelte av de tidligere delskjønn bedt om alternativt skjønn, idet de forskjellige planendringsskjesjoner da ikke forelå. Nå er alle disse sksesjoner gitt, og det er ikke lenger aktuelt med alternativt skjønn. Som det angis i innledningen avsies skjønnet ut fra reguleringskksesjonen av 15. november 1974 med tilleggsskksesjoner av 16. mars 1979, 30. oktober 1981 og 11. juni 1982.)
- 1.20. Engangserstatning anses forfalt på det tidspunkt vedkommende rettighet tas i bruk (eller senest ved skjønnets fullbyrdelse). Årlige erstatninger løper fra det tidspunkt vedkommende rettighet tas i bruk (eller senest ved skjønnets fullbyrdelse) og forfaller et halvt år senere. Nærmere oppgave for de enkelte takstnummer om når rettighetene er tatt i bruk vil bli fremlagt.
- Fra forfall til betaling eller deponering skjer svares av såvel engangs- som av forfalte årlige erstatninger den rente skjønnsretten bestemmer.
- 1.21. Eventuell tvist om et tiltak eller et arbeid, som eksproprianten er pålagt av retten eller ved skjønnsforutsetning har påtatt seg, er utført overensstemmende med forutsetningene herfor avgjøres med endelig og bindende virkning av 2 eller 3 av skjønnsrettens medlemmer eller varamenn, oppnevnt av sorenskrivaren i Setesdal.
- 1.22. Overalt hvor uttrykket ekspropriant er benyttet, menes Otteraaens Brugseierforening og/eller IS Øvre Otra, uten at det er tatt standpunkt til det innbyrdes forhold mellom disse to institusjoner.

- 29 -

2. Beskrivelse av og særskilte forutsetninger vedrørende de forskjellige reguleringer, overføringer og anlegg.

2.1.1. De tillatte reguleringsmagasiner er:

Nat. v.st.	Reg.grenser		Reg.høyder
	For utvidete reg. angis tidl. reg.grenser i parentes.	For utvidete reg. angis tidl. reg.høyder i parentes.	
	Øvre	Nedre	m
<u>Bestående reguleringer:</u>			
Breivatn - Sesvatn	895,0	896,5	894,0
Skyvatn	1090,0		1078,0
Store Førresvatn	839,0	843,0	836,0
Hartevatn	753,9	758,9	751,9
Breivevatn		758,9 (758,9)	757,3
Ormsavatn	866,0	868,0	856,5
Hovvatn	685,84	690,68	673,84
Langerakvatn	595,34	597,84	593,84
Gyvatn	561,5	564,5	
Byglandsfjord	200,0	203,0	198,0
<u>Nye reguleringer:</u>			
Ytre Ratevatn	1180,4	1185,0	
Reinevatn	1171,7	1185,0	1165,0
Skarjesvatn	1076,6	1079,0	1075,0
<u>Utvidete reguleringer:</u>			
Vatnedalsvatn	745,0	840,0 (763,5)	700,0 (742,5)
Store Urarvatn	1160,0	1185,0 (1162,0)	1141,0 (1151,0)
Lille Urarvatn	1153,5	1185,0 (1153,5)	1151,0 (1148,5)
Bossvatn	529,0	551,0 (529,0)	495,0 (502,0)
<u>Redusert regulering:</u>			
Bykil		500,0	499,0

- 30 -

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som i tidligere reglement, høydene for Skarjesvatn er angitt i lokalt høydesystem mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVE's nivellementer.

I Hartevatn kan magasinet over kote 757,3 benyttes ved pumping til Vatnedalsvatn. Nedtapping av Hartevatn under 757,3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjonen i vassdraget.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatn ikke være lavere enn kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Så lenge bare tilleggsreguleringen av Bossvatn er tatt i bruk, kan ytterligere 1 m nedtapping av Byglandsfjord foretas.

Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har minst en dam ved hvert magasin fast overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

- 2.1.1.2. Det er uenighet mellom partene om regulanten kan nøye seg med å la tilsiget renne over overløpene når HRV nås, eller om regulanten plikter å tappe gjennom lukene for å unngå eller redusere overhøydene. Skjønnsretten bes ved erstatningsfastsettelsen legge til grunn det som skademessig er ugunstigst for grunneierene.

2.1.2. De tillatte overføringer.

Om de tillatte overføringer i henhold til tillatelsene av 15.11.1974, 16.3.1979, 30.10.1981 og 11.06.1982 henvises til manøvringsreglementet og til nedenfor under 2.3.

-31 -

Det vil videre i henhold til tillatelse av 13.9.1974 bli overført 119,5 km² av Brattliånas nedslagsfelt til Ulla-
Førre. Dette felt vil først midlertidig bli overført til
Sira Kvina i henhold til tillatelse av 22.4.1977.

2.2. Reguleringsanlegg m.m.

2.2.1.1. B r e i v a t n - S e s s v a t n .

Breivatn - Sessvatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.2.1.2. Fra snøsmeltingen og til 15. oktober vil det i Breivatn/
Sessvatn normalt bli holdt et dempningsmagasin på inntil
50 cm under H.R.V. I den samme periode vil det bli tappet
minst 0,3 m³/s. , heri inkludert eventuelt lekkasjevann.

50 cm.grensa vil kunne bli underskredet dersom det er
nødvendig for å holde den pålagte minstevannføring på
2 m³/s ut av Lislevatn og 4 m³/s nedenfor Børtemannsbekk.
Magasinet vil også unntaksvis, f.eks. under vedlikeholds-
eller byggearbeider, kunne bli tappet lenger ned.

Om vinteren vil magasinet som tidligere bli benyttet til
reguleringsformål. Det vil dog i større utstrekning enn
tidligere først bli nedtappet på slutten av vinter-perioden.

2.2.2. S k y v a t n .

Skyvatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.2.3. S t o r e F ø r r e s v a t n .

Store Førresvatn reguleres med luke ved inntaket til
overføringstunnelen mot Vatnedalsvatn.

- 32 -

2.2.4. H a r t e v a t n.

Hartevatn og Breivevatn vil for overføring til Vatnedalsmagasinet via Store Førresvatn bli regulert ved pumping mellom kote 758,9 og 757,3. Pumpenes kapasitet vil være ca. 20 m³/sek. (8 pumper à 2,5 m³/sek.) Pumpingen vil bli foretatt med henblikk på at tilsiget skal gi liten vannstandsstigning. Innenfor pumpenes kapasitetsområde vil man, bortsett fra ved driftsstans for pumpe, ikke få vannstandsstigning på over 60 cm, og ved tilløp som ligger under pumpenes kapasitet vil stigningen bli forholdsmessig mindre.

Vannstanden vil om sommeren, d.v.s. fra 15.5. - 1.10. bli søkt holdt ned mot nedre pumpegrense, kote 757,3. Den resterende del av året vil pumpenes startnivå kunne bli lagt på andre høyder, i vintermånedene som regel ca. 60 cm under HRV. Endring av startnivå vil ikke skje hyppig.

Hartevatns magasin ned til kote 751,9 kan etter departementets bestemmelse tappes i elveleiet. Dersom slik tapping skulle forårsake kjøvningskade eller utgraving av betydning, blir dette å erstatte særskilt i det enkelte tilfelle. Hvis enighet ikke oppnås, avgjøres spørsmålet ved skjønn.

2.2.5. O r m s a v a t n.

Ormsavatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg. Det legges til grunn at det vil bli bygget et Ormsa kraftverk i det vesentligste som vist på Ingeniør A.B. Berdal A/S's tegning nr. 1042-010 (jfr. siste tegningsbilag til planendringssøknaden). Det forutsettes at steintipp i sin helhet vil bli plassert under HRV i Vatnedalsvatn. Utløpet fra kraftverket vil ligge på ca. kote 746.

2.2.6. V a t n e d a l s v a t n.

Vatnedalsvatn vil bli oppdemt ved hjelp av en dam (hoveddammen) ved Vatnedalsvatnets utløpsos (Løyningsåni), og en mindre dam (sekundærdammen) ca. 1 km nord for hoveddammen, i det vesentligste som vist på tegning. Ved hoveddammen vil det bli overløptunnel og det vil bli tunnel for nødtapping i Løyningsåni. Senkingen vil bli foretatt ved tilløpstunnelen til Holen kraftverk.

- 33 -

2.2.7. S t o r e U r a r v a t n m.fl.

Hevingen av Store Urarvatn, Lille Urarvatn, Ytre Ratevatn og Reinevatn vil bli foretatt med dam ved Lille Urarvatns utløpsos, 2 små dammer vest for Urvasskilen mot Holmevatn, 3 dammer ved Urvasstjønn mot Smålevatn, 2 dammer ved Reinevatns nordvestre side og 2 dammer ved Reinevatns utløpsos, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-84/86. En dam ved Urvasstjønn samt en dam ved Reinevatn, begge mot Smålevatn, vil få overløp. Det vil bli tunnelnødtapping til Urarå, forbi dammen ved Lisle Urarvatn. Senkningen vil bli foretatt ved driftstunnelen til Skarje Kraftverk. Vannet vil da bli sluppet ut i Bossvatn.

2.2.8. S k a r j e s v a t n.

Skarjesvatn vil bli regulert med to mindre dammer ved Skarjesvatns utløpsos med overløp mot Skarjeså, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-85.

2.2.9. B o s s v a t n.

Bossvatn heves ved ny dam ved Bossvatns utløpsos. Dammen har overløp, og det er tunnel for nødtapping til Bykil. Senkningen vil bli gjennomført ved tilløpstunnelen til Brokke kraftverk.

2.2.10. H o v a t n.

Hovatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.2.11. L a n g e r a k v a t n.

Langerakvatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.2.12. G y v a t n.

Gyvatn reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.2.13. B y g l a n d s f j o r d.

Byglandsfjord reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

- 34 -

2.2.14. B y k i l.

Bykil reguleres ved bestående reguleringsanlegg.

2.3. Overføringsanleggene.

(Bokstaverering er innført
for å følge manøvreringsregle-
mentets 1 B)

- 2.3.a.1. Avløpet fra Nørste Brandsvatn i Gjeiskeliåna (14,3 km²)
overføres til Auervassåa ved kanal og ved dam i utløpsosen,
i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-316.

Eksproprianten påtar seg bygging av 2 klopper over Auer-
vassåi. Den ene bygges overfor Auervatn, nokså nær vannet.
Den annen bygges så høyt som mulig, dog slik at det også
skal være brukbar for turiststien.

- 2.3.a.2. En del av avløpet fra Auervassåa (20km²) overføres til Hartevatn gjennom tunnel,
sammen med en del av avløpet under pkt. 1 i det vesentligste som vist på
tegningen nr. 310-316. Om fordelingen mellom Børtemannsbekken og Auervassåa/
tunnelen henvises til sivilingeniør Røstad's utredning nr. 10 av 5.oktober 1982,
særliq side 5. Forøvrig henvises til manøvreringsreglementets 1.B.a.2.

- 2.3.a.3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres
til Hartevatn ved kanal i det vesentligste som vist på
tegning nr. 310-212, bl.7.

- 2.3.a.4. Avløpet fra Skyvatn (18 km²) overføres til Væringsåa
ved bestående overføringsanlegg.

- 2.3.a.5. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) kan overføres til Store
Førresvatn sammen med avløpet under pkt. 4 ved tunnel, i det
vesentligste som vist på tegning nr. 310-306.

- 35 -

- 2.3.a.6. Avløpet fra Lislevatn (244 km²) overføres til Førresvatn ved tunnel. Vannstanden i Lislevatn vil kunne variere innen de tidligere naturlige variasjonsgrenser, dog slik at laveste vannstand vil bli 30 cm høyere enn naturlig lavvannstand.

Avløpet fra Harteavatn inkl. avløpet fra pkt. 2 og 3 (i alt 138 km²) overføres til Store Førresvatn ved pumping inn på foran nevnte tunnel fra Lislevatn.

Avløpet fra Store Førresvatn (56 km²) inkl. avløpene fra Lislevatn, Harteavatn og Væringså/Skyvatn (i alt 494 km²) overføres til Vatnedalsvatn gjennom tunnel.

Det forutsettes at det ikke blir tørkeskader som følge av tunnelene utover skader på brønner, som er særskilt erstattet. Skulle det likevel oppstå slike skader, er grunneierne reservert sine krav i den forbindelse, idet disse blir å avgjøre ved minnelig avtale eller eventuelt nytt skjønn.

- 2.3.b.1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn ved tunnel.

- 2.3.b.2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) overføres ved pumping gjennom tunnel til Urarvatn for lagring.

Pumpingen vil foregå ved pumpestasjon ved Skarjesvatn, med pumpekapasitet 9,4 m³/sek. (2 pumper á 4.7 m³/sek.).

- 2.3.b.3. Avløpet fra Urarvatn, inkl. avløpet fra Reinevatn (pkt.1) og Skarjesvatn (pkt.2), ialt 98 km², overføres til Bossvatn.

- 2.3.c.1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatn for lagring:
Kvervå (18 km²) ved sjakt i det vesentligste som vist på tegning nr.310-78,

rest Skarjeså (8km²) ved sjakt, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-76 bl.2.

Trågumså (7,3 km²) ved sjakt, i det vesentligste som vist på tegning nr.310-81,

Hisbekken (3,1 km²) ved sjakt, i det vesentligste som vist på tegning nr.310-81,

Fossbekken (2,3 km²) ved sjakt, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-80

Kvernbekken (1,5 km²) ved sjakt, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-79.

- 36 -

- 2.3.c.2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (ekskl. nedbørsfeltet til Urarvatn, jfr. ovf. pkt. b.3) inkl. avløpene under pkt. a.6. og c.1. (ialt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- 2.3.d.1. Avløpet fra Otras restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn ved tunnel, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-289.
- 2.3.d.2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brøkke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
1. Holsbekkene (5,6 km²) ved sjakter, i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-87,88,89 og 90.
 2. Heiså (33 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 3. Ljoså m/bielv Gjessløya (123 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 4. Sollibekken (7,6 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 5. Lisleå (12,8 km²) ved bestående overføringsanlegg, idet dog inntaket ombygges til å bli selvreisende. Grunneierne reserveres eventuelle krav dersom det skulle bli større flomskader i Lisleå enn det måtte antas å ha blitt uten overføringen,
 6. Flåsse (3,2 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 7. Åmliå (5,3 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 8. Kåvå (18 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 9. Håvestøylså (14 km²) ved bestående overføringsanlegg,
 10. Farå (109 km²) ved inntaksanlegg i det vesentligste som vist på tegning nr. 310-38. Inntaket vil bli inngjerdet. Eksproprianten bygger traktorvei fra Langfetbrott til Kvevelia (ca. 650 m) med en utflasking med betong over elveleiet nedenfor inntaket. På sydsiden av elveovergangen vil det bli satt opp grind. Det anlagte vad ovenfor inntaket vil i det vesentlige bli fjernet. Eksproprianten vedlikeholder gjerdet rundt inntaket, men vedlikehold av veien med elveovergang og grind er eksproprianten uvedkommende.
- Eksproprianten setter opp og vedlikeholder vannføringsmåler nedenfor Kvernhusylene. Dersom vannføringen her synker under 15 l/s påtar eksproprianten seg når han blir varslet herom i tiden 25. juni - 15. august

- 37 -

å slippe det nødvendige vann fra Faråinntaket for at det skal holdes 15 l/sek. ut av Kvernshushylene.

11. Avløpet fra Brattliåna (119,5 km²) overføres til Ulla Førre (først til Sira Kvina) ved dam ved Storevatn.

- 2.4. Utover det som følger av manøvreringsreglementets bestemmelse om minstevannføringer, vil det normalt ikke bli sluppet vann i de tidligere elveleiene fra Skyvatn, Harteavatn, Hovvatn, Langerakvatn, Reinevatn, Skarjesvatn, Vatnedalsvatn, Store Urarvatn, Lille Urarvatn, Bossvatn, Lislevatn, Store Førresvatn, Ormsavatn eller fra overføringsanleggene.

Dog vil dette kunne skje i flomsituasjoner samt ved avstenging av kraftstasjonene eller reparasjonsarbeider ved anleggene. Ved erstatningsfastsettelsen legges til grunn at vannføringen i så fall ikke blir større enn det en 10 årsflom på vedkommende årstid ville ha vært under uregulerte forhold. Dog er eksproprianten uten ansvar for større flommer hvor flommen på det aktuelle tidspunkt ikke er blitt større enn den ville ha vært under uregulerte forhold.

Fra Harteavatn vil tapping foruten av hensyn til minstevannføring en kunne skje for utnyttelse av den nedre del av dette magasin.

- - - - -
- - - - - "

- 38 -

IV. Prosessuelle tvistar.

1. Spørsmål om grunnlaget for konsesjonen av 1974.

Den nest siste dagen før del V (fallskjønnnet) var teken opp til avgjerd, reiste h.r. advokat Vale spørsmål om å avvise skjønnsaka fordi han meinte det er gitt urette eller misvisande opplysningar i konsesjonssøknaden av februar 1972. Han overlet til h.r.advokat Ødegaard eventuelt å fremje ein slik påstand. Den 27. oktober 1982 - siste rettsdagen før skjønnet vart slutført, sette h.r. advokat Ødegaard fram denne påstanden:

" Skjønnnet nektes fremmet."

Påstanden vart ikkje grunngitt skriftleg - den vart grunn- gitt stutt muntleg i sluttprosedyren for skjønnsretten. Grunnlaget for påstanden er at advokaten meinte at det i konsesjonssøknaden av 1972 av søkerane er operert med for høge tal for dei delar av vassdraget som søkerane åtte eller disponerte.

Med prosesskriv av 1. november 1982 har h.r.advokat Ødegaard fråfalle avvisingspåstanden, men samstundes sagt at retten må ta standpunkt til hans "angivelser" i samband med spørsmålet om rettens kompetanse.

Retten har høyrte forklaring om dette av sjefsingeniør Olav Egeland og gått gjennom alle dokument som er lagde fram - såleis også vedlegg til konsesjonssøknaden av 1972 og St.prp. nr. 140 (1973-74). Retten finn ikkje grunnlag for å påstå at konse-

- 3.9 -

sjonssøkarene har gitt urette opplysningar om det søkarane
ätte eller hadde på hand slik at dei disponerte det i 1972.
Det er heller ingen grunn til å tru at nyansar i desse
oppgåvene hadde noko å seie for utfallet av konsesjonssaka.
Påstanden om at konsesjonen av 1974 bygger på sviktande grunn-
lag er reelt ufundert.

Det er også grunn til å vise til tvml. § 91 om at innvending
mot å fremje ei sak skal ein part reise så snart det er høve
til det. Denne saka er reist for over sju år sidan, og ein
storpart av skjønnet er unnagjort med grunnlag i konsesjonen av
1974. Og sjøl om A/S Setersdalen og Hunsfoss Fabrikker -
Vigeland's Bruk og Kristiansands Elektrisitetsverk, kom inn som
partar på saksøksida seinare, har h.r.advokat Ødegaard
også ut frå denne synsvinkelen hatt lang tid til å undersøke
og vurdere spørsmålet om grunnlaget for konsesjonen av 1974.
I opningsmøtet for fallskjønnet i mars 1982, der ein i
fire dagar gjekk gjennom alle sider ved saka, kom det inga
innvending mot konsesjonen av 1974 og grunnlaget for skjønnet.
Retten finn rettsgrunnlaget for skjønnet i orden.

- 40 -

2. Partsstillinga i saka.

1) A/S Setersdalen og 2) Hunsfoss Fabrikker, Vigelands Bruk og Kristiansands Elektrisitetsverk, reknar seg i denne skjønns-saka som saksøkte med h.r.advokat Georg Lous som prosess-fullmektig.

Grunnlaget for dette standpunktet er eigedomar og fallrettar som partane hans har eller påstår å ha i det aktuelle området i Bykle. Somme av desse rettane er omtvista med dei partane som er representerte ved h.r.advokatane Ødegaard og Vale.

H.r.advokatane Ødegaard og Vale hevdar at det er identitet mellom saksøkar og partane til h.r.advokat Lous, og at Otteraaens Brugseierforening ikkje kan saksøke seg sjøl. Vigelands bruk og K.E.V. er framleis medlemer av Otteraaens Brugseierforening (derimot ikkje lenger Hunsfoss Fabrikker). Hunsfoss Fabrikker, Vigelands bruk og Kristiansand Elektrisitetsverk (KEV) var i si tid det som utgjorde Otteraaens Brugseierforening. Sjøl om medlemene i foreninga seinare har skifta, så er Otteraaens Brugseierforening som rettshavar, og som part i prosessen, den same som før. Soleis har dei grunneigarane som fekk sine eigedomar ved jordlovssaka i trettiåra, krav på å få sin rettslege status andsynes saksøkarane prejudisielt avgjort i denne saka. Otteraaens Brugseierforening kan ikkje påverke rettens kompetanse med å opptre på begge sider i prosessen. Skjønnsretten har ikkje kompetanse til å dømme i tvist mellom to saksøkte.

H.r. advokat Lous har på vegne av sine partar hevda at det ikkje er identitet mellom hans partar og Otteraaens Brugseierforening. Og h.r.advokat Dahl har akseptert A/S Setersdalen og Vigelands Bruk, Hunsfoss fabrikker og KEV som saksøkte med rett til fallerstatning under ein del takstnummer.

- 41 -

H.r.advokat Lous har i prosesskrift av 30/9 1982 m.a. sagt dette:

" ad A/S Setersdalen.

Om selskapets historie skal følgende opplyses:

A/S Setersdalen er stiftet i 1895 og opprinnelig registrert i Kristiania den 24. mai 1895. I 1913 ble selskapet overført til Kristiansand S. hvor det ble registrert den 28. august 1913. Senere er det overført til Setersdal hvor det er registrert den 11. oktober 1971.

Aksjekapitalen er fordelt likt mellom de tre aksjonærer: Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk.

I årene 1895 - 1907 ervervet selskapet en rekke eiendommer langs Otra med sidevassdrag i Bykle, nemlig: Gnr. 2 bnr. 1, 2 og 4, gnr. 3 bnr. 1,4,5,6,7 og 9, gnr. 4 bnr. 4, gnr. 6 bnr. 5 og gnr. 16 bnr. 7. Til eiendommene hørte vassdragsrettighetene i de tilstøtende vassdrag.

I 1911 ble samtlige aksjer i A/S Setersdalen ervervet av Otteraaens Brugseierforening og aksjene fordelt mellom dennes medlemmer, nemlig A/S Vigelands Brug, Hunsfos Fabrikker og den gang Kristiansands Fossefald og Elektrisitetsverk. Tanken med dette var naturligvis å sikre medlemmene fremtidige muligheter for å utbygge den vannkraft som tillå selskapets eiendommer.

A/S Setersdalen har imidlertid selv ingen kraftstasjon i vassdraget og dets formål som selskap er eiendomsforvaltning.

Selskapets styre og generalforsamling opptrer i rettslig henseende fullstendig uavhengig av såvel Otteraaens Brugs-eierforening som I/S Øvre Otra.

Da selskapet i 1936-37 ble tvunget til å avstå en rekke av sin skog- og jordeiendommer etter jordloven til de stedlige oppsittere, ble retten til å disponere over elvestrekningen under hver eindom holdt tilbake. Jeg henviser da spesielt til den uttalelse som overskjønnet kom med i sine premisser (skjønn av 20- juli 1937) hvor det heter:

" Ang. de rettigheter som A/S Setersdalen beholder på de avståtte eiendommer bør der for all tydelighets skyld tilføies:

I det avståtte område medfølger heller ikke noen vassdrag eller reguleringsrettigheter til industrielt øiemed, eller rettigheter til de beliggende vannfall i hovedvassdraget. Med eventuelle nye utbygginger av vannfall har saksøkte rett til den nødvendige grund til anlegg og ledninger".

- 42 -

I enkelte tilfelle ble vannrettighetene forbeholdt Otteraaens Brugseierforening, eller Otteraaens Brugseierforening og A/S Setersdalen i fellesskap- Dette har vært av rent praktiske grunner, idet A/S Setersdalen ikke kunne komme til å utnytte rettighetene i egen regi, men var avhengig av Brugseierforeningen når det gjaldt konsesjon på nødvendige vassdragsreguleinger.

Når de enkelte grunneiere nu, til tross for den ovenfor gjengitte klausul allikevel påstår å ha "vassdrags- eller reguleringsrettigheter til industrielt øiemed og rettigheter til de beliggende vannfall i hovedvassdraget", så består det klarligvis en tvist mellom to saksøkte om hvem som har krav på erstatning, og denne tvist skal ikke løses av skjønnsretten. Skjønnsretten skal nøye seg med å avsi alternative takster, hvorefter det blir partenes sak ved etterfølgende forliksforhandlinger eller rettergang å gå endelig avgjort hvem erstatningene skal tilfalle.

Dette er naturligvis også prosessøkonomisk den beste løsning. Fallskjønnen er i seg selv en meget omfattende og komplisert sak. De innbyrdes tvister mellom mine parter og advokat Ødegaards parter er også i seg selv omfattende omg kompliserte, hvor det antagelig blir aktuelt med en langt videre bevisførsel enn hva der hittil er fremkommet, som det blir en tidkrevende og tung affære å komme igjennom for en herredsrett.

Otteraaens Brugseierforening.

Otteraaens Brugseierforening er i rettslig henseende å oppfatte som et administrasjonsorgan for en rekke separate brugseierforeninger som deltar i de forskjellige reguleringer i vassdraget.

Konsesjon til gjennomføring av en regulering i et vassdrag gis til den brukseierforening som er dannet for vassdraget, men det er opp til hver enkelt brukseier å bestemme om han vil delta i reguleringen eller ikke.

Om Brugseierforeningens historie kan opplyses:

Otteraaens Brugseierforening er stiftet den 1. september 1900 av de tre bedrifter som den gang hadde kraftstasjoner i Otravassdraget, nemlig: Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Fossefald og Elektrisitetsverk.

I 1914 overtok Kristiansand Elektrisitetsverk samtlige rettigheter som Kristiansands Fossefald og Elektrisitetsverk hadde i vassdraget samt dets aksjer i A/S Setersdalen. Samtidig tråtte Kristiansand Elektrisitetsverk inn som medlem av Brugseierforeningen i stedet for Kristiansand Fossefald og Elektrisitetsverk.

- 43 -

Otteraaens Brugserierforening kommer inn på de saksøkte side ikke bare gjennom de klausuler til fordel for foreningen som er pålagt ved jordlovsskjønnene av 1936/1937, men også derved at Brugseierforeningen i eget navn har ervervet fallerttigheter i vassdraget som nu blir overtatt av I/S Øvre Otra.

I/S Øvre Otra - i hvilket Aust-Agder Kraftverk, Vestfold Kraftselskap og Kristiansand Elektrisitetsverk er interessenter i nærmere avtalt forhold - ble medlem av Otteraaens Brugseierforening den 21. april 1961, og er det helt dominerende medlem av Brugseierforeningen.

Det er imidlertid på det rene og godtatt av I/S Øvre Otra, at de fallrettigheter som Brugseierforeningen eier eller har rett til å utnytte i vassdragene, bare angår de tre som var medlemmer før I/S Øvre Otra ble medlem, nemlig: Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk. Man er derfor blitt enige om at I/S Øvre Otra skal ekspropriere disse fra Otteraaens Brugseierforening på vanlig måte, og at erstatningene blir å fordele mellom Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk slik disse har inngått avtale om, samt at I/S Øvre Otra ikke har noe med fordelingen.

Det kan tilføyes at Hunsfos Fabrikker høsten 1981 har solgt til Statskraftverkene sin kraftstasjon med tilliggende fall i Vennesla og andel i Brugseierforeningens reguleringsanlegg. Som følge herav er Hunsfos Fabrikker fra 1. januar 1982 uttrådt som medlem av Brugseierforeningen og Statskraftverkene trått inn som medlem i stedet for Hunsfos Fabrikker. Salget av kraftstasjonen m.v. omfatter ikke de fall i Øvre Otra med sidevassdrag som Hunsfos Fabrikker er medeier av eller medberettiget til å utnytte. Avtalen mellom Hunsfos Fabrikker og Statskraftverkene samt Statskraftverkene inntreden som medlem av Brugseierforeningen berører derfor ikke den rett Hunsfos Fabrikker etter det foran anførte har til andel av erstatningen for de nevnte fallrettigheter.

-44-

Otteraaens Brugseierforening er også part på saksøker-siden fordi det bare er Brugseierforeningen som kunne få konsesjon, på de vassdragsreguleringer som er nødvendige for at den øvre del av Otravassdraget kan bli bygget ut.

Men i den utstrekning Brugseierforeningen ikke er regulert, men vannfallseier, må dens plass på vegne av de tidligere medlemmer og reelle eiere, Hunsfos Fabrikke, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk, være på de saksøkte side.

Det kan opplyses at A/S Vigeland Brug og Hunsfos Fabrikker ikke er med i de reguleringer som det ved Kgl.res. av 15. november 1974 er gitt konsesjon for i nærværende sak, og det foreligger ingen nærmere planer om at disse bruk skal tre inn i disse reguleringer.

Den brukseierforening som opptrer som saksøkt i nærværende sak, består således av brukene A/S Vigelands Brug, Hunsfos Fabrikker og K.E.V. som fra gammelt av har vært sammen om en rekke eldre reguleringer i vassdraget. I/S Øvre Otra er ikke med i disse reguleringer.

Det er i denne bruksforening, bestående av de tre nevnte bruk, som i praktiske gjøremål har samarbeidet med A/S Setersdalen, og som det henvises til i en del av de klausuler om vassdragsrettigheter som denne sak gjelder."

Så langt h.r.advokat Lous.

- 45 -

Styrevedtak i Otteraaens Brugseierforening av 26/6-81 lyder slik:

- " 1. Otteraaens Brugseierforening avstår sine fallrettigheter i Otra i Bykle kommune til I/S Øvre Otra mot en godtgjørelse lik den som fastsettes for de øvrige fallrettigheter som erverves av andre eiere fastsatt ved skjønn.
2. Otteraaens Brugseierforenings styre er innforstått med at godtgjørelsen som betales for fallrettighetene nevnt under pkt. 1 utbetales til de 3 opprinnelige medlemmer av Otteraaens Brugseierforening nemlig Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk med 1/3 på hver.
3. Hvis intet annet avtales blir forfallsdato og renter for erstatningene slik skjønnsretten bestemmer for de øvrige fallerettseiere.
4. Betaling finner sted mot tinglyst skjøte, fritt for heftelser. I/S Øvre Otra dekker utgiftene til stempel og tinglysing av skjøtet.

- - - - - "

A/S Sætersdalen gjorde den 17/8 1981 dette vedtak:

- #1. A/S Sætersdalen erklærer seg villig til å avstå til I/S Øvre Otra sine fallrettigheter i Otra med sidevassdrag i Bykle kommune til den pris som ved det forestående ekspropriasjonsskjønn blir fastsatt pr. Nat. HK for fallrettigheter på samme strekninger som erverves fra andre falleiere enn A/S Sætersdalen.
2. Til erstatningene kommer det lovbestemte tillegg på 25%.

- 46 -

3. Hvis intet annet avtales blir forfallsdato og renter av erstatningene slik skjønnsretten bestemmer for de øvrige falleiere.
4. Rettighetene overdras fri for pengeheftelser. Utgiftene ved overdragelsen til stempel, tinglysing og eventuelle skylddelinger dekkes av I/S Övre Otra.
5. Fallrettighetene tas med ved ekspropriasjonsskjønnet, og skjønnsretten meddeles at erstatningene skal fastsettes etter de retningslinjer som er nevnt foran. A/S Setersdalen skal ikke prosedere på erstatningenes størrelse og skal heller ikke møte ved skjønnet i større utstrekning enn selskapet finner ønskelig eller nødvendig av hensyn til eventuelle tvister vedkommende de rettigheter som det mener å ha. I/S Övre Otra skal på sin side ikke komme med fallprisanførsler som er spesielt rettet mot A/S Setersdalen. A/S Setersdalen tilkommer saksomkostninger for juridisk assistanse etter fastsettelse av skjønnsretten. #

- 47 -

I/S Øvre Otra gjorde den 27/8 1981 disse vedtaka:

1. I/S Øvre Otra erklærer seg villig til å overta de fallrettigheter som A/S Sætersdalen eier og/eller har rett til å utnytte i Otra med sidevassdrag for samme pris pr. NHk med tillegg av 25% som ved det forestående ekspropriasjonsskjønn blir fastsatt for fallrettigheter i samme områder og som erverves fra andre falleiere enn A/S Sætersdalen.
2. Hvis intet annet avtales blir forfallsdato og renter av erstatningene slik skjønnsretten bestemmer for andre falleiere.
3. Eventuelle utgifter til skylddelinger, stempel og tinglysning dekkes av I/S Øvre Otra."

og

1. I/S Øvre Otra erklærer seg villig til å overta de fallretter som Otteraaens Brugseierforening eier/og eller har rett til å utnytte i Otra mellom Hartevatn og Bykil for samme pris pr. NHk med tillegg av 25% som ved det forestående ekspropriasjonsskjønn blir fastsatt for fallretter på samme strekning som erverves fra andre falleiere enn Otteraaens Brugseierforening.
2. Hvis intet annet avtales blir forfallsdato og renter av erstatningen slik skjønnsretten bestemmer for andre falleiere.
3. Eventuelle utgifter til skylddelinger, stempel og tinglysning dekkes av I/S Øvre Otra.
4. I/S Øvre Otra samtykker i at erstatningen for fallrettene utbetales til de 3 opprinnelige medlemmer av Otteraaens Brugseierforening, nemlig Hunsfos Fabrikker, Vigelands Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk med 1/3 på hver som vedtatt av Otteraaens Brugseierforenings styre."

- 48 -

Retten ser saka slik:

I konsesjonssøknad av 1972 har Otteraaens Brugseierforening og I/S Øvre Otra opplyst at dei disponerar 60 % av fallrettane for Urar - Skarjesutbygginga, 54 % for Holen og 86 % for Brokke (jfr. St.prp. nr. 140 (1973-74) og vedlegg til konsesjonssøknaden). Det er på det reine at i desse tala er inkludert fallrettar som A/S Setersdalen og "den gamle" Otteraaens Brugseierforening eig eller meiner å eige. Det er ikkje nødvendig - og det er heller ikkje heimel for, å oreigne rettार som konsesjonssøkaren eig eller disponerar frå før (jfr. oreigningsloven § 2 og Fleischer: Ekspropriasjonsrett s. 55 om "at man ikke skal gi tillatelse (til oreigning) i større utstrekning enn det er behov for"). Partane kan ikkje bli "enige om at I/S Øvre Otra skal ekspropriere disse fallrettigheter fra Otteraaens Brugseierforening på vanlig måte", sjå h.r.adv. lous prosesskriv 30/9-82.

Alle aksjane i A/S Setersdalen tilhøyrer medlemmene av "den gamle" Otteraaens Brugseierforening. Otteraaens Brugseierforening har idag ikkje dei same medlemene som t.d. i trettiåra. Det interne oppgjøret mellom partane i brukseigarforeninga, er retten uvedkomande.

Retten meiner etter dette at ein må bygge på det tilhøvet at A/S Setersdalen og "den gamle" Otteraaens Brugseierforening reelt ikkje er saksøkte (ekspropriatar) i dette skjønnet. Dette synet finn retten også støtte for i dei styrevedtaka som er refererte ovafor, jfr. soleis styrevedtak i A/S Setersdalen av 17/8 1981.

Ønsket frå A/S Setersdalen og Otteraaens Brugseigarforening om å få taksert vedkomande fallrettar, kan retten imøtekome fordi det er eit krav eller eit ønske frå partane om det. Det blir eit avtaleskjønn mellom to partar som baa reelt er på saksøkar-sida.

Samstundes kan retten då ta standpunkt til alle punkt - både prinsipale og subsidiære påstander, frå dei saksøkte som er representerte ved advokatane Ødegaard og Vale.

Praktiske og prosessøkonomiske omsyn skulle også tale for den ordninga retten ovafor er kome til.

- 49 -

V. Rettsgrunnlaget for skjønn og oreigning.

Heimelen for oreigning i hovudelva er løyve av 3/4 1979, oppattnya 28/4 1980. For sideelvene er heimelen både dette løyvet og konsessjonen av 1974 med planendringar av 16/3 1979, 30/10 1981 og 11/6 1982. Ein kan her i ein viss mon tale om dobbel heimel.

For fallrettane er det I/S Øvre Otra som har konsesjon med rett til oreigning. Otteraaens Brugseierforening har fått konsesjon på regulerings- og overføringsrettane, og skal oreigne desse. Det kan vere vanskeleg å seie kva som er oppgjør for fallrettar, og kva som er oppgjør for reguleringar og overføringar. Men denne grenseoppgangen mellom dei to saksøkarane i saka, er ikkje lagt fram for skjønnsretten. Og andsynes dei saksøkte er grenseoppgangen utan økonomisk interesse fordi dei to saksøkarene er solidarisk ansvarlege for dei skadebøter (og evt. tiltak) som blir pålagt saksøkarane.

Bortsett frå det spørsmål om avvising av skjønnet som h.r.advo-
katane Vale og Ødegaard reiste ved slutten av prosedyremøtet i oktober 1982 - og som retten har drøfta tidlegare - er det ikkje kome innvendingar mot det rettslege grunnlaget for skjønnet.

Retten har gått nøye gjennom dei konsessjonsvedtak som er nemnde tidlegare, og har funne rettsgrunnlaget for skjønn og oreigning i orden.

Om Otteraaens Brugseierforening er ein særskild juridisk person, er truleg tvilsamt, men det er også utan reell interesse i denne samanhengen. Dei saksøkte vil med sine krav stå like sterkt anten Otteraaens Brugseierforening er eit slags lovregulert sameige (vassdragsreguleringsloven § 9), eller ein såkalla juridisk person.

- 50 -

VI. Generelle påstandar:

Saksøkarane har ved h.r. advokat Jan Dahl lagt ned denne generelle påstanden:

- "1. Fallskjønnet og den utsatte del av skjønnets del IV fremmes overensstemmende med de fremlagte skjønnsforutsetninger.
- 2 a. Det tilkjennes ikke fallerstatning for 45 B, 46 B, 47 B, 65 B, 70 C, 116 B, 119 B, 121 C, 122 B, 123 B, 320 B, og 324 C idet eksproprianten eier de fall som er ført opp under disse takstnummer.
- b. Skjønnsretten fastsetter den tilleggserstatning eieren av takstnr. 55 tilkommer idet det tas hensyn til tidspunktet for det opprinnelig betalte beløp.
3. De erstatningskrav som fremsettes for takstnr. 53 E m.fl. av grunneiere og Satersdalen A/S og/eller Otteråens Brugseierforening bestående av Hunsfos Fabrikker, Vigeland Brug og Kristiansand Elektrisitetsverk angis som omtvistet, og tvistene mellom de nevnte blir ikke å avgjøre av Skjønnsretten. Alternative takster avsies i den utstrekning dette er mulig.
4. Det tilkjennes ikke fallerstatning til grunneiere langs Væringsåi for vann som tidligere er overført fra Skyvatn.
- 5 a. Prinsipalt.
Det fastsettes ikke fallerstatning til grunneiere langs Auervasså og Geiskeliå for utnyttelse over kote 753,9.
- b. Subsidiært.
Det tilkjennes ikke fallerstatning til grunneiere i Otra for det vann som innvinnes (27 mill m3) for utnyttelse mellom K 840 og 753,9 på grunn av slipping av minstevannføring fra Børtemannsbekk.
6. Bortsett fra der erstatning for skader og ulemper er uttrykkelig hjemlet i kontrakt, tilkjennes det ikke erstatning både for fall og skader og ulemper, men bare for den høyeste verdi.
7. Forøvrig fastsettes fallerstatningen ut fra de prinsipper som er angitt i mitt prosesskrift av 7.6.1982.

- 51 -

- 8 a. Den erstatning som ved skjønn av 24.09.1982 er tilkjent for tnr. 53, 60, 69, 73, 74, 76, 77, 79, 343, 347, 348, 349, 350, 351, 352B, 364, 366, 368 og 370 blir ikke å utbetale på grunn av heftelser på eiendommene.
- b. Det samme gjelder takstnr. 45, 46, 47, 55.57, 61, 62, 70, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 320, 324, 329, og 334 fordi fallene er solgt."

Den delen av h.r. advokat Dahls prosesskrift av 7/6-82 som gjeld fastsetting av skadebot lyder slik:

" Jeg angir her hovedpunktene for erstatningsfastsettelsen, som vel i hovedtrekkene er uomtvistet.

1. Fallene skal erstattes ut fra deres omsetningsverdi etter den fremgangsmåte som er angitt i Retstidende 1977 side 252.
Erstatningsfastsettelsen skjer ved å fastsette en pris pr. nat.h.k. ut fra sammenligning med de som er gjort ved annen omsetning og skjønnspraksis.
2. Nat.h.k. beregnes som angitt hos Røstad side 2.
 - a) Fallhøyden måles fra og til naturlig vannstand for utbyggingselvene, og fra og til magasinenes tyngdepunkt for de overførte elver.
 - b) Den vannføring som legges til grunn er bestemmende års regulerte vannføring. Om beregningen herav er det uenighet, jfr. nedenfor under VI.
3. Det tas hensyn til eventuelle særegenheter ved utbyggingen som ikke er kommet til syne i nat.h.k.beregningen.
4. For overførte elver skal erstatningen fastsettes ut fra det vann som utnyttes. Om enkelte detaljer her er det uenighet, jfr. nedenfor.

Disse nat.h.k. fordeles så over hele strengen. Skjønnsretten har fått seg forelagt 2 fordelingsmetoder, jfr. nedenfor under XI.
5. Differensiering. Skjønnsretten må vurdere om det skal fastsettes forskjellig fallpris.

For atskilte kraftverk må det nødvendigvis foretas en konkret vurdering, og det vil mer bero på tilfeldigheter om Retten kommer til samme resultat.

For forskjellige fall som inngår i samme kraftverk, er det nå ikke så vanlig å differensiere. Hvis det å få med et sidevassdrag imidlertid er så dyrt at det øker den gjennomsnittlige utbyggingspris, må det etter min mening differensieres. Hvis "tilleggsfallene" er dyre å få med, men gjennomsnittsprisen likevel vil synke eller bli

- 52 -

konstant, blir det et mer skjønnsmessig spørsmål om det skal differensieres, og Skjønnretten må forsøke å se hen til hva kjøperne helst vil erverve, rimelighet og av og til spørsmålet om separat utbyggbarhet.

6. Fastsettelsestidspunktet. Den regel som kommer til anvendelse er her som ved ekspropriasjonene forøvrig ekspropriasjonsserstatningsl. § 11. Som iverksettelse i relasjon til fallene, synes det naturlig å se på kraftstasjonens iverksettelse eller da vannet føres bort fra sitt leie.

Jeg tror imidlertid spørsmålet ikke har så stor reell betydning, jfr. Røstad s. 6, og man må i noen grad kunne se hen til praktiske hensyn. Ut fra "avrundete" iverksettelsesdatoer, vil jeg foreslå følgende erstatningsfastsettelsestidspunkter, som da også danner grunnlag for renteberegning.

a) Holen kraftverk 1.1.82.

b) Øvre Brokke 1.1.77.

c) Overføring av Brattliåni 1.6.78.

- d) Ormsa kraftverk. Det korrekte ville være ikke å angi noe tidspunkt, idet utbyggingen ikke vil skje før skjønnets avhjemling eller fullbyrdelse. Dette antas imidlertid å ville skape vansker for Skjønnretten, da nat.h.k.beregningen er felles for Ormsa og Holen kraftverk. Dessuten føres vannet bort fra elveleiet pr. ca. 1.5.1982. Det bør derfor fastsettes samme tidspunkt som for Holen kraftverk (der jeg foreslår 1.1.1982), men man bør ved vurderingen være klar over det nevnte forhold.
- e) Skarjes kraftverk. Her vil det ikke bli tale om noen utnyttelse før skjønnets avhjemling eller fullbyrdelse. Det blir således ikke aktuelt med noen renteberegning. Det gjelder følgende elvestrekninger:
- Skarjesåni,
 - Uraráni,
 - Reineåni.

Feltet nedenfor Skarjesvatn, Reinevatn og bielvene til Skarjesåni utnyttes derimot i Holen kraftverk.

- 53. -

7. Erstatningsangivelsen.

For alle elver fastsettes erstatningen på vanlig måte som en sum ut fra Skjønnsrettens beregning. (Om tvistetakstnummer og både/og-spørsmålet se særskilt prosessskrift.)"

Retten går ut frå at h.r.advokat Dahl i sin påstand pkt. 1 når det gjeld utsette spørsmål i del IV, ikkje siktar til Hoslemo Kraftverk og tersklar ovafor Hartevatn.

H.r.advokat Georg Lous har for sine parter denne påstanden:

||

1. Erstatningene for tapte fallrettigheter under takstnummer 53B, 57E, 59B, 60B, 69C, 73B, 74B, 76B, 77B, 79C, 329B, 334B, 342B, 343B, 344B, 346B, 347B, 348B, 349B, 350B, 351B, 352C, 352D, 364B, 368B, 370B, 372B og 373B fastsettes med engangsbeløp under ett til A/S Setersdalen, A/S Vigelands Brug, Hunsfos Fabrikker og Kristiansands Elektrisitetsverk som de berettigede.
2. Til erstatningene legges 25%, jfr. vassdragsreguleringslovens § 16, punkt 3 og vassdragslovens § 134, punkt 1.
3. Tvister mellom mine parter og parter representert av høyesterettsadvokatene Kåre Ødegaard og Thorstein Vale avgjøres ikke av skjønnsretten.
4. A/S Setersdalen, A/S Vigelands Brug, Hunsfos Fabrikker og Kristiansands Elektrisitetsverk tilkjennes saksomkostninger.

- 54 -

H.r.advokat Thorstein Vale har på vegne av sine partar lagt ned slik påstand:

1. De saksøkte tilkjennes full erstatning for avståelse av fall, i tillegg til erstatning for skader og ulemper, fastsatt under delsesjon IV.
2. Skjønnsretten avgjør prejudisielt de tvister som i den særskilte påstand og partsfortegnelse, dat. 18/10-82, er oppført som omtvistet med eksproprianten. Avgjørelse treffes både forsåvidt angår de omtvistede erstatninger fastsatt under delsesjon IV, jfr. s. 124 i rettsboken, og fallerstatninger fastsatt under nærværende sesjon.
Ytterligere avvises alternative takster i de tilfeller der det er fremsatt prinsipale og subsidiære påstander, slik at det også foretas taksering av de alternativer som ikke legges til grunn for de prejudisielle avgjørelser.

3. Det tilkjennes eierne av takstnr. 53 E, 60 B, 69 C, 73 B, 74 B, 76 B, 77 B, 79 C, 329 B, 334 B, 347 B, 348 B, 349 B, 350 B, 351 B, 352 C, 352 D, 356 B, 367 B, 368 B, 370 B, 372 B og 373 B (de takstnr. som er understreket representeres av h.r.adv. Vale, de øvrige av h.r.adv. Ødegaard) erstatning for fallrettigheter i Otra med sidevassdrag under forutsetning av at det hviler heftelser på

eiendommene til fordel for Otteraaens Brugseierforening, pålagt ved jordlovskjønn av 24/8 1936 med overskjønn av 20/7 1937. Heftelsene vurderes slik:

Prinsipalt:

Heftelsene gir ikke rett til overføring av elven til annet vassdrag, og foranlediger ikke fradrag i erstatningene til grunneierne, verken for fall eller for skader og ulemper fastsatt under delsesjon IV.

Subsidiært:

Det gjøres fradrag i erstatningene til grunneierne etter rettens skjønn, i den utstrekning den økonomiske betydning av heftelsene på vedkommende eiendom ligger innenfor den ramme som ble forutsatt pålagt eiendommene i jordlovskjønnene, hvor det bl.a. anføres følgende:

" men heftelsene bør ikke gjøres med videre omfang enn at
" skjønnet kan så noenlunde bedømme ulempene.

Jfr. dokumentsamlingen, dok. 1 side 5.

- 55 -

Det mulige fradrag vurderes både i forhold til den rene fallerstatning og i forhold til de erstatninger som er fastsatt under de tilsvarende takstnr. under delsesjon IV, forsåvidt gjelder de skader og ulemper der det er anført at disse er omtvistet med eksproprianten.

Heftelsene gjelder kun hovedvassdraget og ikke noen av sidevassdragene til Otra.

4. For takstnr. 364 B avgjøres prejudisielt tvisten mellom mine parter, eierne av g.nr./b.nr. 16/2, 16/4-5, 16/6 og 16/10, og eksproprianten. Forøvrig tilføres rettsboken at fall- og ulempeserstatningen under dette takstnummer er omtvistet mellom sameierne.
5. Falleierne i Væringsåni, takstnr. 338 B og 77 C, jfr. skilleblad 15 i N.O.F., tilkjennes fallerstatning også for den vannføring i elven som i sin tid er blitt overført fra Skyvann med ubetinget rett til å gå i dette elveløp. Se Ræstad tabell 5 b. (side 10 i utredning 10) + tilleggsutredning av 22/10-82.
6. Til de fastsatte erstatninger legges 25 %, jfr. vassdragsreguleringsl. § 16, pkt. 3 og vassdragsl. § 152 pkt. 3.
7. Rentefoten iflg. de alm. skjønnsforutsetninger pkt. 1.20, annet ledd, fastsettes til 10 % p.a. fra tiltredelsen og frem til 1/12-80, og deretter 15 % p.a. frem til forfall som fastsettes av retten. Ved renteberegningen skal den årlige rente for hvert år legges til kapitalen, på tilsvarende måte som ved forretning av lån ellers.

Ved betaling etter forfall, liksom ellers ved forsinket utbetaling av årlige erstatninger, skal svares den til enhver tid lovlig fastsatte morarente, p.t. fastsatt til 15 % p.a.

8. De saksøkte tilkjennes full erstatning for utgifter til teknisk og juridisk bistand, herunder også godtgjørelse til de av grunneierne valgte tillitsmenn for bistand under skjønnsaken."

- 56 -

H.r. advokat Kåre Ødegaard har for sine partar lagt ned slik påstand:

1. De saksøkte tilkjennes full erstatning for fallrettigheter i tillegg til erstatning for skader og ulemper tilkjent ved tidligere sesjoner av skjønnet.
2. Skjønnsretten avgjør prejudisielt de tvister med ekspropriantene som er angitt i særskilt påstandsskrift for hvert enkelt takstnr. fremlagt 14.10.1982. Avgjørelsene treffes både for de omtvistede erstatninger fastsatt i sesjon IV jfr. side 124 i rettsboka og fallerstatninger fastsett under nærværende sesjon. De bes avgitt alternative takster i de tilfeller der det fremsettes prinsipale og subsidiære påstander slik at det også foretas taksering av de alternativer som ikke legges til grunn for de prejudisielle avgjørelser.
3. Som h.r. advokat Vale pkt. 3.
4. Under takstnr. 364 B angir skjønnsretten fallmeterpriser i tillegg til den NHK-prisen retten legger til grunn for erstatningsutmålingen.
5. Som h.r. advokat Vale pkt. 5.
6. Som h.r. advokat Vale pkr. 6.
7. Som h.r. advokat Vale pkt. 7.
8. Som h.r. advokat Vale pkt. 8."

- 57 -

Advokat Olav Bryge har for sine parter lagt ned slik
påstand:

" I. På vegne av de parter jeg møter for.

A i Faråni:

1.	takst nr.	7 B.
2.	" "	10 B.
3.	" "	8 B.
4.	" "	3 B.
5.	" "	1 B.
6.	" "	23 B.
7.	" "	22 C.
8.	" "	21 B.
9.	" "	20 B.
10.	" "	14 B.
11.	" "	19 C.
12.	" "	18 E.
13.	" "	17 B.
14.	" "	16 B.
15.	" "	15 B.
16.	" "	13 B.
17.	" "	12 D.

B i Brattliåni (Otra).

18. takst nr. 500 til 504 samt t.nr.506 under Nomeland
19. " " 507, 508, 511, 513, 514 og 522 under Rysstad.
20. takst nr. 523 til 535 under Helle.
21. " " 536 - 540 under Besteland.
22. " " 576 og 581.Omtvista fall under Hovet/Haugen.
23. takst nr. 577.Omtvista fall under Bjørgum.
24. " " 578, 579, 589, 582, 584, 586, 587, 588, 589 og 590. Omtvista fall under Straume.

Påstås tilkjent erstatning for fall i tillegg til erstatning for skader og ulemper.

- 58 -

II.

1. For samtlige takstnr. bortsett fra:

takstnr. 1 B,
" 13 B,
" 12 D i Faråni, og
takstnr. 507, 508, 511, 513, 514 og 522 i Brattli-
åna (Otra) er det uklart hvem som er eier og om det
er sameie e.l.

2. For følgende takst nr.:

500, 501, 502, 503, 504 og 576 vises til skjønns-
forutsetning pkt. 1 - 18 - 4.

3. For takstnr. 3 B må avgis alternativ takst slik:

- a) fallrettene heftefri, og
- b) fallrettene med uttaksrett til drift av sag
for takst nr. 2 B - Sigmund Nomeland.

III. Med bakgrunn i dette bes vassføringa (Q reg.) som
retten legger til grunn for erstatningsfastsettinga
angitt i skjønnet.

Om fallhøyder m.v. vises til N O F av 16-3-1982 vedlegg
20 Faråni, og N O F av 7-10-1982 sidene 1-9 høyre side
og sidene 21-29 venstre side Brattliåna.

IV. Utbetalingsfullmakter.

Oppgjør for omtvista erstatninger bes innbetalt til Valle
Sparebank og satt på rentebærende konto slik:

takst 7 B, 10 B og 8 B v/Johannes T. Nomeland og
Niklos B.Berg.

Takst 3 B v/Olav O. Nomeland og Olav G. Rysstad.

Takst nr. 23 B, 22 C, 21 B, 20 B, 14 B, 19 C, 18 E,
17 B, 16 B, og 15 B ved Olav S. Brokke.

Takst nr. 20 v/Eivind N. Besteland og Bjørgulv T.
Besteland.

Takst nr. 23 v/Tarjei Haugen og Arild G. Aas.

- 59 -

V. Til erstatningene legges 25% i f. vassdragsregulerings-
-- lovens § 16 pkt. 3 og vassdragslovens § 152 pkt. 3.

VI. Der denne fastsatte erstatning + tillegg regnes
--- 10 % rente fra tiltredelse fram til 1/12 1980 og
deretter 15 % til forfallsdagen - fastsatt av retten.
Ved renteberegning skal den årlige rente tillegges
kapitalen.

VII. Ved betaling etter forfall, eller ved forsinket ut-
---- betaling av årlige erstatninger, svares morarente i
samsvar med loven.

VIII. De saksøkte tilkjennes sakskostnad for teknisk og
----- juridisk bistand - samt godtgjersle til valgte tillits-
menn."

H.r.advokat Hallvard Roholdt har lagt ned slik generell
påstand:

"Tilkjenning av full skadebot til alle med lovfastsett tillegg
på 25% og tilkjenning av sakskostnader."

Utanom dei generelle påstandane, har prosessfullmektigane for
dei saksøkte lagt ned spesielle påstander som er refererte
under dei einskilte takstnummer.

- 60 -

VII. Oversyn over utbyggingssystemet - vasskraft som vert nytta med utbygging, regulering og overføringar i Øvre Otra.

Verdien av vasskraft som kan byggast ut, blir som regel rekna på grunnlag av "naturhestekrefter" (nhk), og då etter formelen 13,33. Q reg. H brutto.

Faktoren Q reg. tyder regulert vassføring i m³/s og H brutto tyder brutto fallhøgde i meter.

Brutto fallhøgde er skilnaden mellom øvre og nedre vasstand, og er ofte ikkje eintydig. Den øvre vasstanden kan vere den naturlege vasstanden i eit hovedvassdrag, men må ofte reknast ut i høve til vasstandsvariasjonar i eit inntaksmagasin. Den nedre vasstanden (undervatn) blir fastsett på tilsvarende måte.

Regulert vassføring i "bestemmende år" blir definert som den påreknelege, jamne, regulerte vassføringa ein kan oppnå i kraftverket med visse for 9 av 10 år.

Denne vissa på 90 % set grensa for "fastkraft" i kraftsalg.

Grunnlaget for utrekning av den regulerte vassføringa er dei avløpsmålingar ein har for dei aktuelle nedbørsfelt (eller nærliggende samanliknbare nedbørsfelt), og den verknad ein kan få i dei magasin ein kan nytte.

Utrekningane blir påverka av mange føresetnader og tilhøve i utbyggingsfeltet, og av konsesjonsvilkår og skjønnsføresetnader.

Den rettsoppnemnde hydrologisk sakkunnige, sivilingeniør Erik Ræstad, har i sine utgreidingar nr. 9 og 10 med supplement og kommentar, lagt fram utrekning av den totale mengd naturhestekrefter etter utbyggingsplanane, og spesifikasjonar for

- 61 -

utrekning av detaljerte fallerstatninger.

Om grunnlaget for disse utrekningane har han m.a. lagt fram denne tabellen:

" SUM BRUTTO ÅRSTILLØP TIL HOSLEMO

Nedbørfelt KEV tegn. 90038*)

Avløpsdata HC tegn. 3074-43, notat av 25.11.81.

Delfelt nr.	Navn	Nedbørfelt km ²	Årstilløp mill.m ³
1	Breiv.-Sesvatn	175,*)	240
2+del av			
5	Lokalfelt Lislevatn	57,4	63
3a	Skyvatn	17,7	29
3b	Væringså	38,2	59
4	St.Førresvatn	56,0	90
rest av			
5	Lokalfelt Hartevatn	105,7	122
13a+b	Gjeiskeliå+Auervatn	30,0	41***)
del 13c	Fjordungsbk.	5,0	5
rest 13c	til Hoslemo	92,0	106**)
6a+b	Ørmsavatn	104,0	200
7	Vatnedalsv.	79,0	107
8a+b	Urarvatn	54,0	112
Sum Hoslemo VM		814,0	1174

*) Justert felt Breidv.-Sesvatn fra 180 til 175 km²

**) Herav går 3 km² i Bastogdalen til Hartevatn

***) Herav overføres 27 mill.m³ til Børtemannsbk. og 14 mill.m³ går via Bastogdalen til Hartevatn. //

Merknad: Delfelt 8 a - b har seinare fått eit tillegg i årstilløp på 25 mill.m³ slik at sum Hoslemo aukar til 1199 mill.m³.

- 62 -

Ræstad har vidare denne tabellen:

UTNYTTELSE AV ARSTILLØP MILL.M³
Norm.periode 1911-50

Delfelt/Ref.pkt.	Feltnavn	Nedbør- felt	Årstilløp	Sluppet minste. vannf.	Netto volum
nr.		km ²	mill.m ³	mill.m ³	mill.m ³
1	Breidv.-Sesvatn	175,0	240		
2+del av 5	Lokalfelt Lislev.	57,4	63		
	Sum utløp Lislev.	232,4	303	- 46	257
del av 5	Lokalfelt Bøtem. bekk	16,7	18		
del av 5	Bøtemannsbk. eget felt	16,6	20		
13 a + b	Overf.Gjeisk.+Auerv.	30,0	27		
	Sum ndf.Bøtem.bk.	63,3	65	+ 46	111
fra 13a+b	Rest til Bastogdal	-	14		
del av 13b	Lokalfelt Bastogd.	3,0	4		
del av 5	Lokalfelt Hartev.	72,4	84		
del av 13c	Overf.Fjordungsbk.	5,0	5		
	Til Hartevatn dir.	80,4	107		
	Tilløp fra Otra (Bøtemannsbk.)	-	111		
	Sum tilløp Hartev.		218	- 39	179
rest 13 c	Rest til Hosleno	89,0	102	+ 39	141
3a	Skyvatn	17,7	29		
3b	Væringså	38,2	59		
4	St.Førresvatn	56,0	90		
6a+b	Ormsavatn	104,0	200		
8a+b	Urarv.	54,0	112		
7	Vatnedalsv.	79,0	107		
		348,9	597		

- 63 -

Vidare tek retten med denne tabellen:

REGULERINGSMAGASINOVERSIKT

BREIDV.-SESVATN	16,6 mill.m ³
SKYVATN	56,8 " "
ORMSA	30,6 " "
ST.FØRRESV.	20,6 " "
HARTEVATN (ØVRE DEL)	10,0 " "
SUM ORMSA KRAFTVERK	134,6 mill.m ³
VATNEDALSV.	1150,0 " "
SUM HOLEN KRAFTVERK	1284,6 mill.m ³
URAR-REINEV.	500,0 mill.m ³
SKARJESV.	5,0 " "
SUM SKARJE KRAFTVERK	505,0 mill.m ³
BOSSVATN	296,0 mill.m ³
HARTEVATN (NEDRE DEL)	25,6 " "
+ SUM SKARJE OG HOLEN	1789,6 " "
SUM BROKKE KRAFTVERK	2111,2 mill.m ³ /

- 64 -

I/S Øvre Oтра har opplyst at magasinet Urar - Reinevatn er rekna å ha eit innhald på 490 mill m³, og at Harteavatn under kote 757,3 ikkje er tatt med som nyttbart magasin. Med desse korreksjonane vil magasinsummen bli 2075,6 mill m³.

Retten tek endeleg med denne tabellen:

SUM BRUTTO ÅRSTILLØP HOLEN V.M.

Nedbørfelt KEV tegn. 90038

Årlig tilløp 1911-50 627 mill.m³

Delfelt nr.	Navn	Nedbørfelt km ²	Årstilløp mill.m ³
11 a	Krokvatn	27,4	53,0
11 b	Storevatn	91,0	206,0
			259,0 til Ulla- Førre
10 a	Reinevatn	15,6	25,0
10 b	Skarjesvatn	27,8	48,0
			73,0 til Skarje kr.v.
10 c	Skarjeså lokalfelt	8,0	11,0
	Kvervå	17,6	25,0
	4 småbekker	14,2	24,6
			60,6 til Holen kr.v.
	Rest lokalfelt Bossvatn	127,4	234,4
	Totalt til Holen	329,0	627,0

- 65 -

Retten skal nemne at årstilløpet frå delfelt 11 a og b av NVE er korrigert til ialt 235 mill m³ som blir ført over til Ulla-Førre. Rest lokalfelt Bossvatn aukar dermed til 258,4 mill m³ slik at det blir ubrigda totalsum til Holen Vm. Retten viser i denne samanhengen til det som er sagt på s.74.

Når det gjeld såkalla "bestemmande reguleringskurver" viser Røstad til fire vassmerke, Hoslemo, Løyningså, Valle og Røyknes.

Av desse går det fram:

Otra ved Røyknes, vil med magasin på 62 % av det årlege tilløpet få 100 % regulert vassføring, d.v.s. ei bestemmande regulert vassføring lik medelvassføringa.

Otra ved Valle vil få 100 % regulering med 92 % magasin.

Løyningså vil få 100 % regulering med 70 % magasin.

Ved det sentrale vassmerke i Otra ved Hoslemo vil ein få 97,5 % regulert vassføring dersom magasinerna ovafor er 100 % av gjennomsnitts (midlere) årsavløp, og Røstad seier at etter det som er sagt ovafor er det sannsynleg at ca. 120 % magasin vil vere nok til 100 % regulering.

Røstad nemner at Holen kraftverk har årsavløp på 980 mill m³ og magasinsum ovafor på 1284,6 mill m³, altså ein magasinprosent på 131 %.

Med desse data meiner Røstad å kunne slå fast at ein som grunnlag for utrekning av talet på naturhestekrefter kan legge medelvassføring til grunn som oppnåeleg jamn regulert vassføring.

- 66 -

Når det gjeld gjennomsnittts (medels)) årstilløp frå dei mange delfelta til dei aktuelle kraftverksprosjekt, har Røstad rekna såleis:

Ormsa kraftverk vil få eit gjennomsnittts årstilløp på 814 mill m³. Dersom vatnet blir rekna som nyttbart frå kote 840 og ned til gjennomsnittts undervatn på kote 800 i Vatnedalsmagasinet, vil det svare til ein årsproduksjon som er oppgitt til ca. 80 GWh.

Ein skal her merke seg at Ormsa kraftverk ennå ikkje er bygt og heller ikkje planlagt i detalj, og det ligg ikkje føre utbyggingskonsesjon for dette verket.

Når det gjeld Holen kraftverk er årstilløpet rekna til 980 mill m³. Verket har inntaket sitt i Vatnedalsmagasinet og utløp i Bossvatn og har såleis store variasjonar i vasstanden både ved inntak og utløp. Bruken av magasinet, også som fleirårsreserve, vil henge saman med tilløpsvariasjonane, etterspurnaden etter spillkraft/fastkraft og pristilhøvet mellom spillkraft og fastkraft. Dersom dette tilhøvet er rekna som 1:2, meiner Røstad at verket vil ha ein medels energiekvivalent på 0,63 kWh/m³, og han set den kalkulerde inntakshøgde til kote 800,0. Det tilsvarande undervatn i Bossvatn med "tyngdepunktsnivå" på kote 543, gir ei utnyttta fallhøgde på 457 m.

I/S Øvre Otra reknar energiekvivalenten til maks 0,61 kWh/m³.

Den gjennomsnittlege årsproduksjonen reknar Røstad til 617 GWh (pumpekraft Breive, 50 GWh er ikkje trekt frå).

Skarjes kraftverk.

Ein reknar med medels årstilløp på 185 mill m³. Kraftverket får inntak i St.Urrvatn med HRV på K. 1185.0. Med 44 m reguleringshøgde vil vatnet få eit tyngdepunktsnivå på K. 1173.0. Også dette verket nyttar fallet ned til Bossvatn K 543, d.v.s. ei utnyttta fallhøgde på 630 m. Medelsårsproduksjon er rekna 287 GWh. Kraft til Skarje pumpeverk, 16 GWh, er ikkje trekt frå.

- 67 -

Skarg kraftverk er ennå ikkje ferdig prosjektert, men er tenkt bygt ved overføringstunnelen for Otra til Bossvatn. Det gjennomsnittlege årstilløpet er rekna til ca. 266 mill m³.

Inntaket ved toppen av Sarvsfossen reknar ein med vil få ei oppdemd høgde på kote 606,5. Aggregatet er ikkje tenkt dykka ned i utløpet til Bossvatn, og fallhøgda er då rekna til k. 551,0, d.v.s. eit utnytta fall på ca. 55 m. Den gjennomsnittlege årsproduksjonen har Røstad rekna til 46 GWh.

Summen av utnytta tilløp i Holen, Skarje og Skarg kraftverk er då 1431 mill m³ pr. år. Etter frådrag av Harteavatn (nedre del) blir magasinsummen 1789 mill m³, d.v.s. ein samla magasinprosent på 125.

Farå vart som ein del av Brokke II ført over til tunnelen Bossvatn - Nomeland den 1/11 1976.

Holsbekkane kom inn på tunnelen mars 1977.

Farå hadde eit medels årsavløp på 156,0 mill.m³ og Holsbekkane 6,2 mill.m³.

Farå har utnytta fall frå K. 543 til K. 248. Farå er tørrlagd frå K. 553,5 til K. 243,41. Holsbekkane er utnytta frå K. 543,0 til K. 513,17. Dei er tørrlagde frå ulike nivå. Overføringstunnelen vart flytta frå Bykil til Bossvatn og teke i bruk omlag ved årsskiftet 1976/77.

Brattliåna vart ført over til Sira-Kvina 1. juni 1978 og skal seinare førast over til Ulla Førre. Medels årsavløp er 235 mill. m³.

- 68 -

VIII. Spesielle problem. Partsstandpunkt og rettens vurdering.

1. Skal ein rekne medels vassføring for utrekning av naturhestekrefter i alle delar av systemet?-----

Saksøkar hevdar at ein må sjå Ormsa, Skarg og Brokke II (Faråni og Holsbekkane) kraftverk for seg, fordi desse har liten reguleringsgrad, 57 % i Ormsa, 24 % i Skarg og 77% for Brokke II. Dei saksøkte hevdar at ein må sjå heile utbygginga under eitt, slik at den overregulering som er i store delar av systemet kompenserar underreguleringa, eller mangel på regulering i andre delar av utbyggingssystemet.

Ved vurdering av kva vassføring ein skal legge til grunn ved verdsetting av dei einskilte vassdragsavsnitt i det aktuelle utbyggingsprosjektet, er retten kome til at ein må sjå dette som ei eining i anlegg og drift.

Byggeplanane går ut på ei samla utbygging/utnytting av den økonomiske utbyggbare del av vasskrafta i området, og då med ulike einingar, frå magasin med store tørrårsreserver, men ògså med marginale einingar med lita eller inga regulering.

Retten finn som hovudregel å måtte bygge på medels årleg vassføring når det gjeld utrekning av naturhestekrefter i dei einskilte avsnitt. Dei minst effektskapande delar av overføringar og utbygging, er marginale utgiftspostar som ikkje er særleg tyngande for kraftprisen i heile anlegget.

- 69 -

For Ormsa og Skarg kraftverk bygger ein såleis ikkje på den vanlege formelen med regulert vassføring i "bestemmende" år for utrekning av Nat-Hk. Den dårlege reguleringa i Ormsa og Skarg blir kompensert med overregulering og tilstrekkeleg maskinkapasitet i Holen og Skarje Kraftverk. Retten er soleis ikkje samd med saksøkar i at ein må sjå dei einskilte kraftverk isolert. Retten vil bygge på dette grunnlaget ved fastsetting av prisen på dei oreigna fallrettane.

Retten finn det likevel rett å gjere to unntak frå det som er sagt ovafor:

Faråna høyrer fysisk og geografisk saman med Brokke kraftverk, og bør i denne relasjonen - som i visse andre relasjonar soleis når det gjeld både-og-prinsippet - stå i ei særstode. Retten finn det her naturleg å bygge på den faktiske regulering for Faråna sett isolert. Sjølve elva er uregulert. Men via Bossvatn får ein likevel ei regulert vassføring på 77 %, som retten vil legge til grunn ved vurdering av Faråna (rest Brokke). Det som her er sagt om Faråna, gjeld også Holsbekkane.

Også Brattliåna står i ei særstilling fordi denne går inn i Ulla-Førre-systemet, jfr. elles pkt. 6 i neste avsnitt.

- 70 -

2. Vatnet frå Skyvatn.

Med skjønn av 9/11 1959 og overskjønn av 17/8 1960 er fastsett skadebøter for overføring av vatn frå Skyvatn/Båstogvatn og Kalsåna, til Væringså og Breivevatn.

Grunneigarane kravde den gong skadebot for fall i Kalsåna ned til Breivatn og i Otra ned til Harteivatn . Dei fekk den gong vederlag for fall som retten fann nyttbare.

Saksøkarane i denne saka meiner at falleigarane ved Væringså ikkje nå kan krevje vederlag for det tilskot i vassføring som kjem frå Skyvatn/Båstogvatn/Kalsåna.

Dei saksøkte meiner at når dette vatnet for lengre tid sidan er ført inn i Væringså, må grunneigarane der få betaling for fallverdien også av dette vatnet. Vatnet er ført over utan atterhald, og kan ikkje førast tilbake utan skadebot, hevdar dei saksøkte.

Retten meiner at saksøkarane nå ikkje skal betale til grunneigarane ved Væringså fallvederlag for vatnet frå Skyvatn/Båstogvatn. Fallverdien for dette vatnet er gjort opp tidlegare, nemleg ved skjønn og overskjønn i 1959-60. Om grunneigarane ved Skyvatn/Båstogvatn/Kalsåna/Otra fekk stor nok skadebot i 1959/60 kan denne retten ikkje prøve. Den rettsleg og rettskraftig fastsette fallverdien av dette vatnet er gjort opp. Når vatnet i ei elv blir ført over til ei anna elv, kan ikkje grunneigarane ved den siste elva kreve at regulanten skal betale fallvederlag i tillegg til det vederlaget han må betale til grunneigarane ved den tørrlagde elva. Vassdragsloven § 116 nr. 4 kan korkje direkte eller indirekte kome inn her.

-71 -

3. Fordeling etter "strengprinsippet" eller "lokalprinsippet".

Problemet gjeld det tilhøvet at vatn vert teke bort i eit vassdrag i større høgd enn det kan nyttast i kraftproduksjonen.

Prinsippet om lokalfordeling går ut på at den nyttbare fallhøgda skal fordelast på elvestroket frå inntaket til første samløp med ei anna elv.

Strengprinsippet går ut på at den nyttbare fallhøgda skal fordelast på heile den "tørrlagde" elvestrekkja frå inntaket til samløpet med hovedelv nedafor kraftverket.

Vassdraget nedafor kote 499,3 er her gjort opp tidlegare. I dette skjønnet reknar retten derfor samløpet med hovedelv til kote 499,3 som er naturleg vasstand i Bykil. Strengprinsippet fører til ein noko større erstatningsdel til eigarane for dei tørrlagde øverste falla, som er nyttige for framføring av vatnet til kraftverka, men som ikkje direkte går inn i dei utbygde falla. Ein må her operere med ein "reduksjonsfaktor" som viser tilhøvet mellom utnytta fallhøgda ned til kote 499,3 og den "tørrlagde fallhøgda" frå inntaket og ned til kote 499,3.

Retten finn at fordeling etter strengprinsippet er mest logisk. Retten finn også dette mest rimeleg og rettferdig. Retten viser til artikkel i Teknisk Ukeblad nr. 23 for 1966 - vedlegg A til utgreiding nr. 9 frå sivilingeniør Røstad, der sivilingeniør Alv Svøren går inn for strengprinsippet.

Også sivilingeniør Johan Kinck har gått inn for strengprinsippet. Sivilingeniør Røstad har først bygd på lokalprinsippet, men har seinare etter oppmoding frå retten i utgreiding 10 fordelt naturhestekeftene etter strengprinsippet.

-72 -

4. Utnyttning av fall med pumpeverk (Skarje og Breive).

Når det gjeld vatn som går til pumpebasseng, (Hartevatn/Breivevatn eller Skarjesvatn), meiner retten at ein må rekne fallutnytting frå dette inntaksbassenget. Ein skal med andre ord ikkje rekne fallvederlag for pumpehøgda. Ein skal då heller ikkje rekne utgiftene til pumping med i utbyggingskostnaden.

5. Vatn overført til Byrtemannsbekken.

I framtida vil ca. 27 mill m³ i året av den totale vassføringa på 41 mill m³ i året frå Geiskeliå og Auvervasså gå via Byrtebekken og Otra til Hartevatn. Saksøkaren meiner at dette vatnet bare skal reknast nytta frå kote 753,9 (Hartevatn) og ikkje frå k. 840 fordi dette vatnet fysisk ikkje går inn i kraftproduksjonen frå kote 840.

Dei saksøkte meiner at dette vatnet faktisk blir nytta i kraftproduksjonen frå kote 840 fordi det tener til å spare på den minstevassføring som går ut frå Lislevatn.

Retten ser saka slik:

Det er på det rene at overføringa frå Hartevasstjønn til Byrtemannsbekken, fører til redusert minstevasslepping frå Lislevatn. Dermed kan meir vatn frå Lislevatn nyttast i kraftproduksjon frå kote 840.

Retten finn det då rimeleg at ein del av vatnet frå Geiskeliå - Auvervasså blir rekna utnytta frå kote 840 -, den delen som tener til reduksjon av minstevassleppinga frå Lislevatn.

Minstevassleppinga frå Lislevatn kan likevel ikkje bli redusert med 27 mill m³/året.

På grunnlag av dei oppgåvene som retten har fått frå ingeniørane Røstad og Egeland, meiner retten at omlag

- 73 -

halvparten av dei 27 mill. m³ kan tene til reduksjon av minstevassleppinga frå Lislevatn. Etter dette vil retten rekne 13.5 mill. m³/år nytta på kote 840. Av dette kjem 6,9 mill m³/år frå feltet til Geiskeliå, og 6.6 mill m³/år frå feltet til Auervasså.
Etter det som er sagt ovafor vil 27,5 mill m³/år bli rekna som utnytta frå kote 753,9.

Retten har etter dette kome til at utnytta fall for austfelte skal reknast på ein noko annan måte enn den sivilingeniør Ræstad har nytta i sine tabellar. Dette fører til at talet på nat.hk som er oppgjeve av NOF må endrast for strekkja i Otra frå Bykil til samløpet med Auervasså og for Geiskeliå og Auervasså.

Retten reknar for Geiskeliå 6.9 mill.m³/år nytta frå kote 840.0 og 14,1mill.m³/år nytta frå kote 753,9.

For Auervasså reknar retten 6,6 mill.m³/år nytta frå kote 840 og 17,1 mill.m³/år nytta frå kote 753,9.

Fallhøgda skal reknast ned til Bykil kote 499,3.

For Geiskeliå er tørrlagt fallhøgd 747 m.

Reduksjonsfaktoren blir $\frac{6,9 \times 340,7 + 14,1 \times 254,6}{21 \times 747} = 0,379$.

Nat.hk pr. fallmeter vert då: $13,33 \times \frac{21}{31,54} \times 1,0 \times 0,379 = 3,36$

For Auervasså er tørrlagt fallhøgd 477,8 m.

Reduksjonsfaktoren blir: $\frac{6,6 \times 340,7 + 13,4 \times 254,6}{20 \times 477,8} = 0,592$.

Nat.hk pr. fallmeter vert då: $13,33 \times \frac{20}{31,54} \times 1,0 \times 0,592 = 5,00$

Ræstad har kome til at lokalfeltet til Bastogdalen gjev 1,36 nat.hk pr. fallmeter.

Auervasså nedafor Bastogdalen får $5,00 + 1,36 = 6,36$ nat.HK. pr. fallmeter.

- 74 -

6. Brattliåna.

Det har vore ei viss usemje om kor stort årsavløp det var i Brattliåna. Retten finn å måtte byggje på dei tal som er komne frå Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen. Ein reknar då eit midlere årsavløp på 235 mill. m³ som vil svare til 96.848 nat. HK. Over ei fallhøgde på 975 m blir det 99,3 nat.HK pr. tosidig fallmeter. Brattliåna vart ført over til Sira Kvina 1. juni 1978. Brattliåna ovafor Bossvatn skal ein handsame i Ulla-Førre-skjønnet.

Det er gjort avtale mellom Statskraftverka på den eine sida og på den andre sida I/S Øvre Otra, Kristiansand Elektrisitetsverk, Hunsfos Fabrikker og A/S Vigelands Bruk. Avtalen er lagt fram som vedlegg til dok. 965.

Dette skjønnet skal fastsette erstatning for fallverdien av Brattliåna i Otra på stroket Nomelandsmo - Byglandsfjord. Vederlag for skade og ulempe på dette stroket er fastsett tidlegare i det såkalla Byglandsfjordskjønnet.

Fallverdien av Brattliåna mellom Nomelandsmo og Bossvatn er gjort opp tidlegare ved skjønn eller avtale (jfr. over-skjønn 8/12 1966 side 21 og 24).

Nedafor Byglandsfjord eig kraftverka det meste av falla, og h.r.advokat Dalan har på vegne av grunneigarane motsett seg vurdering av falla nå. Saksøkarane i dette skjønnet har ved h.r.advokat Dahl ikkje sett seg imot at fallvurdering på denne strekkja blir utsett.

- 75 -

Eksproprianten har for ein del takstnummer der Aust-Agder kraftverk, Kristiansand Elektrisitetsverk og Vestfold kraftselskap er heimelshavarar, nemnt tilleggsbetaling til ymse grunneigarar. Årsaka til dette er at det ikkje er gitt endeleg oppgjør, men bare betalt forskot. Det er ikkje bede om at retten skal vurdere eller avgjere dette. Retten vil derfor under dei einskilte takstnummer føre opp det som er sagt i materiellet som er lagt fram (NOF), og retten tek ikkje standpunkt til om vedkomande grunneigarar har krav på tilleggsbetaling eller i tilfelle storleiken på denne.

7. Neddemde fall.

Det skal ikkje betalast erstatning for neddemde fall dersom desse ikkje er separat utbyggbare. Separat utbyggbare er Uraråni og Sålestogåni.

Likeeins reknar retten som grunnlag for si vurdering at vatnet frå Brattliåna ved overføring er utbyggbart til havet og har etter semje mellom partane taksert dette ned til naturleg vasstand i Byglandsfjord kote 200.

- 76 -

IX. Generelle synspunkt av interesse for prisvurdering
når det gjeld fall.

1. Spørsmål om å trekke Brokke I inn i kostnadsvurdering for
nåverande utbygging.
-

Det har etter krigen vore ei rad utbyggingssteg når det
gjeld kraftproduksjon i øvre Setesdal.

Eitskjematisk oversyn er dette:

1. Konesesjon 1942 for dam Vatnedal 2, sett i drift 1948
2. Konesesjon 1948 for Store Urarvatn, sett i drift 1952 -
for Lisle Urarvatn i drift 1951.
3. Konesesjon 1949 for Ormsavatn, sett i drift 1951.
4. Konesesjon 1957 for Skyvatn og Kalsåna m.v. sett i drift
1960.
5. Konesesjon 1961 for Bossvatn 2, sett i drift 1964.
6. Konesesjon 1961 for Brokke I, sett i drift 1964.
7. Konesesjon 1967 for Hovåtnfeltet, sett i drift 1971.
8. Konesesjon 1974 for Brokke II, sett i drift frå 1976 og
utover.

Skjønnnet nå gjeld i hovudsak bygging og regulering på
grunnlag av konesesjonen av 1974 med tilleggs-konesesjonar
av 1979, 1981 og 1982 for Brokke II med inntak av Farå og
Holsbekkane - med byggetid 1975-76, tredje byggsteget med
bygging av Holen Kraftverk, overføring av Otra frå Lisle-
vatn til Førresvatn, overføring av Geiskeliå og Auvervasså
til Harteavatn, auke i magasinkapasiteten, fjerde byggsteg
med Skarje Kraftverk og endelig planane om bygging av
Ormsa og Skarg Kraftverk.

Saksøkarane hevdar at når skjønnnet skal vurdere kostnads-
klasse for utbygginga, kan ein ikkje trekke inn i vurder-
inga det rimelege Brokke I som i tid ligg lenge før utbygg-
inga nå og har basis i konesesjon av 1961.

- 77 -

Dei saksøkte og sivilingeniør Røstad har hevdå at ein må legge eit komplekssynspunkt til grunn når ein skal finne fram til rett kostnadsklasse.

I konsesjonar av 1961 og 1974 og i søknader og Stortingsproposisjonar som ligg til grunn for desse, har både regulantar og styresmakter sett Brokke I og nåverande utbygging som eitt kompleks, slik at det ikkje går an å skilje desse frå kvarandre. Ein har planlagt heile komplekset under eitt. Det har rett nok vore skjønnt for Brokke I i 1962-64, med fallpriser sett under synsvinkelsen samla utbygging av komplekset. Med det første byggesteget i 1960-åra var det klart at ein stod framfor full utbygging av vassdraget. I/S Øvre Otra kjøpte også fall i Otra og Skarjeså i 1950 og 1960-åra for å sikre framhald av prosjektet. Dei saksøkte vil sjå utbygging etter konsesjon av 1961 og utbygging etter konsesjon av 1974 under eitt.

Retten ser saka slik:

Som det går fram av det som er sagt tidlegare har det vore ei rad større og mindre utbyggingsprosjekt i Øvre Setesdal både før, og særleg etter krigen. Det har også vore fleire skjønnt etter krigen, såleis i kronologisk rekke Skyvatn-skjønnet, Brokke I skjønnet Hovatn-skjønnet og nå det store sluttskjønnet.

I overskjønnet for Brokke I i 1966 står det at fallprisen er sett m.a. under omsyn til utbyggingskostnaden. Det kan ikkje sikte til anna enn den billege utbyggingsprisen for denne etappen i utbygginga. Ein visste i 1966 ikkje kva neste steg i utbygginga ville koste - m.a. fordi ein på det tidspunktet i første rekke tok sikte på det såkalla Bykil - alternativet som ikkje blei realisert.

Det er ca. 13 år mellom dei to konsesjonane av 15/9 1961 og 15/11 1974.

Og byggetid for Brokke I var 1960-64, mens byggetid for Brokke II er 1975-76, og for tredje og fjerde byggesteg (Holen-Skarje m.v.) er 1978-86.

- 78 -

Det er såleis lang tid mellom dei to utbyggingane.

Det viktigste er likevel at det gjeld to heilt skilde skjønn, og såleis ikkje som t.d. i Sira-Kvina, der ein også hadde ei langvarig utbygging, men tok verdsetting av alle fall i eitt skjønn.

Både ut frå dei faktiske tilhøve og ut frå ein rettsleg synsstad, må ein halde det oppgjorde Brokke I ut frå den utbygging som på grunnlag av nye planar og ein ny konsesjon tok til 10 - 12 år seinare.

Ein rettskraftig avgjort og oppgjort del av ein lang utbyggingsserie kan ein ikkje trekke inn i neste etappe.

Brokke I er bygd i kostnadsklasse I, medan det nåverande prosjektet ligg i klasse III.

Frå dette synspunktet er det likevel grunn til å gjere to unntak:

Farå og Holsbekkane skulle eigentleg vore med i Brokke I-skjønnet, der dei geografisk og teknisk høyrde heime. Og dei ligg isolert sett i kostnadsklasse IIa, Og på dette grunnlag bør også fallverdet setjast nå.

Vatnet på Brattliåna bør vurderast etter kostnader i Ulla-Førre som det blir ein del av (jfr. her likevel med reservasjon for evt. seinare utbygging av Hekni kraftverk - jfr. skjønnsføresetnad 1-18-3).

- 79 -

2. Både/og - enten/eller - prinsipp.

Spørsmålet er om dei saksøkte skal ha erstatning for skader og ulemper ved sida av vederlag for fall.

Saksøkaren hevdar at etter fast rettspraksis i seinare år skal eksproprianten ikkje svare skadebot for skade og ulempe ved sida av vederlag for fall. Ein grunneigar kan soleis ikkje få fullt vederlag for fallverdi og samstundes for elva som fiskeplass og gjerde. Unntak for dette kan ein bare gjere dersom det er full semje mellom dei saksøkte om eit både/og-prinsipp, jfr. dom i Rt. 1969 s. 1390. Men då skal erstatning for skader og ulemper samanlagt reknast som eit minus på det samla fallvederlaget, slik at totalresultatet for regulanten skal bli det same.

Både/og-prinsippet fører til at eigarane av slake fall som regel får større skadebot enn med enten/eller-prinsippet, mens det for eigarar av bratte fall kan bli omvendt.

Dei saksøkte hevdar at det må vere rimeleg og rettferdig at ein grunneigar i tillegg til fallvederlag får erstatning for skade og ulempe. I omsetningspraksis etter krigen har det også vore ein fast regel at det i salgskontraktene er operert med eit både/og prinsipp. "Omsetningssituasjonen" i Setesdal er det avgjerande etter loven av 26/1 1973 § 5, og "distriktet" etter loven er først og fremst i Setesdal i dette høvet.

Fleirtalet i retten - alle så nær som Tor Vinje - ser dette spørsmålet slik:

Det har i seinare år utvikla seg ein nokså omfattande og klår rettspraksis på dette omkvervet.

I Eidsfjordsaka - Rt. 1980 s. 803 - sa førstvoterande:

"Det må anses som et hevdvunnet prinsipp, som også er fastslått i rettspraksis, at det ikke kan gis erstatning kumulativt for to utnyttelser som gjensidig utelukker hverandre, se

- 80 -

hovedprinsippet i dommen i Rt. 1967 s. 389 (Tokke - Vinje - vassdraget), særlig s. 400, og Rt. 1971 s. 1217 (Vikfalli), særlig s 1223."

Skal ein fråvike enten/eller-prinsippet må det vere heimel for dette i lov, eller i avtale mellom partane i saka, fordi både/og prinsippet vil føre til ei omfordeling av skadebøter mellom dei saksøkte, ut frå regelen om at samla vederlag skal vere det same etter baa prinsipp (jfr. Eidfjorddommen og Tokke - Vinje - dommen).

I Tokke - Vinje-dommen sa dommer Anker som førstvoterande for fleirtalet at "hvis man følger fordelingsprinsippet, vil han få både erstatning for fiske og godtgjørelse for fallhøgden, altså mer enn full erstatning". Han sa vidare at "jeg kan ikke se at man uten hjemmel i lov eller i særskilt avtale kan føre inn et slikt fellesskap mellom en gruppe ekspropriater, hvis interesse ellers bedømmes adskilt ." (Rt. 1967 s. 401).

Dei saksøkte hevdar at den såkalla Uvdalsdommen i Rt. 1967 s. 501 flg. bygger på eit anna prinsipp. Førstvoterande sa: "Jeg er enig med overskjønnsretten i at håndgivelsen vanskelig kan forstås anderledes enn at den etter ordlyden slår fast at det skal betales både for fallrettighetene og for bruk som faller bort ved utbyggingen av fallene. Og på bakgrunn av avtalen om denne oppgjørsmåte som omfatter den alt overveiende del av rettighetshaverne, vistnok minst 90 %, synes det riktig og forsvarlig som overskjønnsretten har gjort å trekke forholdet inn ved vurderingen av omsetningsverdien slik at alle grunneiere som berøres av utbyggingen blir behandlet likt."

I denne saka var det altså bortimot full semje mellom dei saksøkte om at dei ville ha både/og-prinsippet lagt til grunn for skjønnnet.

- 81 -

I dei falla som Otteråens Brugseierforening og I/S Øvre Otra nå skal løyse inn, og som retten skal takserer, hevdar A/S Setersdalen og "den gamle" Otteråens Brugseierforening å eige ca. 45% rekna i naturhestekrefter. Dei krev ved h.r.advokat Georg Lous enten/eller-prinsippet lagt til grunn. Øvrige grunneigarar har ca. 28 % og I/S Øvre Otra ca. 27 %. Av kontraktene for dei sist nemnde 27 % har ca. 40 % både/og klausul, såleis alle kontraktene etter siste krig. Dette vil seie at ca. 11 % av dei aktuelle fallrettane er kjøpte med både/og klausul.

Det er altså ikkje på langt nær samsje mellom falleligarar om eit både/og-prinsipp.

I den såkalla Vefsnadommen (Rt. 1969 s. 1390 flg.) bygde overlskjønnet på både/og prinsippet fordi a l l e falleligarane ønska det. Høgsterett godtok dette, sjøl om somme falleligarar då fekk mindre enn med enten/eller prinsippet. Høgsterett fann at det ved fastsetting av den felles fallprisen var teke omsyn til alle skades- og ulemperstatningane.

Situasjonen ved Vefsnavassdraget er såleis ulik situasjonen ved Otravassdraget.

I Vik-dommen i Rt. 1971 s. 1217 flg. hevda saksøkte med tilvising til Uvdalssaka at når medlemene av eit grunneigarlag hadde kravt eit både/og prinsipp, måtte retten bygge på det. Førstvoterande i Høgsterett sa at "et vedtak som ikke omfattet alle grunneiere, kunne ikke på noen måte binde overskjønnsretten". Høgsterett fastslo også her enten/eller-prinsippet.

Det er av saksøkte hevda at det ligg føre ein "omsetnings-situasjon" som bygger på både/og-prinsippet. Det er vist til at alle kontrakter som grunneigarar har gjort med saksøkarane etter krigen, bygger på eit både/og prinsipp. Det har vore eit vilkår for at regulanten skulle få kjøpe frivillig at grunneigarane fekk både/og, blir det hevda.

- 82 -

Fleirtalet i retten finn ikkje dette avgjerande.
Fleirtalet finn ikkje at det generelt er etablert ein omsetnings-
situasjon som bind retten til eit både/og-prinsipp.
Ein vil her vise til dom i Høgsterett 10. november 1982 og
siterar frå førstvoterande:

„Men selv om det skulle være så at frivillig erverv av fall-
rettigheter i enkelte tilfelle bare kan oppnås om eierne får et
nærmere bestemt vederlag pr. beregnet naturhestekraft i tillegg
til full erstatning for skader og ulemper, så betyr ikke dette
noe annet og mer enn at kjøperen har sett seg tjent
med å betale en slik pris for å få frivillig salg i stand. Det
er ikke dermed skapt en omsetningsverdi som er bindende for eks-
proprianten ved tvungen avståelse. Etter min mening er det ikke
riktig når overskjønnsrettens flertall har lagt avgjørende vekt
på "at frivillige salg bare kan oppnås dersom kjøperen imøte-
kommer grunneiernes krav om en verdisettelse av fallet i tillegg
til full erstatning for skader og ulemper". Rettens flertall har
her sett bort fra at utbyggeren har ekspropriasjonsrett. Og
når enighet om salg av fallrettigheter ikke oppnås og det kom-
mer til ekspropriasjon, har hver enkelt ekspropriat krav
på full erstatning for det som for ham er høyeste verdi av de
rettigheter han må avstå. Men som før nevnt kan han heller
ikke kreve mer. Jeg viser igjen til Høyesteretts avgjørelse

- 83 -

i Rt. 1971 side 1217 (Vikfalli), særlig til førstvoterendes bemerkninger side 1224 nederst, og til uttalelsen fra overskjønnsrettens midretall i vår sak om at det i ekspropriasjonsretten er en sikker regel "at hvis det er tale om to utnyttelsesmuligheter som gjensidig utelukker hverandre, så skal bare den økonomisk fordelaktigste erstattes".

Fleirtalett i retten meiner at ein her må ta enten/eller - prinsippet som generell regel.

Men frå dette vil ein gjere desse unntaka:

- a) Der både/og-prinsippet har heimel i kontrakt mellom partane må retten bygge på dette.
- b) For Faråna vil retten gjere unntak frå hovedprinsippet, fordi Faråna teknisk og geografisk høyrer til første byggesteg, og retteleg skulle vore teke med i skjønn 1964/66 der ein bygde på både/og-prinsippet.
- c) For Brattliåna skal retten med samtykke frå partane, sette fallerstatning utan at det er tale om å trekke inn tidlegare tilkjende skadebøter.

Dersom det ved eit vassdrag er ein rettshavar som ikkje eig sjølv fallet må rettshavaren få skadebot for ulempe, men falleigaren får vederlaget for fallet redusert med ulempeserstatninga.

- 84 -

Skjønnsmann Tor Vinje har dette særvotum:

"Ved Utmålingar av skadebøter ved alle vassdragsskjønn har dette problemet meldt seg, og med ulike resultat frå dei ymse skjønnsretter.

Det har også vori prøvd for Høgsterett fleire gonger og også her med ulikt utfall.

I Tokkedomen 1967 slår Høgsterett fast (3 mot 2) enten - eller prinsippet.

Her var størstedelen av fallet selt i 1905 - 1910 og utan atterhald i kontraktene. Det fanst altså ikkje noko prov for både - og.

I Uvdalsdomen frå 1967 vart resultatet omvendt ut frå dei kontrakt-klausular som låg føre etter tidlegare oppkjøp.

Vefsnadomen frå 1969 førde til same resultat.

Ut frå dette er det fastslått at det er rettsleg grunnlag for både prinsipp ved eit fallskjønn, alt etter det bakgrunnsstoff som er framlagt for skjønnsretten. Det einaste som står fast er at det ved både -og ikkje kan gjevast meir enn full erstatning totalt. Altså ingen "kumulasjon".

I dei fleste skjønn som er avheimla dei siste år har både - og prinsippet vori lagt til grunn, såleis og Brokkeskjønnet i 1966.

I denne deler av Otra låg det føre kontraktklausular om skade- og ulempererstatningar. Det same er tilfelle i Skarjeså, der I/S Øvre Otra godtok både/og/prinsippet.

Den utbygging som denne skjønnsretten skal vurdere gjeld same vassdraget, og det fell då urimeleg for meg at ein stor del av dei saksøkte her ikkje skal ha fullt vederlag for dei skader og ulemper dei vert påførde ved desse enorme inngrepa som no er igang, dette sjølv om fall- og reguleringsrettar ligg på andre hender. Fiskerettane i vatn og vassdrag har t.d. vori nytta og disponera av grunneigarane i alle år etter jordlovskjønnet, og utan protest frå falleigaren såvidt retten kjenner til."

- 85 -

3. Spørsmål om auka minstevassføring ved Valle vassmerke.

I manøvreringsreglementet pkt. 3 fjerde avsnitt står det:

" Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 3 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til henholdsvis 5 og 3 m³/sek."

Saksøkarane hevdar at dette er eit lyte på falla ovafor . . . og at retten må ta omsyn til dette fordi departementet i framtida kan pålegge auka minstevassføring ved Valle Vm. I prosessskrift av 11/3 1982 seier h.r.advokat Dahl:

" Skjønnsretten bør ha et bilde av det som tapes dersom det blir pålagt en økt minstevannføring ved Valle. Det dreier seg om en fallhøyde på 295 m (ny Brokke) + ca. 55 m (Sarvsfossen) = 350 m. Dersom hele minstevassføringen skulle tappes ville produksjonstapet pr. m³/sek./år bli ca. 27 Gwh. På grunn av det nedenforliggende tilsig vil imidlertid tapet bli vesentlig mindre, antagelig i størrelsesorden det halve.

I/S Øvre Otra mener at det ikke er grunnlag for noe pålegg om økt minstevannføring, men dette kan man selvsagt ikke helt utelukke. Det riktige må være å anse forholdet som et visst lyte på fallet. Dette må fastsettes skjønnsmessig, og på grunn av usikkerheten om et eventuelt pålegg og størrelsen herav, behøver man vel heller ikke å beregne produksjonstapet nøyaktig."

Ræstad har ikkje vurdert dette.

Dei saksøkte hevdar at dette med auka minstevassføring, ved Valle Vm er så uvisst at retten ikkje kan legge vekt på den siterte

- 86 -

passusen i manøvreringsreglementet som verdireduserande faktor.

Retten finn det så uvisst om departementet i framtida vil auke minstevassføringa ved Valle Vm. at ein ikkje kan legge særleg vekt på dette momentet nå. Retten viser i denne samanheng også til konsesjonsvilkåra pkt. 11 om at departementet utan skadebot til konsesjonæren kan endre manøvreringsreglementet.

-87 -

X. Tolking av kontrakter m.v. Generelle synspunkt.1. Jordlovssakene i 1936/37.

Dette gjeld tnr. 60B, 69C, 73B, 74B, 76B, 77C, 79C, 329B, 347B, 348B, 349B, 350B, 351B, 352E, 352D, 356B, 370B, 372B og 373B.

Det er her tvist mellom partane om kor vidtgåande rettar vedkomande saksøkte fekk med då dei (kommunen) i 1936/37 oreigna gardsbruka etter då gjeldande jordlov.

Partane er samde om at ein må løyse tvisten med ei tolking av avgjerdene i skjønnsnemnda og seinare ankenemnda, og dei heimelsdokument (skyldskifte, kjøpekontrakter og skjøte) som til slutt vart utferda.

H.r.advokat Ødegaard har formulert sitt syn slik i prosessskrift av 31/8 1982:

\\ I de generelle premissene har skjønnsnemnda følgende kommentar inntatt på s. 5 i utskriften.

"Angående påstanden om at eiendommene som Setesdalens aktieselskap eier er kjøpt av dette av hensyn til opdemning og regulering av vasdraget, samt at skogen var og fremtidig også vil ha betydning i samme øiemed, skal vi fremholde som vårt skjønn:

Da brukseierforeningen har flere store tredammer som etterhvert må repareres og fornyes, anser vi det berettiget at selskapet blir forbeholdt en del skog, men at tømmer til husfang for de allerede eksisterende og de nu opprettede bruk bør gå foran. Imidlertid mener vi at fraskillelsen av skog ikke bør få slikt omfang at vesentlige ulemper kan påberopes slik at expropriasjonen må nektes eller erstatningen for jordbrukene

- 88 -

nevneverdig forhøies.

Angående forbehold om vderligere regulering av vassdraget m.v. Uten erstatninger er skjønnet av den oppfatning at der på hvert av de avståede bruk må heftelse i den hensikt at regulering kan foretas uten at skjønn til fastsettelse av erstatning blir nødvendig, men heftelsene bør ikke gjøres med videre omfang enn at skjønnet kan så noenlunde bedømme ulempene.

A/S Setersdalen og dermed også brukseierforeningen ble med dette sikret trevirke til vedlikehold av damanleggene og en viss rett til ytterligere regulering av vassdraget uten å måtte betale erstatning til de nye eierne av de avståtte bruk. Det ble dog satt en viktig skranke for disse utvidelsene idet "heftelsene bør ikke gjøres med videre omfang enn at skjønnet kan så noenlunde bedømme ulempene."

Av dette må det være berettiget å trekke følgende konklusjoner:

1. Eierne fikk full eiendomsrett til de avståtte bruk inkludert eiendomsretten til de berørte vassdrag.
2. Skjønnsretten synes å forutsette adgang for A/S Setersdalen til å foreta en viss regulering i vassdraget uten at dette kunne utløse krav på erstatning fra grunneierne.
3. Inngrepene måtte ikke være større enn at skjønnet på daværende tidspunkt kunne bedømme ulempene.
4. Vassdragsrettighetene ble ikke utskilt som egne eiendommer. "Reguleringsretten" ble anmerket som heftelse på brukene.

Begge parter bragte saken inn for ankenemnda i Aust-Agder som avholdt skjønn i dagene fra 20.7.1937. Arsaken synes å være at begge parter var misfornøyde med det økonomiske oppgjøret. Skjønnet er fremlagt som dok. 2 i "Falldokumenter".

- 89 -

Etter at ankenemnda hadde behandlet 2 særspørsmål vedrørende gnr. 2 bnr. 2, Hovden, og et bureisningsstykke i Berdalen m.v. jfr. s. 2, uttalte ankenemnda:

"Forøvrig henholder dette skjønn sig til hvad der er anført av underskjønnet - både i sin almindelighet og under de enkelte eiendommer.

De mindre forandringer som ankenemnda har gjort blir anført under hvert enkelt nr. Likeledes de forandrede erstatningsbeløp.

Ang. de rettigheter som A/S Setersdalen beholder på de avståtte eiendommer bør der for all tydelighetsskyld tilføyes:

I det avståtte område medfølger heller ikke noen vassdrag eller reguleringsrettigheter til industrielt øiemed, eller rettigheter til de beliggende vannfall i hovedvassdraget. Ved eventuelle nye utbygninger av vannfall har saksøkte rett til den nødvendige grund til anlegg og ledninger m.v."

Under behandlingen av den enkelte eiendom har overskjønnet så uttrykkelig henvist til de rettigheter og forpliktelser som er anført i underskjønnet. Det vises til utskriften s. 2-3.

Det er her for det første grunn til å understreke at overskjønnet holder seg til underskjønnets avgjørelse både generelt og spesielt for den enkelte eiendom.

Videre er det grunn til å peke på at det under det enkelte takstnr. som nevnt henvises til de rettigheter og forpliktelser som er inntatt i underskjønnets slutninger.

Tilføyelsen om A/S Setersdalens rettigheter blir etter dette langt fra så klar og entydig som den umiddelbart gir inntrykk av ved en isolert gjennomlesning av denne delen av skjønnets avgjørelse.

I tilknytning til det som er nevnt foran er det også her grunn til å understreke nærmere et par forhold.

- 90 -

For det første er ordlyden i det som er gjengitt i utskriften uklar og ufullstendig og setningen etter: "i det avståtte område medfølger heller ikke" synes å tyde på at det her mangler noe i selve teksten.

For det annet var det helt unødvendig for ankenemnda i denne forbindelse å presisere at reguleringsrettigheter ikke skulle følge med i overdragelsen idet de meddelte tillatelser ikke var gjenstand for ekspropriasjon eller forutsatt overført på annen måte.

Forbeholdet om rett til grunn til anlegg og ledninger i siste setning er også ufullstendig idet spørsmålet om eventuelle vederlagt er utelatt. Imidlertid må det være en naturlig forståelse at det skulle betales for inngrep som man den gang ikke kunne bedømme "med noenlunde sikkerhet".

Det er også grunn til å understreke at eiendommene som nevnt foran ble overdratt i sin helhet og at ingen fysiske deler ble utskilt og beholdt av selskapet.

Sett i sammenheng med uttalelsene i underskjønnet og utformingen av slutningene for hver enkelt eiendom i over-skjønnet, er det ikke grunn til å tro at ankenemnda med denne tilføyelsen har ment å treffe en annen realitetsavgjørelse enn underskjønnet. Tilføyelsen gir under ingen omstendighet grunnlag for en fortolkning av heftelsene ut over og i strid med underskjønnets avgjørelse.

De saksøkte vil derfor hevde at heftelsene på de avståtte eiendommene kun er begrenset til regulering av vannføringen i de berørte vassdrag og at det ikke er forbeholdt A/S Setersdalen noen rett til overføringer eller utbygginger i det omfang tillatelsen av 15.11.1974 hjemler. Samtlige bruk avstått fra A/S Setersdalen har derfor krav på erstatning for fall og skade/ulempen på gjenværende eiendom ved dette skjønnet. Disse inngrep er så omfattende at de går langt ut over det skjønnet den gang kunne ha noen formening om og fastsettelse av erstatningene i 1936-37 ville bero på de rene vilkårligheter hvis man skulle fortolke heftelsene så vidt som selskapet nå gjør."

Så langt h.r. advokat Ødegaard.

- 91 -

Subsidiært hevdar dei saksøkte at A/S Setersdalen i alle høve bare heldt att vassdrags- og reguleringsrett i hovudvassdraget, ikkje i sidevassdrag - jfr- ordlyden i overskjønnet sitert av h.r. advokat Ødegaard ovafor.

Saksøkarane hevdar at både formålet med oreigninga i 1936/37, og ordlyden i skjønn og heimelsdokument, talar for at vassdrags- og reguleringsrettar ikkje fylgde med i oreigninga, og at dei saksøkte heller ikkje har krav på erstatning for skade og ulempe når vassdraget blir regulert og vatnet heilt eller delvis teke bort.

Retten finn at ein først må tenke på kva formålet var med oreiginga i 1936/37. Formålet var å skaffe jordbrukarane eigedomsrett til den jorda dei levde av. Det var ikkje formålet med oreigninga å skaffe jordbrukarane reguleringsrettar eller fallrettar. Det er ikkje tenkeleg at oreigningsløyvet skulle gå på slike rettar.

Men dessutan - og først og fremst - må ein sjå på dei ord og uttrykk som er nytta i dei to skjønnsavgjerdene.

I underskjønnet påsto saksøkte:

" At brukseierforeningen sikres rett til å foreta yderligere regulering av vannene og vassdraget uten erstatning til de eiendommer som måtte bli oreignet."

Skjønnsnemnda sa:

" Angående forbehold om yderligere regulering av vassdraget m.v. uten erstatninger er skjønnet av den oppfatning at der på hvert av de avståede bruk må heftelse i den hensikt at regulering kan foretas uten at skjønn til fastsettelse av erstatning blir nødvendig, men heftelsene

- 92 -

bør ikke gjøres med videre omfang enn at skjønnnet kan så noenlunde bedømme ulempene."

Vidare står det om brukseigarforeninga:

"Dessuten er den forbeholdt rett til å forandre vassføringen i vassdraget og rett til yderligere regulering i fjellvannene uten erstatning til brukets eier."

Denne passusen går att for kvar sak (kvart bruk).

I premissane til ankenemnda står det:

"I det avståtte område medfølger heller ikke noen vassdrag eller reguleringsrettigheter til industrielt øyemed, eller rettigheter til de beliggende vannfall i hovedvassdraget. Ved eventuelle nye utbygginger av vannfall, har saksøkte rett til den nødvendige grunn til anlegg og ledninger m.v."

I ein del heimelsdokument, kjøpekontrakter og skjøte etter skjønnna i 1936/37, er det sagt at vassdrags- og reguleringsrettar generelt tilhøyrer A/S Setersdalen eller Otteraaens Brugseierforening. I dei fleste heimelsdokument er nytta same uttrykksmåte som i overskjønnet av 1937.

Det kan ikkje vere tvil om at vassdrag og reguleringsrettar ikkje fylgde med i oreigninga.

Dei saksøkte har nå hevda at dei iallefall fekk fallrettar og reguleringsrettar med eigedomane i sidevassdrag.

Det er uklårt kvifor ankenemnda har nemnt "beliggende vannfall i hovedvassdraget" etter først å ha sagt generelt at vassdrag og reguleringsrettar ikkje vart oreigna.

- 93 -

Retten finn det lite truleg at ein her ville skilje mellom hovedvassdrag og sidevassdrag. Motivet bak jordlova av 1928, og bak løyvet til oreigning etter denne lova, talar for at vassdrag og reguleringsrettar for alle bruk og alle delar av bruk var halde utanom. Slike rettar fell utanom formålet med ekspropriasjonen i 1936/37 både når det gjeld hovedvassdrag og sidevassdrag.

Dei saksøkte måtte også rekne med at vassdragsregulering kunne føre til at vatnet heilt eller for ein storpart kunne bli ført i røyr eller tunnel, slik at fiske og sjølgjerde i vassdrag fall bort. Men det kan vere andre skader eller ulemper dei ikkje utan vidare rekna med, soleis t.d. tørkeskade. Dette vil retten vurdere under dei einskilde takstnummer. På grunn av den reservasjonen som skjønnsnemnda tok, står jordlovssakene i ei litt anna stilling enn andre saker når det gjeld tillegg til fallvederlag.

- 94 -

2. Kontraktene frå 1913-17.

I prosesskriv av 27/9-82 frå h.r.advokat Ødegaard står m.a. dette:

- „a. Prinsipalt vil bli krevet full erstatning for fallene på dei eiendommer der rettighetene ble frasolgt i årene 1913-1917 med fradrag av de vederlag som tidligere er betalt.
- b. Det vil bli gjort gjeldende at den utbygging som nå skjer er i strid med de forutsetninger det må antas at partene la til grunn ved overdragelsen for snart 70 år siden.

Den gang ble det åpenbart regnet med utbygging på de konkrete eiendommene med betydelig verdistigning på gjenværende arealer som resultat. Utbyggingen ville også føre til behov for tomtearealer osv. på gjenværende eiendom, virksomhet som ville øke avkastningen og inntektene på det enkelte bruk. Overføringen av vassdraget til Vatnedalen er åpenbart i strid med det som den gang kunne forutses og forutsettes.

- c. Utbyggingen kommer på et langt senere tidspunkt enn det var naturlig å regne med på salgstiden.

Videre er virkningene blitt helt andre enn grunneierne den gang kunne tenke seg. Vederlaget ville selvsagt blitt et annet dersom selgerne hadde kunnet tenke seg den totalutnyttelsen som nå skjer.

- 95 -

- d. Den avtalte pris er meget lav og står i et åpenbart misforhold til de meget store verdier som føres vekk fra bygda.
- e. For den prisjustering som nå må finne sted, er det ikke nødvendig å kjenne salgene uqvldige eller heve kontraktene. Spørsmålet blir om salgene omfatter de rettigheter som nå utnyttes og eksproprieres og om salgene ville ha kommet i stand om utnyttelsesmåten hadde vært kjent den gang.
- f. Subsidiært kreves tilleggsvederlag for den merutnyttelse som nå skjer.
- g. Under enhver omstendighet må det tilkjennes erstatning for skader og ulemper uavnengig av kontraktene. Dette skal jeg komme tilbake til under gjennomgåelsen av de enkelte takstnummer!!

Det gjeld tnr. 45B, 46B, 47B, 70C, 116B, 119B, 121C, 122B, 123B, 320B og 324 C.

Saksøkarane hevdar at falla er selde for fri utnytting til kraftverk når det ikkje er teke atterhald om noko anna. Dessutan er einskilde krav forelda eller falle bort ved passivitet.

I dei fleste tilfelle er falla kjøpt av Haddeland og Strandrud frå djupålen i elva til høgaste vasstand. I visse høve er det kjøpt frå djupålen til ufsekant inne på land.

- 96 -

I alle eller i dei aller fleste tilfelle har kjøparen fått rett til mot betaling etter avtale eller skjønn å overta meir grunn til utbyggingsformål på resteigedomen.

H.r.advokat Ødegaard hevdar prinsipielt at regulanten må betale tilleggsvederlag for dei falla som er selde i 1913-17. Han tok spørsmålet opp i samband med konsesjonssøknad av 1972. I st.prp. nr. 140 står det side 74-76:

H.radv. Kåre Ødegaard har i brev av 7. mars 1973 på vegne av flere grunneiere kommet med anmodning om tilleggsbetaling for solgte fallrettigheter:

På vegne av en rekke felleiere i øvre Otra fremsettes herved krav om tilleggsgodtgjørelse for tidligere solgte fallrettigheter under henvisning til vassdragsreguleringslovens § 12 nr. 18.

1) I Bykle har en rekke grunneiere solgt fallrettigheter i Otra i årene 1913 og 1914. Dette gjelder bl.a. følgende eiendommer:

Gnr. 13, bnr. 1 — eier i dag: Olav K. Mosdøl,
 Gnr. 13, bnr. 2 — eier i dag: Torleiv D. Mostøl,
 Gnr. 13, bnr. 3 — eier i dag: Knut O. Mostøl,
 Gnr. 14, bnr. 1 — eier i dag: Asmund D. Byklum,

Gnr. 14, bnr. 2 — eier i dag: Margit Stavenes
 Haugen, med ny bnr. 27,

Gnr. 14, bnr. 5 — eier i dag: Margit O. Byklum,
 Gnr. 14, bnr. 6 — eier i dag: Bergit T. Byklum,
 Gnr. 15, bnr. 1 — eier i dag: Olav G. Gjerden,
 Gnr. 15, bnr. 2 — eier i dag: Torleiv P. Gjerden,
 Gnr. 15, bnr. 3 — eier i dag: Tarald Rygnestad,
 Gnr. 16, bnr. 8 — eier i dag: Dreng Hlsdal.

Disse fallrettighetene ligger på den strekning langs elven som nå skal utbygges.

Kjøpesummen ble dels avtalt til kr. 2,— pr. løpende meter dels til en bestemt sum. Samlet utgjorde kjøpesummen for ovennevnte salg kr. 15.125,—.

Salget skjedde til H. S. Haddeland og T. O. Strandrud, hvis arvinger senere overdro rettighetene til Kristiansand Elektrisitetsverk, Aust-Agder Kraftverk og Vestfold Kraftselskap.

2) På strekningen nedenfor Bykil kjøpte Otteraaens Brugsforening en del fallrettigheter i 1950-årene dels for kr. 1.000,— pr. fallmeter og dels for kr. 8.500,— pr. fallmeter. I forbindelse med behandlingen av søknaden om regulering og utbygging av første byggetrinn ved Brokke Kraftverk, ble det uttalt fra I/S Øvre Otra at man var innstillet på å gi disse et tillegg, avpasset etter de priser som gjelder for salg i dag.

Jeg har fått henvendelse fra følgende grunneiere i Bykle og Valle som har solgt på ovennevnte vilkår:

Olav T. Trydal, Knut H. Trydal, Jon T. Trydal og Knut Lunden, Bykle samt Dreng Brokka, Knut E. Flateland, Pål Kjelleberg og Knut O. Tveiten, Valle.

3) De kjøpesummer som ble betalt for fallrettigheter i Otra var som det fremgår av foranstående meget lave, og det må antas at vederlaget har stått i åpenbart misforhold til de solgte verdier.

4) De rettigheter som ble innkjøpt i 1913 og 1914 har ligget unyttet siden den tid. Dette er et viktig moment ved avgjørelsen av spørsmålet om tilleggserstatning som det etter reguleringsloven skal tas hensyn til.

5) Det må ansees på det rene at vilkårene for pålegg om tilleggserstatning i forbindelse med nærværende konsesjonssøknad er til stede, jfr. reguleringslovens § 12, nr. 18, 2. ledd. Tillegget må fastsettes til et bestemt beløp pr. fallmeter eller pr. nat. hk.

Det har vært uenighet mellom grunneierne og I/S Øvre Otra om forståelsen av det tilslag om tilleggsbetaling som ble gitt i 1961.

For å unngå videre diskusjon om disse spørsmålene, vil jeg anmode om at konsesjonsmyndighetene nå fastsetter som vilkår at det gis tilleggsbetaling svarende til den enhetspris som ble fastsatt i forbindelse med Brokkeoverskjønnet i 1966.

Under enhver omstendighet må det fastsettes som vilkår at eiendommene blir tilkjent full erstatning for alle skader og ulemper som påføres i forbindelse med den forestående regulering og utbygging, der det ikke er tatt forbehold om slik erstatning i forbindelse med salget av fallrettighetene. Slik erstatning bør fastsettes av skjønnsretten eventuelt med

- 97 -

fradrag av de vederlag som tidligere måtte være betalt for skadene.

I Sira-Kvinakonsesjonen ble dette inntatt som betingelse for konsesjonseren, men vilkåret ble begrenset til bare å omfatte såkalte reguleringskader. Forutsetningene for konsesjonen var omtvistet mellom partene og spørsmålet ble endelig avgjort ved Høyesteretts dom av 24. november 1972.

Det antas at tørrleggingen av Otra vil være den vesentligste skadevirkningen for de berørte eiendommer på den solgte strekning, og vilkåret må derfor utformes slik at dette ikke bare begrenses til såkalte reguleringskader, men at det omfatter enhver skade som reguleringen og utbyggingen fører med seg.

Det har fra enkelte hold vært hevdet at vassdragsreguleringslovens § 12, nr. 18 ikke hjemler adgang til å pålegge godtgjørelse for såkalte utbyggingsskader hvor fallene tidligere er avhendt. Dette er åpenbart ikke riktig, og jeg viser til Olaf Amundsen: Lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 s. 122—123.

Til orientering vedlegges skjøter og håndviser for de salg som fant sted i 1913/1914.

Vassdragsdirektoratet har i brev av 16. mars 1973 gitt følgende svar på h.r.adv. Ødegaards brev av 7. mars 1973:

«Det krav h.r.adv. Ødegaard reiser under pkt. 1 i brevet gjelder samme forhold som er tatt opp i mange lignende reguleringssaker tidligere og hvor Hovedstyret ikke har funnet grunn til å gå nærmere inn på spørsmålet for så vidt angår de rene fallrettighetene som var ervervet konsesjonsfritt. Etter Hovedstyrets syn kan det bare bli tale om tilleggsbetaling i den utstrekning det tidligere salg også hadde omfattet reguleringsrettigheter i egentligste forstand og bare dersom det for disse var betalt en urimelig lav pris. Av skjøtene som følger brevet synes det imidlertid ikke som om reguleringsretter er solgt sammen med fallene i dette tilfelle.

Rettighetene som er nevnt under pkt. 2 gjelder fall som utnyttet i Brokke kraftverk og som følgelig ligger utenom den aktuelle saken. Man finner likevel grunn til å nevne at det allerede sommeren 1972 ble reist samme krav fra to av h.r.adv. Ødegaards parter, Dreng Brokka og Knut O. Tveiten. Kravene ble herfra avvist som konsesjonssaken uvedkommende, idet man støttet seg til Departementets standpunkt, jfr. bilag til dok. 67 nedenfor. I stedet henviste man de to grunneiere til de ordinære domstolene.»

Som uttrykt vedlegg til proposisjonen følger flere brev fra grunneiere o.a. vedrørende dette spørsmål. Her inntas h.r.adv. Ødegaards kommentar av 22. mars 1974 til det ovenfor siterte brev fra Vassdragsdirektoratet:

«Vassdragsdirektoratet har under henvisning til tidligere praksis fra Hovedstyret ikke gått nærmere inn på en vurdering av de oppkjøp som fant sted i årene 1913/14, og de etter grunneierens mening usedvanlig lave priser som da ble betalt for fallrettighetene.

Det vises også til at det etter Hovedstyrets syn bare kan bli tale om tilleggsbetaling i den utstrekning det tidligere salg omfattet regu-

leringsrettigheter i egentlig forstand, og bare dersom disse er betalt med urimelig lav pris. I denne forbindelse pekes det på at det ikke synes å være solgt reguleringsrettigheter sammen med fallrettighetene. Når det gjelder fallrettigheter som utnyttet i Brokke I, vises til tidligere tilsagn fra L/S Øvre Otra om tillegg til de avtalte priser.

Jeg kan ikke se at henvisningen til tidligere praksis er noen fyldestgjørende grunn til ikke å gå nærmere inn på en vurdering av de foreliggende kontrakter, og jeg må derfor fastholde kravet om tilleggsbetaling som vilkår for nærværende konsesjon:

1) I forbindelse med regulerings- og utbygningssøknadene for første byggetrinn av Brokke Kraftverk uttalte L/S Øvre Otra i brev av 26. januar 1961 følgende:

«For så vidt angår de private oppsittere som tidligere har solgt sine fallretter til Interessentskapet for lavere pris enn den man nå betaler er Interessentskapet innstillet på å gi disse et tillegg, avpasset etter de priser som gjelder for salg i dag.»

Brevet er inntatt i St.prp. nr. 106 for 1960/61 s. 27—28.

Den gang gjaldt det fallstrekningen i Otra mellom Bykil og Nomelandsmo. Nå omfatter kravet fallene ovenfor Bykil. Hvis det ikke også ytes tillegg for disse fallene, blir det en urimelig forskjellsbehandling av grunneierne langs Otra, avhengig av om de tilfeldigvis har eiendom ovenfor eller nedenfor Bykil. Det må derfor være et minimumskrav at falletierne i Otra ovenfor Bykil blir behandlet på samme måte som falletierne nedenfor i vassdraget.

De fremsatte krav må bedømmes konkret. Spørsmålet er om de rettigheter som nå skal utnyttet er ervervet for en urimelig lav pris. At dette er tilfelle kan neppe diskuteres.

2) Det ser ut til at Vassdragsdirektoratet fortolker reguleringslovens § 12, nr. 18 (tidligere nr. 9) slik at bestemmelsen bare omfatter såkalte reguleringsrettigheter og ikke fallrettigheter.

I denne sammenheng virker sonderingen mellom fallrettigheter og reguleringsrettigheter etter min oppfatning meget kunstig, og jeg kan ikke se at vassdragsreguleringsloven trekker noe skille på dette punkt. Avgjørende er om vederlaget for rettighetene er urimelig lavt, ikke hva slags rettigheter som er ervervet.

I tvisten om konsesjonsvilkårene for Sira-Kvina, ble det for Høyesterett prosedert på fra Kraftverkets side at reguleringsloven ikke hjemlet adgang til tillegg for solgte fallrettigheter. Høyesterett tok ikke standpunkt til spørsmålet, jfr. Rt. 1972 s. 1214 og 1215.

Jeg minner i denne forbindelse om at fallrettighetene er nøkkelen for enhver vassdragsregulering. Eiendomsrett til fallene gir adgang til å søke konsesjon på regulering og dermed adgang til ekspropriasjon av rettigheter for slik regulering. Det er falletierne som tilføres den verdi som innvinnes ved en vassdragsregulering, ikke magasineierne. Disse momenter må derfor etter min mening tillegges avgjørende betydning ved fortolkningen av vassdragsreguleringsloven.

3) Dersom det imidlertid skulle være tvil om reguleringslovens anvendelse, minner jeg om

- 98 -

at Interessentskapet også har søkt om konsesjon på erverv av manglende fallrettigheter i Otra. Hjemmel for tilleggsbetaling finnes da i lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 § 2, nr. 23.

Jeg viser igjen til den prosedyre som ble ført fra Kraftverkets side i forbindelse med Sira-Kvinakonsesjonen, hvor det ble hevdet at tillegg for fallrettigheter i tilfelle måtte skje med hjemmel i ovennevnte lovbestemmelse, jfr. Rt. 1973 s. 1214.

4) Under henvisning til foranstående tillater jeg meg å henstille til det ærede Departement om å ta spørsmålet om tilleggserstatning opp til ny vurdering slik at falleierne ovenfor Bykil ikke blir dårligere stillet enn falleierne nedenfor.

5) I konsesjonssøknaden søkes om ekspropriasjon av manglende fallrettigheter. I denne forbindelse er det vist til vassdragslovens § 148.

Da Interessentskapet Øvre Otra skulle erverve manglende fallrettigheter i forbindelse med utbyggingen av første byggetrinn, ble det antatt at hjemmelen for avståelsen av slike rettigheter måtte søkes i vassdragslovens § 55. Jeg går ut fra at denne lovbestemmelsen også må anvendes på de erverv som det nå foreligger søknad om.»

Departementet og seinare Stortinget tok standpunkt slik det går fram av St.prp. 140 s. 112.

W Fra grunneiere og kommunene er det satt frem anmodning om tilleggsbetaling for solgte fallrettigheter. Det gjelder rettigheter solgt i 1913-14 som ligger på den strekningen som nå skal utbygges i Bykle, samt rettigheter solgt i 1950-årene som ligger på den strekningen i Valle som ble utbygget ved Brokke I.

Departementet kan ikke etter de foreliggende opplysninger se at det på de respektive overdragelsestidspunkter kan påvises at betalingen for fallrettighetene stod i åpenbart misforhold til verdien av fallene. Man fremmer derfor ikke forslag om vilkår om tilleggsbetaling til tidligere falleiere. Vurdering av de avtalerettslige forhold omkring overdragelsene hører eventuelt under domstolene. /1

- 99 -

Kva saksøkte meiner med "tilleggsvederlag for merutnyttelse" er ikkje heilt klårt, men det må gå på den totalutnytting av hovedvassdrag og sidevassdrag som nå er aktuell.

Retten meiner at vedkomande grunneigarar måtte rekne med at alt vatnet kunne bli borte etter salg av vassrettar, for seinare utbygging. Retten viser også til dom i Rt. 1961 side 1282 flg. særleg side 1284 - 1285 der det står:

«Hovedspørsmålet i saken gjelder forståelsen av de overdragelser av vannrettigheter som de daværende grunneiere på Finset, Sæter og Eikisdalsgårdene i tiden 1906—10 foretok til Ragnvald Blakstad og Johan Haare. Staten hevder at all disposisjonsrett over vannet ved disse overdragelser ble overført til kjøperne, hvilket også innebar at skader og ulempe som måtte bli påført eiendommene ved regulering, ikke særskilt skulle erstattes. Grunneierne hevder på sin side prinsipalt at det bare var selve fallrettighetene som ble avstått, slik at de ved senere regulering må kunne kreve erstatning for skader og ulempe som reguleringen fører med seg. Subsidiært gjør de gjeldende at avståelsene var knyttet til de utbyggingsplaner som Blakstad den gang arbeidet med — planer som har fått uttrykk i det situasjonskart som forelå utarbeidet i november 1907, og senere gjennom Blakstads søknad av 12. april 1910 på vegne av Aktieselskapet Aura om ervervstillatelse m. v. vedrørende Aura og Mardøla. Grunneierne mener derfor at de i hvert fall må kunne kreve erstatning for den merskade som voldes ved at Auravassdraget i stedet for å bli utnyttet i samsvar med disse planer ble overført til utnyttelse sammen med Lilledalsvassdraget. Hvis grunneierne får medhold

i sitt prinsipielle syn, vil det innebære at statens anke over at grunneierne er tilkjent erstatning for grunnvannskader ikke kan føre frem, og likeledes at grunneiernes anke over at overskjønnet har unnlatt å tilkjenne erstatning for skade på fiske og vanskeliggjort tømmerfløtning må tas til følge. Og får grunneierne medhold i sitt subsidiære syn, vil også det få betydning for om ankene vedrørende de tre spørsmål jeg har nevnt, kan føre frem.

Jeg er kommet til at grunneierne ikke kan gis medhold i at det bare var selve fallrettighetene som ble overdradd ved grunneiernes salg i 1906—10, slik at de i tillegg til den kjøpesum som ble betalt, kan kreve erstatning for skader og ulempe som iverksettelsen av reguleringen måtte medføre. Overdragelsene omfattet stort sett «all vannrett» tilhørende gårdene samt stranden inntil høyeste flomvannstand. Ordlyden indiserer i seg selv overdragelse av en uinnskrenket disposisjonsrett og gir ikke holdepunkt for noen innskrenkende tolkning. Når vannretten uten forbehold overdras med tanke på kraftutvinning, er det en rimelig forståelse at det skal stå kjøperen fritt å utnytte vannretten i nevnte øyemed uansett om en slik utnyttelse nødvendigvis må gå ut over vannets bruk i annet øyemed, f. eks. ved fiske og tømmerfløtning. At grunneierne har vært klar over at vannregulering i kraftutvinningsøyemed høyst sannsynlig ville få slike følger, viser det forbehold om rett til fiske i den utstrekning dette kan skje uten hindring for kjøperen, som grunneierne i atskillig utstrekning har tatt. Under disse omstendigheter finner jeg det mest nærliggende å se det slik at grunneierne uttrykkelig måtte ha betinget seg det, dersom de i tillegg til den mottatte kjøpesum skulle ha erstatning for skader og ulemper som reguleringen av vannet normalt ville føre med seg.

- 100 -

Heller ikke finner jeg at grunneiernes subsidiære syn kan gis medhold. Flere parter og vitner som enten selv har overdradd sine vannrettigheter eller hvis far gjorde det, har under bevisopptaket gitt uttrykk for at salgsforhandlingene fant sted under den forutsetning at utbyggingsplanene fra 1907—10 skulle bli realisert, hvorved vannkraften ville bli utnyttet i kraftstasjoner ved Finset og Førhamran. Etter planene skulle vannet i regulert stand renne i sitt gamle leie på strekningen mellom Finset og utløpet fra Lille Eikisdalsvann og på strekningen mellom Førhamran og Eikisdalsvannet. Grunneierne gjør gjeldende at salg ikke ville ha funnet sted hvis annet hadde vært planlagt, og at vederlaget for vannrettighetene er fastsatt under den forutsetning at grunneierne fortsatt ville kunne nyttiggjøre seg vassdraget der det ifølge de nevnte planer skulle gå i sitt gamle leie. Slike uttalelser kan gi uttrykk for etterfølgende vurderinger, og jeg finner ikke å kunne tillegge dem avgjørende vekt i konflikt med ordlyden i overdragelsesdokumentene som synes å gi kjøperne en ubegrenset rett til å utnytte vannretten på den måte de fant mest hensiktsmessig.

Også i ei rad andre rettsavgjerder finn ein ei tilsvarande tolking av gamle kontrakter, jfr. soleis Sira-Kvina-skjønnen.

- 101 -

I den andre subsidiære påstanden krev h.r.advokatane Ødegaard og Vale vederlag for skade og ulempe som bortfall av vatnet fører med seg.

Saksøkar meiner at når det ved salg av vassdrags- og reguleringsrettar ikkje er teke atterhald om at fiske m.v. ikkje fylgde med i salget, eller om særskilt vederlag for skade og ulempe med framtidige utbyggingar og reguleringar, så kan grunneigarane ikkje krävje det nå.

Det synet saksøkte har går fram av det prosesskrift frå h.r.adv. Ødegaard som er referert ovafor.

Retten meiner at dei saksøkte måtte ha teke atterhald i salgsdokumenta frå 1913-17 om dei skulle ha krav på erstatning for skade, ulempe med regulering av dei falla som dei då selde.

3. Kontraktene etter siste krig.

For disse kontraktene gjeld generelt den regelen at erstatning for skade og ulempe skal vedkomande grunneigarar ha i tillegg til vederlaget for fallrettane. Det er sagt at slik skadebot skal fastsetjast med avtale eller skjønn. Det er inga usemje mellom partane om at i desse høve skal retten bygge på eit både/og-prinsipp.

Retten viser i denne samanhengen til det som er sagt på s.117.

- 102 -

XI. Møment til vurdering av fallprisen.1. Utbyggingskostnader.

Det materialet skjønnsretten nyttar for utrekning av utbyggingskostnader er:

Frå den rettsoppnevnte sakkunnige i hydrologi sivilingeniør
Erik Røstad:

Utgreiing nr. 9, datert 25.02.82.

Utgreiing nr.10, datert 05.10.82.

Brev av 13.10.82 med vedlegg.

Frå h.r.advokat Jan Dahl:

Brev datert 11.13.82 med vedlegg.

Brev datert 07.06.82 med vedlegg.

Frå partsengasjert sakkunnig, sivilingeniør Johan Kinck:

Skriv datert 25.06.82.

Retten bygger vidare på opplysningar som er kome fram i rettsmøte.

I/S Øvre Otra har i brev av 23/2 1982 sagt dette om kraftproduksjon og kostnader:

„1. Utbyggingen i Øvre Otra har gitt/vil gi følgende produksjoner:

1 a. Trinn 2, fullførelse av Brokke (uten Storevatn.
feltet før og etter fullførelsen. Omfang se pkt.2).

I Brokke, produksjonsøkning 1436 - 1014 = 412 GWh/år, middel.

I anleggene nedenfor Byglandsfjord 44 GWh/år, middel.

1 b. Trinn 3 (omfang, se pkt. 3)

I Holen

711 GWh/år, middel.

I Brokke, produksjonsøkning

62 GWh/år, middel.

I anleggene nedenfor Byglandsfjord,
produksjonsøkning

70 GWh/år, middel.

- 103 -

1 c. Skarje kraftverk.

I Skarje kraftverk,	260 GWh/år, middel.
I Holen kraftverk, <u>produksjonsreduksjon</u>	105 GWh/år, middel.
I Brokke kraftverk, <u>produksjonsøkning</u>	ca. 20 GWh/år, middel.
I anleggene nedenfor Byglandsfjord, <u>produksjonsøkning</u>	ca. 10 GWh/år, middel.
1 d. Ormsa kraftverk, vil gi	ca. 85 GWh/år, middel.
Skarg kraftverk, vil gi	ca. 45 GWh/år, middel.
1 e. Fra Ulla-Førre til Otra totalt	ca. 326 GWh/år, middel.

2. Omkostninger ved trinn 2, fullførelse av Brokke kraftverk.

Totalt er det medgått 213,267 mill. kr., ekskl. fallerstatning. Se bilag 1.

Beløpet fordeler seg omtrent slik:

Dam Bossvatn	ca. 58 mill. kr.
Aggregat 4	ca. 36 " "
Innføring av Farå	ca. 24 " "
Overføring av Otra	ca. 24 " "
Flytting av inntak	ca. 71,276 mill. kr.

Anleggene nedenfor Byglandsfjord betaler til sammen 11,0 mill. kr. av reguleringsanleggene. Resten betales av Brokke.

3. Omkostninger ved trinn 3.

Dette trinn omfatter Holen kraftverk, dammer Vatnedal, overføring av Otra fra Hovden.

./.

Ingen av disse arbeidene er ennå helt avsluttet. Omkostningene er derfor heller ikke endelig avklart. De vedlagte bilagene 2, 3 og 4 viser for hver av de 3 forannevnte komponenter hva kalkylen pr. 25.05.1981 lød på, og videre hva som er bokført pr. 31.12.1981. De viser videre hva som antas å ville medgå før anleggene er ferdige. Sistnevnte beløp er imidlertid ikke offisielle tall fra Øvre Otra. Revisjon av kalkyle pågår.

De totale utgiftene ekskl. fallerstatninger vil da sannsynligvis komme til å beløpe seg til:

Holen kraftverk	678 mill. kr.
Dammer Vatnedal	500 " "
Overføring av Otra	425 " "

Hvert år vil det medgå ca. 50 mill. kWh til pumping i Breive.

Trinn 3 har betydning for alle anleggene i Otra. Det er ennå ikke klart hvordan utgiftsfordelingen vil bli. Det arbeides imidlertid ganske sterkt for tiden med denne utgiftsfordeling. Foreløpig kan det derfor bare antydnes følgende fordeling av utgiftene til dammer i Vatnedal og overføring av Otra til Vatnedal, som etter foranstående sannsynligvis vil komme på ca. 925 mill. kr.

På Holen kraftverk	ca. 710 mill. kr.
På Brokke " "	135 " "
På nåværende anlegg nedenfor Byglandsfjord " "	80 " "

Senere vil eventuell utbygging av Hekni og Eyje kraftverker, og opprusting av Iveland, Nomeland, Steinsfoss kraftverker føre større utgiftsandel over på anleggene nedenfor Brokke.

- 104 -

4. Fallet mellom Urarvatn og Bossvatn.
(Skarje kraftverk).

Vårt siste omkostningsoverslag som ble gjennomregnet i 1981, viser at de totale omkostningene, nivå 01.01.1982, antakelig vil bli:

Skarje kraftverk med pumpestasjon	435 mill. kr.
Dammer Urarvatn	151 " "

Utgiftene til dammene vil bli fordelt mellom alle anleggene i Otra. Vi er ennå ikke kommet så langt at denne utgiftsfordelingen er bestemt. Den vil imidlertid trolig bli omtrent slik:

På Skarje og Brokke:	130 mill. kr.
På nåværende anlegg	
nedenfor Brokke:	21 " "

5. Ormsa kraftverk (mellom Førresvatn og Vatnedalsvatn).

Skarg kraftverk (mellom topp Sarvsfoss og Bossvatn).

Disse stasjoner er ikke planlagt ennå, omkostningsoverslag foreligger ikke, heller ikke vedtak om utbygging.

Rent skjønnsmessig vil vi anslå at utbyggingsprisen for Ormsa vil ligge på omkring 225 øre/kWh, og Skarg på omkring 150 øre/kWh. Dette vil da bety en utbyggingspris for Ormsa på ca. 190 mill. kr., og for Skarg på ca. 70 mill. kr.

6. Inntreden i eldre reguleringsanlegg.

De eldre reguleringsanleggene ovenfor Bossvatn hadde den 31.12.1976 en bokført verdi etter avskrivninger på 10,975 mill. kr. Etter den tid er den gamle Vatnedalsdammen kommet helt ut av bildet. Ved Hartevatn er det lagt ned en del kapital i nye luker og tetting av dam.

Den bokførte verdi av de eldre reguleringsanlegg må vel imidlertid kunne sies å være så liten at den får god plass innenfor omfanget av usikkerheten i utgiftsanslagene for reguleringsarbeidene i trinn 3.

- 105 -

7. Ulla - Førre.

Otra-verkene skal motta 7,5%, tilsvarende ca. 326 GWh/år og 150 MW fra Ulla-Førre, mot å betale en tilsvarende andel på 7,5% av driftsutgiftene til anleggene, men bare 5,2% av anleggsutgiftene.

Ca. 201 GWh /år, og ca. 92 MW faller på Brokke kraftverk.

Differansen på 2,3% mellom 7,5 og 5,2%, tilsvarende ca. 100 GWh/år og 46 MW, er kompensasjon for det produksjonstap de allerede utbygde anlegg i Setesdal lider ved bortføring av avløpet fra Storevatn.

For sin kapitalandel på 5,2% må Otraverkene sannsynligvis samlet ut med et beløp på ca. 375 mill. kr. Beløpet inkluderer rente til ut 1982, og er for øvrig basert på omkostningsnivå 01.01.1982 for gjenstående arbeider.

8. Kraftverkene er satt, eller ventes satt i drift til følgende tider:

Brokke, trinn 1	1964
Dam Bossvatn	1976
Brokke, trinn 2 for øvrig	1976
Holen kraftverk	1981
Overføring av Otra	1982
Dammer Vatnedal. Tatt i bruk	1981, ferdig 1984.
Skarje kraftverk	1987
Dammer Urar	1990 (antatt)
Skarg kraftverk	1988 (antatt)
Ormsa kraftverk	1989 (antatt)
Ulla-Førre. Kraftleveringen	begynte i 1980, og vil øke etter hvert frem til 1987.

- 106 -

I brev av 11.03.82 har h.r.advokat Jan Dahl denne kommentaren:

" Omkostningene ved Øvre Otra-utbyggingen.

Som meddelt i mitt prosesskrift av 12. februar d-å- fremlegges I/S Øvre Otra's (sjefsingeniør O. Egeland's) oppgave 23.2.1982 over omkostningene ved Øvre Otra-utbyggingen samt angivelse av den antatte produksjon, bilag 1. En vesentlig del av de opplysninger som gis er regnskaps-tall, men for det ikke utførte er det anslag som er gitt på mer eller mindre sikkert grunnlag. Usikkerheten gjelder mest de ikke prosjekterte anlegg, Ormsa kraftverk og Sarv kraftverk.

Ut fra oppgaven får man følgende omtrentlige utbyggingspris:

$$\text{Holen kraftverk: } \frac{678 + 710 \text{ mill. kr.}}{711 \div 38 \text{ mill. Gwh}} = 206 \text{ øre/Kwh}$$

$$\text{Skarjes kraftverk marginalt } \frac{565}{155} = 365 \text{ " "}$$

$$\text{Ormsa kraftverk marginalt (mer omtrentlig anslag):} = 225 \text{ " "}$$

$$\text{Skarv kraftverk marginalt (mer omtrentlig anslag):} = 150 \text{ " "}$$

$$\text{Brokke II: } \frac{203 \text{ mill. kr.}}{412 \text{ mill. Gwh}} = 50 \text{ " "}$$

Tar man gjennomsnittet for hele utbyggingen, blir det:

$$\frac{687 + 500 + 425 + 435 + 151 + 190 + 70 \text{ mill.kr.}}{412 + 44 + 711 + 62 + 70 + 260 \div 105 + 20 + 10 + 85 + 45 \div 50 \text{ mill.Gwh}} = \underline{\underline{157 \text{ ø.}}}$$

Man vil se at det i første rekke er Brokke II som bringer gjennomsnittet ned til det angitte beløp.

I regnestykket skulle være medtatt all produksjon, også produksjonsøkningen for det nedenforliggende verk, jfr. Egeland (bilag 1) side 1. En riktigere fremgangsmåte ville

- 107 -

ha vært å holde denne produksjonsøkning utenfor, men trukket disses refusjon av reguleringsomkostningene ifra. Denne andel er imidlertid ikke bestemt enda. Den riktigere (og vel vanlige) fremgangsmåte ville ha medført en noe høyere gjennomsnittlig utbyggingspris.

Videre er for Holen kraftverk anleggsomkostningen for pumpestasjonen ved Breive med, og pumpeenergien er fra-trukket produksjon. Det samme gjelder for såvidt for Skarje kraftverk, men her er bare nettofallet angitt.

Det er å merke seg at påløpte omkostninger er angitt med bokført verdi (altså betalings prisnivå), mens fremtidige utgifter er anslått ut fra prisnivå 1/1-1982. Dette innebærer at de tall jeg opererer med foran som tyngdepunkt refererer seg til en del tid forut for 1/1 1982, forskjellig for de ulike kraftverk. Dette gir et mindre godt sammenligningsgrunnlag og vil bli søkt korrigert. (Jeg ble først oppmerksom på forholdet på et stnt tidspunkt da sjefsingeniør Egeland var bortreist, og jeg ville da ikke holde prosesskrift tilbake. Av samme grunn har jeg heller ikke enda fått I/S Øvre Otra's kontroll av noen av de angitte regnestykker.)

Det er videre å merke seg at omkostningene varierer sterkt fra kraftverk til kraftverk. Enda mer gjør dette seg gjeldende for utnyttelsen av de enkelte fall. Spørsmål om differensiering, jfr. mitt punkt 1.3 nedenfor, er derfor aktuelt. Dette omfatter all produksjon og inkluderer pumpingen fra Harteavatn."

Arbeidet med dette kraftverkkomplekset har vart i mange år, og det har i denne tida vore ei sterk prisstiging,

Sivilingeniør Erik Røstad har i si utgreiing nr. 9 på same grunnlag som I/S Øvre Otra rekna ut kva anlegga ville ha kosta etter prisnivået den 01.01.82.

For reguleringar og overføringar som fleire kraftverk har nytte av er kostnadene delt mellom kraftverka.

Det same gjeld for pumpestasjonar.

- 108 -

Etter den måten I/S Øvre Otra fordelar kostnadane, blir prisen etter prislægjet den 01.01.82 slik:

	Total kostnad mill.kr.	Kraft- prod. G.W.h.	Utbyggings- pris øre/kWh.
Ormsa kraftverk	244,4	85	264
Holen "	1493,9	606	246
Skarje "	255,0	246	190
Skarg "	79,2	45	176
Faråni,	144,8	107	135
Rest Brokke II	308,0	200	154
Brattliåni	501,2	326	222

Kraftverka i Otra vil få 7,5 % av den kraft som blir produsert i Ulla-Førre men skal betale berre 5,2 % av utbyggingskostnadene.

Gjennomsnittleg pris for Holen og Ormsa	252 øre/kWh
" " " Holen, Ormsa og Skarje	234 " "
" " " Holen, Ormsa, Skarje og Sarg	231 " "

Sivilingeniør Røstad meiner at det er rett å sjå heile øvre del av Otra-utbygginga under eitt og ta med også Brokke I. Reknar ein byggeprisen for Brokke I om til prisnivået pr.01.01.1982 og legg til den totale byggekostnaden for verka ovanfor, så vil ein finna at den gjennomsnittlege utbyggingsprisen blir 160 øre/kWh.

Sivilingeniør Kinck, som er partsengasjert sakkunnig for dei saksøkte, har gjort framlegg om den fordelinga av kostnadene som er vist nedanfor.

- 109 -

Utbygde og utbyggbare fall har slik del av den totale fallhøgda:

Ormsa kraftverk	4,8 %
Holen "	31,1 %
Brokke "	35,7 %
Hekni "	4,8 %
Utbygde og utbyggbare fall nedanfor Byglandsfjord	<u>23,6 %</u>
Sum	<u>100 %</u>

Kinck gjer framlegg om slik deling av kostnadene for overføringa av vatn:

Ormsa kraftverk	4,8 %
Holen "	41,1 %
Brokke "	35,7 %
Hekni "	4,8 %
Kraftverka nedanfor Byglandsfjord	<u>13,6 %</u>
Sum	<u>100 %</u>

Kinck gjer framlegg om slik deling av kostnaden ved regulering av Vatnedalsvatn:

Holen kraftverk	42,7 %
Brokke "	37,5 %

På grunn av den nye dammen i Vatnedalen vil den gjennomsnittlege fallhøgda i Holen kraftverk auke med 43,5 m.

Sivilingeniør Røstad har rekna kostnaden for Holen kraftverk til kr. 769,6 mill. kr. pr. 01.01.82.

Kinck reknar då verdet av den auka fallhøgda til:

$$\frac{769,6 \cdot 43,5}{255} = 130 \text{ mill. kr.}$$

- 110 -

Legg ein dette til grunn blir utbyggingskostnadene:

Ormsa kraftverk

Kostnad 190 + 22 = 212 mill.kr.

Pris 249 øre/kWh.

Holen kraftverk

Byggekostnad	768,6 mill.kr.
Auka fallhøgd	130,0 " "
Del Vatnedalsvatn	172,5 " "
Del av overføringar	188,6 " "
Del av eldre reguleringar	5,0 " "
	1265,7 mill.kr.

Pris 209 øre/kWh.

Brokke kraftverk

Brokke I	1051,6 mill.kr.
Brokke II	377,2 " "
Del av overføringar i Otra	163,8 " "
Del av Vatnedalsdammen	151,5 " "
Del av Urar og eldre reg.	43,0 " "
Sum	1767,1 mill.kr.

Pris 124 øre/kWh.

Samla for alle kraftverk ovanfor Nomelandsmo vert utbyggings-
 prisen 158 øre pr. kWh.

Utbyggingsprisen for Ormsa og Holen vert

$$\frac{212 + 1265,7}{85 + 606} = 214 \text{ øre/kWh.}$$

- 111 -

Kinck meiner at ein må sjå på den samla kostnad for alle kraftverka ovanfor Nomelandsmo når ein skal vurdere fallprisen.

2. Kostnadsklassar.

Kraftverk vert delt i kostnadsklasser etter utbyggingsprisen.

Pr. 01.01 1982 reknar Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen kostnadsklassene slik:

Kostnadsklasse I		- 117 øre/kWh
Kostnadsklasse II A	117	- 156 øre/kWh
Kostnadsklasse II B	156	- 195 øre/kWh
Kostnadsklasse III	195	- 273 øre/kWh.

Av det som her er gjort greie for går det fram at det er fleire spørsmål skjønnsretten må ta stilling til når det gjeld utbyggingskostnadene.

Eit hovudspørsmål er om Brokke I skal reknast med når ein skal finna utbyggingsprisen for kraftverka ovanfor, og dette har retten teke standpunkt til tidlegare.

Hadde ein teke Brokke I med, ville utbyggingsprisen ligge på grensa mellom kostnadsklasse IIA og IIB.

Retten har funne at ein må sjå heile utbygginga ovanfor Bossvatn under eitt. Utbyggingssystemet er komplisert med store overføringar til sentrale magasin, og ei differensiering vil vera vanskeleg og vilkårleg.

- 112 -

Etter den måten I/S Øvre Otra reknar på, vil utbyggingsprisen for alle kraftverka ovanfor Bossvatn liggja midt i kostnads-klasse III.

Held ein Brokke I utanfor, men ellers nyttar same reknemåten som siv.ing. Kinck vil utbyggingskostnaden liggja i nedre del av kostnadsklasse III.

Utbyggingsprisen for Faråna er 135 øre/kWh. Denne prisen ligg midt i kostnadsklasse IIA.

Utbyggingsprisen for Brattliåna er 222 øre/kWh, d.v.s. i nedre del av kostnadsklasse III.

3. Verdsetting av overregulering og tørr årssikring.

Planane for Øvre Otra inneheld uvanleg store reguleringsmagasin i Vatnedalsvatn og i Urar og gjev heile kraftsystemet ein særleg kvalitet.

Både NVE og departementet seier i sine tilrådingar at nytten og verdien av desse overreguleringane også vil auke vidare i åra som kjem, m.a. i takt med aukande samkjøring innanlands, men også i kraftbyte over landegrensene.

Retten viser til den store kvalitetsauke som ein får med ei slik bygging av dei store tørrårsmagasina, og reknar dei for å vera ein fordel som må takast med ved fastsetting av prisen på dei avståtte naturhestekeftene.

- 113 -

4. Skjønnspraksis m.v.

Partane i saka har vist til ei rad tidlegare skjønn, dels av eldre dato. Retten har gått gjennom den lista som er lagt fram i utdrag II s. 116 - 117.

Det er naturleg her å nemne Brokke I-skjønnet i 1966 som inkl. 25% tillegget sette prisen pr. Nat.HK til kr. 60.- for eit anlegg i kostnadsklasse I, men med tillegg for skade og ulempe. For sideelvane Ljoså, Hiså, Sollibekk, Lisleå og Kåvå vart prisen kr. 31,- pr. nat. HK, for Flåsse kr. 20.- og for Åmliåa kr. 27,-, alt med 25% tillegg.

Sira-Kvina-skjønnet i 1976 sette prisen pr. Nat.HK. etter prisnivået 1967 til kr. 68,75 inkl. 25% for eit anlegg i kostnadsklasse I og utan tillegg for skade og ulempe (enten/eller prinsippet). For sidevassdrag var prisen mykje lågare.

I Driva-skjønnet 1978-79 sette retten ein pris på kr. 65,- + 25% pr. Nat.HK. med tillegg for skade og ulempe. Men Høgsterett sa i dom av 10/11 1982 nei til dette både/og-prinsippet, og oppheva skjønnet så langt.

Skjønnet for Laudalsanlegget i Mandalselva av 25/9 1980 sette prisen pr. Nat. HK. til kr. 60.- + 25% for eit anlegg i kostnadsklasse III men utan tillegg for skade og ulempe (enten/eller-prinsippet).

Østerdalsskjønnet av 27/1 1981 sette prisen pr. Nat. HK. til kr. 50,- + 25%, for anlegg i kostnadsklassen IIA, og utan tillegg for skade og ulempe, men med rente gradert på 5 til 10% frå 1971.

- 114 -

Orkla-skjønnnet av 13/8 1982 sette prisen pr. Nat.HK. til kr. 64,- + 25% for eit anlegg i kostnadsklasse III og med tillegg for skade og ulempe bortsett frå fiske.

I dette siste skjønnnet har retten ei slik vurdering:

"Etter rettens mening vil en direkte omregning av tidligere fastsette priser etter konsumprisindeksen ikke føre til riktig resultat, hvor enten tidligere priser er fastsatt ved avtale eller skjønn. Utviklingen over tid viser at prisene for fall har en relativt fallende tendens. Retten ser den naturlige forklaring på dette det forhold at samfunnet etterhvert legger stadig sterkere restriksjoner på utbyggingsaktiviteten på området."

Sivilingeniør Røstad har i sine utgreidingar lagt ikkje lite vekt på utviklinga i levekostnadsindeksen. Med tilvising til det som er sagt ovafor, meiner retten at ein ikkje bør legge for stor vekt på denne indeksen når det gjeld fallprisen.

Høgsterett har i dom i Rt. 1977 s. 252 slått fast at ekspropriasjonserstatningsloven av 1973 gjeld også ved oreigning av fallrettar.

Ein kan ikkje snakke om serleg verdi av dei falla det her gjeld ut frå den aktuelle bruken (loven av 1973 § 4).

Retten finn å måtte bygge på § 5 i loven, slik at falleigarane vil få meirerstatning etter det prisnivå som generelt gjeld for slik eigedom i distriktet. Det vil vere det einaste rimelege.

Retten vil søke å finne fram til omsetningsprisen på dei falla det her gjeld, og her bygge på alt materiale som er lagt fram og på den rettleiding ein kan ha i tidligare skjønn og i omsetningspraksis.

I si sluttvurdering legg retten særleg vekt på at utbygginga ligg omlag midt i kostnadsklasse III. men her må ein samstundes ta omsyn til verdien av den store tørrårssikring som ligg i dei svært store magasina.

- 115 -

5. Tidspunktet for verdsetting. Renter.

Når det gjeld tidspunktet som retten må legge til grunn for verdsetting av fall, vil retten bygge på lov av 26/1 1973 § 11 saman med dei opplysningane retten har fått om tidspunktet for dei ymse inngrepa jfr. skjønnsføresetnadane pkt. 1 - 20.

Inngrepa i vassdraget har vore desse:

1. For utbygging av Brokke kraftverk, 2. byggesteget:
 - a. Farå blei førd inn i tunnel ca 1.11.76.
 - b. Otra blei førd over fra Sarv til Bossvatn og vidare i tunnel til kraftverket ca. 1.1.1977.
 - c. Holsbekkane blei tekne inn på tunnelen mars 1977.
2. Brattliåna blei førd over til Sira Kvina ca. 1.6.1978.
3. For utbygging av Holen Kraftverk:
 - a. Magasinering i Vatnedalsmagasinet, slik at Løyningså, Skarjeså nedenfor inntaket til Holen, Kvervå, Trågumså, Hisbekk, Kvernbekk og Fossbekk blei tørrlagde, tok til omlag 15.4.1981. Vassføringa i Otra nedenfor Løyningså blei samstundes redusert.
 - b. Holen Kraftverk blei teke i bruk 15/11 1981.
 - c. Overføring av Otra frå Lislevatn og frå Hartevatn - Breivevatn via Førresvatn til Vatnedalsvatn, vart gjennomført omlag 1.5.1982. Dette førde til at Otra frå Lislevatn til Sarv, saman med Førsvasså og Væringså med sidebekkar vart tørrlagde, eller fekk sterkt redusert vassføring.

H.r. advokat Dahl har i prosesskrift av 7.6. 1982 av praktiske grunnar gjort framlegg om å nytte fylgjande noko avrunda tidspunkt for prisnivå og renterekning:

- 116 -

- A. For utbygging av andre byggesteg ved Brokke kraftverk. 1.1.77.
- B. For overføring av Brattliåna 1.6.78.
- C. For utbygging av Holen kraftverk 1.1.82.

Dei saksøkte har ikkje gjort innvendingar mot desse tidspunkta, og retten vil nytte dei ved fastsetjing av fallprisar og renter.

For dei delar av vassdraget, der det ennå ikkje er gjort tekniske inngrep, slik som i Skarjeså ovanfor inntaket til Holen, Reinevasså, Urarå, Såléstogå, Gjeiskeliå og Auervasså, vil retten også av praktiske grunnar nytte tidspunktet 1.1.1982.

Fram til 1/10 1983 set retten 10% rente p.a. av fallerstatningane. Retten meiner dette vil dekke det tapet vedkomande saksøkte vil ha med ikkje å få pengane på den tid rettane vart tekne i bruk av eksproprianten.

Etter 1/10 1983 må saksøkarane svare 15 % rente.p.a.

- 117 -

XII. Fastsetting av fallpris.

Etter ei samla vurdering er retten kome til ein pris pr. nat.HK. av kr. 62.- etter prisnivå 1/1 1977 for falla i Otra mellom Bykil og inntak Sarv. Vidare er retten kome til ein pris av kr. 84.- pr. nat.Hk for falla utnytta i Holen kraftverk og i Skarjes kraftverk etter prisnivå 1/1 1982.

For dei grunneigarane i Skarjesområdet som i sekstiåra har avhenda fall til saksøkarane med ein avtalt både/og-klausul, og der retten skal fastsette den endelege fallprisen set retten denne prisen til kr. 78,. pr.nat.HK. under omsyn til at her gjeld både/og-prinsippet.

Farå og Holsbekkane ligg i kostnadsklasse II A når det gjeld utbygging. Men her reknar retten bare ein reguleringsgrad på 77 %, og her gjeld både/og-prinsippet når det gjeld skade og ulempe for Farå.

Retten set her ein pris av kr. 60.- pr. nat.HK. etter prisnivå 1/1 1977.

Brattliåna ligg omlag i same kostnadsklasse som Otra ovafor Bykil, og med stor magasinkapasitet. Det avgjerande tidspunktet er 1/6 1978. Her gjeld også både/og-prinsippet for skade og ulempe.

Retten set ein pris av kr. 70.- pr.nat.HK etter prisnivå 1/6 1978.

Til desse satsane kjem 25% -tillegget og renter som nemnt ovafor.

- 118 -

XIII. Einskilde takstnummer.

Retten går nå over til handsaming av dei einskilde takstnummer på grunnlag av dei generelle prinsippa ovafor.

Når det gjeld Faråna har retten når det gjeld reduksjon til 77% regulering, funne små reknefeil i oppstillinga frå NOF A/S, og har rettet dette.

Takstnr. 1B.

Johans T. Nomeland.

Gnr. 64 bnr. 7 i Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge, Kristiansand.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Saksøkte skal ha skadebot for ialt 114,71 nat.HK á kr.60,-.

Slutning:

Skadebot kr. 16.883,- sekstusenåttehundreogåttitrekroner-...
med rente frå 1/1 1977.

- 119 -

Takstnr. 2 B.

Gnr. 68 bnr.158 i Valle.

Sigmund H. Nomeland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand:

1. Prinsipalt: Tiltak.

Levering av same mengd fri elektrisk kraft som før var utbygd for drift av sagbruk med høvel.

Subsidiært: Full skadebot for denne mengde utbygd kraft.

2. Skadebot for tap og ulempe for driften av sagbruket frå konsesjonssøknad vart sendt og fram til frikraft vert ytt.

3. Vederlag for ikkje utbygd restkraft på eigen eigedom.

4. Vederlag for inntaksdåm og ledningsgrøft på gnr. 68 bnr.21 som uten løyve frå Nomeland vart nytta som veggrunn for tiltaksveg.

Merknader frå retten:

1. Når det gjeld krav om frikraft som tiltak, finn retten det lite naturleg med kraftleveranse til eit sagbruk som ikkje har vore i drift på lang tid, og det er heller ikkje rettsleg heimel for eit slikt "tiltak".

Retten finn heller ikkje grunnlag for å tilkjenne skadebot for ei viss "mengde utbygd kraft", fordi det ikkje er sannsynleggjort tap av dette slaget. For over tjue år sidan gjekk sageigaren over til bruk av dieselmotor.

2. Utviklinga har gått mot bruk av vasskraft til drift av sagbruk. Ein er gått over til motordrift, diesel eller elektrisitet, fordi vasskraft og vasskall var ei uviss og vanskeleg energikjelde.

- 120 -

Retten meiner at det ikkje er sannsynleggjort nokon pårekneleg økonomisk skade som kan gi grunn skadebot etter pkt. 2 i påstanden frå saksøkte.

3. Saksøkte skal ha skadebot for dei naturhestekrefter som ligg til heile hans eigedom ved Fårå, d.v.s. 152,37 nat.HK á kr. 60.- d.v.s. kr. 9.142,-.
4. Det er ikkje grunnlag for å tilkjenne vederlag for inntaksdam og leiingsgrøft som ligg på granneeigedomen, og som etter rettens meining ikkje lenger hadde økonomisk verdi.

Slutning:

Skadebot kr. 9.142,- - kronernituseneithundreogførtito - med rente .
frå 1/1 1977.

- 121 -

Takstnr. 3 B.

Omtvista fall i Farå mellom desse:

Gnr. 68 bnr. 5 Olav O. Nomeland
" " " 82 Olav S. Rysstad
" " " 84 Lars J. Rysstad
" " " 85 Olav O. Haugeland
" " " 86 Knut S. Helle og Signe Jansen
" " " 87 Ånund Faremo
" " " 89 samanslått med bnr. 61 Signe Jansen
" " " 158 Sigmund H. Nomeland

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Hallvard Roholdt og
advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Advokat Bryge har krevd alternativ takst slik:

- a) fallrettane heftefri
- b) fallrettane med uttaksrett til drift av sag for
takstnr. 2 B - Sigmund H. Nomeland.

Merknader frå retten:

Det gjeld 449,86 nat.HK. à kr. 60,-, d.v.s. kr. 26.992.- for
fallrettane heftefrie.

Retten set verdien av den påståtte uttaksretten til Sigmund H.
Nomeland til kr. 1.500.-. Dette er altså verdien av det hefte
som Sigmund H. Nomeland meiner det er på fallretten.

Slutning:

Skadebot kr. 26.992.- -tjusekstusennihundreognittitokroner-
med renter frå 1/1 1977.

- 122 -

Takstnr. 7 B.

Fall på gnr. 64 bnr. 14 i Valle - omtvista.

Advokat Olav Bryge har nemnt desse:

Niklos B.Berg	gnr. 64 bnr. 1
Knut O.Nomeland	" " " 2
Hallvard J.Nomeland	" " " 5
Johans T.Nomeland	" " " 7
Jon K. Nomeland	" " " 14
Olav H.Haugeland	" 61 " 3
Gunnar O. Haugelands dødsbu	" 64 " 4

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.Merknad frå retten:

Det gjeld 203,08 nat.HK. á kr. 60.- d.v.s. kr. 12.185.-.

Slutning:Skadebot kr. 12.185,--tolvtusen~~ne~~ithundreogåttifemkroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 123 -

Takstnr. 8 B.

Fall på gnr. 61 bnr. 1 i Valle

- omtvista.

Det er same partar som under takstnr. 7B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 5989,71 nat.HK. á kr. 60.- d.v.s kr. 359.383.-

Slutning:

Skadebot kr. 359.383.- -trehundreogfemtinitusentrehundreog-
åttitrekroner- med rente frå 1/1 1977.

- 124 -

Takstnr. 10 B.

Fall på gnr. 61 bnr. 4 i Valle

- omtvista.

Det er dei same partar som under takstnr. 7 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 567,71 nat.HK. á kr. 60.-, d.v.s. kr. 34.063.-.

Slutning:

Skadebot kr. 34.063.- -trettifiretusenogsekstitrekroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 125 -

Takstnr. 11 B.

Gnr. 68 bnr. 12 i Valle.

Jorunn og Tor Vidvei.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: For Faråni med øyar, vederlag for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 136,38 nat.HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr. 8.183.-.

Slutning:

Skadebot kr. 8.183,- -åttetusenåttihundreogåttitre kroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 126 -

Takstnr. 12 D.

Gnr. 68 bnr. 9 i Valle.

Gunnar Å.Haugeland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 161,06 nat.HK á kr. 60.-, d.v.s. kr. 9.664.-.

Etter den påstanden som advokat Bryge la ned under hovedforhand-
linga, er dette takstnummer ikkje omtvista, slik som advokat
Bryge tidlegare hadde hevda.

Slutning:

Skadebot kr. 9.664.- -nitusensekshundreogsekstifirekroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 127 -

Takstnr. 13 B.

Gnr. 63 bnr. 12 i Valle.

Sigurd T. Brokke.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall.

Merknader frå retten:

Det gjeld 232,78 nat.HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr.13 .967,-.

Om eigartilhøva, same merknad som under tnr. 12 D.

Slutning:

Skadebot kr. 13.967,- -tretrentusennihundreogsekstisjukroner--,
med rente frå 1/1 1977.

- 128 -

Takstnr. 14 B.

Fall på gnr. 62 bnr. 4 i Valle.

Krav på skadebot er her omtvista mellom:

Olav S. Brokke	gnr. 62 bnr. 1
Bjug N. Brokke	" " " 3
Olav E. Brokke	" " " 4
Olav G. Brokke	" " " 5
Sigurd T. Brokke	" " " 8
Hallvard G. Brokke m.fl.	" " " 11
Olav T. Brokke	" " " 21
Olav J. Haugeland	" " " 15
Bjørgulv T. Berg	" 63 " 5
Gunnar E. Brokkes dødsbo	62 " 6

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.Merknader frå retten:

Det gjeld 722,24 nat.HK. á kr. 60.--, d.v.s. kr. 43.334.--

Slutning:Skadebot kr. 43.334.--førtitretusentrehundreogtrettifirekrøner-
med rente frå 1/1 1977.

- 129 -

Takstnr. 15 B.

Fall på gnr. 62 bnr. 6 i Valle, omtvista mellom same partar
som under tnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 34,05 nat.HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr.2.043.-:-

Slutning:

Skadebot kr. 2.043,- -totusenogførtittekroner- med rente frå
frå 1/1 1977.

- 130 -

Takstnr. 16B.

Fall på gnr. 62 bnr.3 i Valle, omtvista mellom dei same
partane som er nemnde under tnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merkader frå retten:

Det gjeld 143,19 nat.HK. á kr. 60.-, d.v.s. kr.8.591.--.

Slutning:

Skadebot kr. 8.591.- -kroneråttetusenfemhundreognittiein-
med rente frå 1/1 1977.

- 131 -

Takstnr. 17 B.

Fall på gnr. 62 bnr. 1 i Valle, omtvista mellom dei partane som
er nemnde under takstnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknad frå retten:

Det gjeld 1492,27 nat. HK. á kr. 60.-, d.v.s. 89.536.-.

Slutning:

Skadebot kr. 89.536.---åttinitusenfemhundreogtrettisekskroner-,
med rente frå 1/1 1977.

- 132 -

Takstnr. 18 E.

Fall på gnr. 62 bnr. 11. i Valle, omtvista mellom dei partane
som er nemnde under takstnr. 14B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 1437,00 nat.HK. á kr. 60,- d.v.s. kr 86.220.-.

Slutning:

Skadebot kr. 86.220.- -åttisekstusentohundreogtjuekroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 133 -

Takstnr. 19 C.

Fall på gnr. 62 bnr. 5.i Valle, omtvista mellom dei partane som er nemnde under takstnummer 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknad frå retten:

.

-

Det gjeld 208,39 nat. HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr. 12.503.-.

Slutning:

Skadebot kr. 12.503,- -tolvtusenfemhundreogtrekroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 134 -

Takstnr. 20 B.

Fall nå gnr. 62 bnr. 8 i Valle, omtvista mellom dei partane som
er nemnde under takstnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknad frå retten:

Det gjeld 690,61 nat. HK. á kr. 60.-, d.v.s 41.437.-.

Slutning:

Skadebot kr. 41.437.- -förtieintusenfirehundreogtrettisjukroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 135 -

Takstnr. 21 B.

Fall på gnr. 63 bnr. 5 i Valle, omtvista mellom dei partane
som er nemnde under takstnr. 14B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 786,72 nat. HK. á kr. 60.-, d.v.s. 47.203.-.

Slutning:

Skadebot kr. 47.203.- førtisju tusentohundreogtrekroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 136 -

Takstnr. 22 C.

Fall på gnr. 62 bnr. 15, i Valle, omtvista mellom dei partane
som er nemnde under takstnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 1212,67 nat. HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr. 72.760.-.

Slutning:

Skadebot kr. 72.760.--syttitotusensjuhundreogsekstikroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 137 -

Takstnr. 23 B.

Fall på gnr. 62 bnr. 21 i Valle, omtvista mellom dei partane som er nemnde under takstnr. 14 B.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Farå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 239,78 nat.HK. á kr. 60,-, d.v.s. kr. 14.387.-.

Slutning:

Skadebot kr. 14.387.--fjortentusentrehundreogåttisjukroner-
med rente frå 1/1 1977.

- 138 -

Takstnr. 41 B.

Gnr. 12 bnr. 1 (10) i Bykle.

Gunnar O. Holen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Skarjesåna.

Merknader frå retten:

Fallet er skjøta til I/S Øvre Otra den 23/6 1964. Salssummen skal retten fastsette. Saksøkte skal ha erstatning for skåde og ulempe i tillegg til kjøpesummen.

Det gjeld her eit salg i 1964, slik at kontrakt av 7/7 1965 om rett til oppdemning opp til kote 570, ikkje får verknad for dette takstnummer.

Det gjeld 1652,15 nat. HK. á kr. 78,-, d.v.s. kr. 128.868.-. Men det er betalt eit forskot på kr. 36.716,40. Og retten skal ta omsyn til "eventuell forandring i kroneverdien forsåvidt angår utbetalte forskudd". Retten vil etter dette oppjustere forskotet i samsvar med utviklinga i levekostnadsindeksen i tidsromet juni 1964 til desember 1981, d.v.s. fra 37,1 til 130,3. Forskotet må då multipliserast med 3,51. Dette fører til at ein må rekne forskotet til kr. 128.873,-, og saksøkte skal då ikkje ha noko utbetalt, bortsett frå 25 % av 128.868.-, d.v.s. kr. 32.217.-.

Slutning:

Skadebot, inkl. 25% tillegg kr. 32.217.--trettitotusentohundreog sytten kroner- , med rente frå 1/1 1982.

- 139 -

Takstnr. 41 C.

Gnr. 12 bnr. 1 i Bykle.

Gunnar O. Holen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Holsbekkane.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Holsbekkane.

NOF A/S har rekna ut talet på nat.HK. etter strengprinsippet.
Retten reduserar dette talet etter reguleringsgrad 77% for
Holsbekkane på same måten som for Farå.

Det gjeld etter dette 4,47 nat.HK.á kr. 60.-, d.v.s. kr.268.--.

Slutning:

Skadebot kr. 268.- -tohundreogsekstiåttekroner- med rente
frå 1/1 1977.

- 140 -

Takstnr. 41 D.

Gnr. 12 bnr. 1 i Bykle.

Gunnar O. Holen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Holsbekkane.

Merknader frå retten:

Med kontrakt om oppdemning av 7/7 1965 - kontrakt mellom I/S Øvre Otra og Gunnar O. Holen - har I/S Øvre Otra fått alle rettar opp til kote 570. Retten kan då ikkje sjå at saksøkte har krav på skadebot her.

Slutning:

Inga skadebot.

- 141 -

Takstnr. 42 C.

Gnr. 12 bnr. 2 (9) i Bykle.

Mikkel O. Holen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: 1. Erstatning for fall i Skarjeså.

----- 2. Erstatning for fall i Holsbekkanå.

3. Erstatning for fall i Kvervå.

Merknader frå retten:

For Holsbekkanå og Kvervå er det eigne takstnummer (nr. 42 D og 42 E). Dei høyrer altså ikkje heime under dette takstnummer.

Med under dette takstnummer er likevel Kvervå opp til kote 770.

Også her er avtale av 1964 om at retten skal fastsette salgs-
summen for fall i Skarjeså og ein del av Kvervå.

Dei tilkjende skadebøter for skade og ulempe kjem i tillegg
til fallvederlaget.

Det gjeld ialt 1642,19 nat. Hk. a kr. 78.- d.v.s. kr. 128.091.-
som med tillegg av 25 % blir kr. 160.114.-. Men det er betalt
eit forskot på kr. 38.061,80. I samsvar med det som er sagt
under takstnummer 41 B, må ein oppjustere forskotet til
kr. 133.597,-. Saksøkte skal då ha kr. 26.517.-.

S l u t n i n g :

Skadebot, inkl. 25 % tillegg, kr. 26.517.--tjuesekstusenfemhundre-
ogsyttentkroner, med rente frå 1/1 1982.

- 142 -

Takstnr. 42 D.

Gnr. 12 bnr. 2 i Bykle.

Mikkel O. Holen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: 1. Erstatning for fall i Kvervå.

----- 2. Erstatning for fall i Holsbekkane.

Merknader frå retten:

Under dette takstnummer høyrer Holsbekkane over kote 570 og
Kvervå over kote 770.

Det gjeld uselde fall.

For Kvervå gjeld det 420.17 nat.HK. á kr. 84.- , d.v.s. kr.35.294.-.

For Holsbekkane gjeld det brutto 13,10 nat. HK. som redusert
etter reguleringsgrad 77%, blir 10,09 nat.HK. Desse skal
betalast med kr. 60,- pr. nat.HK, d.v.s. med ialt kr.605.-.

Slutning:

1. Skadebot for fall i Kvervå kr. 35.294,--trettifemtusen-
tohundreogtjuekroner- med rente frå 1/1 1982.
2. Skadebot for fall i Holsbekkane kr. 605.--sekshundreogfem-
kroner-, med rente frå 1/1 1977.

- 143 -

Takstnr. 42 E.

Gnr. 12 bnr. 2 i Bykle.

Mikkel O. Holen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Holsbekkane.

Merknader frå retten:

Her er det same tilhøve, premissar og konklusjon som under
takstnummer 41 D. Det er kontrakt av 24/5 1965.

Slutning:

Inga skadebot.

- 144 -

Takstnr. 44 B.

Gnr. 12 bnr. 4 (11) i Bykle.

Olav T. Holen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er selde, slik at salgssummen nå skal fastsetjast av retten.

Det gjeld 24,04 nat. Hk. a kr. 78.-, d.v.s. kr. 1.875.-, som med tillegg av 25 % blir kr. 2.344.-.

Frå dette skal gå forskot kr. 486,20 oppjustert etter

konsumprisindeksen i tida juni 1964 til desember 1981, jfr.tnr.41B.

Forskotet skal ein då rekne til kr. 1707,-. Saksøkte skal då ha utbetalt netto kr. 1637.-.

Slutning:

Skadebot, inkl. 25% tillegget, kr. 637.--sekshundreogtrettisju- med rente frå 1/1 1982.

- 145 -

Takstnr. 45 B.

Gnr. 13 bnr. 1 (7) i Bykle.

Olav K. Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallrettane er selde med skjøte av 13/6 1915.

Retten viser her til dei generelle premissane ovaforom kontraktene frå 1913 - 17. Saksøkte skal då ikkje ha skadebot for fall.

Saksøkte blei i del IV i skjønnet under tnr. 45 tilkjent skadebot for fiske og sjølgjerde kr. 10.500.- og kr. 1.500.- for klimaskade. Desse skadebøtene er omtvist med eksproprianten.

Etter det som er sagt tidlegare fell skadebot for fiske og sjølgjerde nå bort. Det same gjeld skadebot for eventuelle forseinka bygging av terskel.

Klimaskade er derimot ikkje knytta til den einskilte eigedomen.

Saksøkte skal derfor ha kr. 1.500.-.

Slutning:

1. Ikkje skadebot for fall.
2. Av erstatningar tilkjende i skjønnet del IV for skade og ulempe, skal saksøkte bare ha kr. 1.500.- -eittusenfemhundre-kroner-.

-146-

Takstnr. 46 B.

Gnr. 11 bnr. 2 (6) i Bykle.

Torleiv D. Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallrettane er selde med skjøte av 5/7 1915.

Retten viser til dei generelle premissane ovafor om kontraktene 1913 - 17 (pkt. X 2). Saksøkte skal då ikkje ha skadebot for fall.

Saksøkte blei i del IV i skjønnet under tnr.46 tilkjend for fiske og sjølgjerdekr. 8.500.- og kr. 1.500.- for klimaskade.

Desse skadebøtene er omtvista med eksproprianten.

Etter det som er sagt tidlegare fell skadebot for fiske og sjølgjerde bort.

Når det gjeld klimaskade - sjå tnr. 45 B.

S l u t n i n g :

1. Ikkje skadebot for fall.
2. Av erstatningar tilkjende i skjønnet del IV skal saksøkte bare ha kr. 1.500.- eittusenfemhundrekroner-.

-147-

Takstnr. 47 B.

Gnr. 13 bnr. 3 (6) i Bykle.

Knut O. Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallrettane er selde med skjøte av 2/3 1914.

Retten viser til dei generelle premissane ovafor om kontraktene 1913 - 17 (pkt. X 2). Saksøkte skal då ikkje ha skadebot for fall.

Saksøkte blei i skjønnet del IV under tnr. 47 tilkjend for fiske og sjølgjerde kr. 7.000.- og for terskelfeste kr. 3.000.-.

Etter det som er sagt tidlegare skal saksøkte ikkje ha skadebot for fiske, sjølgjerde og evt. forseinka terskel. Men for terskelfeste skal han ha kr. 3.000.-, jfr. tnr. 45 B.

S l u t n i n g :

1. Ikkje skadebot for fall.
2. Av erstatninger tilkjende i skjønnet del IV for skade og ulempe, skal saksøkte bare ha kr. 3.000.--tretusen kroner--.

-148-

Takstnr. 47 C.

Gnr. 13 bnr. 3 (14) i Bykle.

Knut O. Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Falla er selde med skjøte av 24/6 1964. Skjønnsretten skal fastsette salgssumen. Etter det som er sagt tidlegare skal saksøkte ha kr. 78.- pr. nat.HK. Det gjeld 242.16 nat.HK slik at saksøkte skal ha kr. 18.888.- som med tillegg av 25 % blir kr. 23.611,-.

Saksøkte har fått forskot kr. 4.897,- som oppjustert blir kr. 17.188 (jfr. tnr. 41 B).

Saksøkte skal då ha netto kr. 6.423.-.

S l u t n i n g :

Skadebot, inkl. 25 % tillegg, kr. 6.423.--sektusenfire-
hundreogtjuetrekroner- med rente frå 1/1 1982.

-149-

Takstnr. 47 D.

Omtvista fall i Skarjeså mellom eigarane av gnr.12 bnr. 3,
Gunnar O. Holen og gnr. 13 bnr. 3, Knut O. Mosdøl, Bykle.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld 928,52 nat.HK. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 77.996.-.

S l u t n i n g :

Skadebot kr. 77.996.- -syttisjutusenihundreognittiseks-
kroner- med renter frå 1/1 1982.

-150-

Takstnr. 48 B.

Gnr. 11 bnr. 1 i Bykle.

Torunn Eie Tveiten og Svein Tveiten.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Skarjeså, ialt 4703,42 nat.HK. a kr. 84.- d.v.s. kr. 395.087.-, Fra dette går etter enten/eller-prinsippet kr. 24.000.- som retten har rekna og tilkjend for fiske og gjerdehald ved desse uselde fall i del II i skjønnet.

Saksøkte skal då ha netto kr. 371.087.-.

S l u t n i n g :

Skadebot kr. 371.087.- -trehundreogsyttieintusenogåttisju-kroner, med rente frå 1/1 1982.

-151-

Takstnr. 48 C.

Gnr. 11 bnr. 1 (14) i Bykle.

Torunn Eie Tveiten og Svein Tveiten.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader fra retten:

Det gjeld fall selde med skjøte av 24/6 1964, jfr. også kjøpekontrakt 23/6 1964 (takstnr. 50 D).

Retten viser til dei generelle merknadene ovafor. Salsumen skal retten fastsette. Saksøkte skal etter skjøtet av 24/6.64 også ha erstatning for skade og ulempe, men dette er ikkje tilkjent for denne fallstrekinga.

NOF har ført opp 31.98 nat.HK. under tnr. 47 C. Retten finn at dette må gjelde tnr. 48 C. Det gjeld då her ialt 3212,89 nat.HK. Frå dette går 8.67 nat.HK som går til tnr. 50 D, slik at det blir 3204,22 nat.HK. a kr. 78.- d.v.s. kr. 249.929.- som med tillegg av 25 % blir kr. 312.411.-.

Forskot kr. 125.310.- blir oppjustert kr. 439.838.- (jfr. tnr. 41B) slik at saksøkte har fått kr. 127.427.- for mykje i forskot - jfr. på den andre sida tnr. 48 B.

S l u t n i n g :

Saksøkte har etter skjøte av 24/6 1964 fått kr. 127.427.- ~~ett-~~ ~~hundre~~ ~~og~~ ~~tjuesj~~ ~~tusen~~ ~~fire~~ ~~hundre~~ ~~og~~ ~~tjuesj~~ ~~ukroner~~ i forskot utover verdien av det selde fallet.

- 152 -

Takst nr. 49 B.

Gnr. 11 bnr. 4 og 5 (12) i Bykle.

Olav Ryningen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.Merknader frå retten:

Etter skyldskifte av 8/2-64 gjeld det fall i Skarjeså og Kvervå, og retten tok begge elvane med. Falla er skjøta til saksøkar den 31/6 1964 på grunnlag av skyldskifte av 8/2-64. Salsummen skal retten fastsette. Saksøkte skal ha erstatning for skade og ulempe i tillegg til kjøpesummen, jfr. skjønnet del II.

Det gjeld i Skarjeså og Kvervå ialt 1344,27 nat.HK a kr. 78.- d.v.s. 104.853,- som med tillegg av 25 % blir kr. 131.066,-.

Forskot er kr. 31.264,20 som oppjustert etter prisutviklinga blir kr. 109.737,- (jfr. tnr. 41 B).

Etter dette skal saksøkte ha utbetalt netto kr. 21.329,-.

S l u t n i n g :

Skadebot inkl. 25 % tillegg, kr. 21.329,--tjueeintusentrehundre-ogtjueenikroner- med renter frå 1/1 1982.

-153-

Takstnr. 49 C.

Gnr. 11 bnr. 4 i Bykle.

Olav Rynningen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Kvervå.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Kvervå.

Det er 420,17 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 35.294.-.

Her er det ikkje tilkjent erstatning for skade og ulempe
som skal gå frå i fallvederlaget.

S l u t n i n g :

Skadebot kr. 35.294.- -trettifemtusentohundreognittifirekroner-
med rente frå 1/1 1982.

-154-

Takstnr. 50 D.

Ikkje skyldskift tomt under gnr. 11 bnr.1 i Bykle.
Knut O. Lyngtveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde til I/S Øvre Otra med kjøpekontrakt av
23/6 1964.

Retten reknar med det talet på nat HK. som står i kjøpekontrakten,
nemleg 8,67 nat.Hk.

Det gjev etter ein pris av kr. 78.- eit fallvederlag på
kr. 676,- som med 25 % tillegg blir kr. 845.-.

Saksøkte har fått forskot kr. 173,40 som oppjustert etter
prisindeksen blir kr. 609.- (jfr. tnr. 41 B).

Saksøkte tilkjem då netto kr. 236.-.

Her gjeld dessutan både/og-prinsippet.

S l u t n i n g :

Skadebot, inkl. 25 % tillegg, kr. 236.- -tohundreogtrettiseks-
kroner- med rente frå 1/1 1982.

-155-

Takstnr. 50 H.

Gnr. 11 bnr. 2 i Bykle.

Ånund T. Tveiten.

Prosessfullmektig: Hør.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Skarjeså.

Det er 1521,37 nat.HK a kr. 84,-, d.v.s. kr. 127.795.-.

Det er ikkje gjeve erstatning for skade og ulempe på
dette stroket.

S l u t n i n g :

Skadebot kr. 127.795.--eithundreogtjuesjutusensjuhundreog-
nittifemkroner- med rente frå 1/1 1982.

-156-

Takstnr. 50 I.

Gnr. 11 bnr. 2 (13) i Bykle.

Ånund T. Tveiten.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde med skjøte av 23/6 1964. Retten skal fastsette salssummen, og saksøkte skal ha erstatning for skade og ulempe i tillegg til kjøpesumen.

Det er 3503,07 nat.HK a kr. 78.-, d.v.s. kr. 273.239.- som med tillegg av 25 % blir kr. 341.549.-.

Det er betalt forskot kr. 65.684,40 som oppjustert etter prisindeksen blir kr. 230.552.- (jfr.tnr.41 B). Saksøkte skal då ha utbetalt netto kr. 110.997.-.

S l u t n i n g :

Skadebot inkl. 25 % tillegg kr. 110.997.- -eithundreogtitusen-nihundreognittisjukroner, med rente frå 1/1 1982.

-157-

Takstnr. 53 E.

Fallrettar på gnr. 4 bnr. 11 i Bykle.

Åshild Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra og Løyningså.

Merknader frå retten:

Det gjeld erstatning for ialt 2.926,90 nat. Hk. som etter brev av 19/5 1961 frå A/S Setersdalen (dok. 72) skal delast likt mellom Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen. Med ein pris av kr. 84.- pr. nat. Hk. blir det erstatning kr. 245.860.- som gjev kr. 122.930.- til kvar av dei to partane.

Det er i skjønnets del IV under tnr. 53 gjeve erstatning for skade og ulempe for gnr. 4 bnr. 11. Dette vil retten kome attende til under tnr. 53 G og under tnr. 332.

S l u t n i n g :

Som vederlag for fall får Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen kr. 122.930.--eithundreogtjuetotusennihundreogtrettikroner-, kvar, med rente frå 1/1 1982.

-158-

Takstnr. 53 F.

Fallrettar på gnr. 4 bnr. 11 i Bykle.
Åshild Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.

Merknader frå retten:

Det gjeld på same måte som for tnr. 53 E erstatning for 297.68 nat.HK som etter brev av 19/5 1961 frå A/S Setersdalen (dok. 72) skal delast likt mellom Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen. Med ein pris av kr. 84.- pr. nat.HK. blir det erstatning kr. 25.006.- som gjev kr. 12.503.- på kvar av dei to partane.

Når det gjeld erstatning for skade og ulempe - sjå merknad under tnr. 53 E.

S l u t n i n g :

Som vederlag for fall får Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen kr. 12.503.- -tolvtusenfemhundreogtrekroner- kvar, med rente frå 1/1 1982.

-159-

Takstnr. 53 G.

Gnr. 4 bnr. 6 og 7 i Bykle.

Eivind og Olav Åsheim.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.Merknader fra retten:

Det gjeld uselde fall i Løyningså.

Det gjeld 212,99 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 17.891.-.

Dette er eit lågare tal enn tilkjend erstatning for skade og ulempe i skjønet del IV, og saksøkte skal då med enten/eller-prinsippet ikkje ha noko vederlag for fall.

Etter skjønet del IV har saksøkte under tnr. 53 fått ialt kr. 48.000.- for skade og ulempe på bnr. 7 og 11 og dette er omtvista med eksproprianten. Etter jordlovskjønet av 15/10 1953 (dok.3) skal saksøkte ikkje ha skadebot for tørkeskade på skog på bnr. 11 (kr. 1.000.-) og heller ikkje for seinka utnytting (kr.20.000.-) fordi det i jordlovsskjønet av 1953 er sagt at A/S Sætersdalen i framtida kan nytte ut vassrettane utan erstatning.

Den skadebot saksøkte skal ha er kr. 2.000.- for grunn m.v. til tersklar, kr. 22.000.- for tørkeskade på bnr. 7 og kr. 3.000.- for sjølgjerde då også dette gjeld bnr. 7. Ialt skal saksøkte då ha kr. 27.000.-.

S l u t n i n g :

Erstatning for skade og ulempe ialt kr. 27.000.—tjuesjutusen-kroner-

-160-

Takstnr. 54 B.

Gnr. 4 bnr. 3 i Bykle.

Ingebjørg Bjørnarå.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall, 928,96 nat. Hk. a kr. 84.-, d.v.s.
kr. 78.033.-.

Skadebot for sjølgjerde (kr. 5.000.-) etter skjønnets del IV under tnr. 54 skal trekkast frå i skadebot for fall, og likeeins kr. 3.000.- -for fiske etter tnr. 332 -. Skadebot for seinka utbygging av hyttefelt (kr. 20.000.-), meiner retten at saksøkte skal ha i tillegg til vederlag for fall, fordi det gjeld ei mellombels og særskild ulempe med anleggsverksemda, som ikkje direkte knyter seg til fallstrekninga.

Netto vederlag for fall blir kr. 70.033.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 70.033.- -syttittusentrettitre kroner
og rente frå 1/1 1982.

-161-

Takstnr. 55 B.

Gnr. 5 bnr. 1 (5 og 6) i Bykle.

Åshild Hoslemo.

Prosessfullmektig: Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde med skjøte av 28/7 1956, og fall selde med skjøte av 3/1 1959 (dok.12 og 8).

Saksøkte hevdar at det ikkje bare i 1959, men også ved salget i 1956 var ein avtale eller ein føresetnad at saksøkte ved seinare skjønn skulle få tillegg (meirpris) til den avtalte prisen.

Det er i skjøtet av 1956 (bnr.5) ikkje sagt noko om meirpris, og retten finn ikkje prov for at saksøkar har gått med på å betale meirpris for det som er selt i 1956. Sjølv om saksøkte har rekna med å få slik meirpris, finn retten ikkje grunnlag for å gi det. Men erstatning for evt. skade og ulempe skal saksøkte ha etter skjøtet av 1956.

Når det gjeld salget i 1959 (dok.8) er det på det reine at saksøkar skal betale meirpris, men har etter dette skjøtet ikkje krav på erstatning for skade og ulempe i tillegg til fallvederlag.

Det gjeld 1876,56 nat.HK. a kr. 84,-, kr. 157.631,-.

Den avtalte prisen kr. 8.980.- vil ein oppjustere etter utviklinga i prisindeksen i tidsrommet 1/1 1959 til 1/1 1982.

Det vil då seie at ein skal rekne "forskøtet" til kr.37.659.-. For dette fallet skal saksøkte då ha netto kr. 119.972.-.

I skjønet del IV under tnr. 55 er saksøkte tilkjend kr. 21.800.-

-162-

i erstatning for terskelfeste og for seinka utbygging av eiendomen. Dette er ført opp som omtvista med eksproprianten. Retten finn at saksøkte skal ha utbetalt denne sumen, jfr. merknader under tnr. 54 B.

S l u t n i n g :

1. Skadebot for fall kr. 119.972.- -eithundreognittentusen-nihundreogsyttitokroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Erstatning for skade og ulempe kr. 21.800.- -tjueein-tusenåttehundrekroner-.

-163-

Takstnr. 56 B.

Fall på gnr. 6 bnr. 1 og 4 i Bykle - omtvista fall.
Sjur S. Vatnedalen .

Prosessfullmektig: Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra og i Løyningså.

Merknader frå retten:

Retten kan ikkje sjå at saksøkte under dette takstnummer skal ha skadebot for fall i Otra.

Det gjeld såvidt retten skjønar fall i Løyningså på gnr. 6 bnr. 1 og 4.

Såvidt ein kan skjøne gjeld det 2077,34 nat.HK. Ein har då teke med halvparten av dei fall som NOF har oppgjeve som sameige mellom tnr. 56 B og tnr. 81 C. Etter pris kr. 84.- pr. nat.HK blir det kr. 174.497.-.

Frå dette går erstatning for skade og ulempe kr. 27.000.- tilkjend i skjønet del IV tnr. 56, og kr. 2.000.- for fiske tilkjend under tnr. 332. Saksøkte skal då ha utbetalt kr. 145.497.-.

Det er etter det h.r.advokat Ødegaard opplyser tvist mellom dette takstnummer og tnr. 67 B, 68 B, 69 B, 69 C, 81 C, 82 B, 305 B, 307 B, 333 B, 334 B, 335 B og 336 B.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 145.497.- -eithundreogførtifemtusenfirehundreog nittisjukroner- med rente frå 1/1 1982.

-164-

Takstnr. 57 E.

Gnr.6 bnr. 1,2,4 og 6 i Bykle.

Sjur S. Vatnedalen.

Knut S. Hoslemo.

Marta Løyning m.fl.

Knut S. Vatnedalen.

Prosessfullmektig: Høyesterettsadvokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: Otteraaens Brugseierforening.

Prosessfullmektig: Høyesterettsadvokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Uraråni og Sålestogåni.Merknader frå retten.

Det gjeld fallrettar som er selde i 1916. Retten viser til generelle merknader ovafor.

Det gjeld framlagde dokument nr. 68,69,70 og 71.

Retten finn ikkje grunnlag for å gi tilleggserstatning til h.r.advokat Ødegaards partar, men retten skal likevel taksere fallet. Det gjeld 28688,27 nat: Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 2.409.814.-.

S l u t n i n g :

1. Til Sjur S. Vatnedalen m.fl.: Inga skadebot.
2. Til Otteraaens Brugseierforening: kr. 2.409.814.-
-tomillionarfirehundreognitusenåttehundreogfjortenkroner-
med rente frå 1/1 1982.

-165-

Takstnr. 58 B.

Gnr. 6 bnr. 14 i Bykle.

Ingebjørg T. Bjørnara og

Olav K. Hoslemo.

. Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Sålestogåni.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Sålestogåni der dei to partane eig
ein halvpart kvar.

Det gjeld 136,23 nat.HK, a kr.84.-, d.v.s. kr. 11.443.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr.11.443,- -elvetusenfirehundreogførtitre kroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-166-

Takstnr. 59 B.

Gnr. 2 bnr. 2 i Bykle.

A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Etter oppmoding frå A/S Sætersdalen og regulanten, skal retten takserer fallet - jfr. generelle merknader ovafor om partsstillinga i saka.

Det gjeld 2548,73 nat.Hk, a kr. 84,-, d.v.s. kr. 214.093.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr.214.093,-tohundreogfjortentusenogtittitre kroner-, med rente frå 1/1 1982.

-167 -

Takstnr. 60 B.

Gnr.2 bnr. 8 i Bykle.

Jorunn Hovdens dødsbu (heimelshavar Paul Hovden).

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra, i Auervasså og i
Fjordungsbekken.

Merknader fra retten:

Det gjeld her eigeedom som er oreigna etter jordloven i 1936/37,
jfr. tidlegare generelle merknader der det går fram at sak-
søkte ikkje skal ha erstatning for fall. Men retten skal like-
vel takserer fallet. Det gjeld 1871,76 nat.HK a kr. 84.- d.v.s.
kr. 157.228.-.

Når det gjeld erstatning for skade og ulempe som er gjeve i skjønet
del IV tnr. 60 skal Jorunn Hovdens dødsbu ha kr. 500.- for terskel-
feste, men ikkje kr. 2.000.- tilkjende for sjølgjerde og heller
ikkje for fiske under tnr. 345.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall til A/S Setersdalen kr. 157.228.- -femhundreog-
femtisjutusentohundreogtjueåtte-, med rente frå 1/1 1982.
2. Av ulempererstatning omtvista etter skjønet del IV, skal
Jorunn Hovdens dødsbu ha kr. 500.- -femhundrekroner-.

-168-

Takstnr. 61 B.

Gnr. 10 bnr. 2 i Bykle.

Olav F. Nesland jr.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Kvernbecken og Trågumså.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall med ialt 600,10 nat.HK, a kr. 84.-
d.v.s. kr. 50.408.-.

Det er ikkje tilkjend ulempeserstatning som skal gå frå
i denne sumen.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr 50.408,--femtitusenfirehundreogåttekroner
med rente frå 1/1 1982.

-169-

Takstnr. 61 C.

Gnr. 10 bnr. 2 i Bykle.

Olav F. Nesland jr.

Prosessfullmektig: Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Trågumså.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld fall i Trågumså under kote 570. .
Etter kontrakt av oktober 1964 (dok.83) finn retten at
saksøkte ikkje har krav på vederlag. Saksøkar har med denne
kontrakten fått rett til å regulere vasstanden i Bossvatn
opp til kote 570.

S l u t n i n g :

Skadebot O.

-170-

Takstnr. 62 C.

Gnr. 10 bnr. 1 i Bykle.

Jon K. Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Kvernbekken, Fossbekken, Hisbekken
og Trågumså.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1093,56 nat.HK a kr. 84,- d.v.s. kr. 91.859.-.

Saksøkte er ikkje tilkjend erstatning for skade og ulempe som skal
gå til frådrag her.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 91.859,- -nittieintusenåttehundreogfemtinikroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-171-

Takstnr. 62 D.

Omtvista fall mellom eigarane av gnr. 10 bnr. 1, Jon K. Nesland
og gnr. 10 bnr. 2, Olav F. Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Trågumså og Kvernbekken

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 265,92 nat.HK. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 22.337.-.

Saksøkte er ikkje tilkjend ulempeserstatning.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr.22.337.- - tjuetotusentrehundreogtrettisjukroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-172-

Takstnr. 62 E.

Gnr. 10 bnr. 1 i Bykle.

Jon K. Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Trågumså og Hisbekken.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall i Trågumså og Hisbekken under kote
570.

Etter kontrakt av juni 1965 (dok84) finn retten at saksøkte
ikkje har krav på vederlag.

Saksøkar har med denne kontrakten fått rett til å heve vass-
standen i Bossvatn opp til kote 570.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-173-

Takstnr. 63 B.

Gnr. 10 bnr. 1 og 3 i Bykle.

Jon K. Nesland.

Olav A. Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Kvernbekken og Hisbekken.

Merknader fra retten:

Det gjeld 156,56 nat.HK. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 13.152.-.

Fallrettane ligg i sameige mellom dei to saksøkte med ein halvpart på kvar.

Det er ikkje gjeve ulempeserstatning som skal gå frå.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 13.152.- -trettentuseneithundreogfemtikroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-174-

Takstnr. 63 C.

Gnr.lo bnr. 3 i Bykle.

Olav A. Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Skadebot for fall i Hisbekken og Fossbekken.

Merknader frå retten:

Det gjeld 149,51 nat. HK a kr. 84.-, d.v.s. kr. 12.559.-.

Det er ikkje ulempeserstatning som skal trekkast frå.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr.12.559,.- -tolvtusenfemhundreogfemtinikroner, med
rente frå 1/1 1982.

-175-

Takstnr. 65 B.

Gnr. 4 bnr. 2 (12) i Bykle.

Sigbjørn Hoslemo.

Prosessfullmektig: Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Tilleggserstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallet er skjøta til Kristiansand Elektrisitetsverk, Aust-Agder Kraftverk og Vestfold Kraftselskap den 18/12 1956.

I skjøtet står det:

" Hvis andre falleiere får ekstra godtgjørelse i form av gratis kraft eller lignende, gjør selger forbehold om å få tilsvarende ytelser" (dok 10).

Retten kan ikkje sjå at andre falleigarar har fått ekstragodtgjersle i form av elektrisk kraft eller "lignende", som kan gi denne saksøkte krav på tilleggsbetaling for fall.

Tidlegare tilkjend ulempeserstatning skal saksøkte ha, jfr. skjøte av 18/12 1956. Denne er ført opp som omtvista i skjønet del IV tnr. 65.

S l u t n i n g :

1. Ikkje vederlag for fall.
2. Saksøkte skal ha ulempeserstatning kr. 1.800.--eittusen-åttehundrekroner-.

-176-

Takstnr. 67 B.

Omtvista fall på gnr. 6 bnr. 3 i Bykle.

Sjur O. Vatnedalen

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Falla er omtvista mellom dei same takstnummer som er nemnde under tnr. 56B.

Det gjeld 14,54 nat. HK a kr. 84.-, d.v.s. kr. 1.221.-.

Frå dette går skadebot for fiske kr. 1.000,-, tilkjend i skjønnet del IV under tnr. 337.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 221.- -tohundreogtjueeinkroner, med rente frå 1/1 1982.

-177-

Takstnr. 68 B.

Omtvista fall på gnr. 6 bnr. 29 i Bykle.

Aasmund Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 6,05 nat.HK. a kr. 84.- d.v.s. kr. 508.-.

På denne strekninga er gjeve skadebot for fiske kr. 1.000.-.

Saksøkte får då ikkje skadebot for fall, fordi ulempeserstatninga er størst.

Falla er omtvista mellom dei same takstnummer som er nemnde under tnr. 56 B.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-178-

Takstnr. 69 B.

Torgeir Bakken.

Gnr. 6 bnr. 5 i Bykle.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Det er ikkje lagt ned spesiell påstand under dette takstnr., men retten skal avgjere krav om skadebot.

Merknader frå retten:

I skjønnnet del IV er skadebot for terskelfeste kr. 600.- ført opp som omtvista med eksproprianten.

Retten finn at saksøkte skal ha desse pengane.

S l u t n i n g :

Saksøkte skal ha utbetalt kr. 600.--sekshundrekroner- for terskelfeste.

-179-

Takstnr. 69 C.

Omtvista fall på gnr. 6 bnr. 5 og 25 i Bykle.

1. Dreng Bakken.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

2. Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det er for det første tvist om innholdet i jordlovsskjønn av 1936/37. Her viser retten til standpunktet teke ovafor under generelle merknader.

Vidare er det tvist mellom Dreng Bakken og A/S Setersdalen på ei side, og dei takstnummer som er nemnde under tnr. 56 B på den andre sida.

Det gjeld 1080,74 nat.HK a kr. 84.-, d.v.s. kr. 90.782.-.

Frå dette går kr. 4.500.- som i skjønnet del IV tnr.337 er gitt for fiske, jfr. merknader under tnr. 337.

Vederlag for fall blir då netto kr. 86.282.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 86.282,- -åttisekstusentohundreogåttitokroner-, med rente frå 1/1 1982.

-180-

Takstnr. 70 B.

Gnr. 14 bnr. 1 i Bykle.

Olav A. Byklum.

Prosessessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra og Skarjeså.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Skarjeså 66,39 nat.Hk, i Otra ovafor Sarv 1281,35 natur HK og nedafor Sarv 362,46 nat.HK.

Saksøkte er i skjønnet del IV tilkjend skadebot for skade og ulempe, omtvista med eksproprianten

For Skarjeså blir vederlaget for fall 66,39 nat.HK. a kr. 84.- d.v.s. kr. 5577.-. Dette er mindre enn tilkjend erstatning for skade og ulempe slik at erstatning for fall i Skarjeså blir 0.

For Otra blir vederlaget for fall ovafor Sarv 1281,35 nat.Hk a kr. 84,- d.v.s. kr. 107.633,-. For fall nedafor Sarv blir vederlaget for 362,46 nat.Hk a kr. 62.- kr. 22.473.-. Når det gjeld skadebot for ulempe, sjå tnr. 70 C.

S l u t n i n g :

1. Ikkje vederlag for fall i Skarjeså.
2. Vederlag for fall i Otra ovafor Sarv kr. 107.633,- eitthundre-ogsjutusensekshundreogtrettitre kroner-, med rente frå 1/1-82.
3. Vederlag for fall i Otra nedafor Sarv kr. 22.473,--tjueto-tusenfirehundreogsyttitre kroner- med rente frå 1/1 1977.

-181-

Takstnr. 70 C.

Gnr. 14 bnr. 1 (19) i Bykle.

Olav A. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde i 1915 ÷ jfr. dok. 15 og 16. Saksøkte skal då ikkje ha skadebot for fall - jfr. generelle merknader ovafor..

Når det gjeld erstatning for skade og ulempe tilkjend i skjønnet del IV under tnr. 70, omtvista med eksproprianten, skal saksøkte ha kr. 600.-, for terskelfeste, kr. 1500.- for klimaskade (epleviset) og skadebot for eventuell forseinka bygging av terskel 27. Derimot fell kr. 2500.- for fiske og kr. 7.000.- for sjølgjerde bort.

S l u t n i n g :

1. Ikkje vederlag for fall.
2. Av erstatning for skade og ulempe tilkjend i skjønnet del IV skal saksøkte ha ialt kr. 2.100.- -totuseneithundrekroner-, og dessuten skadebot for eventuell forseinka bygging av terskel 27.

-182-

Takstnr. 71 B.

Sameige mellom gnr. 10 og gnr. 11 i Bykle.

Jon K. Nesland.

Olav F. Nesland.

Olav A. Nesland.

Folke Nesland.

Torunn Eie Tveiten og Svein Tveiten.

Anund T. Tveiten.

Olav Rynningen m.fl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Skarjeså og Reinevasså.
-----Merknader frå retten:

Erstatninga skal delast med ein halvpart på gnr. 10 og ein halvpart på gnr. 11 etter opplysning frå h.r.advokat Ødegaard.

For gnr. 10 skal ein dele slik etter opplysning fra h.r.adv. Ødegaard:

Jon K. Nesland	-	3/6
Olav F. Nesland	-	1/6
Olav A. Nesland	-	1/6
Folke Nesland	-	1/6

For gnr. 11 skal ein dele slik etter opplysning frå prosessfullmektigen:

Torunn og Svein Tveiten	-	0,441
Anund T. Tveiten	-	0,250
Olav Rynningen m.fl.	-	0,309.

-183-

Det gjeld uselde fall på ialt 2484,35 nat.Hk. a kr. 84.-,
d.v.s. kr. 208.685,-.
Det er i tidlegare delar av skjønnet ikkje tilkjent ulempes-
erstatning for dette takstnummer.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 208.685.- -tohundreogåttetusensekshundre-
ogåttifemkroner, med rente frå 1/1 1982.

-f84-

Takstnr. 72 B.

Gnr. 10 bnr. 1,2,3 og 4 i Bykle.

Jon K. Nesland,

Olav F. Nesland.

Olav A. Nesland.

Folke Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Kvernbekken og Fossbekken.

Merknader frå retten:

Etter det som er opplyst av h.r.advokat Ødegaard skal erstatninga delast slik:

Jon K. Nesland	- 3/6
Olav F. Nesland	- 1/6
Olav A. Nesland	- 1/6
Folke Nesland	- 1/6.

Det gjeld 268,37 nat.HK. a kr. 84.- d.v.s. kr. 22.543.-.

S l u t n i n g :

Vederlag kr. 22.543.- -tjuetotusenfemhundreogførtitre kroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-185-

Takstnr. 72 C.

Gnr. 10 bnr. 1,2,3 og 4 i Bykle.

Jon K. Nesland.

Olav F. Nesland.

Olav A. Nesland.

Folke Nesland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Merknader frå retten:

H.r.advokat Kåre Ødegaard har ikkje teke dette takstnummer med i sitt påstandskrift. Det gjeld fall i Kvernbekken og Fossbekken under kote 570.

Dei fire sameigarane har kvar sin oppdemningskontrakt (dok 83, 84, 85 og 86).

Her gjeld same tilhøvet som under tnr. 62 E, og dei saksøkte har ikkje krav på skadebot.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-186-

Takstnr. 73 B.

Gnr. 2 bnr. 1 i Bykle.

1. Kjetil og Jon Uleberg.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

2. Avtalepart A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld eigeedom som er oreigna etter jordloven i 1936/37.

Etter det som er sagt tidlegare skal Kjetil og Jon Uleberg ikkje ha erstatning for fall, men retten skal likevel takserer fallet av omsyn til A/S Setersdalen.

Det gjeld 5935,25 nat.HK. a kr. 84.-, d.v.s. kr.498.561.-.

Uleberg er i skjønnnet del IV under tnr. 73 tilkjend kr. 5.000.- for tørkeskade på vidmyr. Retten meiner at dette var skade som jordlovs-skjønnas i 1936/37 ikkje kunne døma om eller rekne med.

Retten finn då at Uleberg skal ha kr. 5000.- for tørkeskade, og dette går frå i fallvederlaget til A/S Setersdalen.

Skadebot for fiske tilkjend Uleberg i skjønnnet del IV tnr. 345 - fell bort.

-187-

S l u t n i n g :

1. Vederlag til A/S Sætersdalen for fall kr. 493,561,-
-firehundreognittitretusenfemhundreogsekstieinkroner- med
rente frå 1/1 1982.
2. Kjetil og Jon Uleberg skal ha kr. 5.000.- -femtusen kroner-
for tørkeskade - jfr. skjønnets del IV.

-188-

Takstnr. 74 B.

Gnr. 1 bnr. 7 i Bykle.

1. Ingebjørg Tønnesen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre _Ødegaard.

2. Avtalepart A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.Merknader frå retten:

Retten viser til jordskifte av 17/11 1945 s.21 (dok.80) og til generelle merknader ovafor.

Ingebjørg Tønnesen skal då ikkje ha erstatning for fall.

Men retten skal etter oppmoding frå A/S Setersdalen (Otteraaens Brugseierforening) taksere fallet.

Det gjeld 976,89 nat.HK a kr. 84,-, d.v.s., kr. 82.059.-.

Av erstatning for skade og ulempe ført opp som omtvista med eksproprianten i skjønnet del IV tnr. 74, skal Ingebjørg Tønnesen ha alt unnateke kr. 1500.- for fiske i Otra og tilleggsskadebot for evt. seinka terskelbygging.

Av desse erstatningane går berre kr. 500.- (tørkeskade på skog) frå i vederlaget for fallet til A/S Setersdalen.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Ingebjørg Tønnesen.

2. Vederlag til A/S Setersdalen for fall kr. 81.559.--åttiein-tusenfemhundreogfemtinikroner-, med rente frå 1/1 1982.

3. Av erstatning for skade og ulempe tilkjent i skjønnet del IV skal Ingebjørg Tønnessen ha kr. 82.500.--åttitotusenfemhundrekroner-.

-189-

Takstnr. 74 C.

Fall på gnr. 1 bnr. 7 i Bykle.

1. Breive sameige.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

2. Avtalepart Otteraaens Brugseierforening.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i elva mellom Breivevatn og Harte-
----- vatn.Merknader frå retten:

Med kontrakt av 10. mars 1912 har Otteraaens Brugseierforening fått rett til å senke Breivevatn tre meter og heve Harte-
vatn inntil fem meter. Samstundes har grunneigarane fått erstatning
for all skade og ulempe som oppdemming, senking og regulering
kan føre med seg. Breive sameige kan då ikkje få erstatning nå
for det opphavlege 5 -meters-fallet mellom dei to vatna, og
heller ikkje for skade og ulempe med denne reguleringa.

Men retten skal likevel taksere fallet for Otteraaens Brugseier-
forening.

Det gjeld 166,80 nat.HK. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 14.011.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje erstatning til Breive sameige.
2. Vederlag til Otteraaens Brugseierforening for fall kr. 14.011.-
-fjortentusenogelvekroner-, med rente frå 1/1 1982.

-190-

Takstnr. 76 B.

Gnr. 1 bnr. 6 i Bykle.

1. Olav K. Breive den eldre.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

2. Avtalepart, A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader fra retten:

Retten viser til jordskifte av 17/11 1945 (dok.80) og til generelle merknader ovafor. Olav K. Breive d.e. skal da ikke ha erstatning for fall. Men retten skal etter oppmoding fra A/S Setersdalen takserer fallet.

Det gjeld 230,21 nat.Hk. a kr. 84 d.v.s. kr. 19338.-.

Retten må avgjøre omtvista erstatning i skjønnet del IV tnr.76. Retten finn at Olav K. Breive d.e. skal ha all tilkjend skadebot, unnateke skadebot for fiske kr. 2500.-. d.v.s. at han skal ha kr. 27.000.-.

S l u t n i n g :

1. Ikke fallvederlag til Olav K. Breive d.e.
2. Vederlag til A/S Setersdalen for fall kr. 19.338.- -nitten-tusentrehundreogtrettiåttekroner-, med rente fra 1/1 1982.
3. Av erstatning tilkjent i skjønnet del IV skal Olav K. Breive d.e. for skade og ulempe ha kr. 27.000.--tjuesjutusenkroner-.

-191-

Takstnr. 77 B.

Gnr. 1 bnr. 1 i Bykle.

Bjarne og Per Torleiv Tveiten.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Retten viser til jordskifte av 17/11 1945 (dok.80) og til generelle merknader ovafor. Bjarne og Per Torleiv Tveiten skal då ikkje ha erstatning for fall, men retten skal taksere fallet.

Det gjeld 561, 81 nat.Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 47.192.-.

Retten må avgjera omtvista erstatning i skjønnet del IV tnr.77. Retten finn at Bjarne og Per Torleiv Tveiten skal ha all tilkjend skadebot unnateke kr. 1.000.- for fiske i Otra og tilleggs-skadebot for evt. seinka terskelbygging.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Bjarne og Per Torleiv Tveiten.
2. Vederlag til A/S Setersdalen for fall i Otra kr. 47.192.-
-førtisjustuseneithundreognittitokroner- med rente frå 1/1 1982.
3. Av erstatning tilkjent i skjønnet del IV skal Bjarne og Per Torleiv Tveiten for skade og ulempe ha kr. 51.000.--femtiein-tusenkroner-.

-192-

Takstnr. 78 B.

Gnr. 1 bnr. 1, 2, 6 og 7 i Bykle.

Breive sameige.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra, Førsvasså, Væringså og Fiskebekken.

Merknader frå retten:

Retten vil under dette takstnummer ta med takstnumra 75B, 77C, 79B, 339B og 340B ført opp i NOF's oversyn. Det gjeld

for tnr. 75 B	0,53 nat.Hk
" " 77 C	2507,47 " "
" " 79 B	40,96 " "
" " 339 B	612,96 " "
" " 340 B	<u>162,86 " "</u>
ialt	3.324,78 nat.Hk

a kr. 84.-, d.v.s. kr. 279.282,-. Frå denne sumen må retten trekke skadebot tilkjend under tnr. 78 i skjønnet del IV, kr. 145.000.- for fiske (då unnateke fiske i Otra ovafor Lislevatn), og kr. 30.000.- tilkjend for gjerde under tnr. 77. Retten finn det ikkje rett å trekke inn skadebot som gjeld stroket ovafor Lislevatn fordi fallet der ikkje er utnytta.

Når ein frå kr. 279.282.- trekker kr. 175.000.-, blir det fallvederlag netto kr. 104.282.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 104.282.- -eithundreogfiretusentohundreog-åttitokroner- med rente frå 1/1 1982.

-193-

Takstnr. 79 C.

Gnr. 1 bnr. 2 i Bykle.

Knut A. Breive d.e.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

AVtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra og Auvervasså.Merknader frå retten:

Retten viser til jordskifte av 17/11 1945 (dok.80) og til generelle merknader ovafor.

Knut A. Breive d.e. skal då ikkje ha erstatning for fall, men retten skal taksera fallet for A/S Setersdalen.

Det gjeld 262,71 nat.Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 22.068.-.

Erstatning på kr. 33.000.- for skade og ulempe ført opp som omtvistad eksproprianten i skjønnet del IV tnr. 79 skal Knut A. Breive ha unnateke kr. 3.000.- for fiske. Kr. 1.000.- for tørkeskade skal gå frå i vederlaget til A/S Setersdalen, slik at dette blir kr. 21.068.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Knut A. Breive d.e.
2. Fallvederlag til A/S Setersdalen kr. 21.068.- -tjueeintusen-ogsekstiåttekroner- med rente frå 1/1 1982.
3. Av erstatning tilkjent i skjønnet del IV for skade og ulempe skal Knut A. Breive ha kr. 30.000.- -trettitusen-ogsekstiåttekroner-.

-194-

Takstnr. 79 D.

Fall på gnr. 1 bnr. 2 i Bykle.

1. Breive sameige.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

2. Avtalepart Otteraaens Brugseierforening.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i elva mellom Breivevatn og Harte-
vatn.

Merknader frå retten:

Ein viser til merknader under tnr. 74 C.

Det gjeld 166,80 nat.Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 14.011.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje erstatning til Breive sameige.
2. Vederlag til Otteraaens Brugseierforening kr. 14.011.-
-fjortentusenogelvekroner, med rente frå 1/1 1982.

-195-

Takstnr. 81 C.

Fall på gnr. 6 bnr. 20 i Bykle.

Omtvista fall i Løyningså.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.

Merknader fra retten:

Etter det h.r.adv. Ødegaard opplyser er fallet omtvista med
tnr. 56 B, 67 B, 68 B, 69 B, 69 C, 82 B, 305 B, 307 B, 333 B,
334 B 335 B og 336 B.

Det gjeld 1079,95 nat.Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 90.716.-. Fra
dette går skadebot for fiske kr. 2.000.- tilkjend i skjønnet
del IV tnr. 337 for tnr. 81 B.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 88.716.- -åttiåttetusensjuhundreogseksten-
kroner-, med rente fra 1/1 1982.

-196-

Takstnr. 82 B.

Omtvista fall på gnr. 6 bnr. 2 i Bykle.

Knut S. Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.

Merknader frå retten:

Det gjeld fallrettar som etter opplysning frå h.r.adv.Ødegaard er omtvista mellom tnr. 56 B, 67 B, 68 B, 69 B, 69 C, 81 C, 82 B, 305 B, 307 B, 333 B, 334 B, 335 B og 336 B.

Det gjeld 376,37 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr.31.615,-.
Frå dette går skadebot for fiske kr. 1.000.- tilkjend under tnr. 337 i skjønnet del IV.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 30.615,- -trettitusensekshundreogfemten-kroner- med rente frå 1/1 1982.

-197-

Takstnr. 86 B.

Gnr. 6 bnr. 16 i Bykle.

Sameigarar: Stein Bråten - 2/8

Sjur S. Vatnedalen 5/8

Knut S. Vatnedalen 1/8.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Påstand: Erstatning for fall i Sålestogåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 136,23 nat.HK a kr. 84.- d.v.s. kr. 11.443.-.

Her er ikkje ulempeserstatning som skal trekkast frå.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 11.443.- -elvetusenfirehundreogførtitre-
kroner-, med rente frå 1/1 1982.

-198-

Takstnr. 88 D.

Gnr. 6 bnr. 7 og 8 i Bykle.

Sameigarar:

Stein Bråthen 1/2

Sjur S. Vatnedalen 1/4

Knut S. Vatnedalen 1/4

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Urarå.

Merknader frå retten:

Det gjeld 125,51 nat.HK a kr. 84.- d.v.s. kr. 10.543.-.

Her er ikkje ulempeserstatning som skal trekkast frå.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 10.543.- -titusenfemhundreogførtitre kroner-
med rente frå 1/1 1982.

_199-

Takstnr. 115 B.

Gnr. 14 bnr. 2 i Bykle.

Tarald Rygnestad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader fra retten:

Det gjeld 438,08 nat.Hk. nedafor Sarv a kr. 62,- d.v.s. kr. 27.161.-.

Frå dette går for fiske kr. 900.- og for sjølgjerde kr. 3.000.- tilkjend i skjønnnet del IV tnr. 115, slik at nettoen blir kr. 23.261,-.

Vidare gjeld det 611,65 nat.HK ovafor Sarv a kr. 84.- d.v.s. kr. 51.379,-. Frå dette går kr. 8.500.- for tørkeskade, tilkjend i skjønnnet del IV tnr. 115, slik at nettoen blir kr. 42.879.-.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall nedafor Sarv kr. 23.261.- -tjuetretusen-tohundreogsekstieinkroner- med rente frå 1/1 1977.

2. Vederlag for fall ovafor Sarv kr. 42.879.- -førtitotusen-åttehundreogsyttinikroner-, med rente frå 1/1 1982.

-200-

Takstnr. 116 B.

Gnr. 14 bnr. 14 (18) i Bykle.

Pål J. Bjones.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld fallrettar selde med skjøte 5/7 1915 (sjå dok. 13 og 14). Retten viser til dei generelle merknadane ovafor om kontrakter frå 1913-17.

Saksøkte skal då ikkje ha skadebot for fall.

Om omtvista skadebot for fiske m.v., viser retten til tnr. 116 C.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-201-

Takstnr. 116 C.

Gnr. 14 bnr. 10 i Bykle.

Pål J. Bjones.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselt fall nedafor Sarvsfossen, 101,70 nat.HK a kr.
62.-, d.v.s. kr. 6.305.-.

I skjønnnet del IV tnr. 116, er tilkjent for fiske på bnr. 10
kr. 800.- og for fiske på bnr. 14 kr. 3.500.- og for sjølgjerde
kr. 1.500.-. Desse summene skal saksøkte ikkje ha.
Derimot skal han ha kr. 1.500.- for skade på epleviset.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall kr. 6.305.- -sekstusentrehundreogfemkroner-
med rente frå 1/1 1977.
2. Av erstatningar tilkjende i skjønnnet del IV tnr. 116 skal
saksøkte ha kr. 1.500.- -eittusenfemhundrekroner-.

-202-

Takstnr. 117 B.

Gnr. 14 bnr. 8 i Bykle.

Tor Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Otra. Det er 237,29 nat.HK nedafor Sarv og 353,40 nat.HK ovafor Sarv.

Det gjeld då 237,29 nat. HK a kr. 62.- nedafor Sarv d.v.s. kr. 14.712.-. Frå dette går skadebot for ulempe tilkjent i skjønnet del IV tnr. 117 kr. 8.000.-. slik at nettoen blir kr. 6.712.-.

Vidare gjeld det 353,40 nat.HK a kr. 84.- ovafor Sarv d.v.s. kr. 29.686.-. Frå dette går kr. 14.000.- for ulempe tilkjend i skjønnet del IV tnr. 117, slik at nettoen blir kr. 15.686.-.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall nedafor Sarv kr. 6.712.- --sektusensju-hundreogtolvkroner- med rente frå 1/1 1977.
2. Vederlag for fall ovafor Sarv, kr. 15.686.--femtentusen-sekshundreogåttiseks-kroner- med rente frå 1/1 1982.

-203-

Takstnr. 118 B.

Gnr. 14 bnr. 4 i Bykle.

Olav K. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Otra. Det er 320,74 nat.HK a kr. 62.-,
d.v.s. kr. 19.886.-.

I skjønnet del IV tnr. 118 er saksøkte tilkjend for fiske
kr. 1.200.-, og for tapt sjølgjerde kr. 7.000.-, tilsaman
kr. 8.200.- som går frå i fallvederlaget. Netto blir
kr. 11.686.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 11.686.- -elvetusensekshundreogåttiseks-
kroner, med rente frå 1/1 1977.

-204-

Takstnr. 119 B.

Gnr. 14 bnr. 27 (15) i Bykle.

Trygve Haugen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader fra retten:

Det gjeld fall selde med kontrakt av 30/9 1913 (dok.31 og 32).
Retten viser til generelle merknader ovafor. Det blir ikkje
skadebot for fall.

I skjønnnet del IV tnr. 119 er saksøkte tilkjend for fiske
kr. 900.- og for sjølgjerde kr. 4.500.-. Dette er omtvista
med eksproprianten. Dei to nemnde postane fell bort - jfr.
generelle merknader. Derimot skal saksøkte ha kr. 1.500.-
for skade på epleviset.

S l u t n i n g :

1. Ikkje skadebot for fall.
2. Av erstatning tilkjent i skjønnnet del IV skal saksøkte.
ha for skade på epleviset, kr. 1.500.- -eittusenfemhundre-
kroner-.

-205-

Takstnr. 120 B.

Fall på gnr. 14 bnr. 23 (15) i Bykle.

Arne O. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Merknader frå retten:

Det gjeld selde fall og det er ikkje lagt ned påstand om
skadebot til saksøkte.

-206-

Takstnr. 120 C.

Gnr. 14 bnr. 3 i Bykle.

Arne O. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Otra.

Drt er 748,40 nat. HK a kr. 62.- d.v.s. kr. 46.401.-.

I skjønnet del IV tnr. 120 er saksøkte tilkjend for fiske kr. 2.200.- og for sjølgjerde kr. 7.000.-, tilsaman kr. 9.200.-, som går frå i fallvederlaget. Dette blir då netto kr. 37.201.-. Erstatning for frostskaða skal ikkje trekkast frå - jfr. generelle merknader.

S l u t n i n g :

Vederlag : for fall i Otra kr. 37.201, -trettisjutusentohundreog eikrone- med rente frå 1/1 1977.

-207-

Takstnr. 121 C.

Gnr. 14 bnr. 6 (13) i Bykle.

Birgit T. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde med kontrakt av 2/7 1913 (jfr. dok. 28, 29 og 30). Saksøkte skal ikkje ha fallerstatning - jfr. generelle merknader ovafor.

I skjønnet del IV tnr. 120 er saksøkte tilkjend for fiske kr. 1.500.- og for tapt sjølgjerde kr. 6.000.-, tilsaman 7.500.- som er omtvista med eksproprianten. I samsvar med generelle merknader ovafor fell desse erstatningspostane bort. Derimot skal saksøkte ha kr. 1.500.- for frostskade på epleviset.

S l u t n i n g :

1. Ikkje vederlag for fall.
2. Av erstatning for skade og ulempe tilkjent i skjønnet del IV skal saksøkte ha kr. 1.500.- -eittusenfemhundrekroner- for frostskade.

-208-

Takstnr. 122 B.

Gnr. 15 bnr. 1 (6), 2(7) og 3 (9) i Bykle.

Olav G. Gjerden.

Torleiv P. Gjerden.

Gunhild O. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld selde fall (dok. 21, 22, 23, 24, 26 og 27). Det blir ikkje erstatning for fall - jfr. generelle merknader.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-209-

Takstnr. 123 B.

Gnr. 16 bnr. 8 (12) i Bykle.

Dreng Hisdal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader fra retten:

Det gjeld selde fall (jfr. dok. 52 og 53). Det blir då ikkje fallerstatning - jfr. generelle merknader.

I skjønnnet del IV tnr. 123 er ført opp som omtvistet med eksproprianten for fiske kr. 10.000.- og for tapt sjølgjerde kr. 12.000.-, tilsaman kr. 22.000.- som fell bort - jfr. generelle merknader. På same måten fell tilleggsskadebøter ved forseinka terskelbygging bort. Derimot skal saksøkte ha kr. 2.000.- i grunnerstatning og kr. 1.000.- for terskelfeste.

S l u t n i n g :

1. Ikkje vederlag for fall.
2. Av erstatning tilkjent for skade og ulemper i skjønnnet del IV skal saksøkte ha ialt kr. 3.000.- -tretusen kroner-.

-210-

Takstnr. 305 B.

Fall på gnr. 6 bnr. 30 i Bykle.

Knut K. Stavenes.

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Thorstein Vale og
H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallet er omtvista mellom dei same partar som er nemnde under
tnr. 56 B.

Det gjeld 383,98 nat.HK a kr. 84.- d.v.s. kr. 32.254.-.

I skjønnet del IV under tnr. 305 og 337 er saksøkte tilkjend
for tørkeskade kr. 1.000.- og for fiske kr. 1.500.-, tilsaman
kr. 2.500.- som må gå frå i fallvederlaget - jfr. generelle
merknader.

Nettoen blir då kr. 29.754.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 29.754.- -tjuenitusensjuhundreogfemti-
firekroner- med rente frå 1/1 1982.

-211-

Takstnr. 307 B.

Fall på gnr. 6 bnr. 35 i Bykle.

Hårald K. Breive.

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Thorstein Vale og
h.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Merknader frå retten:

Fallet er omtvista mellom dei same partar som er nemnde under
tnr. 56 B.

Det gjeld 604,41 nat. Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 50.770.-.

I skjønnet del IV tnr. 337 er saksøkte tilkjend for fiske
kr. 4.000.-. Dette må gå frå i fallvederlaget, som då netto
blir kr. 46.770.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 46.770.- -førtisekstusensjuhundreogsytti-
krøner-, med rente frå 1/1 1982.

-212-

Takstnr. 320 B.

Gnr. 14 bnr. 5 (17) i Bykle.

Margit O. Byklum Iveiten.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader fra retten:

Det gjeld selde fall (dok. 17 og 18) og saksøkte skal då ikkje
ha vederlag for desse, jfr. generelle merknader.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-213-

Takstnr. 320 C.

Gnr. 14 bnr. 5 i Bykle.

Margit O. Byklum Iveiten.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 363,74 nat. HK a kr. 84.-, d.v.s. kr. 30.554.-.

Kr. 1.000.- tilkjent for skade på fiske i skjønnet del IV

tnr. 320 og ført opp som omtvista, blir ståande, og går frå i fall-
vederlaget, jfr. tnr. 326 i skjønnet del IV.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall kr. 29.554.- -tjuenitusenfemhundreog-
femtifirekroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Skadebot for fiske kr. 1000.- tilkjend i skjønnet del IV
tnr. 320 fell ikkje bort.

-214-

Takstnr. 323 B.

Gnr. 13 bnr. 4 i Bykle.

Tarjei Byklum.

Birgit Byklum.

Margit Jensen.

Prosessfullmektig: H.r.advokt Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Dei tre saksøkte eig ein tredjedel kvar, opplyser prosessfull-
mektigen.

Det gjeld 157,07 nat. Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 13.194.-.

Her er det ikkje tilkjend ulempeserstatning som skal trekkast
frå.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 13.194.- -trettentuseneithundreognittifire-
kroner, med rente frå 1/1 1982.

-215-

Takstnr. 324 B.

Gnr. 14 bnr. 7 i Bykle.

Åsmund Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld her uselde fall med ialt 1292,53 nat. HK a kr. 84.-,
d.v.s. kr. 108.573.-.

Kr. 9.000.- som er tilkjend og ført opp som omtvista med
eksproprianten i skjønnets del IV tnr. 324, fell bort. Derimot
fell skadebot for terskelfeste kr. 600.-, og skadebot for
eventuell forseinka terskelbygging ikkje bort.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall kr.108.573.- -eitthundreogåttetusenfemhundreog
syttitre kroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Av erstatning tilkjent i skjønnets del IV tnr.324, skal saksøkte ha
for terskelfeste kr. 600.- og skadebot for eventuell
forseinka terskelbygging.

-216-

Takstnr. 324 C.

Gnr. 14 bnr. 7 (16 og 19) i Bykle.

Åsmund Hosleemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld selde fall i Otra (dok. 15, 16, 19 og 20).

Saksøkte skal ikkje ha vederlag for desse - jfr. generelle
merknader ovafor.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-217-

Takstnr. 325 B.

Gnr. 14 bnr. 12 i Bykle.

Angjerd O. Byklum.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 26,87 nat. Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 2.257.-.

Det er gjeve ulempeserstatning som er større enn fallvederlaget (skjønnet del IV tnr. 325).

Saksøkte får då ikkje vederlag for fall.

S l u t n i n g :

Ikkje vederlag for fall.

-218-

Takstnr. 327 B.

Gnr. 15 bnr. 1 i Bykle.

Olav G. Gjerden.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader fra retten:

Det gjeld 173,60 nat. Hk a kr. 84,- d.v.s. kr. 14.582.-.

Frå dette går kr. 7.500.- tilkjent i skjønnet del IV tnr.327
for tørkeskader. Netto for fallet blir då kr. 7.082.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 7.082.- -sjutusenogåttitokroner-, med
rente frå 1/1 1982.

-219-

Takstnr. 328 B.

Gnr. 4 bnr. 8 i Bykle.

Olav K. Haslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld 213,73 nat. Hk. a kr. 84.- d.v.s. kr. 17.953.-.

Det er i skjønnet del IV tnr. 332 tilkjent kr. 1.000.- for fiske.

Det går frå i fallvederlaget, slik at dette blir kr. 16.953.-.

S l u t n i n g :
-----Vederlag for fall kr. 16.953.- -sekstentusennihundreogfemtitre-
kroner, med rente frå 1/1 1982.

-220-

Takstnr. 329 B.

Fall på gnr. 4 bnr. 4 i Bykle.

Åshild Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld erstatning for 2682,56 nat.Hk som etter brev av 19/5 1961 frå A/S Setersdalen (dok.72) skal delast likt mellom Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen. Med ein pris på kr. 84.- pr. nat.Hk blir det fallvederlag kr. 225.336.- som gjev kr. 112.668.- på kvar av dei to partane.

S l u t n i n g :

Som vederlag for fall får Åshild Hoslemo og A/S Setersdalen kr. 112.668.- -eithundreogtølv tusensekshundreogsekstiåttekroner- kvar med rente frå 1/1 1982.

-221-

Takstnr. 330 B.

Gnr. 5 bnr. 4 i Bykle.

Sigrid T. Hoslemo Rygnestad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 124 nat.Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 10.416.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 10.416.- -titusenfirehundreogseksten-
kroner- med rente frå 1/1 1982.

-222-

Takstnr. 332.

Gnr. 4 øvre Hoslemo, evt. også gnr. 5.

Eigarar:

Olav og Eivind Aasheim

Ingebjørg T. Bjørnarå

Åshild Hoslemo

Sigbjørn Hoslemo

Olav Haslemo

A/S Sætersdalen

evt. også

Sigrid T. Hoslemo Rygnestad

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Merknader frå retten:

I skjønnet del IV tnr. 332 er skadebot for fiske ført opp som delvis omtvista med eksproprianten. Fisket er også omtvista mellom grunneigarane.

1. Olav og Eivind Aasheim er i skjønnet del IV tilkjent kr.5.000.- for fiske. Dei skal ikkje ha skadebot for fiske når det gjeld bnr. 11 fordi dette var med i jordlovsskjønna. På bnr. 7 finn retten at det p.g.a. terskel ikkje er skade på fiske. Kr. 5.000.- for fiske fell då bort.
2. Ingebjørg T. Bjørnarå.
Kr. 3.000.- for fiske er trekt frå i fallvederlag, og ho skal derfor ha desse pengane.
3. Åshild Hoslemo.
Dette gjeld selde fall, og saksøkte tilkjem ikkje skadebot for fiske.
4. Sigbjørn Hoslemo.
Her er det same tilhøve som for Åshild Hoslemo.

-223-

5. Olav Haslemo.

Dette er gått frå i fallvederlaget, slik at Olav Hoslemo skal ha kr. 1.000.-.

S l u t n i n g :

1. Av skadebøter tilkjende i skjønnet del IV skal under føresetnad av at dei har fiske utafør eigen grunn - Ingebjørg I. Bjørnarå ha kr. 3.000.- -tretusen kroner-, og Olav Haslemo skal ha kr. 1.000.- -eitttusen kroner-. Resten av tilkjende skadebøter i skjønnet del IV tnr. 332 fell bort.
2. Av tilleggsskadebøter for eventuell forseinka terskelbygging, skal under same føresetnad som i pkt. 1 - Olav Haslemo ha kr. 100.- pr- år vedk. terskel 21, Olav og Eivind Aasheim skal ha kr. 500.- vedk. terskel Løyningså II.
Resten av tilleggsskadebøtene fell bort.

-224-

Takstnr. 333 B.

Gnr. 6 bnr. 33 i Bykle.

Jorunn D. Mosdøl.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallet er omtvista mellom dei same partane som er nemnde under
tnr. 56 B.

Det gjeld 515.80 nat. Hk. a kr. 84.- d.v.s. kr. 43.327.-.

Det er ikkje gjeve ulempeserstatning som skal trekkast frå.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 43.327.- -førtitretusentrehundreogtjuesjukroner-
med rente frå 1/1 1982.

-225-

Takstnr. 334 B.

Fall på gnr. 6 bnr. 38 i Bykle - omtvista.

Avtalepart: A/S Sætersdalen

Prosessfullmektig: H.r.advokat H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallet er omtvista mellom dei same partane som er nemnde under
tnr. 56 B. Det gjeld 164,84 nat. HK a kr. 84.-, d.v.s.
kr. 13.847.-.

I skjønnet del IV tnr. 337 er tilkjent for fiske kr. 500.- som
skal gå frå i fallvederlaget.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 13.347.- -trettentusentrehundreogførtisju-
kroner-, med rente frå 1/1 1982.

-226

Takstnr. 335 B.

Gnr. 6 bnr. 32 i Bykle.

Olav K. Breive.

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Kåre Ødegaard og
h.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:
-----Fallet er omtvista mellom dei same partane som er nemnde
under tnr. 56 B.

Det gjeld 23,89 nat.Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr.2.007.-.

Frå dette går skadebot for fiske tilkjent i skjønnet del IV
tnr. 337 kr.500.-, slik at netto fallvederlag blir kr. 1.507.-.S l u t n i n g :
-----Fallvederlag kr.1.507.- -eittusenfemhundreogsjukroner-,med
rente frå 1/1 1982.

-227-

Takstnr. 336 B.

Gnr. 6 bnr. 31 i Bykle.

Tone Uleberg.

Valborg Stavenes.

Aashild Lidtveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Fallet er omtvista mellom dei same partane som er nemnde under
tnr. 56 B.

Det gjeld 1206,38 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 101.336.-.

Det er i skjønnet del IV tnr. 336 tilkjent kr. 800.- for tørke-
skade og under tnr. 337 kr. 2.000.- for fiske. Ialt går då
kr. 2.800.- frå i fallvederlaget, som netto blir kr. 98.536.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 98.536,- nittiåttetusenfemhundreogtrettiseks-
kroner-, med rente frå 1/1 1982.

- 228 -

Takstnr. 337

Gnr. 4 - fiske i Otra og Løyningså.

Martha og Sigbjørn Løyning	
Torbjerg Brastad og Sigrid Samuelsen	tnr. 56
Sjur O. Vatnedalen	" 67
Åsmund Hoslemo	" 68
Dreng Bakken	" 69
Torgeir Bakken	" 69 B
Otteraaens Brugseierforening	" 81 B
Knut S. Hoslemo	" 82
Knut S. Stavenes	" 305
Harald K. Breive	" 307
Jorunn D. Mosdøl	" 333
A/S Sætersdalen	" 334
Olav K. Breive e.	" 335
Tone Uleberg, Valborg Stavenes og	
Aashild Litveit	" 336

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard og
h.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Merknader frå retten:

I skjønnet del IV tnr. 337 er skadebot for fiske ført opp som omtvista med eksproprianten. Det er her også tvist mellom dei saksøkte om delingsgrunnlaget for fisket. I samsvar med enten/eller-prinsippet er skadebøter for fiske trekt frå i fallvederlag. Vedk. partar skal då ha fiskeerstatningane utbetalt. Dette gjeld likevel ikkje tnr. 69 og 69 B Dreng og Torleiv Bakken. Deira del av skadebota tilfell A/S Sætersdalen, dette p.g.a. jordlovsskjønnet, jfr. generelle merknader. Det same gjeld for tilleggsskadebot for eventuell forseinka terskelbygging.

-229-

S l u t n i n g :

Dei skadebøter som er tilkjende i skjønnet del IV tnr. 337 skal
- under føresetnad av at dei eig fiske utafor eigen grunn -
betalast ut til vedkomande saksøkte, bortsett frå skadebot
til Dreng og Torgeir Bakken. Deira skadebot går til A/S Seters-
dalen.

-230-

Takstnr. 338 B.

Gnr. 1 bnr. 8 i Bykle.

Væringsdalen Sameige:

Dreng K. Breive	1/3
Harald K. Breive	1/3
Anne Lise Breive	1/6
Birgit Lidtveit	1/6

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Førsvasså, Væringså, Fiskebekken
og "liten bekk"

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 291'6,71 nat. Hk a kr. 84,- d.v.s. kr. 245.004.-.
Frå dette går skadebot tilkjent i skjønnet del IV tnr. 338
med kr. 30.000.- for sjølgjerde og kr. 54.000.- for fiske, ialt
kr. 84.000.-. Det blir då netto fallvederlag kr. 161.004.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 161.004.--eithundreogsekstiein-tusenogfirekroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-231-

Takstnr. 342 B.

Fall på gnr. 2 bnr. 6 og 119 i Bykle.

A/S Setersdalen. (Avtalepart)

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Retten skal takserer dette fallet som er på 35,70 nat.Hk a
kr. 84.-, d.v.s. kr. 2.999.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 2.999.-. -totusenihundreogtittinikroner-
med rente frå 1/1 1982.

-232-

Takstnr. 343 B.

Fall på gnr. 2 bnr. 255 i Bykle.

Bykle kommune.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart:

A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Bykle kommune har ikkje gjort krav på fallvederlag, men retten skal takserer fallet for A/S Sætersdalen.

Det gjeld 576,61 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 48.435.-.

I skjønnet del IV tnr. 343 er som omtvista med eksproprianten tilkjent kr. 1.000.- for fiske. Dette skal ikkje utbetalast - jfr. generelle merknader.

S l u t n i n g :

1. Vederlag til A/S Sætersdalen for fall kr. 48.435.- -fortiåtte-tusenfirehundreogtrettifemkroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Ulempeserstatning tilkjent i skjønnet del IV tnr.343 fell bort.

-233-

Takstnr. 344 B.

Fall på gnr- 2 bnr. 362 i Bykle.

A/S Sætersdalen. (Avtalepart)

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 120,26 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 10.102.-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 10.102.- -tituseneithundreogtokroner-,
med rente frå 1/1 1982.

-234-

Takstnr. 345.

Hovden sameige.

Tnr. 73 Kjetil og Jon Uleberg.

" 59 A/S Setersdalen

" 60 Jorunn Hovdens dødsbu.

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Kåre Ødegaard,

" Thorstein Vale og

" Georg Lous.

* * *

Det gjeld skadehøter omtvista med eksproprianten fastsett i
skjønnnet del IV tnr. 345. Desse skal falle bort, jfr.
generelle merknader ovafor om jordlovsskjønn.

S l u t n i n g :

Skadehøter fastsette i skjønnet del IV tnr. 345 fell bort.

-235-

Takstnr. 346 B.

Gnr. 3 bnr. 9 i Bykle.

A/S Sætersdalen. (Avtalepart).

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra, Auvervasså og Geiskeliå.

Merknader frå retten:

Retten skal takserer desse falla som ialt er på 3014,35 nat.Hk.

Med pris kr. 84.- pr. nat.Hk blir det kr. 253.205,-.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall kr. 253.205.- -tohundreogfemtittretusentohundre-
ogfemkroner-, med rente frå 1/1 1982.

-236-

Takstnr. 347 B.

Gnr. 6 bnr. 11 i Bykle.

Knut Jeiskelid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra og Geiskeliå.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 126,66 nat.Hk a kr. 84,-, d.v.s. kr. 10.639,-
som A/S Setersdalen skal ha.

I skjønnet del IV tnr. 347, er fastsett kr. 2.000.- for fiske,
og dette skal Knut Jeiskelid ikkje ha etter det som er sagt i
generelle merknader ovafor. Derimot meiner retten at tørke-
skaden sett til kr. 10.000.- kunne ein vanskeleg rekne med i
jordlovsskjønnet, slik at Jeiskelid skal ha denne sumen - jfr.
generelle merknader. Dette går då frå i fallvederlaget slik at
A/S Setersdalen får netto kr. 639.-.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall til A/S Setersdalen kr. 639.- -sekshundreog-
trettinikroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Av erstatning for skade og ulempe tilkjent i skjønnet del IV skal
Knut Jeiskelid ha kr. 10.000.- -titusen kroner-.

-237-

Takstnr. 348 B.

Gnr. 3 bnr. 13 i Bykle.

Eivind O. Nylund.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Georg Lous.

Påstand: Erstatning for fall i Otra og i Geiskeliå.

Merknader frå retten:

Det gjeld eigedom som er oreigna i trettiåra - etter jordloven, og der saksøkte Nylund ikkje skal ha vederlag for fall. Men retten skal taksera fallet for A/S Setersdalen.

Det gjeld 438,87 nat.HK a kr. 84.- d.v.s. kr. 36.865.-.

I skjønnet del IV tnr. 348 er Nylund tilkjend som omtvista med eksproprianten kr.1.000.- for fiske og kr. 50.000.- for tørkeskade. Skadebot for fiske fell bort. Derimot meiner retten at tørkeskaden kunne ein ikkje utan vidare rekne med i 1936 - 37. Nylund bør derfor få kr. 50.000.- for tørkeskade, jfr. generelle merknadar, og likeeins tilleggsskadebot (for tørkeskade) ved eventuelt forseinka terskelbygging, kr. 1.000.- pr. år.

Då ulempeserstatninga her er større enn fallverdien, blir det ikkje vederlag til A/S Setersdalen.

Retten har i skjønnet del IV tnr. 348 ikkje fått med skadebot for

- 238 -

terskelfeste der det vil gå med inntil 0,5 dekar grunn.
Etter den norm som retten tidlegare har fylgt, vil retten for
dette gjeve kr. 500.-.

S l u t n i n g :

1. Av skadebot fastsett i skjønnet del IV tnr. 348 skal saksøkte Eivind O. Nylund ha kr. 50.000.- -femtitusenkroner- for tørkeskade. For terskelfeste tilkjenner retten kr. 500,- -femhundrekroner-. Vidare skal han ha kr. 1.000.- -eittusen kroner- pr. år for evt. forseinka terskelbygging.
2. Ikkje fallvederlag til A/S Sætersdalen.

-239-

Takstnr. 349 B.

Gnr. 3 bnr. 17 i Bykle.

Olav S. Løyning.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.adv. Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.Merknader frå retten:

På same måten som for tnr. 348 B gjeld det eigedom som var med i jordlovsskjønn i 1936-37.

Det gjeld 862,21 nat.Hk a kr. 84.- d.v.s. kr. 72.426.-, som går til A/S Sætersdalen, jfr. generelle merknader.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Olav S. Løyning.
2. Fallvederlag til A/S Sætersdalen, kr. 72.426,--syttitotusen-firehundreogtjuesekskroner-, med rente frå 1/1 1982.

-240-

Takstnr. 350 B.
-----Gnr. 3 bnr. 15 og 23 i Bykle.
Salmon Berdalen.Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader fra retten:Det gjeld også her eieendom som var med i jordlovsskjønn i
1936/37, jfr. generelle merknader.Det gjeld 4131,52 nat. Hk. a kr. 84,-, d.v.s. kr.347.048.-
som går til A/S Sætersdalen.I skjønnet del IV tnr. 350 er Salmon Berdalen tilkjend som
omtvista med eksproprianten kr. 2.000.- for terskelfeste. Dette
skal han ha.S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall til A/S Sætersdalen kr. 347.048 -trehundre-
ogførtisjutusenogførtiåttekroner-, med rente fra 1/1 1982.
2. Salmon Berdalen skal ha skadebot kr. 2.000.- -totusenkroner-,
fastsett i skjønnet del IV tnr. 350.

-241-

Takstnr. 351 B.

Gnr. 3 bnr. 14 i Bykle.

Olav E. Berdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.Merknader frå retten:

Det gjeld også her eigedom som var med i jordlovsskjønn 1936/37,
jfr. generelle merknader.

Det gjeld 4025,52 nat.Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 338.144.- som
går til A/S Setersdalen.

I skjønnet del IV tnr. 351 er som omtvista med eksproprianten
fastsett kr. 300.- for terskelfeste, dette skal Olav E. Berdalen
ha.

S l u t n i n g :

1. Fallvederlaget til A/S Setersdalen kr. 338.144.- -trehundre-
ogtrettiåttetuseneithundreogførtifirekroner-, med rente frå
1/1 1982.
2. Olav E. Berdalen skal ha kr. 300.--trehundrekroner- tilkjent
i skjønnet del IV.

-242-

Takstnr. 352 C.

Gnr. 3 bnr. 24 i Bykle.

Knut S. Hoslemo.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld også her eigedom som var med i jordlovsskjønn i 1936/37. Fallvederlaget går til A/S Sætersdalen, jfr. generelle merknader.

Det gjeld 476,37 nat. Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 40.015.-. Knut S. Hoslemo har i skjønnet del IV tnr.352 ikkje fått skadebot.

S l u t n i n g :

Vederlag for fall til A/S Sætersdalen kr. 40.015.- -førtitusen- ogfemtenkroner, med rente frå 1/1 1982.

-243-

Takstnr. 3 52 D.

Gnr. 3 bnr. 20 i Bykle.

Kai Arne og Anna Vigdis Jeiskelid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld også her eigedom som var med i jordlovsskjønn i 1936/37 jfr. generelle merknader.

Det gjeld 1745,95 nat.Hk a kr. 84.-, d.v.s. kr. 146.660.- som går til A/S Setersdalen.

Frå fallvederlaget går kr. 5.200.- som Jeiskelid skal ha for tørkeskade, slik at nettoen blir kr. 141.460,-. Jeiskelid skal også ha kr. 800.- for terskelfeste fastsett som omtvista med ekspropriannten i skjønnet del IV tnr. 352 B.

S l u t n i n g :

1. Vederlag for fall til A/S Setersdalen kr. 141,460.- -eithundre-ogførtieintusenfirehundreogsekstikroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Kai Arne og Anna Vigdis Jeiskelid skal ha kr.6.000.- -seks-tusen kroner-, fastsett i skjønnet del IV.

-244-

Takstnr. 353.
-----Berdalen sameige, fiskerett på
gnr. 3 i Bykle.Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaaard.
----- " Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Skadebot for fiske.Merknader frå retten:

Det gjeld skadebot tilkjent i skjønnet del IV tnr. 353 som omtvista med eksproprianten.

A/S Sætersdalen som eigar av gnr. 3 bnr. 9 gjer ikkje krav på skadebot for fiske.

For dei andre saksøkte gjeld det eigedom som var med i jordlovskjønnen i 1936/37, og der retten er kome til at dei ikkje kan gjere krav på skadebot for fiske, jfr. generelle merknader ovafor.

Heller ikkje skadebøter for seinka terskelbygging skal dei saksøkte ha, fordi dette refererar seg til fiske.

S l u t n i n g :

Skadebøter fastsette i skjønnet del IV fell bort.

-245-

Takstnr. 355 B.

Gnr. 16 bnr. 11 i Bykle.

Sigbjørn H. Glidbjørg.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Det gjeld 254,21 nat. HK a kr. 84,- d.v.s. kr. 21.354.-.

Saksøkte er i skjønnet del IV tnr. 355 tilkjend kr. 15.000.-
for tørkeskade og kr. 500.- for fiske og dette må gå frå
i fallvederlaget. Derimot skal ein ikkje gjere frådrag for
kr. 500.- som gjeld terskelfeste.

Nettovederlag for fall blir kr. 5.854,-.

Fallvederlaget er truleg omtvista med tnr. 354 (Kai Arne og Anna
Vigdis Jeiskelid).

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 5.854.- -femtusenåttehundreogfemtifirekroner-
med rente frå 1/1 1982.

- 246 -

Takstnr. 356 B.

Gnr. 16 bnr. 20 og 21 i Bykle.

Anna og Sigbjørn H. Glidbjørg.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Thorstein Vale.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra.

Merknader frå retten:

Etter påstanden frå h.r. advokat Lous, gjer A/S Setersdalen ikkje krav på fallerstatning her (endå A/S Setersdalen er tatt med av h.r. adv. Vale og NOF).

Det gjeld 1318,50 nat.Hk. a kr. 84.- d.v.s. kr. 110.754.-.

I skjønnets del IV er som omtvista med eksproprianten ført opp kr. 1.000.- for terskelfeste. Dette skal saksøkte ha. Derimot fell kr. 10.000.- for tørkeskade bort.

- 247 -

S l u t n i n g :

1. Fallvederlag kr. 110.754.- -eithundreogtitusensjuhundreog femtifirekroner-, med rente fra 1/1 1982.
2. Av skadebot tilkjent i skjønnet del IV skal saksøkte bare ha kr. 1.000.- eittusenkroner for terskelfeste og tilleggs-skadebot for evt. forseinka terskelbygging.

-248-

Takstnr. 364 B.
-----Omtvista fall på gnr. 16 i Bykle.

Partar:

Takstnr.	357	gnr.	16	bnr.	4-5	Torleif O. Stavenes
"	358	"	"	"	7	A/S Sætersdalen
"	359	"	"	"	16	Hallvard H. Geiskelid
"	360	"	"	"	2	Knut O. Lone m.fl.
"	361	"	"	"	10	Torleif T. Stavenes Nybu
"	362	"	"	"	6	Björgulv K. Stavenes
"	363	"	"	"	1	Torleiv T. Stavenes Teigen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard,
----- " " Thorstein Våle og
" " Georg Lous.

Påstand: Erstatning for fall i Otra.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld 16.623,77 nat. Hk. nedaforinntak Sarv a kr.62.- d.v.s.
kr. 1.030.674.-.

Vidare gjeld det 14.873,84 nat. Hk. ovaforinntak Sarv a kr.84.-
d.v.s. kr. 1.249.403.-.

Retten finn at kontrakt av 15. mai 1895 er gyldig og bindande for vedkomande grunneigar eller grunneigarar, og at denne leigeavtalen, som ein ikkje kan seie opp, i realiteten er jamgod med eigedomsrett for saksøkaren. Dei lovreglar som er vist til av h.r.advokat Ødegaard kan ikkje (med tilbakeverknad) føre til at kontrakten er ugyldig. Saksøkar skal då ikkje svare vederlag for fall som går inn under kontrakten av 1895. Men retten har med det materiale som ligg føre funne det uråd å finne den fysiske rekkevidde av kontrakten. Det er også tvist mellom dei saksøkte om kor vidtgående avtalen er. Avtalen av 1895 omfattar ikkje meir enn det Tellef Asbjørnsen Stavenes disponerte på den tid. Retten vil etter oppmoding taksere heile fallet, utan å ta standpunkt til tvistar mellom dei saksøkte.

- 249 -

Etter skjønnet del IV tnr. 357, 359, 360, 361, 362, 363, 364 og 365 er det ein del ulempeserstatning som er omtvista med eksproprianten. Retten finn at eksproprianten må betale desse skadebøtene, men likevel ikkje kr. 21.000.- til Torleiv T. Stavenes (tnr. 363) fordi det er frå denne eigedomen Sarvsfossen er avhenda. (Desse kr. 21.000.- gjaldt driftsvanskar med fossen).

Skadebot for terskelfeste og skade på grunn og skog skal grunneigarane i alle høve ha utbetalt i tillegg til evt. fallerstatning. Anna ulempeserstatning skal trekkast frå i fallerstatning. Likeeins fell ulempeserstatning bort for dei fall som går inn under kontrakt av 1895.

Ulempeserstatning kr. 21.000,- under tnr. 363 fell bort, jfr.tnr. 363. Ulempeserstatning som skal trekkast i fallvederlag nedafor Sarv er kr. 12.000.- for sjølgjerde under tnr. 364 og kr. 4.000.- av dei kr. 10.500.- som er fastsett for fiske under tnr. 365, ialt kr. 16.000.-. For fall nedafor inntak (kote 589) blir det då netto fallverdi kr. 1.014.674.- eller kr. 15.916.- pr. einsidig fallmeter.

Ulempeserstatning som skal trekkast i fallvederlaget ovafor Sarv er kr. 12.000.- for fløtingsvanskar under tnr. 357, kr. 1.500.- for fløtingsvanskar under tnr. 362 og kr. 6.500.- som rest fiskeerstatning under tnr. 365, ialt kr. 20.000.-. Netto fallverdi ovafor Sarv blir då kr. 1.229.403.- eller pr. einsidig fallmeter kr. 18.292.-.

Ved kontrakten i 1895 hadde ein tenkt seg utbygging med eit kraftverk under fossen. Når ein bygger etter eit anna system slik at vatnet blir tatt vekk, må dei saksøkte ha krav på gjennomføring av tiltak og tilskot til tiltak som nemnt i skjønnet del IV s. 116. Og for dette skal dei heller ikkje trekkast i fallvederlag.

Både fall- og ulempeserstatningane under dette takstnummer er omtvista mellom dei saksøkte, og retten kan ikkje avgjere tvistar mellom dei saksøkte.

- 250 -

S l u t n i n g :

1. Verdien av fall nedafor inntak Sarv (kote 589) er
kr. 1.014.674.- einmillionfjortentusensekshundreogsyttifire-
kroner- med rente frå 1/1 1977.
2. Verdien av fall ovafor inntak Sarv er kr. 1.229.403.-
einmilliontohundreogtjuenitusenfirehundreogtrekroner-,
med rente frå 1/1 1982.
3. Av skadebøter omtvista mellom dei saksøkte tilkjende i
skjønnet del IV skal saksøkarane betale:
 - a) Kr. 12.000.- -tolvtusen kroner- tilkjend under tnr. 257
for flotingsvanskar,
 - b) kr. 500.- -femhundrekroner-, tilkjend under tnr. 359 for
terskelfeste,
 - c) kr. 1.000.- -eittusen kroner-, tilkjend under tnr. 360 for
terskelfeste,
 - d) kr. 2.500.- -totusenfemhundrekroner-, tilkjend under tnr.
362 for terskelfeste og flotingsvanskar,
 - e) kr. 500.- -femhundrekroner-, tilkjend under tnr. 363 for
grunn til inntaksdam,
 - f) kr. 12.000.- -tolvtusen kroner- under tnr. 364 for tapt
sjølgjerde,
 - g) kr. 10.500.- -titusenfemhundrekroner- under tnr. 365 for
fiske.

-251-

Takstnr. 366 B.

Fall på gnr. 4 bnr. 36 i Bykle.

A/S Setersdalen

Åshild Hoslemo

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Kåre Ødegaard og
----- h.r.advokat Georg Lous.

* * *

Her er ikkje påstått skadebot.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

Takstnr. 367 B.

Fall på gnr. 4 bnr. 13 i Bykle.

A/S Setersdalen.

Åshild Hoslemo.

Prosessfullmektigar: H.r.advokat Kåre Ødegaard og
----- h.r.advokat Georg Lous.

* * *

Her er ikkje påstått skadebot.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-252-

Takstnr. 368 B.

Fall på gnr. 4 bnr. 15 i Bykle.

Nils Eugen Nielsen

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Løyningså.

Merknader frå retten:

Eigedomen er frådelt bnr. 11 i 1967. Bnr. 11 vart oreigna frå A/S Sætersdalen i 1953 (dok 3 og 72).

H.r.advokat Ødegaard har ikkje teke med Åshild Hoslemo som part. Men retten viser til dok. 72 av 19/5 1961, jfr. tnr. 53 F.

Saksøkte Nielsen kan ikkje få vederlag for fall fordi fallrettar ikkje fylgde med i oreigning i 1953, og då heller ikkje ved skyldskifte i 1967.

Det gjeld 134,30 nat.Hk. a kr. 84.-d.v.s.kr. 11.282.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Nils Eugen Nielsen.
2. Fallvederlag til A/S Sætersdalen og Åshild Hoslemo kr.5.641.-
-femtusensekshundreogförtieinkroner- kvar, med rente frå
1/1 1982.

-253-

Takstnr. 370 B.

Gnr. 3 bnr. 7 i Bykle.

Salmond Gjeiskelid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Gjeiskeliå.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld eigedom som var med i oreigning etter jordloven i 1936/37, dok 1,2,74 og 75. Saksøkte Salmond Gjeiskelid har ikkje fallrettar, jfr. generelle merknader. Han skal heller ikkje ha kr. 5.000.- for sjølgjerde og kr. 5.000.- for fiske ført opp som omtvista med eksproprianten i skjønnet del IV tnr. 370. Derimot skal han ha kr. 10.000.- for grunn til dam, kanal, kopper og for neddemt grunn.

Retten skal taksere fallet for A/S Setersdalen.

Det gjeld 861,22 nat. Hk. a kr. 84.- d.v.s. kr. 72.343.-.

S l u t n i n g :

1. Fallvederlag til A/S Setersdalen kr. 72.343,- -syttitotusen-trehundreogførtitre kroner-, med rente frå 1/1 1982.
2. Salmond Gjeiskelid skal av omtvista erstatning etter skjønnet del IV tnr. 370 ha kr. 10.000.- -titusen kroner-.

-254-

Takstnr. 371 B.

Gnr. 3 bnr. 8 i Bykle.

Sigrun Ryder Larsen.

Åmund Enger.

Trygve Wetre.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Geiskeliå.

Merknader frå retten:

Det gjeld uselde fall i Geiskeliå.

Det er 487,27 nat.Hk. a kr. 84.- d.v.s. kr. 40.931,-. Frå dette går kr. 8.000.- tilkjent for sjølgjerde og fiske i skjønnet del IV tnr. 371 slik at netto blir kr. 32.931.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 32.931- -trettitotusennihundreogtrettiein-
kroner-, med rente frå 1/1 1982.

-255-

Takstnr. 372 B.

Gnr. 2 bnr. 14 i Bykle.

Knut B. Bjåen.

Knut T. Bjåen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Setersdalen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Auvervasså.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld eigedom som var med i jordlovssakene i 1936/37 og i jordskifte i 1941 (dok.80). Etter det som er sagt i generelle merknader har Knut B og Knut T. Bjåen ikkje krav på fallvederlag. Men retten skal taksere fallet for A/S Setersdalen.

Det gjeld 66,01 nat.Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 5.545.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallvederlag til Knut B. Bjåen og Knut T. Bjåen.
2. Fallvederlag til A/S Setersdalen kr. 5.545.- -femtusenfemhundreogfortifemkroner-, med rente frå 1/1 1982.

-256-

Takstnr. 373 B.

Sondov Bjåen.

Olav Bjåen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

Avtalepart: A/S Sætersdalen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Georg Lous.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Auvervasså.

Merknader frå retten:

Det gjeld eigedom som var med i jordlovssakene i 1936/37 og i jordskifte i 1941 (dok. 80). Etter det som er sagt i generelle merknader skal Sondov og Olav Bjåen ikkje ha erstatning for fall. Men retten skal takserer dette for A/S Sætersdalen.

Det gjeld 112,50 nat. Hk. a kr. 84.-, d.v.s. kr. 9.450.-.

S l u t n i n g :

1. Ikkje fallerstatning til Sondov Bjåen og Olav Bjåen.
2. Fallvederlag til A/S Sætersdalen kr. 9.450.- -nitusenfirehundreogfemtikroner-, med rente frå 1/1 1982.

-257-

Takstnr. 500.

Gnr. 64 bnr. 27 i Valle.

I/S Øvre Otra -, med krav frå tidlegare eigar Jon K. Nomeland
om tilleggsbetaling.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Dette gjeld fall som er selt til interessentane i I/S Øvre Otra
med skøyte av 20/3 1961, jfr. også "håndgivelse" av 30/11 1959
og skyldskifte av 30. oktober 1959 (dok. 90-92).

Etter skjønnsføresetnad 1-18-4 skal retten ikkje ta standpunkt
til om tidlegare eigar har krav på tilleggsbetaling for fallet.
Retten skal bare fastsette verdien av fallet.

Det gjeld 21,95 nat.Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 1.536.-.

S l u t n i n g :

Verdien av fall på gnr. 64 bnr. 27 i Valle er kr.1.536.-
-eittusenfemhundreogtrettisekskroner-, med rente frå 1/6 1978.

-258-

Takstnr. 501.

Gnr. 64 bnr. 26 i Valle.

Jon O. Nomeland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er skilt ut med skyldskifte den 30/10 1959,
(dok. 93).

Det gjeld 68,14 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 4.770.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 4.770.--firetusensjuhundreogsyttikroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-259-

Takstnr. 502.

Gnr. 64 bnr. 23 i Valle.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar, Knut O. Nømeland om tilleggsbetaling.
Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er selt med skøyte av 22/1 1960 (dok. 96),
jfr. også "håndgivelse" av 3/12 1959 og skyldskifte av 30/10
1959 (dok. 94 og 95).

Etter skjønnsføresetnad 1-18-4 skal retten ikkje ta stand-
punkt til om saksøkte harkrav på tilleggsbetaling for fallet.
Retten skal bare fastsette verdien av fallet.

Det gjeld 43,71 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 3.060.-.

S l u t n i n g :

Verdien av fall på gnr.64 bnr. 23 i Valle er kr. 3.060.-
-tretusenogseksstikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-260-

Takstnr. 503.

Gnr. 64 bnr. 25 i Valle.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar Hallvard J. ?
Nomeland om tilleggsbetaling.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er selde med skøyte av 22/1 1960 (dok.98).

Retten viser til skjønnsføresetnad 1-18-4 og merknad under
tnr. 500.

Det gjeld 41,18 nat.HK. a kr. 70.- d.v.s. kr. 2.883.-.

S l u t n i n g :

Verdien av fall på gnr. 64 bnr. 25 i Valle er kr. 2.883.--
-totusenåttehundreogåttitrekroner-, med rente frå 1/6 1978.

-261-

Takstnr. 504.

Gnr. 64 bnr. 24 i Valle.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar Johans I.
Nomeland om tilleggsbetaling.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall selde med skøyte av 22/1 1960 (dok.100).

Retten viser til skjønnsføresetnad 1-18-4 og merknad under
takstnr. 500.

Det gjeld 41,18 nat.HK a kr. 70.- d.v.s. kr. 2883.-.

S l u t n i n g :

Verdien av fall på gnr. 64 bnr. 24 i Valle er kr. 2.883.-
-totusenåttehundreogåttitrekroner-, med rente frå 1/6 1978.

-262-

Takstnr. 505.

Gnr. 68 bnr. 12 i Valle.

Jorunn og Tor Vidvei.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Rcholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld 27,69 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.939.-.

S l u t n i n g :
-----Fallverdi kr. 1.939.--eittusennihundreogtrettinikroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-263-

Takstnr. 506.

Gnr. 64 bnr. 7 i Valle

Johans T. Nomeland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 14,77 nat. HK. a kr. 70.- d.v.s. kr. 1034.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.034.--eittusenogtrettifirekroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-264-

Takstnr. 507.

Gnr. 68 bnr. 18 i Valle.

Halvor K. Rysstad.

Prosessfullmektig: Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 6,07 nat.HK a kr. 70.- d.v.s. kr. 425.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 425.- -firehundreogtjuefemkroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-265-

Takstnr. 508.

Gnr. 68 bnr. 7 i Valle.

Knut Aakre Rysstad.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 2,21 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 155.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 155.--eithundreogfemtifemkroner-, med rente frå
1/6 1978.

-266-

Takstnr. 509.

Gnr. 68 bnr. 1 i Valle.

Sigurd Henning Rysstad.

Ole Gunnar Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 11,82 nat. Hk. a kr.70.-, d.v.s. kr. 827,-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 827 -åttehundreogtjuesjukroner-, med rente
frå 1/6 1978.

-267-

Takstnr. 510.

Gnr. 68 bnr. 87 i Valle.

Ånund Faremo.

Prosessfullmektig: Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,79 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 55.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 55.- -femtifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-268-

Takstnr. 511.

Gnr. 68 bnr. 16 i Valle.

Åge Anundson Rysstad.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,79 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 55.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 55.- -femtifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-269-

Takstnr. 512.

Gnr. 68 bnr. 56 i Valle.

Olav B. Helle.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,20 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 14.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 14.- -fjorten kroner-, med rente frå 1/6 1978.

-270-

Takstnr. 513.

Gnr. 68 bnr. 5 i Valle.

Olav O. Nomeland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Etstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 6,55 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 459.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 459.- -firehundreogfemtinikroner-, med rente
frå 1/6 1978.

-271-

Takstnr. 514.

Gnr. 68 bnr. 2 i Valle.

Ånund O. Rysstad.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 9,81 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 687.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 687.- -sekshundreogåttisjukroner-, med rente
frå 1/6 1978.

-272-

Takstnr. 515.

Gnr. 68 bnr. 4 i Valle.

Jon Olav Berg.

Lars Øyvind Berg.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 1,49 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 104,-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 104.- -eithundreogfirekroner-, med rente frå 1/6.78.

.....

Takstnr. 516.

Gnr. 68 bnr. 6 i Valle.

Gunhild Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-273-

Takstnr. 517.

Gnr. 68 bnr. 29 i Valle.

Lars J. Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 518.

Gnr. 68 bnr. 13 i Valle.

Aani Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 1,49 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 104.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 104,--eithundreogfirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

-274-

Takstnr. 519.

Gnr. 68 bnr. 71 i Valle.

Asbjørn T. Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet fra Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 35.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 520.

Gnr. 68 bnr. 70 i Valle.

Olav H. Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,99 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 69.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.- -sekstinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-275

Takstnr. 521.

Gnr. 68 bnr. 72 i Valle.

Olav T. Rysstad.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,99 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 69.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.--sekstinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 522.

Gnr. 68 bnr. 165 i Valle.

Tarald O, Nomeland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand:

Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-276-

Takstnr. 523.

Gnr. 70 bnr. 1 i Valle.

Ragnhild O. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 0,50 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

Etter det advokat Olav Bryge opplyser, er det tvist mellom grunn-
eigarane om falla på gnr. 70.S l u t n i n g:

Fallverdi kr. 35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 524.

Gnr. 70 bnr. 2 i Valle.

Aanund H. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 5,96 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 417.-.

Om tvist - sjå tnr. 523.

S l u t n i n g:Fallverdi kr. 417.-firehundreogsyttentkroner- med rente frå
1/6 1978.

-277-

Takst nr. 525.

Gnr. 70 bnr. 13 i Valle.

Asbjørn H. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1,49 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 104.-.

Om tvist - sjå tnr. 523.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 104.--eithundreogfirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 526.

Gnr. 70 bnr. 25 i Valle.

Gunnar H. Helle e.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat.Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 35.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-278-

Takstnr. 527.

Gnr. 70 bnr. 34 i Valle.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar, Thomas Albert, om
tilleggsbetaling.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er selde med skøyte av 20/12 1966 (dok.102).

Retten viser til skjønnsføresetnad 1-18-4 og til merknad
under tnr. 500.

Det gjeld 15,40 nat.Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 1078.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.078.--eittusenogsyttiåttekroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-279-

Takstnr. 528.

Gnr. 70 bnr. 11 i Valle.

Olav Fossen.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

.....

Takstnr. 529.

Gnr. 70 bnr. 12 i Valle.

Hallvard A. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknad frå retten:

Det gjeld 0,50 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr.35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-280-

Takstnr. 530.

Gnr. 70 bnr. 17 i Valle.

Jon K. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 531.

Gnr. 70 bnr. 20 i Valle.

Knut V. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-281-

Takstnr. 532.

Gnr. 70 bnr. 36 i Valle.

Gro Helle Brokke.

Torgeir N. Brokke.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

.....

Takstnr. 533.

Gnr. 70 bnr. 26 i Valle.

Torleiv Helle.

Jan Kåre og Torfinn Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-282-

Takstnr. 534.

Gnr. 70 bnr. 4 i Valle.

Sigurd K. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.
-----Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

.....

Takstnr. 535.

Gnr. 70 bnr. 6 i Valle.

Olav H. Helle d.y.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.
-----Merknader frå retten:

Det gjeld 420,50 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 29.435.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 523.

S l u t n i n g :
-----Fallverdi kr. 29.435.--tjuenitusenfirehundreogtrettifemkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-283-

Takstnr. 536.

Gnr. 71 bnr. 5 i Valle.

Hallvard A. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 52,65 nat.Hk. a kr.70.-, d.v.s. kr. 3.686.-.

Etter det advokat Bryge har opplyst, er det tvist mellom grunneigarane om falla på gnr. 71.

S_l_u_t_n_i_n_g:

Fallverdi kr. 3.686.- -tretusensekshundreogåttisekskroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 536 a.

Fall i Otra omtvista mellom Hallvard A. Helle gnr. 71 bnr. 5 og Gunnar P. Besteland gnr. 71 bnr. 11 i Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 6,78 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 475.-.

I tillegg til tvist som nemnt ovafor viser retten til merknad om tvist under tnr. 536.

S_l_u_t_n_i_n_g:

Fallverdi kr. 475.--firehundreogsyttifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-284-

Takstnr. 537.

Gnr. 71 bnr. 15 i Valle.

Eivind N. Besteland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 26,47 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr..1.853.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 536.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1853.- -eittusenåttehundreogfemtirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takst nr 538.

Gnr. 71 bnr. 11i Valle.

Gunnar P. Besteland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet i Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 14,20 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 994.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 536.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 994.--nihundreognittifirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

-285-

Takstnr. 538a.

Fall i Otra omtvista mellom Bjørgulv T. Besteland gnr. 71
bnr. 9 og Gunnar P. Besteland gnr. 71 bnr. 11 i Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 10,98 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 769.-.

I tillegg til tvist som nemnt ovafor, viser retten til merknader
om tvist under tnr. 536.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 769,--sjuhundreogsekstikroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 539.

Gnr. 71 bnr. 9 i Valle.

Bjørgulv T. Besteland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 15,82 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1107.-.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 536.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1107,--eittuseneitthundreogsjukroner-, med rente
frå 1/6 1978.

-286-

Takstnr.540.

Gnr. 71 bnr. 1 i Valle.

Ingebjørg Besteland.

Gyro Brokke.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 158,90 nat, Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 11.123.--.

Om tvist - sjå merknad under tnr. 536.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 11.123.--elvetuseneithundreogtjuetrekroner-, med
rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 541.

Gnr. 3 bnr. 3 i Bygland.

Bjarne Niklas Méset.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Det gjeld ialt 109,33 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 7.653.--.

H.r.advokat Roholdt har opplyst at vasskrafta under gnr. 2 og.
gnr.3 i Bygland ligg i sameige etter gamal skyld.S l u t n i n g :Fallverdi kr. 7.653.--sjutusensekshundreogfemtitre kroner-, med
rente frå 1/1 1978.

-287-

Takstnr. 542.

Gnr. 3 bnr. 2 i Bygland.

Sven T. Langeid.

Prosessfullmektigar: H.r.advokatane Kaare Ødegaard og
Hallvard Roholdt, som begge opplyser
å representere denne saksøkte.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 122,80 nat.Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 8596.--.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 8,596.--åttetusenfemhundreogtittisekskroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 543.

Gnr. 2 bnr. 1 i Bygland.

Tarald Langeid.

Prosessfullmektigar som under tnr. 542.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 24,84 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1739.--.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.739.--~~ett~~tusensjuhundreogtrettini-, med rente
frå 1/6 1978.

-288-

Takstnr. 544.

Gnr. 2 bnr. 4 i Bygland.

Knut T. Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 430,35 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 30.125.-.

Om sameige - sjå tnr. 541.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 30.125.--trettituseneithundreogtjuefemkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 545.

Gnr. 2 bnr. 3 i Bygland.

Palmer Taksdal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 94,86 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s. kr. 6.640.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 6.640.- -sekstusensekshundreogførtikroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-289-

Takstnr. 546.

Gnr. 2 bnr. 7 i Bygland.

Bjørgulv T. Besteland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 108,69 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 7.608.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 7.608.--sjutusensekshundreogåttekroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 547.

Gnr. 3 bnr. 1 i Bygland.

Bjørgulv T. Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 113,04 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 7.913.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 7913.--sjutusennihundreogtrettentkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-290-

Takstnr. 547 a.

Fall i Otra omtvista mellom Bjørgulv T. Langeid gnr. 3 bnr. 1,
og Olav S. Langeid gnr. 3 bnr. 4 i Bygland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,99 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 69.-.

I tillegg til tvist som nemnt ovafor, viser retten til merknad
om sameige under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.- -sekstinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 548.

Gnr. 3 bnr. 4 i Bygland.

Olav S. Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 4,60 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 322.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 322,--trehundreogtjuetokroner-, med rente frå
1/6 1978.

-291-

Takstnr. 549.

Gnr. 3 bnr. 5 i Bygland.

Tone G. Skåmedal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

.....

Takstnr. 550.

Gnr. 2 bnr. 23 i Bygland.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar Torleiv D. Mosdøl
om tilleggsbetaling.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknad frå retten:

Det gjeld fall selt med skøyte av 14/11 1965 (dok. 104).

Retten viser til skjønnsføresetnad 1-18-4 og merknad under tnr.
500.

Det gjeld 26,82 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.877.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr.541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.877.--eittusenåttehundreogsyttisjukroner-, med
rente frå 1/6 1978.

FORTSETTER SIDE 293

FORTS. FRA SIDE 291

-293-

Takstnr. 551.

Gnr. 2 bnr. 2 i Bygland.

Olav Bjørnson Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 552.

Gnr. 2 bnr. 21 i Bygland.

Hallvard O. Haugen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn' frå Brattliåna.Merknad frå retten:

Det gjeld 2.98 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 209.-.

Om sameige - sjå merknad under tnr. 541.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 209.--tohundreognikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-294-

Takstnr. 553.

Gnr. 4 bnr. 1 i Bygland.

Olav E. Hegland.

prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 1,05 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 74.-.

S l u t n i n g :

Fallerdi kr. 74.--syttifirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 554.

Gnr. 4 bnr. 2 i Bygland.

Laila Gautestad.

Bernt Gautestad.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 1,00 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 70.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-295-

Takstnr. 555.

Gnr. 4 bnr.4 i Bygland.

Aanund O. Hegland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 38,93 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 2725.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 2.725.-, -totusensjuhundreogtjuefemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 556.

Gnr. 4 bnr. 5 og gnr. 5 bnr. 6 i Bygland.

Bjergulv O. Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 0,02 nat. Hk., og retten finn at dette ikkje har økonomisk verdi.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-296-

Takstnr. 557.

Gnr. 4 bnr... 3 i Bygland.

Åmund G. Sordal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 4,51 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 316.--.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 316,--trehundreogsekstenkroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 558.

Gnr. 5 bnr. 7 i Bygland.

Harald Sveindal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 1,00 nat. Hk. a kr. 70.--.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-297-

Takstnr. 559.

Gnr. 5 bnr. 3 i Bygland.

Torbjørge Straume.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1.00 nat. Hk. a kr. 70.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 560.

Gnr. 5 bnr. 1 i Bygland.

Laila Gautestad.

Bernt Gautestad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 0,57 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 40.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 40.--førtikroner-, med rente frå 1/6 1978.

. _298-

Takstnr. 561.

Gnr. 5 bnr. 8 i Bygland.

Olav T. Heggland.

Gunnar T. Heggland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 1,47 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 103.-.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 103.--eithundreogtrekroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 562.

Gnr. 5 bnr. 13 i Bygland.

Lars G. Arneberg.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-299-

Takstnr. 563.

Gnr. 9 bnr. 9 i Bygland.

Bjarne T. Iveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn i Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 2,49 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 174.-.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 174.--eithundreogsyttifirekroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 564.

Gnr. 9 bnr. 4 i Bygland.

Olav D. Iveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1,00 nat. Hk. a kr. 70.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

- 300 -

Takstnr. 565.

Gnr. 9 bnr. 1 i Bygland.

Anne T. Iveit.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1,00 nat. Hk. a kr. 70.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 566.

Gnr. 9 bnr. 2 i Bygland.

Ingeborg og Olav Gunstveit.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1,00 nat. Hk. a kr. 70.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-301-

Takstnr. 567.

Gnr. 9 bnr. 3 i Bygland.

Bjørn Aa. Tveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 5,12 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 358.-.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 358.- -trehundreogfemtiåttekroner-, med rente
frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 568.

Fall under gnr.. 12 Moi i Bygland.

1. Torleiv Moi

2. Knut T. Langeid

3. Dreng Moi

Lars Moi

4. Arna Høegh-Omdal.

Åsmund Unander

Oscar Unander

Jon Unander

5. Kristian Paus

Gunnar Paus

Linn Paus

Aagot Uleberg.

Etter gamal skyld har nr. 1,2 og 3 to åttandedelar kvar.

Nr. 4 og 5 har ein åttandel kvar.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard og
h.r.advokat Hallvard Roholdt.

-302-

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 21,65 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s kr. 1.516.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.516,--eittusenfemhundreogsekstenkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 569.

Gnr.. 15 bnr. 3 i Bygland.

Tarkjell Ose.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 1,99 nat. Hk. a kr.70.-, d.v.s. kr. 139.-.

Eigarane under gnr. 15 har bede protokollert at det eigedoms-tilhøvet som er lagt til grunn her, ikkje utan vidare skal gjelde ved andre evt. fallerstatningar.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 139.- -eitthundreogtrettinikroner- med rente frå 1/6 1978.

-303-

Takstnr. 570.

Gnr. 15 bnr. 2 i Bygland.

Torgeir Ose,

Olav Ose,

Dag Ose,

Torleif Ose og

Eivind Ose.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 1,49 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr.. 104.--.

Sjå elles merknader under tnr. 569.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 104.--eithundreogfirekroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr.. 571.

Gnr. 15 bnr. 4 i Bygland.

Gunnar S. Ose.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 35.--.

Sjå elles merknad under tnr. 569.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.- -trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-304-

Takstnr. 572.

Gnr. 15 bnr. 1 i Bygland.

Gunnar D. Ose.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 2,48 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 174.-.

Sjå elles merknad under tnr. 569.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 174.- -eithundreog syttifirekroner-, med rente
frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 573.

Gnr. 15 bnr. 16 i Bygland.

Gunnar Haugland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Kåre Ødeggard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatn frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

Sjå elles merknad under tnr. 569.

S l u t n i n g :Fallvederlag kr. 35.-, trettifemkroner-, med rente frå 1/6
1978.

-305-

Takstnr. 574.

Gnr. 15 bnr. 11 i Bygland.

Ingrid Andersen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra -vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,99 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s kr.69.--.

Sjå elles merknad under tnr. 569.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.--seksstnikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 575.

Gnr. 34 bnr. 1 i Bygland.

Mikkjel G. Skomedal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra -vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 74,50 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 5.215.--.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 5.215.--femtusentohundreogfemtenkroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-306-

Takstnr. 576.

Omtvista fall i Otra under gnr. 65 Hovet og gnr. 66 Haugen
i Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - ~~vatnet~~ frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Eigarane er usamde om deling av fallerstatning. Innafor området
er mesteparten av fallet tidlegare seld til interessentane i
Øvre Otra. Retten viser til skøyte av 25/11 1955, dok.106,
skøyte av 3/2 1956 dok. 108, skøyte av 25/10 1955 dok. 110,
skøyte av 25/11 1955, dok. 112 og skøyte av 28/10 1955
dok. 124.

Etter skjønnsføresetnad 1-18-4 skal retten her ikkje avgjere
tvistar som er mellom saksøkar og saksøkte, og heller ikkje
eventuelle tvistar mellom dei saksøkte. Retten skal bare fast-
sette fallerstatning for heile fallhøgda under dette takstnummer.

Det gjeld ialt 302,62 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 21.183.-.

S l u t n i n g:

Fallverdi kr. 21.183.--tjueeintuseneitthundreogåttitrekroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-307-

Takstnr. 577.

Omtvista fall i Otra under gnr. 67, Bjørgum i Valle.Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 16,16 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 1.131.--.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 1.131.-eittuseneithundreogtrettieinkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 578.

Gnr. 69 bnr. 1 i Valle.

Stein T. Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 342,92 nat.Hk. a kr. 70.--, d.v.s kr. 24.004.--.

Etter det advokat Bryge har opplyst, er det tvist mellom grunn-
eigarane om falla på gnr. 69.S l u t n i n g :Fallverdi kr. 24.004,--tjuefiretusenogfirekroner-, med rente frå
1/6 1978.

-308-

Takstnr. 578 a.

Omtvista fall i Otra mellom gnr. 69 bnr. 1 , Stein T. Straume,
gnr. 69 bnr. 3 Tarjei Haugen, gnr. 69 bnr. 4 Torleiv J. Straume
og gnr. 65 bnr. 27 Tor Hovet, Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Etter det advokat Bryge har opplyst kan det også vere meir
vidtgående tvistar med andre partar enn dei som er nemnde ovafor.

Det gjeld 3,97 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s kr. 278,-.

S l u t n i n g:

Fallverdi kr. 278.--tohundreogsyttiåttekroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 578 b.

Omtvista fall i Otra mellom gnr. 69 bnr. 3 Tarjei Haugen, Valle,
og gnr. 69 bnr. 1 Stein T. Straume, Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om rekkevidda av eventuell tvist, jfr. merknad under tnr. 578a.

Det gjeld 1,00 nat. Hk. a kr. 70.-.

S l u t n i n g:

Fallverdi kr. 70.--syttikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-309-

Takstnr. 578 c.

Omtvista fall i Otra mellom gnr. 69 bnr. 1 Stein T. Straume og
gnr. 69 bnr. 4 Torleiv J. Straume, Valle.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om rekkevidda av eventuell tvist, jfr. tnr. 578 a.

Det gjeld 1,49 nat. Hk. a kr. kr.70.-, d.v.s kr. 104.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 104.--eitthundreogfirekroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 579.

Gnr. 69 bnr. 3 i Valle.

Tarjei Haugen.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 269,16 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 18.841.-.

Om tvist mellom grunneigarane på Straume - sjå merknad under
tnr. 578.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 18.841.--attentusenåttehundreogfortieinkroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-310-

Takstnr. 579a.

Fall i Otra omtvist mellom Tarjei Haugen gnr. 69 bnr. 3 og
Arild Georg Aas og Thor Daniel Straume gnr. 69 bnr. 2, Valle.
Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra -vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om rekkevidda av eventuell tvist, jfr. merknad under tnr. 578a.
Det gjeld 3,65 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 256.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 256.- -tohundreogfemtisekskroner-, med rente
frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 580.

Gnr. 69 bnr. 4 i Valle.
Torleiv J. Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 20,86 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.460.-.

Om eventuell tvist - sjå merknad under tnr. 578.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 1.460.- eittusenfirehundreogsekstikroner-, med
rente frå 1/6 1978.

-311-

Takstnr. 580 a.

Omtvista fall i Otra mellom gnr. 69 bnr. 4 Torleiv J. Straume og
gnr. 69 bnr. 2 Arild Georg Aas og Thor Daniel Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om rekkevidda av eventuell tvist, sjå merknad under tnr. 578 a.

Det gjeld 0,99 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 69.--.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.--sekstnikroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 580 b.

Omtvista fall i Otra mellom gnr.. 69 bnr. 4 Torleiv J. Straume
og gnr. 69 bnr. 8 Tor Olavson Straume, Valle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra , vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 0,50 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 35.--.

Om rekkevidda av eventuell tvist, sjå merknad under tnr. 578 a.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

-312-

Takstnr. 581.

Gnr. 65 bnr. 27 i Valle.

Tor Hovet.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Retten viser her til tnr. 578 a.

.....

Takstnr. 582.

Gnr. 69 bnr. 2 i Valle.

Arild Georg Aas.

Thor Daniel Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 616,31 nat.Hk. a kr. 70.-, d.v.s kr. 43.142,-.

Ingeniør Waale har opplyst at Torleiv Nordgarden har bruksrett til teig nr. 8 (28,33 nat.Hk.) og at han har krav på fall-erstatning for dette.

Om eventuell tvist, sjå merknad under tnr. 578.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 43.142.--førtitretuseneitthundreogførtitokroner-, med rente frå 1/6 1978.

-313-

Takstnr. 583.

Gnr. 69 bnr. 8 i Valle.

Tor Olavson Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Det er ikkje fall på denne eigedomen, utanom det som er nemnt
under tnr. 580 b.Om eventuell tvist, sjå merknad under tnr. 578.S l u t n i n g :

Skadebot 0.

.....

Takstnr. 584.

Gnr. 69 bnr. 17 i Valle.

Jon K. Helle.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Om eventuell tvist - sjå merknad under tnr. 578.

Det gjeld 0,99 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 69.--.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 69.--sekstinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-314-

Takstnr. 585.

Gnr. 69 bnr. 22 i Valle.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigare eigar

Thomas Albert om tilleggsbetaling.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Retten viser til dok. 102, skøyte av 20/12 1966, om salg av fallrettar og om krav på eventuell tilleggsbetaling. Forøvrig viser retten til merknader under tnr. 500.

Det gjeld 13,91 nat. HK. a kr. 70.-, d.v.s. kr.974.-.

S l u t n i n g :

Fallverdi kr. 974.--nihundreogsyttifirekroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 586.

Gnr. 69 bnr. 12 i Valle.

Tarjei Haugen.

Torleiv J. Straume.

Arild Georg Aas.

Thor Daniel Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Om eventuell tvist - sjå tnr. 578.

Det er ikkje fall på denne eigedomen.

S l u t n i n g :

Skadebot 0.

-315-

Takstnr. 587.

Gnr. 69 bnr. 9 i Valle.

Torjus Haugen.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om eventuell tvist - sjå tnr. 578.

Det gjeld 2,98 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 209.-.

S l u t n i n g :Fallvederlag kr. 209.--tohundreognikroner-, med rente frå
1/6 1978.

.....

Takstnr. 588.

Gnr. 69 bnr. 5 i Valle.

Gunhild Stubseid.

Bjug G. Straume.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Om eventuell tvist - sjå tnr. 578.

Det gjeld 3,97 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 278.-.

S l u t n i n g :Fallvederlag kr. 278.--tohundreogsyttiåttekroner-, med rente
frå 1/6 1978.

-316-

Takstnr. 589.

Gnr. 69 bnr. 13 i Valle.

Niklos S. Besteland.

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om eventuell tvist - sjå tnr. 578.

Det gjeld 6,31 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 442.--.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 442.--firehundreogførtitokroner-, med rente
frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 590.

Gnr. 69 bnr. 20 i Valle.

Gunhild Stubseid

Prosessfullmektig: Advokat Olav Bryge.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Om eventuell tvist - sjå tnr. 578.

Det gjeld 8,69 nat. Hk.a kr. 70.--, d.v.s. kr. 608.--.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 608.--sekshundreogåttekroner, med rente frå
1/6 1978.

-317-

Takstnr. 591.

Gnr. 1 bnr. 9 i Bygland.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar Gro og Torleiv
D. Mosdøl, om tilleggsbetaling.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld fall som er selt med skøyte av 14/11 1965 (dok.115).

Retten viser til skjønnsføresetnad 1-18-4 og til merknad under
tnr. 500.

Det gjeld 433,79 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 30.365.-.

S l u t n i n g:Fallverdi kr. 30.365,--tre tittusentrehundre og sekstifem kroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 592.

Gnr. 1 bnr. 7 i Bygland.

Birgit Harstad.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 137,08 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 9.596.-.

S l u t n i n g:Fallvederlag kr. 9.596,--nåttusen femhundre og åttiseks kroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-318-

Takstnr. 593.

Gnr. 1 bnr. 1 i Bygland.

Tarald S. Birkeland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 20,36 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.425.-.

S l u t n i n g:Fallvederlag kr. 1.425.--eitttusenfirehundreogtjuefemkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 594.

Gnr. 8 bnr. 16 i Bygland.

Arne D. Sordal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Dette bruksnummer er skilt ut frå gnr. 8 bnr. 4 med skyldskifte
av 3/7 1965 (dok.116).

Det gjeld ialt 27,65 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.936.-.

S l u t n i n g:

-

Fallvederlag kr. 1.936.--eitttusennihundreogtrettisekkskroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-319-

Takstnr. 595.

Gnr.. 8 bnr. 12 i Bygland.

I/S Øvre Otra - med krav frå tidlegare eigar Aamund T. Sordal
om tillegg**sb**etaling.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten.

Det gjeld ialt 33.51 nat. HK. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 2.346.--.

S l u t n i n g :Fallverdi kr. 2.346,--totusentrehundreogførtiseks-, med rente
frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 596.

Gnr. 8 bnr. 13 i Bygland.

Ingebjørg Bakken.

Johans O. Sordal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:Bnr. 13 (fallrettar) er med skyldskifte av 13/10 1964 skilt ut frå
gnr. 8 bnr. 2,8,9 (dok. 119). Med to skifteskøyte av 16/11 1970
har Johans O. Sordal og Ingebjørg Sordal fått ein halvpart kvar
av fallrettane under bnr. 13. Retten går ut frå at Ingebjørg
Sordal og Ingebjørg Bakken er same person.

Det gjeld ialt 82,09 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 5.746.--.

S l u t n i n g :Fallvederlag kr. 5.746.--femtusensjuhundreogførtisekskroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-320-

Takstnr. 597.

Gnr. 8 bnr. 15 i Bygland.

Taral Aa. Sordal.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Bnr. 15 er fallrett skylddelt 17/6 1965 (dok.122).

Det gjeld ialt 16,68 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr.1.168.-.

S l u t n i n g:Fallvederlag kr. 1.168.--eitttuseneitthundreogsekstiåttekroner-,
med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 598.

Fall under gnr. 7 og gnr. 8 i Bygland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Ingeniør Waale har slik merknad under dette takstnummer:

" Felles fall under gnr. 7, Sordal nordre, og gnr. 8, Sordal søndre.

Eierne av bruk under disse gårdene har bedt om å få protokollført at innenfor det området som dette takstnr. omfatter skal fallerstatningen vedr. dette skjønnnet (fallerstatning vedr. overføring Brattliåni) fordeles etter gammel skyld mellom brukene. Det understrekes at denne fordelingsnøkkel ikke skal være bindende for event. senere erstatninger."

Det gjeld 52,82 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 3.697,-.

S l u t n i n g:Fallvederlag kr. 3.697.--tretusensekshundreognittisjukroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-321-

Takstnr. 599.

Fall under gnr. 10 og gnr. 11 i Bygland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Ingeniør Waale har slik merknad under dette takstnummer:

" Felles fall under gnr. 10, Heistad nordre, og gnr. 11, Heistad søndre.

Eierne av bruk under disse gårdene er blitt enige om at for dette skjønnet (fallerstatning vedr. overføring Brattliåni) skal fallerstatningen være felles og fordeles etter skyld."

Det gjeld 15,05 nat. Hk. a kr. 70.--, d.v.s. kr. 1.054.--.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 1.054.--eittusenogfemtifirekrøner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 600.

Fall under gnr. 13 og gnr. 14 i Bygland.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Ingeniør Waale har slik merknad under dette takstnummer:

" Felles fall under gnr. 13, Austad nordre og gnr. 14, Austad søndre.

Eierne av bruk under disse gårdene har bedt om å få protokollført at innenfor det området som dette takstnr. omfatter skal fallerstatningen vedr. dette skjønnet (fallerstatning vedr. overføring Brattliåni) fordeles etter gammel skyld mellom brukene. Det understrekes at denne fordelingsnøkkel ikke skal være bindende for event. senere erstatninger."

-322-

Det gjeld 16,78 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 1.175.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 1.175.--eitttuseneitthundreogsyttifemkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

....

Takstnr. 601.

Gnr. 36 bnr. 2 i Bygland.

Svenn Kvaale.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld 74,50 nat. Hk. a kr. 70.- d.v.s kr. 5.215.-.

S l u t n i n g :

Fallvederlag kr. 5.215,. -femtusentohundreogfemtenkroner-,
med rente frå 1/6 1978.

-323-

Takstnr. 602.

Gnr. 68 bnr. 19 i Valle.

Valle kommune.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader frå retten:

Det gjeld ialt 0,50 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 35.-.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 35.--trettifemkroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 603.

Gnr. 68 bnr. 82 i Valle.

Olav G. Rysstad.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Hallvard Roholdt.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.

Merknader får retten:

Det gjeld 0,70 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 49.-.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 49.- -förtinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

-324-

Takstnr. 604.

Gnr. 5 bnr. 15 i Bygland.

Bjergulv O. Langeid.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,51 nat. Hk. a kr. 70.-, d.v.s. kr. 36.-.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 36.--trettisekskroner-, med rente frå 1/6 1978.

.....

Takstnr. 605.

Gnr. 4 bnr. 9 i Bygland.

Birgit T. Tveit.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kåre Ødegaard.

* * *

Påstand: Erstatning for fall i Otra - vatnet frå Brattliåna.Merknader frå retten:

Det gjeld 0,99 nat. Hk a kr. 70.-, d.v.s. kr. 69.-.

S l u t n i n g:

Fallvederlag kr. 69.--sekstinikroner-, med rente frå 1/6 1978.

0000000000

-325-

Skjønnnet er samrøystes, bortsett frå skjønnsmann Tor Vinjes
særvotum i spørsmålet om både/og - enten/eller-prinsippa.

S l u t n i n g :

1. Saksøkarane skal betale til dei saksøkte skadebot som nemnt under dei einskilde takstnummer og med tillegg av 25 % som nemnt i vassdragsreguleringsloven § 16 nr. 3, bortsett frå dei takstnummer der det går fram av slutninga at tillegget er inkludert i sluttsummen.
2. Av dei sumane som er nemnde ovafor skal saksøkarane svare rente slik det går fram av avsnitt XI pkt. 5 ovafor og konklusjonane under dei enskilde takstnummer.
3. Saksøkarane skal betale dei lovsette utgifter med skjønnnet, soleis også godtgjering til skjønnsmenn og varamenn i retten, fastsett av formannen i retten.
4. Saksøkarane skal dekke utgifter til nødvendig sakkunnig hjelp som dei saksøkte har hatt, og godtgjering til tillitsmenn slik dette er fastsett i eiga rettsbok.
5. Saksøkarane får dei rettane som er nemnde i dei allmenne og dei spesielle skjønnsføresetnadane og under dei einskilde takstnummer.

Skjønnnet vart lese opp.

Bare medlemene av retten var tilstades.

Rettsmøtet slutt.

Tor Vinje
Tor Vinje

Jens Haugland
Jens Haugland.

Bjørn Berdal
Bjørn Berdal.

Arne Lieengh.

Arne Lieengh

Rett kopi bekreftes

Sign.: *Sven Farbrøt*

Sven Farbrøt
advokat

Odd E. Pedersen
Odd E. Pedersen.

Otravassdraget-Div.reguleringer i Otra 1974-konsesjon-Tiltaks-og ekspropriasjonsunderskjønn -DEL V(fallskjønn)					
Skjønn sak nr B 20/1975 og B 4/ 1980 Setesdal herredsrett- avsagt 02.08.1983					
Knr	Nytt Knr	Gnr	Bnr	Takst nr	
938	4220	1	1	593	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	1	7	592	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	1	9	591	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	1	543	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	2	551	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	3	545	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	7	546	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	21	552	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	2	23	550	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	3	1	547	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	3	2	542	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	3	3	541	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	3	4	548	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	3	5	549	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	1	553	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	2	554	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	3	557	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	4	555	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	5	556	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	6	556	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	4	9	605	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	1	560	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	3	559	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	7	558	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	8	561	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	13	562	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	5	15	604	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	8	12	595	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	8	13	596	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	8	15	597	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	8	16	594	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	9	1	565	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	9	2	566	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	9	3	567	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	9	4	564	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	9	9	563	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	1	572	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	2	570	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	3	569	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	4	571	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	11	574	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	15	16	573	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	34	1	575	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
938	4220	36	2	601	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	2	4	544	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	61	1	8 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	61	4	10 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	1	17 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	3	16 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	4	14 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	5	19 C	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	6	15 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	8	20 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)

* Slått sammen med 15/60.
 * Eiendommen finnes ikke.
 O Slått sammen med 62/1

940	4221	62	11	18 E	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	15	22 C	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	62	21	23 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	63	5	21 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	63	12	13 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	7	506	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	14	7 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	23	502	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	24	504	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	25	503	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	26	501	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	64	27	500	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	65	27	578 a	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	1	509	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	2	514	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	4	515	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	5	513	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	6	516	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	7	508	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	9	12 D	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	12	505	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	13	518	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	16	511	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	18	507	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	19	602	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	29	517	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	56	512	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	70	520	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	71	519	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	72	521	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	82	603	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	87	510	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	158	2 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	68	165	522	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	1	578	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	2	582	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	3	579	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	4	580	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	5	588	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	8	583	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	9	587	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	12	586	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	13	589	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	17	584	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	20	590	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	69	22	585	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	1	523	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	2	524	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	4	534	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	6	535	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	11	528	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	12	529	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	13	525	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	17	530	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	20	531	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	25	526	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
940	4221	70	26	533	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)

*Slått sammen med 68/279, som er slått sammen med 68/77.

*Slått sammen med 68/1

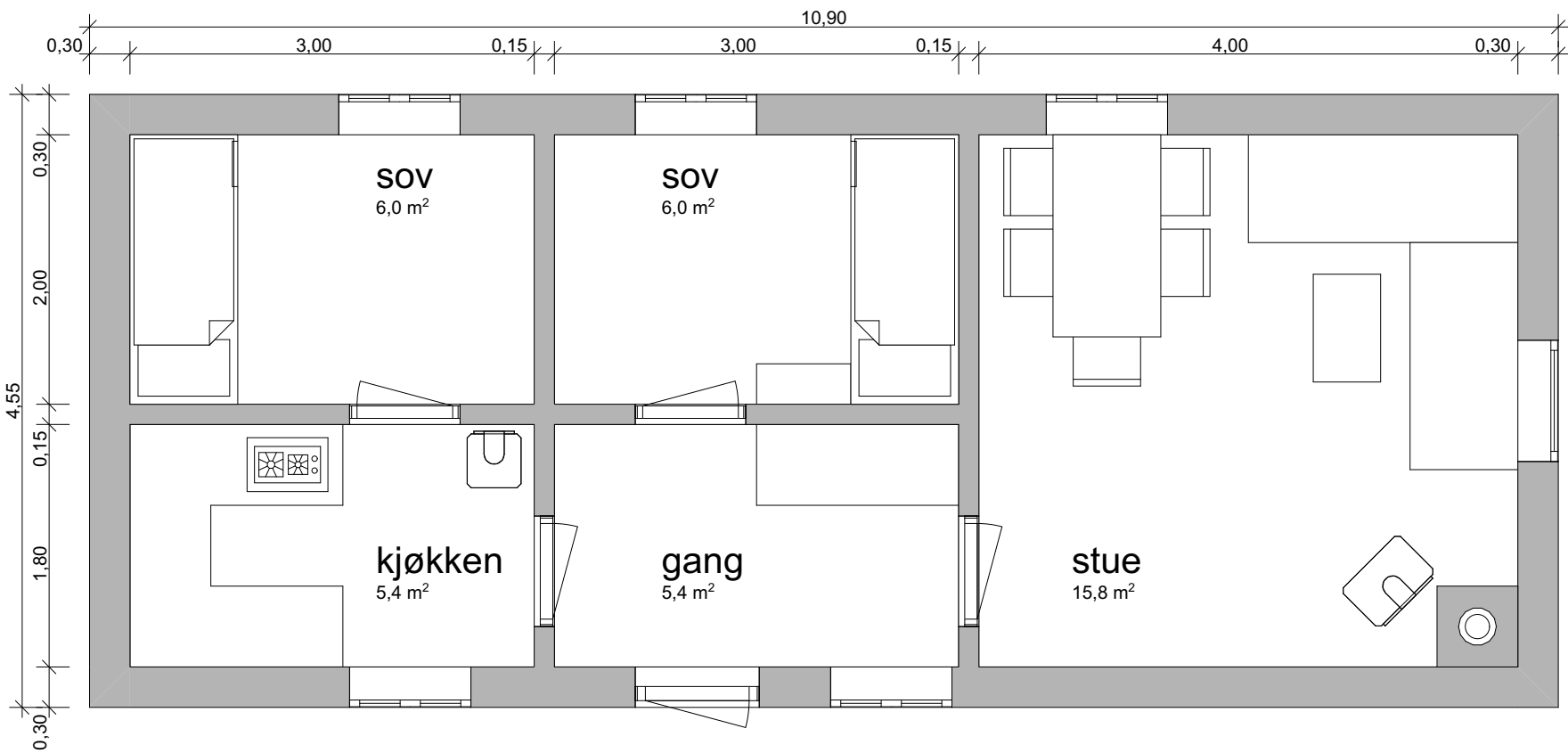
0 Slått sammen med 68/16.

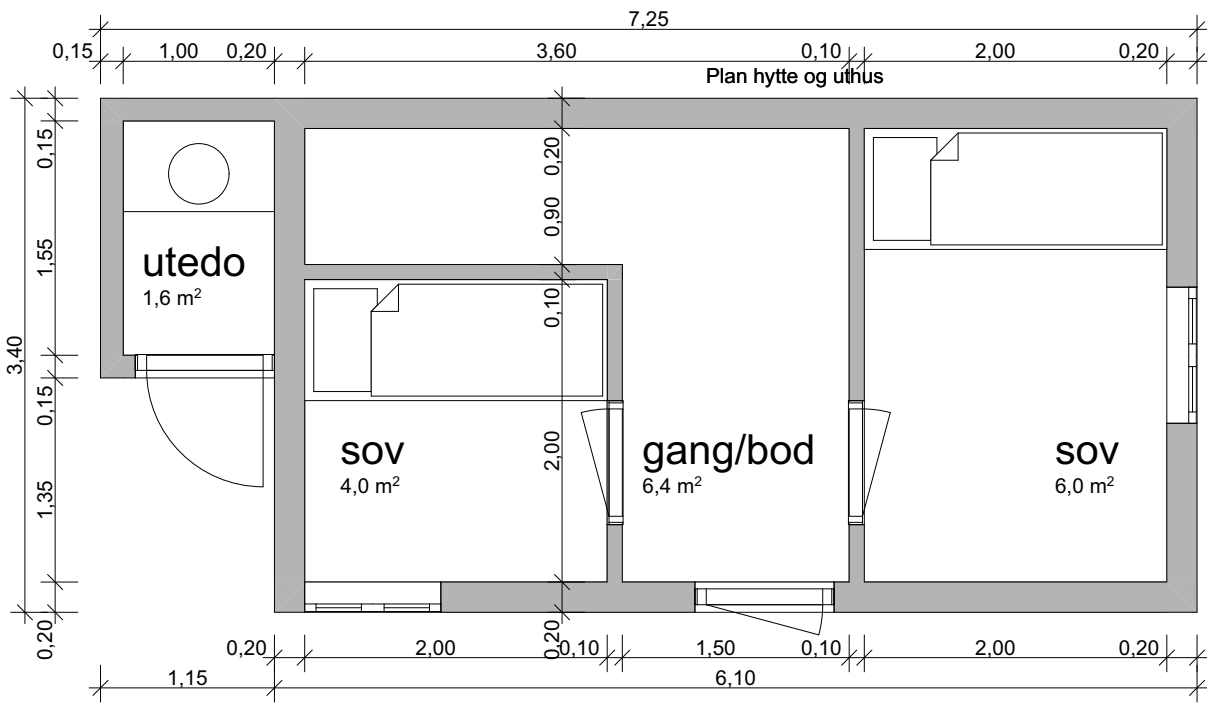
	940	4221	70	34	527	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	70	36	532	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	71	1	540	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	71	5	536	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	71	9	539	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	71	11	538	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	940	4221	71	15	537	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	2	2	59 B	
	941	4222	2	6	342 B	
*	941	4222	2	119	342 B	
	941	4222	2	255	343 B	
	941	4222	2	362	344 B	
	941	4222	3	8	371 B	
*	941	4222	3	9	346 B	
	941	4222	3	13	348 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	3	20	352 D	
	941	4222	4	2	65 B	
	941	4222	4	3	54 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	4	4	329 B	
	941	4222	4	11	53 E	
	941	4222	4	13	367 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	4	15	368 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	4	36	366 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	5	1	55 B	
	941	4222	5	4	330 B	
	941	4222	6	1	57 E	
	941	4222	6	2	57 E	
	941	4222	6	4	57 E	
o	941	4222	6	6	57 E	
	941	4222	6	7	88 D	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	6	8	88 D	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	6	11	347 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	6	14	58 B	
	941	4222	6	16	86 B	
	941	4222	6	20	81 C	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	6	38	334 B	
	941	4222	10	1	62 C og E	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	10	2	61 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	10	3	63 C	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	10	4	72 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	11	4	49 B	
□	941	4222	11	5	49 B	
	941	4222	13	1	45 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	13	4	323 B	
	941	4222	14	5	320 C	
	941	4222	14	6	121 C	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	14	7	324 B	
	941	4222	14	14	116 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	14	23	120 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	14	27	119 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	15	2	122 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	15	3	122 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)
	941	4222	16	8	123 B	Flyttet fra bilag 8 (overskjønn 20.09.1986)

*Slått sammen med 2/638.
 ☆Slått sammen med 3/6.
 oSlått sammen med 6/4.
 □Slått sammen med 11/4.

HYTTE

UTHUS

						TILTAKSHAVER			MÅL	SIGN	KONTR	PROSJEKT
						Sameiet Gjuvvatn			1:50 (A4)			3/3 - Gjuvvatn
									DATO	TEGN. NR.		TEGNING
									16.05.2026	A20-01		Plan hytte og uthus
Rev	Nr	Beskrivelse		Dato	Sign	Kontr						